

۷۸۳۷

H. C. C.

Süleymaniye U Kütüphanesi	
Kismi	Esat ex.
Yeni Sayı n	CD
Fak Kayıt no	4472

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على رسولنا وسفيح ذنوبنا
 ونور قلوبنا محمد وعلي له واولاده واصحابه وازواجه واتباعه وعترة
 عليهم اجمعين **باب** ب و تيره سقامت كثيره نيك باعث تزيير سبب تحريري
 اولدركه بوند اقدم حكماي متاخرين واطباي متجزئين بر اقليسوس جرماني
 نام طبيب لبيب وراينده اريب اولاد ذات حذاقت سمات اصطلاح حكما
 يونانيه اوزره نواختراع بر كتاب طب كيميائي جمع و تاليف ايدوب نفس الامر
 كتاب فرورك هر بابي معارف طبيه و هر فصلي مباحث علميه اصطلاح فن كيميائي
 اوزر سینه اولوب و كتاب مرقوم في الاصل مؤلف فرورك لسانی اولدني
 كلام يونانيه ايله تسطر بجهه ارباب استعداد دنا اولوب و فن طبعه و علوم
 حكيميه و مهارت تامه سی اولاد بر ذات معارف سمات كتاب فروری
 سزوبیه یه تعقیب ایله ترجمه وزیر تنقح جا بده اولاد مضامین حقیقه سنگ مید
 اشکار ایلک ایله ارباب استعداد بر هدیه بر بهیه قلوب بعده فقیر بر تقصیرات
 مرقومه تعلق نظر اندازنگاه اولده کلام عربیه سگفت بضاعت کسانه ایله لجه
 رومی و لسان ترکی اوزر سینه ترجمه جبارت اولمنس ایدی **لکن** حکیم فرور تالیف

ایلدی کی کتاب مرقومه بر اصول آخروه اصطلاح دیگر و الفاظ جدیده اختراع کیمیا
 ناشی ایشون فن طبعه جندان اشنا و میان کیمینه را ایشو علی و ضاعت مدت کیمیا
 حکیم فرور اختراع و یجا و ایلدی فن ایدوب **مح** هذا اولیه او میوب فن قدیم
 و صنعت مستد میرد کر چه بر اقلیسوس اختراع ایلدی فن طبعه بر اصطلاح
 غریبه و تعبیر کیمیاء اختراع ایلیم و ضاعت فن کیمیائیة بکون بر اصول ذکر
 ایدوب و فن حکمتدن ماخوذ اوله رق بر قاعده ذکر و بیان ایلدی بوجه
 مرقومک طب کیمیائیة در علاقه و مدخلی یوقدر فقط ضاعت کیمیاء اصطلاحی اوزره
 اول مضمونه بر کتاب تحریر ایدوب و وجود انسانیه در رطوبت اصلیه اخلاط
 اربعیه به سبب بر اسم نخبین ایدوب نلک مقامنه زریق و کبریت و ملح تقبیر شری ایدوب
 و رطوباتی لیمفا و حوات غریزیه اصلیه فی با نظراطیس و اسبیه ذکر بیان ایلدی
ایدوب فقیر دله و مکه اطباي متاخرين و حکماي متقدمين میان زنده اختلاف
 اول میوب بختی اختلاف اصطلاح و تعبیرده اولوب کچ بین و کچ نظر اولان کیمینه
 فن ایدوب که متقدمین واقف اوله مدقری کیفیانه متاخرین حکما و حقه و اصل
 اولوب و قلمه اولوب و کوزر کور مدک و قولاق ایشوک معارف میدان
 اینصاح ایدوب حقا رشدر حال بوکله اولیه او میوب جمله سگفت ایجا
 و اختراع ایدوبی معارفک خدایستی اولدیغنی فقط اداسی و تعبیر ایدوب نواذ
 و اصطلاح دیگر به سبب ایشو سندن ناشی او ایدوب اولدورنا علیه حکیم مرقومک
 کتابنده تحریر ایلدی قواعد جدیدیه فی متقدمه حکما رای و اصطلاح حدیثیه تطبیق
 و بینکارنده واقعه اولان نواع لفظیه لرینی توفیق ضمینه بر مقدمه اوج
 تعلیم بر جامعه ایلدی حکیم بر اقلیسوس کتابنده مقدمه اوله رق ذکر و تفسیر ایدوب
 و باید التوفیق و علیه اشکال **مقدمه** وجود انسانیه استعمال اولان اولیه نیک
 در جاتی بیاننده اولوب **تعلیم اول** مزاج انسانیه و حوالی بیاننده اولوب **تعلیم فی**
 بذات انسانیه و واقع قوای حیوانیه و اولوب و **تعلیم ثالث** کذلک بذات انسانیه

واقع قوای نجسینه یا بنده اولوب **و خاتم قوای حیوانیه و نفسانیه** کفاتی
بیاننده اولمدر **مقدمه** معلوم اولمدر که حکمای عظام و اطبای بنام درجات
ادویه و مقدار پشربه بی ازمنه ماضیه و اسلاف سابقه اولمدر نیمیسه
لریک مزاجه اعتبار و اختیار طایفه وضع و تعیین ایدوب اطباء بعضی
معتدل مزاج اولمدر شخصی قیاس ایدوب و بعضی قوای مزاج
اولمدر قیاس ایدوب و بعضی قیاس اولمدر مقدارده تعیین اعتبار ایدوب که
اگر اندن قلیل اولمدر قیاس اولمدر و تاثیر و تاثیر سی مشا به اولمدر با کز زاج
استعمال اولمدر ضرری مرتب اولمدر رویت و مشاهده اولمدر **ایمدی** خصوص
اولی و نسب اولمدر اولمدر که هر کیمینک مزاجه قیاسه حد اعتدال اختیار
ادویه اولمدر و مقدار وسطی اختیار **و کذلک** اطبای متفرقین دیر لریکه
اطبای متفرقین دیر لریکه دوائی غیر معتدل و مقدار معتدل اولمدر ادویه
استعمال اولمدر تکرار نده یا خودا کما رندن بر کیفیت اثر خصوص اولمدر
و بر تاثیر مشا به اولمدر اولمدر **و در اولمدر اولمدر** اولمدر اولمدر اولمدر
بر کیفیت کک حرارت و کک برودت جهتنده مشا به اولمدر اولمدر
دو معتدل اولمدر معلوم اولمدر اولمدر مشا به اولمدر لکن بدنه صریح
و بر کک مرتبه سینه بالغ اولمدر اولمدر **درجه ثانیه** اولمدر اولمدر
بالغ اولمدر لکن نهایت قیل و اهل کک مرتبه سینه بالغ اولمدر اولمدر **درجه ثالثه**
اولمدر کک مرتبه سینه ابلع ایدوب **درجه رابعه** در دیر لریکه هر درجه یکن
مرتبه ثلاثه اعتبار اولمدر درجه ثانیه کک اولمدر یا خود درجه ثانیه افزوده
یا خود اولمدر حار بار دایه با **و کذلک** اطبای مجربین و متقدمین
بر کوه دخی ادویه در اعتبار اولمدر درجات رابعه بی بوقیا اوز سینه وضع و انصاف
ایدوب تحریر ایدوب که **مک** جناب خداوندی و قدر بدن انسانیه معده کبی
نجه فضار و عروق کبی نجه مجرا اولمدر کک ایجنده محفوظ اولمدر اخلاطه اولمدر

سویه و سایر اعضای بسیطه و بدنیه و بوندر سینه اولمدر سینه کبی رطوبات ثانیه
و مذکور اولمدر اعضای مفروضه و مرکبه کک مجموعندن ایمافته وار واحد ناف
پرسنه کک و بر مجموعه عظام قیاس **ایمدی** هر برستی که کک ادویه و کک اولمدر
و اثر فیزیکی اولمدر اولمدر کک مقدار معتدل بدنه وار اولمدر و حرارت
غریزیه و منفصل اولمدر اولمدر بر کیفیت زانده حادث اولمدر اولمدر کک
زانده کک حرارت و کک برودت ایدوب بر کیفیت زانده حادث اولمدر اولمدر کک
اولمدر هوایه تاثیر ایدوب و اندن تجاوز اولمدر کک معتدل تسمیه اولمدر
اگر هوایه تاثیر ایدوب ماعدا ر واحد دخی تاثیر ایدوب **درجه اولی** تغییر اولمدر
اگر فضار اولمدر هوایه و مجرا اولمدر اولمدر و تاثیر و تجاوز ایدوب و به خط
دخی تجاوز ایدوب اولمدر **درجه ثانیه** دنیوب کک اولمدر دخی و به خط
اخذ طه صکره رطوبت ثانیه بر دخی تاثیر ایدوب تجاوز ایدوب اولمدر
درجه ثالثه تغییر اولمدر اولمدر و اخلاطه و رطوبات ثانیه بی دخی تجاوز
ایدوب و به اعضای سارویه دخی تاثیر ایدوب اولمدر **درجه رابعه** تغییر
ایمدی درجه رابعه اولمدر اولمدر ادویه زهر قاندر و سینه ایدوب کک صورت
نوخیه سینه تریاقت اولمدر دیر لریکه **معلوم اولمدر** بالاه ذکر اولمدر ادویه
معتدل حقیقت اوز سینه اولمدر **زیرا** حکمی معتدل حقیقی مستفاد لریکه
دوا به کیفیت عالیه حسن اولمدر معتدل مجازی عدلنده اولمدر **بسی** بوضوح
حار اولمدر دوا ایدوب بار اولمدر دوا اولمدر معتدل اولمدر اولمدر اولمدر
و بر جز برودت اولمدر **و کذلک** درجه اولی حار اولمدر دوا کبی جز
حرارت و بر جز برودت اولمدر **و کذلک** درجه ثانیه حار اولمدر دوا
اولمدر جزو حرارت و برودت اولمدر **و کذلک** درجه ثالثه حار اولمدر
درت جزو حرارت و بر جز برودت اولمدر **و کذلک** درجه رابعه حار اولمدر
دوا **بسی** جزو حرارت و بر جز برودت اولمدر **ایمدی** ذکر اولمدر اولمدر

موجوده اول درجه حرارت جز برودت است سقاظ اول درجه باقی قی جزو عالی
اول درجه نیک درجه سی اول درجه برودت درجه اولی جزو غالب برودت
یکی و ناله مزاج و راجع درت اولوب و برودت و رطوبت و بیوست
بوقی اس زین اعتبار اول نور **با به خصوصه** اجبای متاخرین اولی بهر
بوجه نطق بند تغییر اولی است حال اولی درجه نیک که حرارت و کرک
و کرک ضعف و کرک قویان درجه درجات خصوصه بر بر لویه تفاوت اولوب
اول تفاوت دخی کرک مفرد و کرک مرکب و کرک صغیر و کرک مسهل اولی
بوصورت درجات اعتباری ایله لا محاله در دره تقسیم اولی **و کز لک** هر دو
مفرد که حاصل مرکب اولی تقریبی حاصل مطلق و بار مطلق اولی و اجتی حاصل
و بار دجیری جزو عالی اعتباری ایله اولی درجه نیک و کرک حرارت
و برودت و ناله که با هجده درجه نیک فرق و تمیز اولی متغیر اولوب و بین لایطی
بخصوصه اجات کثیره واقعه اولوب **ما تحقیقه** قریب اولی از مذکور است
حکای یونانی در اولی درجه نیک ایله علی سبب التضعیف تقسیم اولی
در دید که در اولی معتدل دید کلری اولی در اولی که ناله کیفیات اربعی
و برودت و رطوبت و بیوست برابر اولی درجه اولی دره حرار اولی دره
حرارت در اولی معتدل اولی حرارت و برودت و رطوبت و ناله تفاوت
معتدله اولی در اولی درجه نیک اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
درجه اولی در اولی درجه نیک اولی درجه نیک اولی درجه نیک
حرارت و درجه نیک درت جزو حرارت و درجه ناله دره سز جزو حرارت
درجه رابعه اولی جزو حرارت اولی اولی **و کز لک** بعضی درجه نیک
کی بعد در درجه اعتباری اولی درجه اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
و رابعه درت جزو حرارت و درجه نیک **ما سطرطوس** حرمانی بوقی غایت
و دید که درجات اولی درجه نیک مخالف عظیمه اولوب کور مستی درجه اولی

حرار اولی در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
درجه رابعه اولی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
حرار اولی در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
اجتی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
معتدله اولی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
استاد درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
و حکای یونانی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
بر بر لویه حاصل اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
کیفیات اربعه نیکه حاصل اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
و اولی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
تغیر اولی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
با واسطه حاصل و پیدا اولی **و کز لک** مزاج نانی درجه نیک
واجب اعتدله حاصل و پیدا اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
اولوب و برودت هر بر سرنده اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
اولی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
ایمدی مرکب القوی اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
و جنیت و سمنیت در مرکب اولوب **یا حور** ضاعید که مستی تریاق و متر
متر دیطوس کبی که بوند درجه نیک در اولی درجه نیک
ذیر اولی درجه نیک هر بر سر ایچون بر مزاج مخصوصه در اولی درجه نیک
بوجه نیک که بعضی مرکب القوی اولی درجه نیک در اولی درجه نیک
علمواید که مستی حرارت و برودت و طبعی کبی **نیکم** و درجه نیک
جوهر نیک درجه اولی درجه نیک در اولی درجه نیک در اولی درجه نیک

مزاج و در ایکی جوهر در مرکب اولوب جوهر اولیسی ملین و مرطب اولو و جوهر
ثانیسی کثیف و یاسین اولستر **ایمدی** استوائی جوهر کبری هوایی اولغله قویتر
حوالت غالب اولوب و بری دخی ارضیه اولد بغندن اولد زینده برودت غلبه کنده
بنار علیه اولد در دک طلای صلیح حاره بی تشکیل ایدوب و استنهای محو و مزاج
اول ندره عطفه ایرات ایدوب **و کنگ** حکمای کیمیا ویدیه و بعضی دی در بر لکه
ادویه مفرده لدره اولد کیفیت برودنده استباه اولنه انک اجزای
عنصریه سی تفریق و تقطیل ایلمک ممکنر شونک کیمی **مستقل** مراد اولنان در
قدر کفایه اخذ اولوب و بر فرعه ایجده وضع و تم فرعه بر اینسی کجور و تقطیر
مبادرت اولند قده ابتداء جریان و سین ایدوب جزوی اجزاء مایه سی اولد
و جزو زبدیه سی یعنی کوبوکی اجزای هوایی سی اولوب قبله انبیسقه صعود
اجزای ناریه سی اولوب و اسفل فرعه در باقی قلد لعلی اجزای تریه سی
اولور **سی** ایمدی ذکر اولندی وجه وزرینه چونکه ادویه مفردم کیفیت
حکم جزو غالبی سببه تعین مزاج انک ممکن اولدیغی صورته در ماده
غنا مزاج مانیده دخی باقیدر اما بعضی مرکباتده صورت نوعیه سی اولمیوب
مار ایدب مزاج اولد تراب و مار ایدب هواد مرکب اولد از بده دخی کوبک کیمی
و مار ایدب نار در مالفا اولد بخار کیمی **س** صورت نوعیه سی اولد دخی یا حکم
الترکیب اولور بر رتبه که اجزای عنصریه سی حال ایدب تفریق اولنمق ممکن اولد
مستقل ذهاب یعنی التون کیمی یا **جود** حل ایدب تفریق ممکنر لکن زیاده صعوبت ایدب
اولور معادله کیمه منظره کیمی **سی** ایمدی اگر ادویه مفرده انک مزاج ثانیسی
ترکیبی دخی قوی اولور ایدب و انک دخی اجزای بر بر لدرن تفریق و مزینق
انک ممکن اولد زینته کیم ذکر اولد نار در هب کیمی که **زیرا** ترکیب ذهاب زیاده
و کبریت نقیه در مرکب اولوب و زیاده جزو نار و کبریت جزو ارضی غالب اولد
اجزای بر برینه حکم استمزاج کسب ایلمک ایدب بنار علیه بر برنده تفریق ممکن

اولمغذیه مار ایدب انک دخی تفریق ممکنر لکن در **زیرا** حین وضع نار در
جوهرانی سی فوقه و جزو ارضی سی اسفله بنجذب اولمغذیه بر برنده تفریق
مکن اولمیوب بالضروره در و **یو** طوطی در دوران جولان انک مجبور اولور
مزاج ثانیسنک ترکیبی اولور اولوقتده اول قوه نار ایدب انک اجزای
تفریق انک قابل اولوب **طنج** ایدب ممکنر لکن در کلد و بری دخی با یونج اولوب
مستقل با یونج کیمی که زیر با یونج ایلی جوهر در مرکب اولمغذیه بر قوت قابضه
و بسا دخی قوت محله در **ایمدی** با یونجده اول قوه محله اولد زینده نار غالب
اولد قده هوایه صور ایدوب و قوه قابضه ارضیه غالب اولمغذیه
جو منده اول قوی قالور **ما** که مزاج ثانیسنک ترکیبی زیاده ضعیف اولد زینده
اولور اولد بده طنج ایدب اجزای اولد تفریق ایدوب **ما** غسل انک ممکنر
و کلد **مستقل** عدس کیمی که زیر عدس دخی ایکی قوت ترن مرکب اولوب بر قوه
قابضه و بری دخی قوه محله در **اگر** عدس طنج اولور مطبوع اولنمق ایدب
قوه محله سی اجزای اولوب و قوه قابضه سی جو منده باقی قالور **ما** که
ادویه مفرده انک ثانیسنک ترکیبی ذکر اولنان دخی اضعف اولور
اولوقتده اجزای غسل ایدب تفریق ممکنر اولور که **مستقل** عنده با کیمی که زیر
هند باد دخی ایلی جوهر در مرکب اولوب بر ماده ارضیه و بری دخی ماده
ماطفه در کما اول قوا ایدب تقطیر سود ایدب بر بس هند با غسل اولند قده جوهر
ملطفه سی زائل اولوب و باقی لایه زیاده ریح کیمه نوا کله باعث اولور
بنار علیه طبای تجار شناس بر بسا ناسی هند با یی فلسفه حراز کوستر میوب منقده
تا کید ایدب **زیرا** هند با انک اوج نوع کیفیت حفیه سی لوب و **کسی** ادویه سببه
سود اولد معادله بنده اولان زیاده صفرا و دخی دخی اسهال اجزای برودت
ایلمق دخی مرقومک عضو واحد به مخصوص اولمیدر که هند با ادویه
طی لیه و عضو کبدیه به مخصوص اولدیغی کیمی **اوج** سی ادویه مزبور کیمی

باز هر یکی ولوب و بدن سومی دفع و وجود آن سه بر سر و جبهه
او میسر و بویست حقیقت تحقیق و بیان آن می طوق تیر و در هر از آن
کند مهور در **فصل جالب** در بر که است و اولی لایق و واجب
اولی اولی که البته حق اولی است تحت این **اک** و اصل اولی از بی بار
همچ اولی که قرینت آنست با **و کذک** بو مقام حکای متقدمین
دید که کیفیت حقیقت دید که می شود که نفس در اولی که
صادر اولی اولی مدبره اولی **با بوقول** ضعیف بر آنک نفس
جانی باقی است حال اولی که اولی اولی اولی اولی اولی اولی
اولی وانی اگر کسی که خفیف اید و بکننده اولی نفوس زائل اولی
دخی نی نیه افعال و تارک استکاره و مشاهد و مندر که **مق** را و ندی
و فانی و ارجین و قرفل و سماکی و مسالی که کجی که خفیف و نوب و نفوس
مفارت است که نفس که دخی استقال و ندرده بی شبهه افعال و تارک و حی
هر نه الیه ظاهر و لویی استکاره در **ای** اگر بخواهد تغییر و نماند نه سنه در
و بویک مبدد و منتسالی ندر دیو استفسار اولی که بوجه صده ذکر
اولی حکای که اقواله منقسم و نماند اولی که ادویه یک کننده
اولی کیفیت یک جمعی دکلدر اینی که کننده موجود اولی مزاجه
و مزاجه در اینی نفس در و بول افعال ادویه یک نفس در صادر اولی
کیفیت در **کتاب** سلفستیک مقاله اولی سنگ باب سابعده است
اولی دخی و هر از رینه نفس مزاجه تا بعد و بلکه نفس دید که در مزاجه
دو تری اولی **و کذک** بی کتاب مرفوع مزاج خنک مقاله نامه
باب اولی تری اید که بدن آن نیه اولی افعال رجه که بری هم
جذب و بری اساک بری دخی تیر در بول افعال سه قوای رجه در
حاصل و صادر که برینه قوای باضم و برینه قوای جازبه و برینه قوای

با که و برینه دخی قوای مینه تسمیه سرد در بونر حقیقت عارت و بر
و رطوبت و بیوسته کمرب و نماند سنه در در صارا اولی سید اولی
تیر دکلدر دیوب **و کذک** کتاب مازکورک مقاله نامه کنگ باب رجه
تیر اید که هر جسمی افعالی و خاصه سی نیه کنی مزاجه در صدر
سید دیوب و متأخرین حکای افرجک اکثر سی نیه که کیفیت حقیقت
دید که کیفیت نیه اولی مزاجه تا بعد دیوب بسقه بر کیفیت نامه اثبات
اقتدیر و مزاج ایچون نفس در اولی بقا کنه حاجت اولی بر روانی
یا بی کور که رطوبتی حالنده نه خاصیت صادر اولی سه سوشی لایق
دخی اولی خاصیت ظاهر و با هر اولی **مع** در اولی ادویه یک نفاست
زائل اولی و محمول **س** بو معنی و کیفیت ذراته مزاجه یک بقا
نامی اولی غیر دکلدر **ای** ذکر اولی کیفیت صا ادویه مزاجه
حاصل است و سلام دخی بوند تفصیل طلب اولی که متأخر یک
کتب مطوله لرینه مراجعت و نیه **تسلیم اول** ایدی تعلیم اول مزاجه
و احوال ساره سی بیاننده اولی **س** چونکه فن طلبک موضوعی و مجموعی
بدن انسان من حیث صحت و مرض اولی **ای** ذکر اولی نفاست
بدن انسانیه اولی عوارضاتی اولی افعال حیوانیه بی ابتداء من مطلق
و تا مل یک لازم که حتی بدن انسانیه در و دائم تغییر و نماند فواره
منی اولی ولوب نده واقع هوا و ما و اسطه سبله دوران و فوران بلدی
کجی افعال حیوانیه دخی آلات مذکوره مملو بدن انسانیه بر حال افرینه
اولی **زیر** صورت ظاهره و وجود انسانیه بی ذکر اولی نفاست
ایوب آلات مزبوره اولی هوا و مانک دوران و انمی سی کجی وجود
و ساططه مایه ریسی و نماند انسان دخی حرکات روحیه سه حلال طاری اولی
برنده جویان ایدی کجی فواره یک دورینه یعنی هوایه سنه تسمیه اولی

جسمان مرکب و الیه ای صغریه است و خنده موجوده اول حرکت در اجزا
حرکت مزبور اجزای ملحه و حاضه و اجزای ملحه قلبیه یک بر یک فاعل و متفعل
اول قسطنطنیه ناسی اوله اخلال در حارت و نظرها و لوزیرا و بونکله جسمان
جیمی اجزای سنک بننده که تفرق ایدوب و گاه جتی حاصل و بیدار و اوله
مزبور حارت اولوز **و کله غیل** دم دنی ذکر ما سبق کی بویکی نوع اجزای ملحه
اخلال در ناسی اوله حرکت در اجزای ملحه مزبورین صانی و حدی اولوز قسطنطنیه
ناسی اخلال مزبور سرعت اولوزین اولوب و حرکت درخی ماسبقدن تیز و قوی
و کله دم کیدوس اعضاء متب بینه ماده غذائیه لری بویکی نوع اجزای
ملحه اوله اجزای دینه و متکون و متولد اولوزین بونکله اجزای اوله
موادک جمله حوضت و قلبیدن مرکب و متق اولوزینه حکم آتس در بونکله
بعضی اعمال کیمی نیه فی اظهرا ایدوب و تکیه بیکه اصحابک بو خصوص متولد
معلوم اوله که بدن انسان اجزای صغریه ای ذی مقراطیه یعنی باقر علی
بونا و ناسی جمعی و ترکیب متکون و متولد اوله اعضاء انسانیه به متب
و سفیده سیمه و لنوب الیاف و اعصاب و عظام کی عضو اوله اعضاء متب
مرکب اوله اعضاء درخی اعضاء مرکبه غیر متب بینه دیر که **منق** راس و عقیقه
و کله اعضاء مرکبه یک ترکیبی ذکر اولون الیاف ایله کما هو حقه ترکیب ایدوب
و کما یبغی اولوزنده بعضی افعال صدوز ایدوبکی جلده اوله اعضاء اعضاء
الیه سیمه ایدوب که عضو قلب و عضو بیهی اعضاء متب اجزای صغریه مرکب اوله
آیچون نوز اجزای عنصری حادت و حاصل اولوب **و کله اجزای صغریه** فریضه
متولد و متکون اوله نازده و اصل و غذا اولوزنده بر مزاج حیوانی حاصل ایدوب
متقد بین احوال غیر تیز سیمه در بونکله معلوم اولوب **ایدوب** بونی معلوم
بدن انسان بیدار اولون و کما اختلف فی اوله افکار مزاجه انسانیه که درخی اختلف
سحق و طهار اولوب **بونکله** فی فنی موضوع و مجموع اوله ایدوب

حرکت

اوله

ذکر

ذکر اولون مرتبه یک تا نینسی اولوزنی محقق و معین اولوب اندر صکره **معلوم**
حذافت مرسوم اوله که استوائت یعنی بدن انسان مادام که ذکر اولون احوال
غیر مرصیه و متجانسه متحرک اولوب و مشغول و حوره صحیح اطلاق اولوزنی **بیرا** تغییر
حیات حرکات مذکور ایدوب و افعال مرصیه متصور اولوزنی اولوزنی **بیرا** تغییر
ذکر اولون حرکاتی ساعتی و ساعته کتور بیکه کسی بالکلیه منعدم اولوب عادی
حکمی اولوزنده اولوقته اولوزنده سیت تغییرنی اطلاق ایدوب **بیرا** حیات حیات
انسانیه عیار اولوب **بیرا** حرکات مزبور سیمه صحیح و کما یبغی اولوزنی
المزاج وقت صحیح تغییرنی ایدوب **بیرا** صحت کمال حیات عیار اولوزنی
مزبور حرکاتی فدا و در حوائت اولوزنده اولوزنده اولوقته کما یبغی تغییرنی
ایدوب که **بیرا** امراض صحت فدا و در اذیتدن کن ایدوب اولوزنده
بیرا حرکات اولوزنی روح اوله اجسام حیوانیه دخی موجود اولوزنی بونکله
بیدار و فاعلی که کانیس و روح دیر که بونکله حرکات اولوزنی معلوم
و کله **بیرا** اگر سیمه و اولوزنی تفرق و سمت قبول بونکله **بیرا** مع **بیرا**
بعضی بداند متفرق و منقسم اولوزنی طهار اولوزنی و متب بینه اعضاء
و قوی بونی و وسطی سیمه متحرک اولوزنی نفس مرکب بینه منقسم اولوزنی
اولوب **و کله** اگر سیمه و اولوزنی اصلا فدا و قبول بونکله **بیرا**
حیوانیه غیر ناطق اولوزنی دخی غافل الملک لازم کلا ایدوب **ایدوب** استوائت
روح و بیداری برستی مادن و در کله جمیع ذی حیات اولون حیوانیه
اعضای لیدرینه سار و متعلق اولوب انزک حرکاتی و حرکات ترکیب
سرعت و بطی و سست و حقیقی اخلال اولوب **بیرا** بونکله تخص و استواء و الس
اجسام حیوانیه حرکات و افعال مبداء و منت و فاعل و لا نهستی بونکله
ایچون اولوزنی سوار طیاره و متحرک بونکله بونکله عند الیاف
اکا مجازا روح تغییرنی ایدوب یعنی دبدن و سار مواد غذائیه در
طرز اخلال اولوزنی منقسم اولوب و جوار اعضاء فیلده طیاران ایدوب

ک

کما یبغی

اجزای متصغره لطیفه که قدمای اطباء کما بی لطف تغییر نی اینست در
اگرچه اطباء میاننده اگر روح اطلاقاً حیاتیه و تسمیه و نمند را مانع از حقیقه
 حیوانیات حرکات ارادی و افردینک منت و مبدائی اولد و کتب
 اخلال دیک دروام اوزره نیز طبیعی سندن یا **حود** عضو قلب متصلاً
 هوای تازه بی جذبایدوب و هراج ابله سندن حادث اولور یعنی
نور ایدیه حاکمه بدن جمع اعضای الیه به ساری و جاری اولوب
 ابله دیک استمواد روحیه و طیاره اهل اخلالی دیک جوهر نده سکن
 و نابت اولان بلخ طیاره دهنی سندن ناستیدر که کویا کبریت و باره
 مشابه سنده و مغلده دنده اولان سخوت و حرارت و التهابی مقتضی
 اولوب کویا که کبریت مزبور استفعال حادث و واقع اولوب سکنی
 اولور **چونکه** ماده دنده استو سکن و التهاب واقع اولدند
 متصلاً اولان مواد طیاره که الا مجازاً روح تسمیه و نمند ایدی کویا
 سخته کبی فردزان اولوب و نور انفق اعضا و بدنیکه جمع قسطاً
 و اجزای سنده عام و ساری اولور انکچون روحه نورانی
 تغییر نی ایدر **را ایدی** جوهر دنده ظاهر حادث اولان نورینه
 روح حیوانی تسمیه ایدوب و دماغ و اعصابده ظاهر و حرارت
 اولان نورانیته روح نفسانی تغییر نی اینست در **و کذلک** ماده
 منوبه دنی ظاهر اولوب و افراک منی سنی ایدیه مصداقه ایدر
 اولوقته الهادی روح مولده تسمیه ایدر اما ماده دیک و طوبت
 دیک ترکیب و طبیعتیه منقسم اولور که استمواد روحیه بلخ طیار
 دنی یعنی بلخ طیار کبریتی و **را ایدی** طبیعت مزبور دنده اولمغله حمر
 دندن و هوای دنی اخلال سندن سرعت اوزرینه حرکتدن عضو
 قلبک بطن ایدر سنده استمواد روحیه برسی مشتله کویا سخته نانو
 کی مستور و فروزان اولوب اهل تشخین و استفعال سخته نمند

روح شراب کبی ملتهب اولوب و جمیع بدنیکه اجزای تشخین
 ایدوب و عفتونت و سارن محافظه ایدر **و کذلک** استمواد
 فیضان دانی اولور قی متواصل اولوبی لازمدر که **زیرا**
 منقطع اولوبی و اعضانیک بعضی موقعنه کما مینغ و اصل
 الماسی حفر کیک اولوب و اول عضو ک فو اده سنی موجب
 اولور **نته** کم معلوبت سرباً امانه بولمه سنی افعال مانع کیک
 افعال و حرکاتی سرباً زائل اولور یعنی ایچون اولوب **و کذلک**
 عارضه غشی مستولی اولان کیمینه لیه فی کمال اعضا سنده
 برودت حادث اولوب و همان میت کبی اولور یعنی بوسیدن
 ناستیدر بودنی **معلوم اولور** که روحک التهاب سندن بدنه منتظر
 اولان حرارتیک مانع سنی افعال بر نییه بی تسهیله بر وسیده در
 یوخسه حیواناتک حیاتیه ذکر اولنان حرارت ایدیه ثابت
 و مستقر اولور و کله **زیرا** کور و منشی حیوانات بارده اولور
 هنوز حرارتکله ت موجوده اولمبوب **کذلک** حیوانات حاره
 بعضی سنده قلیل اولوب و بعضی سنده کثیر اولور انکچون حرارت
 بدنی حیوانات حاره تک حیاتنه لازم واکاتا بعدد یوم
 اولور **لکن** فی الحقیقه ماده حیات اولان روح اطلاقاً التسمیه
 ذکر اولنان مواد طیاره لطیفه اولوب و اول حرارتی مستلزم
 اولمغله ذکر اولنان ماده حیاتی بعضیل حرارت منفرجه
 و اتش طبیعی استمالی س میله ایدیه ذکر و یاد ایدر **را ایدی**
 بو صورتده حیاتیک اساسی دم اولور **یا خود** دموی
 اولمیان حیوانانده دم بدلی واکا مقابل غذا از متولد اولور
 بر ماده رطبه در که بولور دنی روحک دوام تولد و تکونی تجدد

نیز

نیزه
 متن دریاچه متکون اولان
 سکن و سکنه انواع
 حیوانات کبی

اینگ ایله لازم کلان حیات بدنیه ثابت و مستقر اولوب و بونورک
ماده اصلیه سی ولان اجزای صغیره کیمیه که انک واسطه سی ایله
دمده یا خود رنگ بدل و مقابلنده اولانده تحم و تحسین حاصل
اولوب و اندن روح بدنیه متولد اولور و انک ضعف و قوت
و فسادی قبولده استعدادی حسیله حیات بدنیه نک طول
اولوب و قصر اولسی و صحت و مرضی بونورک حاصل اولور
بو معلوم اولد نضکره بورخی معلوم اوله که ذکر اولنان روحه
ان حیوانات مشترک اولوب و روح حیوانیه هم جمله سی برابر
وانس انک حیوانات سائره دن متمیز اولسه نفس ناطقه
ایله اولوب و استوفس ناطقه تعبیر اولنان بر جوهر روحانی درک
صحت و فنانی قابل دکلر و مزاج و افعال حیوانیه هم قطعاً
یوقدر و مجرد فهم و افعال ارادیه نک مبداء و منت و ناعلیه که
بدن ان نیه یه تعلقی حواس باطنیه کیمی حس و ادراک و فهمیدن
استخدام ایکن موضوعه در و کز نک روح حیوانیه نک افعال
باطله و مضره کنه مانع اولمفلک افعال لازمه و جمله اول افعال
حکم ایدوب و افعال حیوانیه دن بالضرورة ارجاعنه باعث اولور
ایمدی حکم بر اکلوس و اکتایج اولان اجزای متاخرینک زای
اولد قری مذهب بو اولوب فی زمانتا اطباء افریقه نک تعلیم
و تعلم اید کلری اقوال بونک اوزرینه مبنی اولمفلک ایدیند
مستعد اولوب بیلانری بو مذهب اوزرینه و جمله کتاب و موافق
ری بوقیاس اوزرینه اولمش در بیت قدی یار کیمی بر عزمی
دیش الف جمله نک مقصود بر در لکن روایت صحیح مختلف
بو یله به معلوم بیور یله **تقسیم ثانی** ایمدی اوج تعلیم تقدیم

دنی قوای حیوانیه و انک نامله نیک تدبیر بیاننده اولدیه
س بو تعلیم دخی ایکی قسم اوزرینه مشتمله اولوب و قسم اول دخی
ایکی نوع ایله متنوعه اولمدر لکن ابتداء قسم مذکورانی ذکر یس
ایلمزدن اول معلوم اوله که ابتداء ذکر اولنان لری تدبیر و غلبه
الازم اولان بدن ان نیه و وجود آدمیه نک اساسی اولان
ایکی نوع قونک احوالی و تدبیر نی بلک لازمدر که یعنی اول
ایکی قوت بدنیه که برینه قوه حیوانیه یعنی قوه طبیعی تعبیر اولوب
وبری دخی قوه نف نیه در که بدن ان نیه ده اولان قوه
مولده نک احوالی شکله ایراد و اول قوت ایله عام اولور
س استوفس ایکی نوع قوت بدنیه نک ابتداء احوالی و تدبیر لوی
استحضار انک لازم اولوب ایمدی قوه حیوانیه دمده و روح
حیوانیه در کثر طوبات بدنیه مستکن و متمکن اولمفلک بدن
ان نیه نک موجوده اولان حیاتی استوفس اساس ایله ثابت
و مستقر اولمیدی اما قوه نف نیه روح نف فی عضو مانده
و دغک دخی بطن ماننده ثابت اولان اعصابده و کثر احوالی
اعضای عصبانیه ثابت و متمکن **س** قوه حیوانیه نک تدبیر
صناعت طبیعی نک استعمال ایدره جک ایکی لاتی اولوب بری
موضعت و بری دخی قوت اولوب و لو ایکی لاتی تاثیر سی
ماده دمده و ماده کلسیه و بونورک متکون و متولد اولان
طوباته یعنی مقدمه کوه صفاده هر طوبات مرایضه یعنی لیمفا
من حفظ و مطولوب ایدوب و بونورک تاثیر ندن ظاهر و حادث
اولان کیفیت مزاجی و حرکات مختلفه بدنیه بی وانون
صاهره اولان مزاج و حرکاتک تدبیر نی کما هو حقه احاطه

تذره

ک

و از عان اینک لازم و لا بد و لوب تا که طیب اولی بوند
مراجعت نماید بریده که **و کذا** بوند نضرت نفا نیک احوال
و اعصابک سبحات کثیره سنی و اعضای مختلفه ایله اتصالی از عان
ایدوب و اقتضا بدن تدبیرنی اتقان لازم اولور که **زیر** اکتو
ذکر اولنان اتصال اعصاب ایله شرکت حاصل اولمغله حادث اول
علل و جمیع و اعراض تنجیه بوند در تخت ایدوب **و کذا** ماده
دمویه نیک دخی ایکی نوع حرکتی که بری حرکت دوریه سی و بری
جوهرنده اولان حرکت تقریب سیدر که استوائی نوع حرکت دخی
تدبیرنی بیان ایله ماده دیک و ماده کیلوک و بوند در متکون
و متولد اولان سائر طبوبات بدنی نیک تدبیرنی تعلیم و افاد
انفع و نسب اولدنی نسبت ایله استو تقسیم ده ذکر اولن از یکی
قسمه منقسم اولوب **قسم اول** دخی ایکی نوع ایله مشوعه اولور
نوع اول ایدوی نوع اول بدنده اولان دیک دور
بیاننده اولوب معاجیه مرضیه مقصدی اولان طیب لیب
لازم و طایفه که ابتداء دیک حرکت دوریه سنی یعنی بدن
ان نینه جریان و دوران اندر ماده دیک دور استو
ثابت و ملاحظه لازمدر که حتی دیک حرکت مستوی یعنی حرکت طبیعی
اوزرینه اولان دوراننی محافظه ایدوب و رکو دینی یعنی دورانه
ممانعت ایلیان عوارضاتی از الیه و دفعه جدوسی ایدوب و طبیعی
اوزرینه حرکت قویه لر **ایمده** بود دخی معلوم سعادت مرسوم بویله
دیک رکو دینی دفع ایدوب و حرکت طبیعی سینه ارجاع و اعاده
اینک ایکی طریق اوزرینه پذیرای حصول اولوب بریسی دوریه اتقا
اولوب و بریسی دخی عمل بالید ایله حاصل اولور **اما طریق اول** بعض

معرفات یعنی بدن در کنور یعنی ادویه لر ایله دیک قوانینی
تخلیل و ترکیب ایله اولور که دیک جوهرینه وقت کلمک ایله جوهر
سبلانه مستعد اولوب و مجاری سینه منصب و حرکت اصلیه سینه
اعاده و ارجع اولور اوله **اما طریق ثانی** ایدوی ایکنجی طریق
اولور که اگر دیک رکو دینی کثرتن ناستی او عیب سینه امتن
کلیوب جریاننه عارضه ن اولوب **یا خود** بعضی خارجیه موافقه
ناستی حرکت استوانه حل ایراث و تفرقه اولمش ایله اولوقته
بدن دخی احوال ایدوب و مقدرنی تخلیل اینک ایله اولور
یعنی عروق اولور و سائر اجزای نضد اینک ایله اولور **یا خود**
فصله مانع و ارایه ستر طوطی است ایله **یا خود** احوال علق
ایله دخی احوال و خارجیه سله اینک ایله مقدرنی بدنه و جمله
تقلیل اولمغله سنی اولنور **ایمده** بو خصوصه بدنه ان نینه دخی
احاجده ایکی فائده حاصل اولور که بریسی دیک مقدرنی تقلیل
اولوب و بریسی دخی دیک جریان دورانه جودت و سرعت
کنور مکرر که متقدمین بو خصوصه ترویج بدنه و تنفس اعضا تعبیر
ایدور **فصل سه** ذکر اولنان استوائی فائده حاصل اولوب
و توقع اولنور که کرک ایله دیک بدنده بر موضوع کثرت
اوزره انصبانند ناستی راکدا اولوب اول موضعده نلفونی
احداث ایسوز و کرک دم ذاتنده کثرتند ناستی جمله بدنده
راکدا اولمغله علل افتاقیه ایراث ایسوز ایکی خصوصه دخی تقلیل
دیک فائده عظیمه سی اولور **اگر سوال** اولنور که فصله اولمغ
لازم کلد که عرق خصوصه احتیاج اولمغ لازمید **جوابده**
دینور که بر خصوصه اول عروق فرق اولمیوب **منقول**

فصد و نطق لازم اولد قده لرك قيفاله ز ورك مسترك الحق
مسو و بزريرا جمله سي بر عوقك سجه لرند اولوب اما اعضاي
متخلفه سبيله اقتضا ابداره اولوقنده عرف مخصوص اختيار و نطق
لازم اولوب زير اعضاي انسانيه ايكي صنف او زرينه اولو
برسي اعضاي عاليه و برسي اعضاي سافله اولمغله عضو قلب
اندره منبع كمي اولوب اعلايه متصاعد اولان سترابن واسطه سبيله
اعضاي عاليه به واسطه نازل اولان نينه سترابن واسطه سبيله
اعضاي سافله ارسال ايله بكنند ناسي عضو قلب بر عوقك
دستور كمي اولوب واندره لرك اعلايه و لرك اسفله دم جاري
اولمغله اعضاي علويه و سفليه موضعين مختلفين اولمغله اعضاي
مذكوره ايتيه بر عوقك ميعندن دم جاري و ساري اولور ايمدي
اگر علت اعضاي عاليه زير عضوده اولورسه اولوقنده انك
مستفاد سبيله بر عوقك اختيار و نطق لازم اولوب لكن بزم عند كيريم
بوصورته اعضاي سافله زير ايوني اياقده فصد و نطق اختيار
اولور زير بوصورته اسفله فصد و نطقك عكس كمي
اولوب و فصد اقتضا ايدن اعضاي عاليه اولان علتك سبيله
نافع اولوق غذ و لنور زير اسفله دم اخراج اولنوب و كيمي
تقليل اولوقنده عضو قلبه سريان عظيم به منصب اولان ورك
و سريان مزبورك اسفله نازل اولان متفرعاتك دم جويانه
بر نافع و مزاجم بولنميو ب و اعلايه متصاعد اولان متفرعاتك
محتلي بولنسي ورك اعضاي عاليه به نوجهنه نافع اولمغله قلبه
وارد و واصل اولان دم بالكلية اعضاي سافله منجذب اولور
يعندن و اعضاي عاليه زير دمك نزاع منقطع و زائل اولمغله

اندره راكد اولان دم متحرك اولوب و جويانه باري اولور
ايمدي بودن معلوم اولور ايكي صنف اعضاي يعني اعضاي
عاليه و سافله زير موضوع دم منصب واندره نغموني اصلا
ايدم كه اول صنفك عروقندن و عضو ماونك قريبنه فصد
اولورسه اولوقنده اكا عكس جزئي و جذب قريبتن تسميه اولنوب
اما ك صنف مخالفك عروقندن فصد اولورسه اولوقنده عكس
كمي و جذب خلاف تسميه اولور كه زير امواضع ماونك
قريب و اسفله فصد اولوقنده موضع مقصوده نك ذكي نقلين
اولنطق ايله موضع ماونده متزاجم اولان دم الحق اولوقنده
حركت ايله متحرك اولوب اما ك اسفل بعيد يعني صنف خالفند
فصد اولوقنده بدمه اولان دمك جمله سي بر عوقك متحرك
اولوب و موضع ماونده راكد اولان دم رخي انرك
جركي ايله متحرك اولوقنده بالضرورة محتاج اولور اما موضع
خارج ولا صفتك يعني اقربند فصد اولورسه اكا اماله
غير اولنوب زير امواضع اقربند دم اوج اولنوب و نقلين
اولنطق ايله موضع ماونده متزاجم و راكد اولان دم بالطبع
اول موضع اقربه ميل او سيله ايدوب فاندسي قتل اولور
مسلك ورك لهاته كثره او زرينه انصبها شمه حارث اولان
خفاقده اياقندن فصد اولورسه عكس كمي اولوب و قولده
فصد اولورسه عكس جزئي اولوب و تحت انك فصد
اولورسه اماله اولور ورك نغموني رجمده ساعده فصد و نطق
عكس كمي اولوب طرايفه فصد عكس جزئي اولوب و كنه
فرجه ارسال علق ايلك اماله اولور و كنه فرجه ارسال علق

عكس

ایلمسی اطالیه و اندلسه مشهور و لوب اول رویدار
استعمال ایدر لرینه **کیم** اما طوس لوسیطانوس باطیب مو
کیره هم استعمالنی یار و بیان ایتمه بونله معدوم اولدقد
بودنی معلوم **اهله** که استوزکر اولنان عکس ماره نکر و جند
فریبه ماله نکر دوران دمده تاثیر و صف اولدیغی و
اوزره واقعه و کیفیت تاثیر قدای اطباک بقدر تاثیر
کمی میدیو سوال اولنور **جوابده** بزور کیره تاثیر نفس
انکار و نمز واقعه **لکن** کیفیت تاثیر قدای اطباک دیدی
کمی المبوب **تذکیم** بعض کتب قدیمه تفصیل بیان اولمیش **اما**
بزور رضی به خصوصه اوج منان ابرار ایدوب و کیفیت تاثیر
تعلیم و بیان ایدره لم که مذاقت شناس اولان معارف سمات
استو منالدر معلوم معرفت قرینی اوله **مسال اول** فوسطوس نام
طیب کتبتک بکرمی سکرخی مقاله سنند او چی تجر بسنده تجر
ایلم ریکیدر که ذکر اولنان عکس ماده خصوصه مزاج نام
تاثیر یاره اولدیغین بیان ناسنده نقل ایدوب دیر که بر عورت
دم حیض افراط اوزرینه حویان وسیله واقعه اولدقه در حال
قولند فصد اولمیش ایدور عقب دم مزبور منقطع اولدی **لکن**
بر قاج کون مرورنده فصد اولن، فوله وجع ایدره معاً بر احتیاج
ظاهر و حادث اولوب تکرار دم حیض وقت حویان نوبتی
کلوب سفید دم حویان اتمکله احتیاج مزبور زائل اولمغله تکرارینه
قولند فصد اولمیش اول عرض زائل اولدی دیدی **مسال ثانی**
رضی اولدر که سنند نوس نام طیبک نقل ایدوب کی تجر به ده دیر که
بر کینه صاع کوزنده بر فغونی تحریه یعنی بر مرد حادث

ایتمیش ایدی بر طیب اندک صاع قولند فصد ایتدیر مک ایدره
ماده ف اولان کوزنده فغونی کسرتی رضی زیاده اولمش
زیرا بونله اقدام فرکر اولمغله قیاس ایدره اعضا علیه
تراجی قلبه دیک اعلایه توجهه مانع اولمش ایدی ایدی
قولند فصد اولمش ایدره بعض اوعیه نکر اصل کسی سربان عضله
اعلایه منتصاع اولان کتبه لرینه دیک توجهه و انصبابنی
اقتضا اتمکله ماده دیک اولمغله زیاده اعضا عالییه
تراجمه باعث و باری اولمغله بوسبیدن فغونی نکر زیاده اولمغله
موجب اولمش **بجده** طیب مزبور حصول قولند فصد ایتدیر
ملکه علیک حصول کوری رضی ماؤف ایکن انده رضی فغونی ظهور
انک ایدره طیب مزبور تکرار علیک صاع قولند فصد ایتدیر دیک
کج صاع کوزی کور اولدی و تکرار حصول قولند فصد ایتدیر
دکده صو کوزنده اولان اعضا فغونی رضی زیاده اولدی **بجده**
بر طیب اهر کلوب علیک ایاغنده فصد ایتدیر ایدره فغونی
زائل اولمش دیو تجر ایدر **مسال ثالث** اولدر که معتد اولان
حذائق بعضی سدن منقو اولان تجر به در بر عورت دم
حیض نکر حویانی وقتنده ارقه سدن حجت ایتدیر و
وشیه بکدر مشن مکان اول حالده دم حیض منقطع اولوب
واحتیاج سدن نشات و حادث اولان عوارض دیر بعضی
مبتلی اولمش و تکرار عورت مزبور و باطیب دم حیض حویان
اخه عوارض مزبور زائل اولمش دیدی **اما** عکس ماده و ماله
کیفیت تاثیر دیک خارج حویان وقتنده عضو قلبه وارد
اولان دم تحلیه اولنان عروق منصب اولمغله عضو ماؤفه

نکته

توجهی او میباید تراحمداخت کلوب و هر دو حد منع اولند
اگر چه بوقفتک نائده سی قلیله زیر ادم و ماده دم که اول
دوران و جریان متوجه اولور **مکن** تخلیه اولان و وقت که
اوزره انصبان ناسی مقدارینه رخی قلیت کلمله عضو نافه
اولکی مرتبه را که و ثابت اولماز **کنک** تخلیه اولنان و وقت که
اولان شجره ریه اتم حرکت جووت و سرعت کلمله عضو نافه
را که اولان و تک حرکت رخی سهولت و استعداد کلوب متحرک
اولور که انکچون عکس ماده و ز اوج فانه مطلوب اولوب
اولکی ماده دم و ویدی تقیل اتمک اولوب **ایکینجی** ماده
عضو قلبه بدنه وارد و اصل اولان رخی عضو نافه
توجه ایندی رسی اولوب **و پنجیمی** ماده دم و وقت اقتضای
حروج منع اولند رخی وقت که تخلیه اولنان عرفک امتنسی
سببند رکود واقع اولوب مکن عرفک خلای غنده جویا
و خروج دم واسطه سید موضع نافه دمک جریان ایدر کور
دفع و زاله اتمک و دیگر **نوع ثانی** اولان یکی نوع ایله
اولانک نوع ثانیسی رخی بدنده اولان دمک شری و امتن
و متولد کیم بیری بیاننده اولوب **ایمیدی** بدن ناسیه
دمک حرکت تحریریسی که جود دره موجوده اولان غلیانه بیره
نفسیه خمره اولان غلیانه مت با اولور **زیرا** استوخر رخی اکتبیه ایک
ایله بنا علیه تحریری مناسب کوروب و استوخر ک کیفیت اجوائی
اند متکون و متولد و حاصل اولان امتنای دموییه تک تدابیری
بیاننده اولوب **معلوم اوله** که ماده دمک جوهرنده واقع اولان
مکن بعضی موارد و یکی صنف رخی طیاره و موثره اجزای

مجهید اولور که یعنی اول اجزای **مجهید** حاضره و اجزای **مجهید**
اولو بوند جوهر درنده بر بر لریکه امتزاج ایدوب و کیمک
اجزای کبریه یعنی ریه ایدر تغیرلرند و اجزای ماریه **ایله**
اوله لرند و اجزای ارضیه ایدر طرازی ک و زولند
استوخر کت حاصل وید اولوب اجزای مزبور استوخر کاتک
اساسی و مبدئی اولور **اما** استوخر اولنان یکی صنف اجزای
مبدی و منشاء دمک ماده سی متکون و متولد اولان اشیار که
نوع انسانک هر برینه منی جه متخالف اولوب وانک اخت
سید انواع انسانک هر برینه استوخر کت رخی مختلف اولور
انکچوندر که هر برستخص مزاجده مختلف اولمقد و حین اقتضای
مرض و دفع مرضه علی جی رخی مختلف اولمقلقنی اقتضای
بنای علیه طیب اولان کیمیندر هر برتد بینه لغوی ایدر یکی مرضا
استخراج مرضه مجتهد اولوب دفع اعراض خصوصه ایدر یکی
اجتهادینی ظاهره اعراج ایدر بیواسط اول علیله تدبیر و تدبیر
ایمکه قادر اولور و الا فلا دیدر **ایمیدی** امورسته ده یکی شغ
دقت و اهتمام دمک فاده سی مختلف اولور یکی امورسته ده
دقت و اهتمام اتمیندر ک رخی هر برینه ماده دموییه سی کون
فاسد اولوب و ذکر اولنان تخمین مزبورین رخی فاسد اولمقد
استوخر یعنی بدنه مواد غیر طبیعی حارث اولور **کنک** استوخر یکی نوع
اجزای **مجهید** ک کثرتن یعنی ماده اصلی لری کثرت اوزرینه تولد
غلیانات کثیره حارث اولوب اگر چه ذکر اولنان غلیانک ایسه
اصلی و اساسی استوخر یکی نوع اجزای **مکن** اصل طبیعتند زائل
و فاسد اولمش اجزای اولوب **سبب** ذکر اولنان یکی نوع امتن که

فی

نک

ادی

رند

بری امتداد کسب انجمن و برسی دخی امتداد کسب قلبت اولوب اولیسی
اجزای طبعه حاضنه تک فسادند و اینجیسی اجزای طبعه قلبه فسادند
مشکون اولور **لا یمدی** استوائیکی نوع امتداد تک تدبیر اوج طریق ایله
وجود پذیر اولور که **طریق اول** مناسب اولور ادریه ایله اولوب **طریق**
ثانی عمل بالید ایله اولوب **طریق ثالث** غذا ایله تدبیر اولوب با طریق
اول دخی اوج طریق وزره اولوب **اولیسی** ادریه قلبه ایله تدبیر اولور
یعنی علاجی فصله ایله اولور ان علت سببی اولور امتداد تک نوعه علی وجه کلی
نافع اولور ادریه مصلحه کلیه و ادریه منقحه کلیه ایله تدبیر در که بو طر **بفقد**
فانوشنی سوپوس نام طبیب مفصل تحریرو بیان امتداد استو طریق
سهوتدن و مامون الفایده اولور غیظه امتدادی اولور طبعه سهوتدن
و بلکه منتهی اولور طبعه دخی گاه اولور که بو طریق رجوع محتاج اولور
ایکنجیسی ادریه جزئی و ادریه مخصوصه ایله تدبیر اولوب یعنی علیک
تدبیر مقدماتدن صکره سببی اولور امتدادی مخصوصی زاله و دفع اهری دلولر
ایلله تدبیر **مستل** ذیسطرا یا عتده ادریه اولور ایله تنقحه در فکوه
بین العوام مشهور اولور قابضات و لبن امثالی اولور معدلات و معدرات
ایلله علاج آنک کبی **یا خود** باکی صنف اولور ادریه تجربه ویرک کبی
مستل قضیب السمک و جرمی طبلس مدبره و سیبار مدبره و دم الارنب
کبی که خصوصیه کارت ایچنده صید فارب اولور انب کبی اولور که در عقبت
اولوب و دمی اخذ اولور اولور **کنک** ادریه افیونی دخی بو قیده اولور
واوینجیسی اسرار طبایع اولور ادریه جامعه ایله تدبیر در که اجزای فرج
اول در والره بنیای تعیر اولوب آنک بعضیسی علت نافع دوا اولوب بعضیسی
محتدمند **بهنوسوس** نام طبیب دیر که استو ذکر اولور ان در والره نادر
ظفر یاب اولوب **زیر** اطباء اثری کتم **بمسرد** و اکثر یا قریب اولور

تحریر ایلد کبری نقصان اولوب کلمه بنی ذکر بیان اولور **ایمدی** بو یابده
ذکر اولور ان طرف ندره مرقومه لریک اساسی علی وجه کلی تقدیم و تفصیل ایله
یس معلوم اولور که اسباب امراض یکی نوع اولور **زیر** اولوب اولور
فاعلیه و قریبه در که ارواحک حدت و سندی در یعنی علتی فاعل اولور
ارواح حاده و سدیبه در **زیر** ارواح حال صحتده افعال صحیحه تک فاعلی
اولدی یعنی کبی حال مرضده دخی افعال غیر سلیس تک فاعلی اولور **لور**
افعال طبیعی تک منتهی و مبدائی اولدی یعنی کبی افعال غیر طبیعی تک دخی
منتهی و مبدائی اولور اسباب ایکنجیسی نوع با ادریه و بعید اولور یعنی
ارواحک افعال غیر طبیعی سنده باعث و با دی اولور در که بین اطبا
طعم و رایحه و مایه غریبه امثالی اسامی معتدده ایله سببی اولوب اولور
حدت و بیتهگی کیفیت **لکن** بو کیفیتدن ارواح استو فکک ایرانی بل اولور
اولور علی ساریه اولور یعنی کبی **یا خود** بو سطره الاصل ط اولور علی ادریه
لور کبی **اما** بقراطیون عنده امراضک سبب با ادریه حال طبیعت اولور
حوجیه ذکر اولور اندره کوره و کلدر **زیر** ارواح حدت و سندی کلور
امراضی فاعل و محدث اولور لری موادک صورت نوعیه لری اجزای صغار
در حدت اولور یعنی صورت اولور **ایمدی** معلوم اولور که موادک صورت نوعیه
لریک ماده اصلیه سی اجزای بولیه تعیر اولور ان اجزای قلبت طیاره در که
بو طر حال اصلیه سنده دخی طیاره اولوب ترکیبده کیفیت و اختلاف کسب
ایدلر **زیر** اجزای جموضت اجزای دهنیه ایلله تعیر اولور اجزای قلبت سبب
اولوب **لکن** اجزای قلبت اجزای جموضت ناستی متشکل اولور اولور
ذاتده منفعل اولوب و اجزای جموضت فعی ذاتده فاعل اولور مواد
غیر طبیعی که بین اطبا واکا امتداد تعیر ایلر لری الحقیقه بو یکی نوع اجزای
یعنی جموضت و اجزای قلبتک فسادند متولد اولور **لکن** بو یکی نوع اجزای

نک

ملحیه نیک فساده ماده مائیه متولد اولور است و نوازل حادث
اولور که ماده لزجه و غلیظه متولد اولور است یعنی حادث اولور است
درت نوع است که صفراوی و سوداوی و بلغمی و مائی در اولور است
او زینیه تغیراتک مناسب است اولور است **مثلا** صفراوی دیدگری
دیک حال طبیعی است خارج بلغم طیار و هنی سی اولور و امتدای سوداوی
دیدگری دیک اجزای حافظه سنگ روانت و فساد اولور و امتدای
بلغمی دیدگری دخی اجزای ملحیه نیک لزوجت و غظلی اولور و امتدای مائی
دیدگری دخی اجزای ملحیه نیک اخلالی و مائیه انقباضی اولور است **اصول** انواع
امتدای سبب قریبی ماده اصلیه دن دوام او زینیه متولد و متولد اولور
بویکی نوع اجزای ملحیه نیک روانت و فساد است سبب سابق یعنی سبب
بعیدی فساد همدم ناستی اولور خصوصیه همضم اولور فسادی در که
همضم اولور متولد اولور کیوسک فساد و نقصانی سبب همضم و متولد
اولور موادک ماده صلیبه سی اولور است بویکی نوع اجزای ملحیه نیک فساده
مودی اولور است بویکی نوع ام الامتدای تسمیه اولور است که زیر امده اولور
حفظه اولور جمع همضم نیک اساسی و معدنی اولور است مثلا همضم اولور است
بسیب قیلت هر قننی همضم اولور است و سبب سابق همضم اولور است
دیو حکم اولور است بویکی نوع اجزای ملحیه نیک هر برنده اولور است
و فساد از جمله اجزای قلیت طیاره که اجزای کبریتیه یعنی اجزای دهنیه ایله مجتمع
اولور است اکا صفرا تسمیه اولور است فساد و درستی مقدار نیک کثرتی
و حد نیک کثرتی ایله اولور است اکا اولور که اجزای دهنیه نیک کثرتی ایله اولور
و گاه اولور که اجزای دهنیه نیک کثرتی است اما اولور انغذیه غیر طبیعی نیک
اختلاف ناستی متولد اولور است بلغم طیار مزبور دخی ذاتنده روی و فساد
اولور و بولکامی ایضا چون بویکی فساد طعم ایله تمیز ایله لم که **مثلا**

حسایش اسکور بوطیه و زاولان در قوتلغاریا و استتین و ساهتین
بسی حیثیه لکه بونیک هر برینیک جوهر نیک مسکن اولور است بلغم طیاره
مخالف و مختلف الطعم اولور دخی کبی که نرم و جوهر نیک اولور است بلغم طیاره
مختلف الطعم اولور است کثرت مختلفه و حالات متغیره ایراث و احداث
ایدرا اما استور دانت مذکوره نیک سبب سابقی اولور است انغذیه انامویه
و انغذیه صریفه کبی بونیک دخی بعضی سی جوهر نیک بلغم طیاره کبیستنی
یعنی مقدار نیک و بعضی سی دخی حدت و شدتی زیاده ایدر **و کثرت**
سه و ریاضات سابقه و غضب امثالی اولور است انغذیه نیک بلغم طیاره
حشوت و سبب حدت و شدتی زیاده ایدر کبی انغذیه مزبور
اولور است اجزای همضم نیک روانت و فسادی کیت و مقدار زیاده
و همضم نیک حدت و شدتی **یا خود** صمناک مرارتی **یا خود** بلغم اولور
یا خود سبب امثالی حادث الطعم اولور است اجزای بلغم طیاره نیک تو سبب اولور
اکه مقدار زیاده کثیر اولور **یا خود** بعض اجزای حاده ایله نیک اولور
اولور است دیک قوامنی تغلیظ تمکله دوران و جریان دیک بطی کرکنه
باعث اولور است **اما** که ذاتنده روی اولور است اولور است جوهر نیک غلیظات
مختلفه احداث تمکله اسکور بوط و احتیاق رحم امثالی نیک حدت و شدتی
اولور است **اما** که روانت و فسادی سبب کثرت او زینیه حاضرات
استحالی **یا خود** اهوویه بارده صدمه سی کبی سبب در اولور است **زیرا** اکل
حاضرات معلوم اولور است و هوایه دخی حوضات حقیقه اولور است تنفس و سبب
دیک اجزای حاضره سنی تغیر و فساد ایدر **و کثرت** غم و غصه و قننت حرکت
و بونیک امثالی کبی اولور دخی استور مذکور نیک بعضی سی اجزای همضم
مقدار نیک و بعضی سی دخی حدت و شدتی زیاده ایدر **باید** استور
ماه نیک فساد و روانت از له تمکله یکی طریقه اولور است برسی دوت

مصلح اولوب و برسی وخی ادویه منفیه ایله تدبیر درو بو ایکی نوع ادویه
فعلی وخی یا علی وجه الکل اولوب وعلل کثیره ننگ درخی سببی ازاله اولونور **یا خود**
علی وجه جزئی اولور که علت مخصوصه ننگ سببی ازاله اولونور اما علی وجه
الکل اولونور تدبیر اولور که فاعلی اولونور اجزا مخصوصه ننگ **یا خود** اجزا قیسه
حادث اولونور انواع فسادتی اصلاح ایدوب فسادات مزبوره در
حادث اولونور غلبه نامی قطع و تسکین ایدوب و عدم اعتدال درنی ازاله
ایدوب و حکما یعنی مزاج طبیعیه راجع و اعاده ایدوب و استیمنای نام
واعانت ایدوب و الکل بعضی لرینه ادویه نیت فاسد و بعضی لرینه ادویه
مرسیه سیمه **یا خود** علی وجه جزئی فاعلی اولونور جموعت مخصوصه ننگ
یا خود فلیت مخصوصه ننگ فسادتی ازاله ایدوب ننگ ایچون اشود کرا و
دو الیه تدبیر و علاج نقصدی ایله ندره لازم اولونور که بتدریج
مادی ننگ عیننه نظر ایدوب نوعه نظر ایتیمیه لر **مثلا** ذات اجنبک
سببی جموعتد **و کذا** التهاب معده و عسر البول و تقریس و بیع
کلی و ذین نظار یا امثالک وخی سببی جموعتد و علل مذکوره سبب
بالنوع اتحاد لرینه نظر ایتیمیه محالجا مختلفه ایله تدبیر و علاج
زیرا بو علتد سبب اولونور خصوصاً ننگ هر بری علت مخصوصه بی موجب
اولوسی طبعیک اختلافی حسیده اولور که **مثلا** ریه دملک انعقادینه باعث
اولونور ذات اجنب و فضلات بولییه بی توسع التملک عسر البول احداث ایدوب کلینه
ادویه مخصوصه به مراجعت اولونور که از جمله ذات اجنبک سببی اولونور خصوصتی
احداثه جموعتد انواع فسادتی اصلاح ایتیمیه ادویه قویه نایبه ننگ
جمله سببی ممکن ایکن ناب انجیر یوناب سبک شو طی استی ایدوب **و کذا**
عین سرطان جموعتد انواع فسادتی اصلاحه کافی و استعمال اولونور بونه
مناسب ایکن افی عسر بولده استعمال ایدوب و دیو بود و الی استعمال اولونور

سبب مخصوصی ازاله واصل حده زیاده تاثیرهای اولدیگی کون اولور
ادویه مخصوصه و باخاصه تعبیر ایدوب **بودنی** معلوم اولور که جموعت
بحسب الظن مختلف اولدیگی کبی بحسب راسد وخی ذاتنده مختلف اولور
بونور که بر صنفه اقتضای حسیده مناسب اولونور و اوله اولی در معلوم
اولوبونور ایچون تجربه ایله معلوم اولور **مثلا** اسکو بو طک سببی جموعتد
کن ادویه قویه ننگ جمله سببی فی اصلاح ایتیمیه ممکن اولوب بلکه مطلق
جموعتدنی اصلاح ایدوب کیندن ماعدا جموعتد کالته بی و جموعتد متعینیه بی
وخی اصلاح و ازاله ایدوبی دواره محتاج اولوب **و کذا** سبب یرقان
اصفره حرارتی اولونور ایدوب لر که جمله سببی مناسب اولوب بلکه مناسب
اولونور حادث و نیای کبیره اولونور حرارت شریده اولونور که نوع قیستی
اصلاح ایدوب کین ماعدا ماده نیتد یرقان اصفری ایرات واحداث
ایتیمیه طم مخصوصه وخی اصلاح ایدوب و ممدوح الکل اولونور **یا خود**
فانسل دید که فن طبعک نظریات و عملی شده کیفیات خاصه نظر
ایله بلکه علم در ریاض و تفه امتی اولونور طعوم مرضیه به نظر
ایدوب و استیمنای طعوم مرضیه به او فی و مناسب اولونور طعوم ایدوبیه
نظرایله فراستی اولونور بوندن بوق و لیل اخذ ایدوب انتهی ایکن چون
بوصفاقت ایا ایسی اولونور سوار مرضیه ننگ و طعوم مزبور ننگ
اصلاحه ننگ ایدوب **بودنی** معلوم اولور که معالی و تدبیره
متصدی اولونور کیننده ره خصوصیه احسن و لیتق و اولونور اولور
سبب نوعه نظر ایدوب و اول نوعی علی وجه کلی اصلاح ایدوب ایدوبیه
مراجعت ایکن کدر که **یا خود** ادویه مخصوصه به مراجعت اولونور و ادویه کلید
حکما یعنی فایده ایتیمیه کی صورته **یا خود** سریعاً اثری ظهور ایتیمیه کی
یا خود قطعاً اثری متبهره اولونور وخی صورته سبب سببیه ننگ

که

مستحق اولورکن بویفات بیلوب و عدم اثر نبی فرق و از عان ملک
زیاده مجرب و عا ذق طبیعه محتاجه **قسم نانی** ایمدی بوندن قدم ذکر اولنا
ایکی قسمه اوله **قسم نانی** دنی اوج نوع ایله متنوعه اولوب **نوع اول** اوج
نوعله متنوع اولاندن نوع اول بدنا ان نینه خموضت حبسیده واقع امتلا
ادویه لری بیاننده اولوب **سین معلوم معارف** رسوم اوله که مشول امتلا
خموضت حبسیده بزیری طهور بولقدقه انک تدری علی وجه کلی مصفا
ادویه قلیه نابته و طیاره اولوب **یا خود** ادویه قلیه متبانی اولان بعض
اطیان با دزهریه و سایر ادویه فتر در که **مشکل** نباتاتدن اولان ملح
افستین و مدح طریز و مدح سکوکه المبارکه و مدح قنطریون امثالی علاج نابته
ورما دیه و علاج طیاره لری که بوندن **مشکل** طبیعت بدنیه بی دفع و از الیه
ایدوب و اجزاء خموضت ایله بوندن اجزای رینک اجتماعدن حادث
اولان خموضت ما کینه نقل و تحویل ایدر **و کذلک** افستین و نغنا و از یانه
و امثالی اولان افایه لری و دینی اولان ادویه لری که بوندن دنی **مشکل**
سوات و حدتی کسر ایدوب ذکر اولنان فوائدی بوندن عصاره لری
و مقطره لری دنی بخش و ناده ایدر **لکن** عصاره دانه مقطره لری اولی و السبدر
مشکل روح شراب و روح نغنع و روح قوقلغار یا بوندن امثالی اولان
روح مستعد لری **و کذلک** دهن قنقل و دهن بسباسه و دهن دارچین
و امثالی اولان ادیان مقطره لری **و کذلک** بو حصوه ادویه کافوریه دنی
اشود ذکر اولنان فائده لری نامه ایدوب اما ادویه حیواناتدن اولان اولان
حکب امثالی خموضت مصفا تی اولان اولان از جمله قرن ایل و قحف عظیم این
و ادویه انامیه و دم انسان و بوال انسان و سکر لری امثال حیوانات
موجب و حیوانات و اجزاء حیواناتدن معمول اولان ارواح و علاج طیاره لری
و کذلک قروز و عظام و ظفار و عین سرطان و عظم ناک سماک و ناب اکثر حیوانات

و ناب الفیل و عظم سبیا و قرن ایل حرق و قرابیل مدبر بطریق الفیاضه
و قشر حدیون و اصناف امثالی اولان بعضی حیواناتک اجزای اصلیه سی کبی
اشود ذکر اولنان ادویه لر خموضتک انواعی اصحیح و فادینی از الیه
ادویه قویه لر دندرا اما معاریندن اولوب و خموضتک مصفا اولان اولان
مشکل انیمون معرق امثالی کبارت نابته کبی **و کذلک** طین افریطی و طین
مخوم و حجر طیطیص امثالی اطیان و اجزای کبی که بوندن دنی خموضتی
نشف ایدوب و طمنی حل و نه نقل و تحویل ایدر لر حصوه صید حدید و ادویه
حدیدیه بوندن خموضتی نشف ایدوب و حل و نه نقل و تحویل سرح التا سیر و
اسوا فعالده حدیدن صکره اسرب که کاسکر ذحل تعبیر ایدر لری و ک
ادویه اسریر در که خموضتک طمنی حل و نه نقل و تحویل ایدر لر
اما ذهب و ادویه ذهبیه خموضت مشکله و عاصیه بی نشف اتمکده ادویه
قویه دندر حصوه صید خموضت حمزیه تعبیر ایدر کبری خموضتک علت تقریبک
مستقل سبب با بسیدانی اصلاحه علاج قویه و معجز در **مشکل** **مشکل** علت
ادویه ذهبیه جمله در مدوح و مستحذر **و کذلک** خموضت طریزیه بی در
اصلاحه مدوحه دندرا بزم وجود لر کبره اولان خموضتی زیاده ایدر
پنضم اولده نس و ایرات و احداث ایدر بی ماکولات و مشروبات اولوب
از جمله اغذیه جنزیه یعنی هر بار اکل اولنان انک و شرابک کسرتی که
صود کرک اسرینه سکره اولوب بزم وجود لر کبره خموضت تقبل و لینه
احداث ایدر لر حصوه صید معده ناک خموضتی اولان اولان ایلین بردنی اولان
زیاده اولوب و پنضم اولی اف و ایدوب اگر چه جید عمل اولوب و
اولمت سماک ایدر و مایه شراب ایدر خموضت طبیعی او زینه تغذیه اولوب
هر بر لرینک مقداری مایه ننی در زیاده اولدقه لامحاله خموضت غیر طبیعی
و زانده یه باعث اولدقه پنضم اولک فادینه مؤدی اولور که **و کذلک**

عسل و سریشی حلوا الطعم اولاً از اغذیه در دفعه نخستی زیاد آید اگر
 بوی ظاهره خموضه مقابل و صد کورینور لکن حقیقتاً خموضه اجماع و قیاس
 اولور کورینور مسکه عسل و سریشی و تقطیر اولنه اندر ده سیدیه خموضت
 و کاله بر روح و روح ایدر **یا خود** بونله ماء القرع الحاق اولنوبه تخفیف
 وضع اولنه زمان قلیده خموضه مستحیل اولور **و کزنگ** شراب حلوا در پی بو
 عد اولنوبون معلوم اولدقد نضکره بودنی معلوم اولر که ذاولنا خموضت
 انواع فسارینی اصلاحده اشوم کباته اولن اولن ادویه کافیه دنذر **مثلاً** عین
 سرطان و مرجان مدبر و قرن لایل مدبر بر بریندن نکت در هم علاج طری
 و بلخ فسنتین یا خود بلخ سوکت ابلماکه هر بریندن اولن لبس یا خود اولن التی حبه
 دهن کمون و دهن فرنفل اولن ایکسره قطره لودانوبس حبه یا خود التی یا خود
 یددی حبه و بونله کجکسی اخذ اولنوب مزج اولنقد نضکر سفوف اولنوب
 و مجموعنی درت یا خود التی قسم مساوی تقسیم اولنوب هر قسمی بر دفعه استعمال
 ایدر **دیگر** عین سرطان بزنجق در هم قرن الوحید المعدنی و مرجان مدبر
 و قرن لایل محرق هر بریندن یا مسترد در هم بلخ فسنتین بر در هم جوز بولمان در هم
 بونله در پی اخذ اولنوب مزج اولنقد نضکره سفوف اولنه استعمالی سبکی
دیگر عین سرطان بر در هم عظیم سیبیا نضصف در هم مرجان احمد و طین آریطلی
 هر بریندن نکت در هم بلخ فسنتین نلن در هم جوز بونصف در هم اخذ ایله
 مزج اولنوب و سفوف اولنه کاه اول اول استعمال ایدر **دیگر** قرن لایل
 محرق یا خود ناب الفیل محرق یا مسترد در هم مرجان احمد و طین محموم یا خود
 بلخ فسنتین هر بریندن سدس در هم اخذ و مزج اولنوب سفوف اولنه **کند**
 اگر خموضت عاصیه ذکر سبکی ایدر ادویه لایله بر طرف اولمیب و غیره
 اولدنی صورتده بدنی تنقیه در مقدم بر کون اشبو کوننه مرکباتدن
 اعطا اولنوب بده تنقیه ایدر **مثلاً** بلخ فسنتین و عین سرطان یا مسترد در هم

احذایله مزج اولنوب و ایکی دفعه استعمال اولنه **یا خود** و مارشوکت ابلماکه
 و مارشوکت یا بلخ هر بریندن اولن ایکسره در هم روح النوت در بزنجق در هم عین
 و مرجان احمد اولن بشر مستحیل مزج استاره اولن ایکی حبه دهن فرنفل التی قطره
 شراب النفع سکر در هم اخذ و مزج اولنقد نضکره ماسک کبی استعمال اولنه
 اشبو تراکب مذکوره علی وجه کلی بدنده اولن خموضتی اصل حده ادویه
 محدود لدر اولوب **و کزنگ** بونله ماء معدا ادویه حدیده نکت کجکسی
 مجاری اولی در اولن خموضت عاصیه بی اصلاحده زیاد مائره و محدود لدر
 و ادویه قلیه طیاره در علل مرافیه و احتیاق رحمت کسبی اولن خموضت
 معانده بی اصلاح و از اوله بو کوننه ترکیب و استعمال اولنور که **مثلاً**
 مارشوکت یا بلخ و مارضاع یا خود مارطین جیل اولن ایکسره یا خود اولن
 اشتر در هم مارحیات ماطیول و در هم یا خود التی یا خود سکر در هم جوز
 اجنبید ستر بزنجق در هم روح النوت در پی خود اولن بدلی محمول قرن
 الایل لکهر بانی نضصف در هم یا خود بر در هم شراب ستر بهتر درت یا خود
 التی در هم یا خود سکر در هم اجز و مزج اولنوب کوننه التی یددی دفعه در
 در هم مقداری استعمال اولنه **کاه** اولور که اشبو مشرویه مرجان مدبر
 و عین سرطان مدبر اولنوب حبه یا خود یا مسترد در هم الحاق اولنوب و ایله
 استعمال اولنور **و کزنگ** کاه اولور که درت قطره یا خود التی قطره
 دهن فرنفل الحاق اولنور **نوع ثانی** ایدنی و نوع نوعدن ایکنی نوع دنی
 قلیت حسیده واقع اولن امتنانک تدبیر و ادویه لری ذکر و بیانده
بسی معلوم نجات مرسوم بیورید که بدن انسانیه اولن اجزا رقیه حال
 طبیعیندن خارج اولوب و حاد اولدنی صورتده حد تنگی کسرا ایدوب
 و مزاجنی تغییرات تک ایدر ملحت اجزی به نقل و کویل ایدر بی انواع مضامین
 استعمال اولنمغه احتیاج اولنوب کر کالیسه اشبو حامضات نباتی اولنور

سرطان

سرکه و عصارة الاترج و عصارة الشربابا و عصارة سفرجل کبی و کزک
ایسه معدنی و لسون روح زجاج و روح بلخ حصو صید روح باروت امثالی
ارواح معدنی مفرده و کبیه کبی و کذک کبی اعلی اولمتش بیج حکما و باروت
زاجیه **منسخت نام طیبک** سر مضغنی و طریطر زاجیه کبی **و کذک** روح
اباروت اکلو که استوار و به امتداد صفرا و بده خیب لا ترا و لوب **زیرا**
حدت طبعی اذالده و ماعدل طیران و مرکبش منع ایدوب و غلیان غیر
طبعی بی تکین ایدر **و کذک** انیمون مرق و ساژاد و یه نیتیمونیه و باوز
معدنی امثالی باروت ایله **یا خود** باروت ایله عمل اولمتش کبایت ثابت کبی
بو غرضی صفرا که حدت و درهیتی تغذیل ایدوب و التهابی تکین ایدر
ماعدل کبیر ایدوب و تغذیل ایدر مواد مصلی کبیه قلب زائد سین
مسامدن احراق ابد تنقیه بدن ایدر **و کذک** ادویه باروتیه
دخی طعم نذرا اولان فی الجمله حرارت حسیده قلیت طیاره بی کسر ایدوب
اجزای کبیریه کبیره لوی حسیده و خصیستی اصلاح ایدوب و غلیانی منع ایدر
و کذک ادویه افیونی دخی بو حصو صله انکار اولنا **زیرا** ادویه
افیونی جمیع غلیانات سدیده بی و تلواناتی بدن از منع و دفع اکلده
فعل قوی ایدر اولدیغند ماعدل ارواح بدنی کد دخی حدت و کبیری
تکین ایدر **اگر** امتداد مزبور کب قلیت طیاره و دهنیه ایله اولور
اولوقته قرن ایل و نوست درک روحی و بلخ طیاره لری زیاده
مناسب **بودنی** معلوم یورده که حاضرات کجمله سی امتداد کب کب کب
زیاد ایدر کبی اول اشباه انده ندره بلخ طیاره و صریفه **یا خود** بلخ طیاره
دهنی اول اول مثلک اول ندریم و وجود یزده اولان بلخ طیاره و دهنی بی
دخی زیاده ایدوب و صفرا احداثه موجب اولور **مستل** جمیع انویا
و ما در جین و روح فو قلعار یا کبی **و کذک** انواع یرقان اصفرد جمیا

دانه لرد استعمال اولنان انستین و فطر یون و حلد و نیا و نغای
مراره الطعم اولان ذوالر **و کذک** دهنی قرنفل امثالی او همان مقطره
انابه بو بلخ طیاره زیاده ایدر لربور دخی معلوم **خفاقت** فہوم اولر که
انواع حمای ملتبه و عطن و اسهال صفرا و یه و هر بدنیه بلا و دم طهور
ایدر التهاب مغزط امثالی عسکر کسبی اولان بلخ طیاره صریفه صفرا و
اصلاحده بو مثلک اولر و به مرکبات استعمال اولنمق کبایت اولور
مثل باروت انیمونی یردرهم سر مضغف یارم درهم یادور معدنی
ثلث درهم اجزا و لوب و تمزیج اولنمق کبیه سفوف اولنوب
بعده اوج قسمه تقیم ایله هر قسمی برد فو و بر لری لری تهرید عرض
ایدر **یا خود** باروت انیمونی یا خود سر مضغف یارم درهم بازر
معدنی ثلث درهم اخذ و مزج اولنمق کبیه بونی ایکی دفعه ده و بر
بودنی فعل اولی تهریده اجزا ایدر **یا خود** باروت انیمونی یا خود درهم
سر مضغف قلیت درهم اخذ و مزج اولنوب ماسبق کبی استعمال اولن
یا خود بلنا تکلیس اولنمق کبیه سفوف باقیه اخر یا سر درهم
اخذ و مزج اولنوب ماسبق مانندی استعمال اولن **یا خود** سفوف باقیه
اجزای عین سرطان ثلث درهم اخذ اولنوب و ماسبق کبی ایکی دفعه
یا خود اوج دفعه استعمال اولن **ایمدی** استوسفوفات مذکوره ل
صبح مسام استعمال اولنمق ایله ذکر اولنمق کبیه مثلک بدنیه اولان مواد
صفرا و یه اصلاح ایدوب و التهابی قطع ایدر **و کذک** بلخ طیاره دخی
مرضیه بدن تنقیه اقتضا ایدر کب تنقیه مزبور ذریع کون
مقدم استوسفوفات استعمال اولنوب یا خود بو مثلک اولر و به مرکبات
استعمال اولنمق کبایت اولور که بور در **مستل** مار صماض و مار علیق کلاب
اون ایکیشر درهم عصارة الاترج مصریه عصارة سفرجل کبیر درهم

یری

سه

استیمون معرق نمت یا خود نمتان در هم و یا خود بر در هم با در زیر
 معدنی سدس در هم یا خود نمت در هم شراب محاص یا خود شراب محاص
 استخراجی یا خود سکر در هم اخذ اولوب بعد الاستخراج لطاف ویرجک
 قدر روح با روت حلواضافه اولوب صبی می سکر در هم مقداری
 اعطا اولوب **یا خود** ماء علیق کلاب بکرمی درت درم عصاره علیق کلاب
 اوج درم استیمون معرق بر در هم شراب علیق درت درم بوندر اخذ اولوب
 بعد المزاج طعم ویره جک قدر روح با روت حلواضافه اولوب قدره
 استعمالی مابقی صبح و مسامه و بر بپور **اما بعضی** ادویه دهنیه و کبرئیه و فی
 وارد که معا ویر لکده استود که اولوبان یکی نوع استیمون یعنی بید اولوب
 خموصت و فلیتک ایکینک در فی رد استیمون تعدیل و حد لری کسر اتمک ایله
 مزاجتی اصلاح ایدر که **مثلا** نباتات اولوب معتقدات دهنیه که اندر
 لوز حلوه و حب صنوبر و فستق سی و لبوب اربعه یارده و بزورات اربعه
 صغیره و بز خشنی ش که بوندر و اجبارت اولوب و بوندرک امثال سائره لری
 خصوصیل بوندر و استخراج مستحبات کبی که بوندر اولوب دهنیت حبیبه
 ذکر اولوبان خموصت و فلیتک تعدیل و اصلاح ایدر که **کنک** ضمغ عربی
 و کثیر او سکر و عرق سوس و عطلی امثالی لجا بیتلی اولوب ادویه له **و کنک**
 جنازی و شیم و بوندر امثالی بقولات قلیته ماکوله لری **و کنک** بعضی حیواناتی
 عمل اولوبان و هیلامات و قریب کبی **اما معادیندن** اجزا اولوبان کبایت
 نابتة جمله ندر مؤثر و شریف اولوب که **زیرا** موادک حدت و مراقتنی
 تعدیل و سورتنی کسر ایدر که تا عدا کدر لری در فی اولوب انک ایچون
 انتموندر استخراج اولوبان کبارت نابت و اصباغ و صبغ الذهب عملیه
 نهایت ایله مدوع اولوب و ادویه جامعه در عدا اولوب **و کنک** مارا
 در فی بوقیلدن عدا اولوب معز و بر بپور **نوع ثالث** اوج نوع اولوب

اوج نوعی در فی امتلا بلغمی و مانی ذکر و بیاننده اولوب **ایدری**
 معلوم در است مفهوم بپور لیکه بدن انسانیه و ارو و اصل اولوب
 مواد غذائیه نمت اصلیه سی اولوب از یکی نوع اجزا بلغمی نمت در استادن
 ناستی انگر در بر ما از نجه متکون و متولد اولوب که اندر امتلا بلغمیه
 حادث اولوب که ماده موزیه سی اگر با چینه مشابه بر ما در قس اولوب
 اکا امتلا مانی و بلغمائی تسمیه اولوب که سبب حدوثی مذکور اندر
 اولوب **کنک** بدننده امتلا بلغمیه نمت کنک فی لیمفا نمت حدوتند در فی
 اسهل اولوب **زیرا** ماده بلغمیه گاه اولوب که بر عضوه نابت و مستقر
 اولوب **مثلا** و جمع مفاصله اولوب از طیارک ماده سی کبی گاه اولوب
 بر عضوه نابت اولوب و جمع اجنق اول عضوه قابوب غیر عضوه
 تجاوز ایلمز **و کنک** عرق الف و تقریس و جمع کلی استیمون
 بلغمیه در حدت ایدوب و ماده سی بر عضوه نابت که زیر اگر یا
 عضوک موضع مفصلانده و متحرک اولوبان موقعی نمت مستقر و نابت
اما امتلا مانی که یعنی لیمفائی مجرد اولوب ماده موزیه سی اولوب نایه فی
 بدنن تقویه ییم و حرا حسی اصلاح اتمک ایله زائل اولوب **اما امتلا**
 ایله ابتداء مصلحت و مرقات و مقطعات و محلات ایله اتمام یز
 و تقویه محتاج اولوب از جمله اطلاق قلیته نایته و طیاره و ماکه ایله اکثر
 بدنه کمال نفوذی اولوب مغلله ماده منعقد بلغمیه در قول ایدوب
 و صلای مانی ازاله و تبیین و سینه مستعد ایدر **ایدر** منفعت مزبوره فی
 انما در اطلاق منضجی تعبیر اولوبان اطلاق جمله سی مناسب اولوب
 خصوصاً طریقه که بنم منضجی تعبیر اولوبان ماده از نجه و عاصیه فی اصلاح
و کنک ساز ادویه طریقه که در موالططیر و صبغ الططیر و روح الططیر
 و روح نوت در موالططیر و تراب الططیر و انک محلولی و صبی

ایدر

و جدید عمل و نمش طرطیر زاجیه یعنی **تفاتیقوس نام طبیبک** طب بقراطی نام
 کتابند که برآید و کی وجه او زره عمل او نمش طرطیر زاجیه سی کی **و کذک**
 منسخت نام طبیبک عمل و تعلیم او زره وجود نیز او را از منسخت بومخصوص
 ایون عملی تده کثیر الاستعمال و لاند و اولدند و **کذک** نوبت در طخ
 المراق کبی و بوندر در صکره مرجان و عین سرطان امثالی قلیت ایله مزوج اولوب
 و خصوصتی تنف و قطع ایدگی درو الکی خصوصیه کبکج و مصطکی و موصافی
 و اوشق و قاصنی امثالی کبی که صمغ غایتک جمله سی انده اولان مواد مائیه لزجیه
 تقطیع و ترقیقه ادرویه عیب دندر **و کذک** روح زنجار و روح اسق از با ری
 و حل مقطر و روح حل و کبکج کبی بوندر و فی غایت الغایه اولان ممدگی
 دو الکر دندر **و کذک** مع طیار و درهنی سی اولان حیات و بین العوام مسفتج
 بغیر و ننان است و در افحاجات تسمیه اولان **مک** افسنتین و نوب ایله
 و قطریون صغیر و مرشقون و نغنا و غردل بری و کلیل جبل در زیاچ و کبکج
 و سداب التیس و بوندرک امثالی کبی **کذک** مرارتی سرت و زرنیه اولان قشای
 کبی که اندرک جمله سی مائیه غلیظه لزجیه فی تقطیع و ترقیقه استعمال اولنوا **ایله**
 مواد بلغمیه لزجیه فی تنقیه و از الکر بوندر اقدم ذکر اولنن ادرویه لری **یا خود**
 ادرویه مزبور در ترکیب او نمش بعضی دالرری استعمال ایله مناسب
 اولور که مامر لزجیه مزبوره فی ترقیق و تقطیع ایدوب و بوندر از اخرجنه
 مستعد قلغه و تنقیه کلایینی حصول پذیر اولدند قدا ماعد درون اعصاب بعضی
 اوجاع و مفسد اعراضند **این** و سالم اولنه **از جمله** طرطیر زاجیه و مع الملاق
 این بشرجه و مع افسنتین و مع شوکت الیبا که هر بوندر از سرس درم
 اخذ اولنوب و مزج اولدند قد نسکره ایله **قسم** ایدوب و برسمنی بردنوب
 استعمال ایدره **یا خود** طرطیر زاجیه بر درم مع شوکت الیبا که نصف درم مزبور
 طیار اولن بسجه اخذ و مزج اولنوب اوج ذنوبه استعمال اولنه **یا خود** طرطیر

زاجیه نصف درم عین سرطانک درم مع طرطیر سرس درم اخذ و مزج اولنوب
 ماسکت کبی اولکل اولنه **یا خود** طرطیر زاجیه نصف درم مع افسنتین و عین سرس
 هر بوندر از اون درت حبه اخذ و مزج اولنوب ایله ذنوبه یا خود اوج ذنوبه
 استعمال اولنه **یا خود** فرمور طرطیر بر درم طرطیر زاجیه نصف درم مع افسنتین
 و مع مازد بالسر درم اخذ و مزج اولنوب اوج ذنوبه استعمال اولنه
یا خود نوبت در صغنی بزجق درم مصطکی نصف درم دار حین سی سی نوبت درم
 مع افسنتین التي حبه اخذ اولنوب و سحقی اولدند قد نسکره سفوف اولنوب درت
قسم درم بر ذنوبه استعمال اولنه **مک** صبی علی الریق و مسام
 طعانه ایکی ساعت مقدم استعمال اولنه مبارک ایدره **یا خود** مار نغس کوز
 در مصغف نوبت درم عین سرطان سرس درم مع طرطیر بشی حبه شراب زونفا
 درت درم اخذ و مزج اولنوب ایله ذنوبه و جبک بقا استعمال اولنه
یا خود درت درم محلول شراب الطرطیر اخذ اولنوب صبی و مسام او تو
 قطره یا خود فرق قطره استعمال اولنه **یا خود** مار نغس ایکی وقیه مار ذر حین
 التي درم حل مقطر ایله حل او نمش او شق صافی بر درم طرطیر زاجیه نوبت
 درم شراب الورد برقیه اخذ و مزج اولنوب ایله ذنوبه یا خود اوج ذنوبه
 استعمال اولنه **ایله** استود و الکر عقیقه مسام استعمال اولدند قدیه
 اثری ظهور ایدر و استود ترکیب تعدادی اصی با مرافک مرض و عراضه
 و فوضه ناسب اولدنی تنی لفا اولدینه قیاس او زرنیه اولوب قننی سی
 اولن عراضک دفعنه مناسب اولدنی مستعد اولن هازق فرو ذغان ایله
 و لازم واقف سی مسید اعطا ایدر بو معلوم اولدند قد نسکره **بودنی**
قرین **موم** بیورلیکه که او چنی تدریه ایله استعمال اولدند حق درو الکر یعنی
 بوندر اقدم یاد اولنن نیاجیا که نیکیا ذنی تغییر اولنن و سراطه سیمیه
 اولنن ادرویه جامونک فعنی **مک** علقه سب قرین و بعضی سب

در ذرخی

بسیاری دفعه و از آنکه تکیده بر امر ذوالعجب اولوب **ایمدی** سبب قوی یعنی
بدن انسانند و قوت ارواح حسدت وحدت و از آنکه دفعه و از آنکه اولوب
از جمله افیونند که کما یبغی تربیه و کما یهوجقه استعمال و استدره صحنه
و صهای دفن ماعدا اول / همچنین حوادث عوارضه جمله سنی دفعه آنکه
انگاره قرین برادویه زوی اولوب **که** تدبیر و استعماله فارز اولوب
بر طبیب و فو قنون اولوب رسد جمای دقیه بر دخی تدبیر و علاج آنکه ایله
صارتک نسبت ایکی رطوبت اصلیه و حرارت غریزیه می فطره ایله کسب جمای
دقیقه دخی اثرینی وجودن دفعه و از الیه قار و بدندن اعضاء اصلیه
ایضا حرارت حقیقه نک پیدایی بوند کسر و قطع ایدر **ما سبب** بیدینی یعنی
عاطش اول / علته نام اصلیه سنی دفعه و از الیه بدوب **مشکل** مجاری و ایده
متولد اول / موارد صرافت وحدتی اصلاح و قطع ایدر ذوالر **از جمله**
استوفن طبق مستعدی اولوب و وجودن انبیه به وقت اول / از در بر می که
سلو یوس نامیده شیر اولان طبیب زو فو ندر طبیب مزبور کسب طیار **بسی**
کسی که ذکر اولان تدبیر مقدمن صکره استعمال اولوب رسد بنده واقع
علل کثیره دفعه و از آنکه سنده اعجاز قرین بر ذوی بول عمه در و در اولان
نیای دخی بوند / اقدام ترجمه اولان حکیم بر اگلیسوک **اسیا** غریبانام کتاب
عبرت نصابنده تحریر بیان اولوب که که دروای مزبور و کرک **طیار**
و هنی کما بهوجقه شرح و بیان اولوب در مراد ایمان ذلت تقاضا سمات
موضع مذکور در تحریر **سوره** لرین / **تعلیم** **مال** ایمدی اوج تعیین اول /
او چنی تعلیم دخی قوای نفسیه و افاتناک تدبیری ذکر بیاننده اولوب **سبب**
معلوم اول که قوه قوای حیوانیه نک علی وجه الحالی احوالی یا بویاید که
قوه قوای نفسیه احوال شریع اولوب که **مشکل** قوه قوای نفسیه نک حالتی
اول / روح نفسیه اولوب و روح نفسانی دخی اعصاب بدنیه و دماغه

اولوب که بدن از اقدام ذکر اولنمسن ایمدی **ایمدی** روح نفسیه بدین اولان
نور انیتک کما و نقصانی و بدینک کیلوسدن تغذی ایدوب و تغذایتمه
و کیلوسک حاضره و لا انفعالی **حفظه** اولنمسن اولوب **و کذا** اعصاب
بدنیه دخی لیاف کیره و ورقیه یر منقسم اولوب و اعضاء انبیه اندر
مرکب اولمغه و لیاف مزبوره نک دخی بعضی اعصاب کیره لور / منقسم
اولوب و اعضاء سیره یر تقسیم اولنمسن معلوم ایدر **نک** محتاج اولوب **نک**
دماغ استود که انان لیاف عصبیه نک سبب ایکی اولوب و لیاف مزبوره
رغز اول غدریه ایله ایافته اولمغه بجمیع عضلات و غشیه و اعصاب
سبب ای اولمندر **تتمه** **تکم** **تکم** نام طبیب بیاید که استوائی نک و اعضا
بوصورت او زره اولدغنی اولوب نام طبیب دخی تشریح دماغ و اعصاب
تفصیل او زرنجه ذکر و بیان ایلمندر **ایمدی** لیاف مزبور نک نظام و متا
یعنی تمدد طبیعی لازم و لا بد که حتی بوند که تمدد طبیعی سندن اعضاء
ایله و حواس ظاهر و باطنه متحرک اولوب و فاعل اول یعنی دیک اولوب که
اعضای الیه می روح نفسیه استوائیاف واسطه سیله تحریک و پدید لیدر
و استوائی نک تمدد طبیعی سنی کندنده موجوده اولان مزاج غریزیه لوند /
روح نفسیه نک کما یبغی مزو عانی تنویر نندن حادث و حاصل اولوب
و حاصل گاه اولوب که لیاف مزبوره لوبک بعضنه آفت طاری
اولمغه حرکت نه نقصان ترتیب ایدوب و یا خود زوال کلکد / انانی
اول عضو کلی حرکت معقود اولوب **نک** علت فاجده اولدغنی کسی
یا خود عضو حرکت تشبیه سنده اولدغنی بی **ایمدی** استوائی نک بوجوه
ماف اولسی سبب حادثی ندر برودت خارجیه کسی یا خود سبب
داخلیه ندر کیلوسدن متوال اولان لور / ایکی سنی دخی غدری اولمغه
اولان / کیفیات ندر بنا علیه خموضتی از الیه و مزاجنی تبدیل ایدر **طیار**

تتمه

دینیه و اما و به لرزش و لرزه و لرزه محتاج اول نور که زیر بونر مجب الاعضا
دیو حکیم الطیای زینون وار و اول **سدر سپاس** افو و بیک جمله سی و طیب الی اول
حتایت و تعبیر و علاج طیاره لودان مقطره **و کذلک** خصوصت
مرضیه فی ازاله و اصلاح ایدیحی کباریت ثابتة و معدنیة یک جمله سی و طیب الی اول
و کذلک ادویه عصبیه حقیقیة یعنی دماغیه تعبیر اولان دوا لک جمیع
حکایت اعصابیه یک افاترین حادث اول اعتراک جمله سی و طیب الی اول
یعنی انعدام حرکات عصبانیه یا **خود** عارضه عصبیه تشنجه در احاط اولان
علتیک جمله سی و طیب الی اول **مسئله** اکلیل چیل و غنای و سالی و مرزنجوش
و حما و سنبل طیب و اسطوخودوس و بادریج و سوسن زبیری و چند
کمی دویدر اولوب **و کذلک** افو و با اطلاق اولان در قاقول و قوقل
بوساسه و کبابه و خونیان و بونرک امثالی **و کذلک** استومند کورانه
محمول اولان در بان مقطره لودان علاج طیاره لوبی **و کذلک** کهر با دویدر کهر بانی که
ملح طیاره کهر بانی و دهن کهر بانی ادویه عصبیه زیاده ادویه محدود
اولوب **و کذلک** روح نوست در الایسوی امثالی ارواح طیاره کبره بوبی
و کذلک بعض کباریت ثابتة معدنی که علت تشنجه لوبه زیاده سیدیه
ممدوح اولان نودند **مسئله** علی فلجیه **بو طریوس نام** طیبیک ذیعب معنی
و علت تشنجه زنجیره انتمونی کمی و سائوقه کله بریه سی اولان کباریت
کمی **و کذلک** علی عصبیه لیکون عمل اولان علاج طیاره دینیه لوبی که
دمد یا خود عظیم حفره ان ندن محمول اولان علاج طیاره که ادیان افو یا
ایله مدین او مس اول **کسلو بوسک** ملح طیاره دینیه سی که علت عصبیه
جمده انواعه عظیم النفع اولوب و خصوصت مرضیه فی دفع و ازاله و اصلاح ایدو
و اضطراب و اعراض نواع و علی عصبیه یک جمله سی و طیب الی اولان مجربانده
لکن استود کز اولان دویدر جید او صحیحی علی اعتراک امور مشکله دند **اما**

سنجیم

سنجیم کا نوندرن محمول اولان ملح طیاره دینیه منافع مزبور به فی انام
مرفو یک عدل و نظری السیوب و کیفیت عملی رخ غیر ایله منافع اکثر اطیای
اطیای مجربین فی احتیاج ایدوب و کیفیت عملی دینی **بارنیوس نام** طیب
کتابنده سدیوسک عملیک طریق اوزرینه بیاد و تحریر استود **و کذلک**
کهر با ایله محمول اولان ملح طیاره دینیه دینی بو خصوصه ادویه محدود
و عند الاطیای محمی اولان ترا کبندر **طریق بودر** کلس غیر مصفی و نوندر
علی السوییه اخذ اولنوب و نلتی مقداری یعنی ادویه لوبی یک نلتی مقداری
کهر با ایله خلط و مزج اولند قد نصکره روح شراب طریای ایلیس
یعنی اصلاح دیلوب بر موجوده در ونه وضع ایله حمام رطوبه در جات
نار ایله تقطیر اولند قدده روح نوست در الکهر بانی خروج ایدو و حد زده
تفریق ایدوب و روح برنج دفعه دینی ردیله تقطیر ایدو کدن صکره حفظ ایدو
د بونرک امثالی سائو ادیان ایله دینی ملح طیاره دینیه عملی ممکن **از جمله**
ممدوح و مختار اولانک بری دینی بودر که **طریق بو صورت** اوزرینه
حصول نیز بر **مسئله** قدر الکفایه و ارجین سیلانی یا خود قرفل اخذ
و روح شراب الطریای ایله نفع ایدو لیکه روح شراب طول اولوب
شدید الاحرار و نجه مکان فائده اولند بعد نوست در و کلس
غیر مصفی علی السوییه خلط و مزج اولنوب مقدم اخذ اولان صبح هر
مزبوره القا اولند بعد بر معوجه ته وضع اولنوب و قانوا و زینیه
نار فوی ایله تقطیر اولند قدده افو سی لرایحه و لطم بروح طیاره خروج
ایدو که لونده ذیعب یا خود احمر قانی بروح شریف او **و کذلک**
علل دماغیه در ناسی حادث اولان علی عصبیه انواعه تدبیر و علاج
انگده بوند در غیر سائو علاج طیاره لودان محمول اولوب **از جمله**
استود علاج طیاره مرکب محمول قون الایل کهر بانی ایله بنام اولوب اعصاب

نوست حرکت

نوست

ر

تشبیه اولی که بر دو وجه تشریح دند و طریق مثلثک اجود و مخاری
بزرگه کمال و زربینه صاف اولست طح قرن الایل و کذلک روح تراتب
اجرام اولست و مار قرقرع بر علی و تصفیه اولست طح طیار که برانی اخذ اولست
و روح قرن الایل معادفات ایله تقطیر اولنه که تا ملین و روح اتی تمام
حاصل ایله بجه حظه اولنه و کذلک جرم عصابک تمدد طبیعی سینه
نظام و جوهرینه استحکام ایچون و عصابک افراط حسدن ناشی و قوه
اولان حرکت تشبیه سینه نظم طبیعی اوزرینه رابط و برنجی ادویه مذکور
لرزه بونوع اوزره ترکیب اولنوب و وقت اقتضاه استعمال اولن
ترکیبدر **سنگ** مارغنا و مار رازیاج و مار بادرنخویه هر برندن سینه
درهم جوهرین بیکتر اوج درهم محلول قرن الایل که برانی ایکی درهم
روح نیشادر طیار الدینی بر درهم لودانو ایکی جبه یا خود اوج جبه سینه
قشر نایج یا خود ستراب دار چین اتی درهم جمله سی اخذ اولنوب مزج
اولنه مقدار استعمالی برقا شقد **ایمدی** استوت ترکیبک اساسی لودانو
ایله روح طیار در که لودانو عصابک افراط حسنی ازاله ایدوب و طح
طیار دخی جبه سینه ایله ممتزج اولدنی اجدله زخموضت مرضه بر تقدیر و ازاله
ایله یکیندلا اثر مرقوبه بر ای ظهور اولور بونزه معلوم اولدقد نصدقه
بودنی معلوم اوله که وجود ان سینه و واقع الات خواسک
ایلاف عصبانیه برنده جودت نظام یعنی کما بینتی تمدد بونستی لازم مدار که
حتی وجود ان سینه فعال طبیعی سینه کما به حقه حرکات و کلمات اراده
مطابق اوله بودنی معلوم اوله که وجود ان سینه موجوده اولان خواس
ایکی نوبه منقسم اولوب بر سینه حواس ظاهره و بر سینه دخی خواس باطنه
تسمیه اولست در **اشبو** محرره ده مذکور اولان حواس ظاهره تک الیاف
عصبانیه سی ایکی وجهه لایحه اولست و محتاج اولنوب و جهک برسی

عضو که یعنی سنده اولان الیاف تک حسی قلیل اولوب و بعضی سنده کثیر اولمی
یعنی ذکی حسی غالب اولمی اولوب یا خود حرکتی بطنی اولمی ملاحظه اولنوب
و برسی دخی الیاف تک عضو اخر ایله عصبانیته جهتمدن اولان اشتراکی ملاحظه
المدری سطح عضوه منتسج و منبسط اولان الیاف عصبینه تک حرکتنده اولان
حسی اولوب و الیاف سطح عضوه حسب الوضع رقیق و صلب و لیق و غلیظ
اولمغله بوسیدن اعضا تک حرکتی اسهل دخی اولوب یا خود عسیر اولمغله
حسی دخی بر بر لرینه متخالف اولور **نتمه** کم جنبش رجا لدر و جنبش صبیان
سبانهن حساس در دیو حکم اولور انک ایچوندر که صبیان نبات الای
حانده اولان و جعدن بالسهو منفعول اولوب و بیدلنده حرکت تشبیه حاد
اولور **زیر** الیاف عصبانیه لرک زیاد سید حاس اولور دخی عوارض حرکت
تشبیه به غایت ایله مستعد اولوب امراضه و ادویه دخی حسب جسم قلیل
یا خود کثیر استقامت اولور **نتمه** کم معده تک خم عکسه عوارض کثیره عارض
اولمغله زیاد حاس اولدنی ایچون استوفکر اولان عارضه لایق الحس حاد
اولمی عضوه مزبور حاس در دیو حکم اولور خصوصاً کمال حس کم معده
قلبک شفاف اولان طرفته ملاتی اولان محلیدر که الیاف عصبیه لرزه
ادنی حسی اولان کیمسه لرک ادنی سبب ایله شفاف قیلدرنده اضطراب اولور
و عسی امثالی حادثه و عارضه لر اولور **زیر** استوفکر موضعه و واقع اولان الیاف
عصبانیه ستر اعصابی داخلی تک اسطحنده واقع اولان الیاف عصبیه لر
مکتوفه **زیر** اول موضعده اولان الیاف مزبوره غش غده و بینه
بوندر یعنی عضوه ساره دخی زیاد جه غش نوب و مستور اولست و **الحاصل**
علی و تدبیره تقیدی ایلیان طبیب لیبیه واجبدر که بدن ان سینه و واقع الیاف
عصبانیه لرک حساس قلیت و کثرتی نه و جمله در تامل و ملاحظه لازمدر که
حتی حس مزبوره ان بان تزییده میدر یا خود متمزله میونه و جهه اولد
یعنی

اذعان بملک واجب که حتی کما قیاس در دوامه مبارزه تصدیق اید به سینه
 و کنگر بعد از اذعان مریض در ویه قوی بی می یا خود حقیقه می بخشد
 اکا کوره تدبیرینه تشبیه ساق اجتناب ایدیه لرزیا بوزنک ایفان عصبانیه
 حسی در اولان بکیمنه در دویه حقیقه ایدیه درنی منفعل اولد قدر باعدا
 متفع اولور اما قوی المزاج اولان کیمنه لر ایا قدری زیاده حساس
 اندک تدبیری ذکر اولانک غن فنه مابس اولوب اولمشک کیمنه در دویه
 محتاج اولور کنگر ن ساق سمنه علاج و تدبیر بیلا اطباء مشکله لر ایدیه
 بنیه لر ری خود رطب و اولغله ایفان عصبانیه لر زیاده حساس اولور
 ادنی سبب ایدیه متغیره اولور لر و کنگر بو مشکو مزاجده اولاندرک علاجی
 درنی اطباء مشکل اولوب ورجاله بلا ملاحظه اولانکر استیال اولان بعض
 ادویه حویفه طیاره لر معان نظر و فکر دقیقه ایدیه اولمشکله مجاز اولور
 اما عضو کعضو ایدیه اشتراکی ذکر اولان ایفان عصبانیه جهتمند اولدیمی و
 موضوع درنی ایفان عصبانیه در اولمشکله فهم و اذعان اولور که مشکله
 عضو ایدیه اشتراکی اعصابده یا خود انواع اعصاب اولور ایدیه عصبانیه
 اولوق کدر که حتی بر عضو کاصطر اینی عضو اخر حس ایدوب و اولدیمی
 مصطرب اولور و اشتراکیت اوج جهت ایدیه بنی برای حصول بولوب جهت اولی
 ایفان عصبانیه بر عضو کعضو ایدیه رسیده اولورجه متقدم و متطول اولوسی اولوب
 بوسیدندر که قسی حالده شفا سفل بیار طعنه مستوی اولور جهت ثانیه
 بر عضو ک ایفان عصبانیه سی عضو اخر که ایفان عصبانیه مستقیم و مشکله
 اولمه سیدر بوسیدندر که حصه مانده اصحابه نقاضای حاجت اقتضای
 حالت بنی برای ظهور بولوب و زخیر اعراضی حادث اولور لر بر اعترق مشا
 امعای مستقیمه ملتصق اولوب و کنگر فم معده در واقع اولان علتده
 عروضتک حادث اولوسی درنی بوسیدندر جهت ثالث بر عضو کعضو
 ایدیه

بلکه بر لیف عصبی رابطه سی ایدیه مرتبط اولسیدر که بوسیدر کلی و رحم و معده
 و باطن مشتمل اولور انکنجی نور که قومنر حادث اولان و جمع کلی اصحابنده
 فی وقوع اعراضی کبی حادثه ظهور ایدر و کنگر و جمع کلی بیست اولان
 نایه احتیاق رحم عارض اولوب و کنگر علل معده در دوار عارض
 اولدیمی کبی بو معلوم اولد قدر نضوکه بودنی معلوم اولور که حرکت بدنی
 ایکی نوعه منقسم اولوب برسی حرکت نف نیه یعنی حرکت ارادیه مشکله بزوم
 ارادتمز ایدیه حرکت ایدیه کعضو لرک حرکتی کبی و برسی درنی حرکت طبیعی
 ایفان عصبانیه بی روحک حرکت نماندن ناستی حاصل اولان حرکتدر که
 مشکله امعانک تغوطه و مشمانک اوراره اولان حرکتی و قلبک حرکت
 طبیعی سی کبی و اشتراکیت جمک سی ایفان عصبانیه اشکال متخالف اولور
 انتبجی و واسطه سی ایدیه حاصل بیدر اولور که ایدیه ایفان عصبانیه
 نظامی و تمدد طبیعی سی کما ینبغی اولوق لازمدر که حتی تمدد طبیعی سی ماوف
 اولوب انجذب و تمدد طبیعی سی ممکن اولوب حرکات ارادیه و طبیعی حاصل
 و قانکه ایفانک نظامی و طبیعی سی ماوف اولوب یعنی تمدد عضوده مشکله
 اولان ایفان عصبانیه تک نظامی و تمدد طبیعی سی زائل اولور البته اول
 حرکت ارادیه سی و طبیعی سی زائل اولور که نته کیم علل فلجیه و علل اشتراکیه
 بر حادث اولان کیفیت کبی سین بو عارضه و حادثه بعضی کب بالکلیه
 اولغله حرکت منعدم اولور که مشکله بکیمنه تک قوننده اولان ایفان
 عصبانیه سنک نظامی حلال بنی بر اولور قوت ماسکه و قانقبه سی درنی
 زائل اولور که نته کیم استطلاق بطن اصحابنده واقعه اولدیمی کبی که
 معده تک فنک اسفلنده یعنی اشاغی امعانه اولان فنک ایفان
 مسترخی اولور که اغدی نیای یعنی حام بلا هضم خروج ایدوب ایدیه
 مزبور لر یک نظامی مختل و ماوف اولمشکله سبب یاروج نف نیه نقصانی

عضو ک

ایانک که باین معنی می فطره ایدر میسوب یا خود ایانک کند
 زاننده و جوهرنده آفت اولسیدر **مثلا** اسباب خارجی در زیر سبب
 ایدر منبسط اولوب و لکی حال و نظمانه نمودنک امکان پذیر اولوبه سیدر
یا خود لیمفانک کترتدن ناشی اولوب **یا خود** حرافتدن زیاده خود
 ایانک عارف اولسیدر **اگر** که لیمفانک زیاده ذبول اولوب و مسترخ اولوب
 حرکت فرورزائی اولوب **اما اگر** ایانک تمدد طبیعی سندن ناشی زیاده متدد
 اولور سه حرکت تشنجیه عارض اولور که بونوعک بدن انسانه عروضی
 کیز اولوقعدر **اما اگر** حرکت تشنجیه اعضای داخلیه واقع اولور سقی و قوی
 امثالی عارضه لر حادث اولوب **اگر** اعضای خارجییه واقع اولور سه صح
 امثالی حادثه لر عارض اولور **ایمدی** معلوم اولدیکه ایانک عصبانیه نک
 بجهت غیر طبیعی سندن عضوه اضطراب کلوب منقبض و متشنج اولور **و کذلک**
 ایانک عصبانیه نک بجهت غیر طبیعی سندن و روح نفانیه نک طیرانی حرکتدن
 حادث اولور و روح نفانیه نک طیرانی اعضای عصبانیه نک شدت و وحدت
 سندن اولور که **مثلا** باشد از قضا بر جرحه واقع اولوب و جرحه واقع و جرحه فرور
 بر سبار حادثه الراس و خال اولوب و غشی دماغیه به واصل اولوب
 غشاء دماغیه نک ذاسیدر جمله بدنه صرع کبی بر حالت یعنی حرکت تشنجیه حادث
 اولور **زیرا** ارواح نفانیه غشاء دماغیه نک شدت و وحدت سندن ناشی
 طیران ایدوب و انک طیرانی حرکتدن غشاء دماغیه متبجده و مغله جمیع غشیه
 دماغیه متبجده و مغله حرکت تشنجیه حادث اولور **زیرا** غشیه نک جمله سنی غش
 دماغیه ایدر متشنج اولوقلفه موجب اولور **و کذلک** بعضی عضوه **یا خود**
 جرحه اعضای ذقضاالات اصابت تیمکله نخس اصابت ایدر اول عضوه
 تشنج حادث اولور **ایمدی** بصورنده ایانک نظمانه آفت و زوال
 تعلقندن روح نفانیه نک متاذی اولسندن ناشی ایانک حال طبیعی

خارج تجدد و تمددی سببند اولوب **اما** ایانک عصبانیه نک زیاده حس
 اولوب و روح نفانیه نک در فی کما حد سندن ناشی حادث اولور **یا خود**
 تشنجیه **و کذلک** حرکت تشنجیه استراکبه در ادویه افیونیه و سایر مخدرات
 ادویه جیده دن اولوب **و کذلک** ادویه انیمونیه و سایر کبارت
 معدنیه بابت که اثره قوی بر ریه سی دخی اولوب عظیم النفع اولوب **و کذلک**
 کرچه ادویه افیونیه قوت تخدیریه شدیدیه سی وارد کرچه جید اصلا ح **یا خود**
 اولوب و هر دو که انده قوت تخدیریه شدیدیه اولوب و طهارت ادویه جید
 اصلا ح اولوبه قوه استمالی جانود کلدر و افیونک جید اصلا ح **یا خود** واسطه
 اولوب **یا خود** حلاصه واسطه سیدر اولور **و کذلک** افیونک بخر واسطه
 اصلا حک جمله سندن اولوب و افضل اولان طریق طبیب **صلو سیونک**
 تعلیم ایدر یکی طریق بجهت جمله سندن ارجح اولان طریق اولوب **مثلا** قدر الکافی
 اخذ اولوب و اون متلی عضوه شفر جل ایدر برشته ایچره وضع اولوب
 اوج هفته یا خود درت هفته مقداری ترک اولونه تا که عصاره سفر جلد
 تخر و غلیانی منقطع اولوب و افیون اسفلر سوب ایدر جده اوزرنده عصاره
 اخذ ایدوب و جرحه علقه ایدر که ز صکره یا خفیف ایدر نقای فروری رب قوا
 کلنجی طبع اولوب جده استوری روح شراب ایدر نفع ایدوب و صبغی
 اخذ ایدر لر و حیثی اقتضاه بر تاج قطره اقتضاسنه استعمال ایدر لر
یا خود صبغ فروری طبع ایدر رک حلاصه قوامنه کتورب و حیثی اقتضاه
 جب صورتده استعمال ایدر لر **یا خود** سفر جل مقامنه تفاح و سایر
 معده یدر مناسبتی اولان عصاره لیک بر یله عمل اولوب ذکر اولوب
 وجه اوزرینه حلاصه اولور **ایمدی** بو طریق ایدر عمل اولوبان جوهر افیون
 منافع کثیر سی وارد و امراض متخی لفظ نک اکثرینه بلکه جمله سنی نفعی مقرر
 لکن علل سببیه مقوله لرینه دکل **اما** او جاعک جمله سنی قطع ایدوب

سی ای

وعلت کینه اصطربنی تسکین وازاله ایدوب وعضای بدنیه به استراحت
 ویروب وحرکت غلیظانی وافرط او زینه سورتنی وارواجک
 حرکت وحدث کند بدنی تعدیل ایدوب هر عتبه وهر عضو بمناسب
 ادویه ایله حلط وخرج ایدوب استعمال اولورسه ذکر اولنان فعلدی
 اوجاید **مثلاً** بدننده واقع التهاب مغز اصی بنه زهر باروت ایله
 باروت لولوقی ایدو فرج اولنوب استعمال اولنوسه وبعصیل دخی بکونه
 ترکیب ایدوب استعمال ایدر **مثلاً** سفودی فرمه اون التی درهم و
 دهنی وزهر الباروت هر برند ادرت درهم صیغ افیون الی درت قطره
 بریره فرج ایدو سفوف اولنوب و مقدار استمالی مراقبه اون بش یا فرج
 اون کزجه استعمال اولنورسه صیغ الافیون دن حقیف جبه استعمال ونفس
 اولور نامدر اولور که برجه **یا فرج** ایکی جبه به وارجه زیاده اولنور که
 اوجاع عظیمه **یا فرج** افراط عارضه سهره زیاده استعماله حاجت مشیه
زیاده ذکر اولنان مقداری کفایت ایدر **وکنک** افیونک اصلاحی صور
 جیده اوزرینه وجود بیزر اولسی علاج فلویه مابته ایله دخی اولور که
 حصوله بلط طریقه ایله جمله سندن مناسب وحتدر **مثلاً** بلط طریقه افیون
 وشراب جمله سندن لایقی وجه اوزره برکتیه به وضع ایدوب ووقته
 اوزرینه تقصین اولنوب جوده وجهه ماستق کبی عمل اولنور **اک** شراب برینه
 روح منستین وضع اولنورسه دخی اولی وایقی اولور **سین** بو وجهه عمل
 لودانودخی بوند اقدم ذکر اولنان کبی عظیم المنافع اولوب حتی
 بعض اطبای افرنجیه سرد اولنوق اوزره کتم ابلند در **وکنک** بعض
 اطبای مجربینک تعیمی اوزره بلط طریقه ایله افیون اصلاحک طریقی بود
 افیون حاصل بلط طریقه ایدو حصول طریقه سکر درهم اعد اولنوب و
 وضع اولنوب و تعینه قویله که اتحاد حاصل اولوب و باقی کبی برجه

ضعف

غلیظ القوام اوله جوده اوزرینه اولتی یا خود کیمی در درهم روح
 شراب خالص القوام اولنوب تا که افیونک صیغ روح و روح ایدو تکرار
 تقصین اولنورسه جوه علقه اولنوب و حفظ اولنه **ایدری** منوال
 حر اوزرینه کرک تخم واسطه سیدو کرک بلط طریقه معیتده اصلاح
 اولنان افیون ادویه تریفه ز اولنورسه علی کیره لره استعمال
 اولنوب حصوله علی عصبیه لره که ایلاف عصبیه تک افر اوزره حسنه
 ناستی واقع اولنور اعراضک حد و سنده ادویه محدود وجهه ذ اولوب
 وعلی ششیه تک جمله سنده ادویه عصبیه ایله ممتزجا استعمال اولنورسه
 تاثیر عجیبه سی مشهور اولنور دواء بر و الی عه اعد ادرن اولوب
از جمله استولودانور می که علی جمیه تک جمله سنده استعمال اولنور **مثلاً**
 ابتدا تخم طریقه سیدو عمل اولنان لودانولون ترکیب اولنور ایله
 حصول بیزر اولور که **مثلاً** طریق اولی ایله عمل اولنور لودانولون ایکی
 حصه زرنبات درهم حلاصه قصب الزریره و سفوف فودجی
 هر برین ثلث درهم جند بیدستر اون بش جبه زعفران یارم
 درهم یاز زهر ماری و یاز زهر کادی هر برین سدرس درهم جمله کبی
 اصل اولنوب و دهن کهر با ایدو جده اولنوب مقدار استمالی
 اتی جبه مقدار ایدر **یا فرج** سهل المأخذ اولسی مطلوب اولنور
 بو کونه ترکیب اولنور که **مثلاً** حلاصه جند بیدستر اتی جبه خلاصه
 زرنبات اون ایکی جبه لودانولون درت جبه اخذ اولنوب دهن کهر با ایدو
 جده اولنوب و دفعه استعمال اولنور **یا فرج** ایلاف عصبیه
 حلاصه نقصانندن ناستی حرکت زائل اولوب علی فلیجیه عارضه لری
 حلاصه اولورسه اولوقته روح نفس نیه به نقتاش ویروب ایدو ندرت
 ایون ادویه صریقه افویه و جند بیدستر و اصلاح طیاره دهنیه و ادویه

درهم

کهرمانیه و مارا حیات و امیاه مفرده لرو امیاه مسکوین تجیر و نمان میا
 معموله لر استعمال و لنور و سلام **خاتمه** ایدی قوای حیوانیه و قوای
 نفسانیه حاصل اوله اوقات و امراض ذکر و بیاننده لوب **سوس** بوند
 اول تحریر و نمان مقدمه و تعلیم **تلاوه** و اندر مشتمل اوله بعض نوع کیفیات
 معلوم اولدیسه بودنی معلوم معارف رسوم بیوریلکه استبوضات
 طبیه جدیده ایسی عندر لنده طریق فن کیمیائیه ایله وجود انسانیه
 تدبیر و تدوی کرجه قدم اولوب و اربانی عندر لنده صدراعین صدر گذرا
 ایدوب و قلمه الویده کتابزین درج ایتیمت و قول جالینوس و بقراط
 و دیسکوریدوس اقوالنی اختیار ایدوب و کتاب و ترتیبی کابنا و نکر
 مذهبی کوزرینه گزارنده اوقات ایتیر ایدی بعده بر اکلوسون صافی
 فام حکیم ذوفنون بیدولوب و فن کیمیا و اصلاح اطبا اوزرینه بر نواد
 طریق احداث و ایجا ایدوب و انک ضمنده کتاب تالیفاتک ایدوب و وجود
 انسانیه موجود و اساس کبی اولان اخلاط اربعه و سایر طوبات
 اصیده و فرعیه زنده لره اسم دیکر تعیین ایلک ایله بزرگ انسانیه و حیوانیه
 جولاد و دوران ایلیان قوه قوای حیوانیه و نفسانیه و جواریلر اولان
 عروق شریانیه و رییه و امعا و معدنه و سایر اعضای بدنیه و واقع اولان
 بهضماتی و ارواح نفسانیه و حیوانیه فی اسم احو و طریق دیکر له بیان
 و تدبیر و معانی تنک و حیوانیه معدنیاته انحصار ایلوب و معارف
 مزبوره لرد کونه کونه دو اومعاجات ایجا دو اولدیله عی زقرین حیوانیه
 شبر میدانه اطهار ایله استعدادنی تحقیق و بیان ایدوب بعده نذکره
 ظهور ایلیان حکیم حقیقت ایلیان و اطبا یحجر بیند ادنی نیجه اول مسکله
 و مرفوعک ذهاب و لدنی مذاهب طبیه و معاجیات کیمیائیه نیجه
 ملاحظه و مطالعه و تجر با ایله دو ارجیب و تدبیر غریبه لر اختراع ایدوب

از جمله اول کرد و همدن استبوضات جدیده ایلیسنن امراض جزئیه و تدبیر
 کلیه و علل مشکل حصوله رکی مصیب و ترتیبی ارباب بانک فتنده
 مقبول اولان **بو طریوس** نام طبیب ظهور ایدوب بوفنده قتی و افتر مید
 قویوب و بونک کبی دخی نیجه مستعد و حاو قلسید **بعده** بوفنده بر اولان
سوس نام طبیب معارف شناس ظاهر استبوز کرد اولنه حتی ترتیب
 اول طبیب ذوفنون کله که **مشکل** وجود انسانیه موجود اولان قواد
 اولکی قوتک افاقتدن حاصل اولان امراضی بیان ایدوب بعده کیمی
 قوتک افاقتدن حاصل اولان امراضی بیان بعده تم تم بیان اتمک ضمنده
خلاصه الکلام صدق قوت غذائیه نیجه ویر که بزم وجود در غیبه اولان
 قوتک جمله کسندن اولی و مقدر اولان غذا و نمک **زیر** بزم وجود در غیبه
 انکله وجود بولوب و غذا ایدوب بقید و مدت حیات مدت تغذیه به
 منور و بر بو طدر **ایدی** قوت غذائیه ناک دخی اولی و اقدمی اولان
 قوت کسبیه یعنی قوای حیوانیه و اول مغذ اولانی قوت غذائیه د
 موجود و حاصل اولور و روان انسانیه هر نه امراض تحدث ایدوب
 قوت حیوانیه ناک افاقتدن حاد اولوب و قوت حیوانیه ناک ایله
 افاتی دکو اولندی و وجه اوزرینه غذائک نسا و نندن اولدی مسلم و مبرهن
 اولونور و قوای حیوانیه ناک افاقتدن حاد اولان امراضی کما هو حققیه
 اتمک ممکن ایدی **لکن** فی زمانه دار السلطنه علیه صانها اند عن الافات الیه
 موجود اولان اطبانک اکثری استبوز کرد اولان ترتیب جدیده ایله
 حیدان انشا اولوب و کتب متقدمین طریق اوزرینه چهار سه لر اولمقد
 ناسی ترک اولوب انجق بوند اقدم اور سه ذکر اویا اولندی
 وجه اوزرینه کتاب بر اکلوسوس ترجمه اولوب و حکیم مرقومک اکثر اقوالی
 و ترکیب ضاعت جدیده کیمیائیه ایله بیان و اولدیغیه قیاسید

و حیزه حقیقه کتاب نور بر دستوره اولو امیدیه بودند قدم بر مقدمه
 و اوج تعلیم و بر خاسته ایله یاد و بیان ایدوب نامول
 اولان اولدر که دون کلامده واقعه اولان هفتوات
 و غلطاتی ذیل عفو ایله مستور یوریلوب ظلمو یوریلوب
 قصور کسورینی عفو و تذیل و مقاسمه
 صحیح عبارته اولان نسی تشریح یورمق اذول
 جان نامول و متمنا در حیره کوزاله ^{فقط}
 حسن الطیب مستند و اکدر
 المدرس العالمین و کسم
 تسبیح کثیرا

تمت

امدی تعلیم ناله در قطع نظر تدبیر و معاجلات قید یله مقید اولوب بعضی
 اثنوانه و صایا صمیمیه بر مقدار کلمات و فی تقدیر و تفسیر ایملک خاطر
 لایح اولمغله بودند قدم ذکر و بیان اولان تعالیجه تمته اوله ورق بر مقدمه
 کلمات لازم اولور ملاحظه سیده البتو مقارنه تشریحینه باعث اولدر **معلوم**
اوله که هر بر علیه معاجله و تدبیر ایملک ایکی نوع اوزرینه منی اولوب نوع
 اول طریق مشهور ایله اولامعاجله و تدبیر در که بین الاطبا متداول اولان
 قوانین کلیات طبیعه اوزرینه اولان ادویه مفوده و مرکبه ایله اولان تدبیر
 و معاجلات **نوع ثانی** طریق غیر متعارف ایله اولوب یعنی فصد و اسهال و تفریق
 و ادرار امثالی اولان طرق متعارف ایله اولوب بلکه لفظ طبک بعضی معنی
 لغویسی اولان سحر معانیستک مفهومی اولان عیال کل و رقیه و نسج
 امثالی یله غیر متعارف اولان معنای حقیقه ایله بدن انسانیه سر بیجا

انارنجیه سی و فواید غریبه سی حاصل اولان معالجاته از اسرع و اوفی
 اولدینی **از جمله** ذکر اولان معالجاته **ممثل** علت عرق انس و تقریب
 بر قطعه کچم جاموسی یارم ساعت قدر موضع و وجه بنایدوب و بعده
 ریخ ایله بر کلبک ایاغنه باغله متقی ایله و حج فر بور کله نقل ایدوب اصل
 و حج صاحبندن زائل اولدینی کبی **امانوع اول** ایله اولان تدبیر
 و معالجاته فی حد ذاته و فی حقیقه نقصان اوزرینه اولوب و خطا
 و خوف در حالی اولوب و نقصان و خطا اولدینی ایکی وجهله اولوب
وجه اول انعدام تجربه یعنی هر ماهه تجربه اولدینغیدر که ای یومنا
 هذا عالم کبیرک عالم صغیره اولان احوالی نظر صحیح ایله ملاحظه و اتقان
 ایدوب و احد صهی اخره بطبیق ایدرک تجربه و امتحان ایدوب
 و کما یلینی قوانین معقوله تحریر و بیان ایملس اولوب انک ایچون
 فی زمانه تشریح ایله و بعض تجربه لایله تدبیر کیمیائییه و متفانقا
 ایله یعنی هر بر علتک درجات مقدارینی فهم و ذوقان ایدوب انک
 رتبه سیله دو اعطا الملک ایله اولمغله بونکره جد و سعی ایدوب بد
 انسانیه ناک کیفیاته متعلق اولان احوالک بعضیینه تشریح ایله و
 بعضیینه اعمال کیمیائییه و متفانقا ایله تجربه و اطلاع و تحریر بهمت
 اونمشد **وجه ثانی** دخی فقدان ادویه جیده و مؤثره اولوب **یرا**
 ادویه کلیه و جزئییه و کما هو حقه نافع و مؤثر و عدیم الفرض اولان
 بردوانک و وجودی انغز من الکبریت الاحمر منقرنده اولوب انکدن
 بعضی لوطرق کیمیائییه ایله معادنی تدبیر و تجربه ایدوب و عمل کیمیائی
 عمالرین بدبرات مزبوره یه حصرو قصر الیمیلدر و اولدرک تیسری
 اولان بودند اقدام ذکر و تجربه اولدینغنه قیاس ایله **بالکلیس**
 و **بالسیوس** نامان طبیعه اولوب بنا علیه وجود انسانییه بنایدوب

ظهور بولان امراضك اسباب اصلیه سینه تدبیر و جد ^{علا} عوارضه عذرا
مشغول اولمقی اولان و انسب کوریلوب **زیر** کوریلوب کوریلوب کوریلوب
عجیز گاه اولور که استا و با ذقن زیاده بر طیب بعلیه تدبیرند
انقع و اولی اولور عجز بولان ایسه علتک اسباب اصلیه سینه قطعا
بلمیوب و عارضه سینه نظراید کلری ظاهر و با هر در **زیر** اصفا عجز ذکر
اولند یعنی و جمدن نقصان وزره اولمقله علتک سبب اصلیه سینه کما هو حقیقه
بلوب و علاج تمک امور مشکله در اولوب بنا علیه اکثر یا عوارضه
علاج ایله مشغول اولنوب سبب اصلیه سینه ازاله یه نادر اقصای اولنوب
و بولکلامی نفیسم و ایصاح ایچون **برتمیل** یا دو بیان ایده لم که ذکر اولنا
کلمات میدان ظاهر اوله **مشک** بر کیمینه نک بر ما غنه بر دکن باتوب
واندن متورم و مترتب اولسه مزبور دکن مخصوص اولوب و اهرانی
مکن اولدنی صورته فی الحال اخراج اولمقی ایله تورم و انتهایی اول
اولوب بر طرف اولور اما غیر محسوس اولوب احوالی مکن اولدنی
صورته ذکر اولن عوارضه منضجات و محلات ایله و گاه کسب
الاقضا محدرات ایله طبیعت علیده عانت اولنور که تا فر بوردکنی طبیعت
خارجیه دفع ایذب و عوارضاتی نقص ایلیه **و کذک** ورم فلغونی
مشکله لر که داخل بدنه حادث اولدقده مزبور دکن کیمی کوزو
و دکنک احوالی کیمی تدبیر اولندقده فلغونی مزبور سهوله منصف
اولور اما نفس الامر اولدکنک محسی داخلده اولوب و اخراج
وازاله سینه واقف اولندنی اجله محدرات و منضجات و محلات
و مراجعت اولنور **الحاصل** معالجاتک نوع اولنه مقصدی اولن کیمینه لر
بلک قوانین عملیه سینه شرح ایله تجربیات کیمی سینه و مقانقا ایله تحقیق
ایدوب و ادویه کلیه و جزئییه کیمی کرا کرا تجربه و امتحان ایلمکه محتاجه

مخا جدر که حتی ایله کیمی تدبیر بر مقدار سینه اصابت ایلمک ایله کیمی
و کماند اولدقجه بری الساعه اوله **ایمدی** فی زمانه اذ اصلا ح و تحقیق
اولن قوانین عملیه و معالجاتک نوع اول واقف اولندنی
اوزرینه قلمه النوب و حیوق کیمینه لرک مزاج و طبیعت بدنیه لرده
تجربه ضمینه تحریر و بیان اولمق در همان بونده معرفت اولد که
مشاهده اولنن مرضی متنوعه نک بنض و قاروره و تقریر لرده
عینتی خارجیه تطبیقی ایلیوب و مرض و عرضک اقتضای ایلیقی مزید
اوزرینه تدبیر و معالجه سینه مقصدی ایلمک **زیر** بعض کیمینه وارده
بدنیه اولان مرض و عرضنی تقریره قادر اوله میوب تقریریه صداع
مشکله و صداعی وجع مفاصل مساهی وصف و تقریر ایلیوب و انقباضی
لیستد فرق ایتمیوب حیضی قبض کونه وصف ایدر بو مشکله اولد که
امراض اعراضنده تقریر لرینه فریفته اولمیوب و فی الاصل تدبیر
ایله کیمی ضاعت طبیعه نک کلیات و جزئیاتنه تطبیقی ایلمک ایله
تدبیرینه مباررت ایلیوب تقریر علیده حیدان امانه فکر ایله همینه
حل کتور میوب فنک مقتضای سندن سر موتکاسل ایتمیه لرک
کما هو حقیقه مزاجیه عارف اولن ارباب و مقدر اولان کیمینه لرک
اوله اذ جمله ذکر اولن کیمینه لرک علل اولن حبسی اولوب
یا خودی زبان اولوب **و یا خودی** بلا و احوالی لیستد اصل سینه
بلز کیمینه لرده اولدنی صورته اندر نه و جمله تدبیر و معالجاتک
تدبیر ساق اولنور سه جمله اول قیاس اوزرینه رای و حرکت
ایدوب و سبب ضاعتک قوانین عملیه سینه تعلیم و تعلم و قوانین
کیمیائی و احوالی مقانقای بیلوب و مستقضای لازم اولدنی
کیمی افعال طبیعه مجربات کیمیائی ایله و افعال نفسانیه که بوندن

اقدم

تعلیم ضمنیه ذکر و تحریر و نوشتن ایدی بیان اولی یعنی وجد و زینت
بوصفاته شروع ایدنده یار و خاطر دل و ایمیک واجب اولوب
و کدک وجود انسانی غداون ناشی اولور کیلو سک دمه استی لسی
تعلیم سابقه مناسبه کر یرو بیان واجمالی ایدنا اولونش ایدی
جوهر کیلو سک ماه دمه استی لسی کیلو سک عرق بطیده دم
ایله قحط اولوب و اندن تانیه عضو قلبک ایمنه و رودید و
و اندن عضوریه به کلوب و تنفس واسطه سی ایله و جار جدا
جذب اولنان هواچی و ره تیله تنکیف اولوب بعد قلبک
بطن ایسرینه منصب اولور حتاجدر **ایدی** معلوم اولور که کیلو سک
دمه استی لسی ریه دن بدایدوب بعد حرکت مکانیه سی ایله
یعنی بولندی موضع تحریر و غلیان ایله ایدی کی حرکت اید **کدک** حرکت
دورانیه سی اید متصل متحرک اولور قی بالکلیه جوهر دمه مستحیل اولور
بوفعله یعنی کیلو سک دمه استی لسی فعلنده قلبک و قلبه متصل
اولور او عینه ناک تاثیر عظیمی وارد کر بوندر استی لسی ایله
حرکت دورانیه ایله حرکت ایدر لقلب کانجینی و طولیه کی بر
اولوب **ایدی** استی لسی دم و سایر اعضانک فعلی دکلدر بلکی
سایر اعضانک فعلی مجرد دم خالصی کنده جوهرینه متساوی کلوب
منعقد تمکدر بودنی **معلوم** اولور که عضو قلب عضلاته مرکب اولور
برعضو در که کیلو سک دمه استی لسی بطن ایسرینه اولوب و بطن ایمنی
برمقیاس و اوجی مقانده اولوب کویا که کیلو سک دمه استی لسی
و دمک دخی حامل روح اولور ایله اذنی بوجوهرت تحریریه ایله اولور
لکن بوندره فقط برشبهه قلوب که کیلو سک بوجوهری قلبک بطن
ایسرینه مستقر اولور کیلو سک دمه مستحیل ایدی و جوهر دمی

حامل روح ایدی برابه روحیه طیاره و نمیدر **یا خود** و اول
موجود اولور تحریرین متولد اولور طیاره دهنی که کیلو سک
متجاوز اولوب و مایه کبی اولور حاصل اولور **یا خود** سلویو
تعلیمی وزره کیلو سک معانی سی عشریده مراره دن صفر و باقر ایدر
بیمفا راحض منصب اولوب بعد عروق بطیده دم ایله قحط
اولور یغذون می استی لسی حاصل اولور دینورسه **ایدی** بوفصله
بومادیه فیصل ویرک ایچون ابتدا دمک تولدنی ملاحظه تمک
لازمدر که حتی اول شبهه دفع اولور **مثلاً** بدن انسانی و ذمی
موجود اولور ماه منی که انده رجک روح مولده سی ایله
عورتک روح مولده سی مؤثوره در **سی** استی لسی و حرکت حرکتی
ایله و رجک حرارتی واسطه سی ایله انده بر حرکت تحریر حاصل
اولوب اولور اندنم جز قلیل طیاره یه منقلب اولور **بعد** بوجوهر
دوامی ایله سیسیر اماه بالکلیه حرکت اولوب جوهر دمه مستحیل اولور
بعد قلب و بعضی اوعیه لر حرکت نقضیه ایله حرکت ایدر ک روح
حیوانی متکثر اولور **و کای** اصل جوهر دم ابتدا روح حیوانی و مایه
طیاره سی حامل اولور **ایدی** ماه کیلو سک عرق بطیده دم ایله
قحط اولوب و ریه دخی هوا ایله رقت و طیاره استی لسی کسب ایدر
بجاری مزبور دم ایله معاصر حرکت دوریه ایله حرکت ایدر ک
جوهر دمه مستحیل اولوب و روح حامل اولور **کای** کیلو سک عضوریه
هوا ایله متصل طک فائده سی اولور که حرکت مزبور ایله رقت و طیاره
کسب تمکدر **کدک** هوانک دخی حامل اولور یعنی طیاره سی ایله متحرک ایدر
سخنوت حاصل ایدوب و حرارت غریزه کسب تمکدر و ماه کیلو سک
ذاتنده متولد اولور طیاره مزبور دخی اجزا کبریتیت مذکور ایله

استراحت نمانی جوهر دمده حرمت لون حاصل و پیدا اولور که بوند
ظاهر درخی بعضی تجربیه ایله اثبات اولمق ممکنه **ایمدی معلوم قطعات**
ضم اولور که ذکر اولان کیلوس مرقوم بالطبع صحیح و بتامه جوهر دمده استحالته
مستعد در اگر ذاتده کیلوس پاک و هضم جید ایله منضم اولمش **ایمدی** اگر
که چه کیلوس منضم اول ایله هضم اولوب صحیح القوام اولور **کن** استی ایله ایله
دم ماه دم ردی اولورسه اولوقته کیلوس درخی فاسد اولوب باکیله
استحاله به استعدادی اولورسه درخی اولورسه و تخر و واسطه سی ایله نزن
اجزای فضلیه متمیز و منفصل اولوب واسطه اجزای فضلیه مواد مایه ایله مختلط
اولوقته بر مقدار رقیق سی مسامتن و بر مقدار درخی ارقی بخار ایله غلیظ
اولاندری درخی مجاری بولدن خروج اتمکه محتاج اولور اتمکه ایچوندر که
صحیح المزاج اولندر که قاروره سی صافی و رسوبدن اذاه خروج ایله
بودرخی **معلوم اولور** که کیلوسک دمده استحالته سی جوهر دمک درخی تخری
ایکی وجهه فاسد اولور که **بری** ماهه کیلوسک ردائی اولوب **برسی**
درخی جوهر دمک ردائی ایله **کیلوسک** ردائی اکثر ایچوندر که دانته
ناشی اولور که **زیر** کیلوسک تخر و واسطه سی ایله جوهر دم محمود اولورسه
حاصل اولان بلخ طیاره حلو اولوب ولین توامنده و بیکه مارجهن قوا
اولمق لازم اولور **کنک** صفا الصبائی ایله منصبه اولوب حر اللون
اولوقته صکره یسفا حاض یا نقراتیک انصبابی ایله طبع بر جلق کلون
اجزای کبریه ذر بالسهوله ضعیف اخذ اتمکه مستعد و سریع استخوانت کسبه
مستعد **اولور** **کنک** معای استراحتیه در فضل نزن درخی کما یبغی
تمیز اولمق درخی واجب اولور **سی** بویله اولوبی ماهه کیلوس اوج وجهه
فاسد اولوب وردی اولور **جهت** **بری** غدا معده در کما هو حقه
اولوب و کما یبغی رقیق و طیاره اولوقته **ایچوندر** ماهه صفا اولور ایله

کما یبغی منصبه او بمقدار **ایچوندر** استراحتیه صفا اولور ایچوندر
واسطه سید کما یبغی فضل نزن متمیز او بمقدار **ماهه** کیلوس
کما هو حقه منضم اولوب طیاره اولوقته صورتده **اگر** فی ایچوندر ثابت
ولنج اولوب و فی تحت حامضیه مستحیل اولورسه علی مزمنه لاریات
ایدوب **زیر** استراحتیه کیلوس جوهر دمی فاسد ایدوب تخری و
اولوقته روحی قلت او زربنه متحمل اولور نغدن و دم مزبور درخی اغضا
غدا و مقلبه صالح اولور مبوب بلکه اعضای متملی و مجاری منته
علی مزمنه لاریک حد و منه بادی اولور نزن ایچوندر صفا اولور ایچوندر
ماهه اصلیه لرنن ناشی کونایون متخالف اولوب واندر که تخالی حسیله
استراحتیه اجزای فضلیه کما یبغی درخی متخالف اولوب یعنی اندر
تیمری کما یبغی اولورسه بوندر که تمیزی درخی کما هو حقه اولور اندر فاسد
اولوقته استراحتیه درخی فاسد اولور **ماهه** جوهر دمک ردائندن ماه
کیلوسک دمده استحالته بردی و لمسی جوهر دم بالطبع ماهه اصلیه
ناشی فاسد اولور نشت ایدوب **زیر** اهر براننده اولورن جوهر
دم کند و به مخصوص بر کیفیت ایله متکیف اولوب **وقتا** که ماهه کیلوس
دم ایله منتزج اولوقته اول کیفیت مخصوصه کیلوسه متجاور اولوب
و عینه ماهه کیلوس اول کیفیت ایله متکیف اولور **ایمدی** جوهر دمده
تخری فاعل اولان ماهه اصلیه سی ردی اولوقته دمک تخری
درخی غیر طبیعی وردی اولور نغدن **ماهه** کیلوس درخی اکام استراحت
ردی و فاسد اولور **انات** **تخر دم** ایمدی بودرخی معلوم
اولور که جوهر دمک کما یبغی ردائی طرف متخالف اولور که
از **جهت** جوهر دمده غلبن زیاده جهه عارض اولوقته اولوب
بوصورتده بومثلله اولان علیک نبضی عظیم و سریع و متواتر

مل

اولوب و بینه سخونت واضی و التهاب و غیره حس اولوب بومثللو
حادثه غلغل حاده و حیيات محرقه و ذات اجنب او منایزه اولوبی کبی
اولوب یا **خود** جویر دکت کمریک رذستی حرکت کمریسی منعدم
اولوب اولوب بومسورنده علیک نبضی صغیر و حرکتی بطئی اولوب بومسورنده
اولان حرارت منعدم اولوب وجوده گمالت و کسالت عارض
و حادث اولوب واروا حک نقصان اولان علامتوی حس اولوب
بومثللو کیفیت غلغل مزمنه رسو القینه اصحابنده اولوبی کبی یا **خود**
دکت کمری رذستی متی لفا پله ردی اولوب **مثل** غلیان تدریه
و یا غلیان حقیقه و یا کمرک اندامی متاننده اولوبی امتالی بیه
کمر طبیعیدن خارج عوارضات ایله دم ناسل اولوب **مثل** اسکوریپوط
و غلغل مرعیای عتیق و احتقان الرحم اصحابی بنده و نوبت انواع حیيات
اولوبی کبی و بونیزه نبض علیل متخالف و غیر مت و ک اولور و **کذک**
بومثللو اولان مرضیه دکت حرکت کمریسی متخالف اولوبی
بونیزه ذکر اولان کبی تغییرات متخالفه عارض اولور که **مثل** بونیزه
گاه حرارت و گاه برودت و حرمت لون و کسالت بسریه و گاه
اعتقال بطن و گاه استطلاق بطن امتالی تغییرات مختلفه له عارض
اولور و **معلوم اوله** که ذکر اولان کمرانک رذستی انواع حیيات
حادث و عارض اولور که و جماعتی اولان عارضه جویر دردمه
کمر طبیعیه بالکلیه استیاله سندن عبارت اولوب انکلی ندر که
حیيات اصحابی بنک جمیع بدنری رذستی کسب استمکله عوارضات
منده حرکت ایدرا **اما** انواع حیيات متخالف اولوب و انواع
مختلفه ایله متفرق اولوبی کمر مزبور که مزاج طبیعیدن متخالفی ایله
اولوب **ایندی** استیو متخالف اولوبی اسباب حیياتک کتافی و بربر لینه

ت و بتی اولوب بینه نایشی اولور که **مثل** جویر منمنج اولان بابه
متخالفه دن جویر دکت کمری دخی متخالف اولوبی استباه اولوبی
کذک جویر دکت کمریک اختلافتدن بون اسانده واقع اولوب
سور مزاج متی لفا اولوب انکلی ندر که قدما ی اطبا حیياتی سوخته
نبت ایدر ریوب و اول سوخته مزاجک کتافی و تنوعی لیه حیيات
دخی مختلف و متنوع اولور دکت در **ایندی** بودخی معلوم اوله
حیيات اصحابی متنوع اولان عوارض متخالفه کتافی و عارضی تعداد
ایک ممکن اولوب بونیزه حیياتک عوارضدن نوع حیياتی تشخیص
مشکل اولوب **که** نبضک حرکت طبیعیدن و زیاده نوبت
نبض استا اولوب تقریبیه کمزیر ایدر اوله ر بودخی **معلوم اوله**
اگر چه انواع حیياتی نبض متواتر اولوب و عظیم اولوب
یا **خود** صغیر اولور **مثل** چنانک نوبت حالده حرکتی عظیم اولوب
لکن گاه اولور که بعضی متاننده دخی ذکر اولان کبی نبض عظیم اولوب
و **کذک** حرمت قوی تشراب ایدر نیزه و حرکت کبیره و غنیفه ایدر
ایدن در و ریاضان شاقه عقیننده نبض متواتر و عظیم اولور
لکن وجه مذکور اوزره که چه نبض عظیم و متواتر اولور
بونیزه اسبابی اسباب خارجه دن اولوب اسباب داخلیه دن
برسب بونیزه صورتی نبضک تواتر و عظیم کتافی ذکر اولوب
کیفیاته داخلی اولوب **اگر** اسباب داخلیه دن اولور و تواتر
اعراض جماعتی در دخی حکم اولور **که** تواتر مزبور ایله
بعض عوارض جماعتی متاننده و نوبت اولوبی حیياتی حکم
اولوبی ممکن اولور بومعلوم اولوب بودخی **معلوم اوله** که ذکر اولان
عوارض حیياتی درت عارضه اولوبی دخی و **که** اولوبی ذکر اولوب

حرکت

کسی نوازند **انفجیری** قشور برت و نافضت اولوب **و خمیسی** حرارت
و التهاب اولوب **در خمیسی** غیر قاروره اولت در بول ذائنه لولا
یا خود عکری اولغله متغیر اولوب اما برودت و قشوریت و التهاب
نفس لامر و حمایه عرض لازمه در اولور دکلدر **زیرا** هر بر مجموع
اولانله استوز کرا اولان غواضات لازم کلوب **کنی** غواض
ذکوره لر یک وجود یله جمابونفق لازم کلوز **زیرا** بعضی ابدانته برودت
مس ایلیمت کیمینه لره و برستی در خوف ایدوب توقان کیمینه لره
و بونوک امثالی دخی نیمه سیدوز قشور برت و نفص حادثه سی
عارض اولور که مع هذا اول کیمینه مجموع اولیوب و بدنده عارض
جمیاندن بر اثر موجوده دکلدر بونوک سبب محدودتی دم غلظت
ایرات ایدوبی طبع طیار حاکم افعلاید که طبع مزبور جوهر دعه
اجزارد کهنیه یله امتزاجندن ناشی دمه غلیان کنوروب و اجزاء
ر کهنیه نک کیمیتی یعنی مقداری حسب التهاب کشیده اولوب **یا خود**
حقیف اولور **نته کیم** روح زاج ایلد و معنی تره منتین حلط و فرغ
اولند قدح حادث اولان غلیان و سخونت مفرط ناک ظهوری
کسی استوز کیمیتک بو صورت اوزرینه حدوتی اجزارد کهنیه طیار
ایله اجزارد حاضه زاجیه نک اختل طندن ناسید **معلوم اوله که**
ذکر اولنا کمال التهابت جمله سی خصوصتک ماده اصلیه دمی تغییر ایدوب
و تخم فاسد ایراث ابد کیندن ناسید که **زیرا** عارض جمیاندن اولان
التهابک منتی خصوصت اولت **نته کیم** مواضع عدیده در دخی
بو کیفیت ظاهر اولور که از جمله بدنده جرات اصحابه جماک عارض
اولدیم کی **که زیر** اولمشکو کیمینه لره جرمه مضد زیاد متغیر اولور
زیرا حمزدرک ماده نلفیونی سی و عارضه جماسی زیاد ایدر اولور

مشکو کیمینه لره عین سرطان امثالی خصوصتی نشف ایدوبی ادویه داخله
و بریلوب و خارجدن ادویه اسر بیه ایلد تیمار اولور **زیرا** ادویه
اسر بیه قروح و جوا حاکم خصوصتدن حادث اولان عوارضاتی
ازاله ایدر **و کذلک** ذات الجنب و خناق و س ز اورام داخلیه
اصحابه ابتدای غلظدن التهابیه و ارنجه یعنی اورامتد نفع کلنجی جمای
حاده لر حادث اولوب یعنی حرارت و انتمه مفرطه لر عارض اولور
ایله بو مشکو غلظتدخی خصوصتدن اولغله اندره عظم فک استکار
و علاج طیاره لر و زبل النفس امثالی ادویه نشافه لرایله سر بی علاج
اولور **و کذلک** اسباب راحیه در متکون و متولد اولور حمزه
بلفیونی اصحابه دخی جمابونفق اولوب و بو غلظت دخی سببی
خصوصتدر که داخله ادویه نشافه لر و خارجدن طین قرطی
و اسفیداج و لبن العذرا امثالی ایلد علاج اولوب و ادریه مذکور
ایله علت ذابیل اولور قدح عارضی اولان جمادخی معاذ ایل اولور
کذلک انواع جمیاندن اولان جمای دائره دخی معده کیمیتی
لرجه حاضه سنون متکون اولوب اول مشکو جمابه طبع استین
و روح نشافه امثالی ادویه نشافه طیاره و ثابت لرایله علاج
اولوب **نته کیم** جمای رعبده خصوصت کشیده بی نشف استکار
ایچون ادویه صیدیه و اسر بیه ویرلدیم کی **و کذلک** جمای
نوازل کشیده اولان جمیانت مقوسس که بوندر صرافت لیمف رنده
اک لیمف مزبورده خصوصت دخی اولور سه اولوقده صدع
و سعال یا بس و وجع مفصل و حرارت مفرط ایراث و استوز
اعراض ایلد متعرض اولور اولوقده روح النوت در سوزج **یا خود**
روح امیسون و محلول قرن لایل الکربانی و ادویه فیوید امثالی

علاجلایه تدبیر و مزوی و نور و کز لک جدری و صبه و وجع مفاصل
و قرصهای دق امتالی جمایه مجمع اولان علت کماننده ادویه
نشانه لرزید تدبیر و علاج اولوب و بید اولان خصوصاتی ذکر اولان
ادویه نیک مناسبتی ایله علاج اولنمغه مبادرت اولنور که طیب اولان
احوانه اشراسته حاجت اولمیوب انسانی خوب بیولور لرفیق کز مردی
اجتناب متافریق قول و منبسی و ایله کلری تدبیر بر وجه اجمان بیان
اولوب که چه متقدمینک درخی اقوالی بونک اوزرینه اولوب لکن نکر
تعبیر خواهیله طول دراز ایدوب جو ق کله و معلوماته متجدد که حتی حاج
تطبيق ایلیک ممکن اولان اما متافریق تجربیه و قیاس اید بر قالب افوه ذراع
ایدوب و اولدجه سهولت طرفه ذاهب اولمغه کدرمه طریق اید
ضاعفیه نظام ویرستد بودخی معلوم اوله که ذکر اولان حیات
حکب لاکبب و حکب لازمان متنوع اولوب لکن با لاسباب جمادی
اولوب یا خود سالم اولور ایددی ردی اولان اول نوع جماد که قوای
علی غایت سقوط ایله استقا ایدوب و مدت مدید متمادی اولمغه
اکثر یا ماضی بدنی زانی غیر محسوس ایله زواله متوجه اولوب اما
اولان نوع جماد بونک خلافته مناسب اولوب و کز لک بوندن هر کوه
انواع جماد سالم وری اولان جمانک بر برسی ساریه و غیر ساریه
اولوب اما حکب لازمان یا دتر اولوب یا خود نایب ولور اما جماد
دائر حید کلری اخذی و حرارتی بلا فاصله اولور که بونوع جمایه جمای
لازمه درخی تشبیه ایدر اما جمای نایب اولان اکادری جمای دایره
تعبیر ایدر که وقتی نوبت ایله و دور ایله کله کی ایچون و کز لک و کله
اولان جمادی یا اولان بالذات یا خود نایب بالعرض اولان جمادی
بوندن اقدام ذکر اولان کبی علت افوه تابع اوله رف لازم اولوب

علت احده عرض اولمغه علت به ندر مفارق اولور اما اولان بالذات
اولان جمایه اتقان بدن و اخذ اوزره اولمغه ابتدا سندن انتهایه
دارجه برنده اولان حرارتی بر ساقده اولور که کاسنوس تغییراتی
ایدوب یا خود فی الجمله دائمه اولوب یعنی اگر چه دائمه نواخذند
لکن وقت بعد وقت حرارتی اذ اولوب و کاه زیاده اولور ایددی
بونوع جمایه اذ اولوب و یا غیره اولور اما جماد نایب نوبت اید
دور ایلیان جماد نوع اوزرینه اولوب برسی مواظبه اولوب
و برسی درخی نخب اولوب و برسی درخی ربعی ایله تشبیه اولان جماد
ایدی مواظبه اول نوع جماد که نوبتی بهر کون کلور اما جمای غیب
اولدی اول نوع جماد که نوبتی کون استری کلوب لکن اولیس نام
طیب کتابک جمیات با بنده دیر که ابتدا جمادک نوبتیک مدتی یکری
درت ساعت اولوب بو صورت اوزرینه که نوبتیک با مینسی یکری
درت ساعت اولور اما جمای رنک فاصله نوبتی ایکی کوندر که مدت
نوبت فاصله سی اوج کون اولوب ایکنی نوبتی در دخی کون اولور لکن
بج تشبیه و نمشده کز لک جمای نایب انواعک ایکنی نوبتی برسی کوننده
والی کوننده دیدی کوننده و سکر کوننده و حلقوز کوننده اولدی
درخی اجهاد نقل و روایت ایدر بو صورتده جمای خمس و جمای
سدس و جمای سبع و جمای متن و جمای تسع ایله اولور بودخی معلوم
اوله که انواع جمیات نایب مزاج اولوب یا خود مرکب اولور اما
جمای غیب ساذجک نوبتی بر کون کلوب و بر کون کلها اما
جمای غیب مرکبک نوبتی اول کون کلوب جده و جنجی کون اول کله نیک
نوبتی اولور در دخی ایکنی کون کله نوبتی کله یکندر بو صورت
اوزرینه بهر کون جمادک نوبتی کله اقتضا ایدر و طیبیه تشبیه لایح اولوب

و جمای یومیه ظن ایدر **کن** هر برینک نوبتند و اقله اولان حالا کیفیت
 باشه کونه اولمغه جمای مرکبه اولوب و مواظبه اولمغه فرق
 و تمیز اولنور **ایمدی** بودنی معلوم اوله که اسبوجانک سببیری **سبب**
 ذکر اولنان کلامه منظم اولمش ایدر که بدن انسانیه هر حادث اولان
 حیات دمک ماده سنگ کیمی و ف و ندر اولمش ایدر **سبب معلوم**
 اولمش ایدر که نهم مزبورک درخی طبیعی و غیر طبیعی و مع **اولم**
 حاضره ارواحی ترکیب ناستی اولمش ایدر **ایمدی** ظاهر اولم
 حیاتک علاطه ق سببی جوهر دمک طبیعتی تحویل ایدر و با کابری **مراج**
 کتور و ب غلیان ایراث ایدر بی ملح طیار حاضره که حیاتک سببی
 و غلیان دمک مایه سی اولور **ایمدی** بدنک مسما است ایدر
 ناستی بعضی موادی عدم تنفسدن ناستی جماعه وضعی بدنه واقع
 مواد فضلیه مجتبه و مه غلیان ایراث ایدر بی مایه حادث اولمغه اولو
و کذک علت سبب امثالی قروت باطنه نک بدنه جمای ایراثی و جمره
 و ذات اشک و خفاق امثالک جمای حادثه احداثی و علت جریک
 داخل تنفسدن ناستی جمای عطیره ایراثی لیمفا حاضره جمای نواز
 احداثی و فواکله رطبه استه لادن جمای مواظبه ایراثی و ایهویه
 و افده نک جماعه وضعی جوهر مایه و مه غلیان کتور مکله اولور
سبب بودنی معلوم اوله که ذکر اولنان مایه مزبوره ده ف و ندر
 خارجیه دندر که **مشکل** ماکولاتدن اولوب **یا خود** تنفس بله خارجدن بدنه
 داخل اولان همواردن حاصل اولوب **یا خود** بدنک داخله متولد اولور
کن اسبوجانک اولنور دن متولد اولان مایه فی کلمه طیار ارواح دمک سبب
 امتزاجه استعداد کسب ایدر که ماده جمایه ایراث ایدر **سبب** قد مایه حیاتک سبب
 حیاتده اخلاطک تنفسدن ماده بر حرارت ایدر که مسما بدنیه منظم اولمغه جمله بدنه حیات

مزبور سیرت ایتدردیدر کلام دکدر اولان مایه غلیاندر
 دیر **سبب** بدن انسانیه نک جمله مسما مایه منظم اولمغه سبب
 اولمش اولور که مادک مسما مات جمله به حال طبیعی سندن زیاده منکسف اولور
 تنفس واسطه سینه بدن مواد فضلیه ماده دممه متمیز اولان اجزا غیر
 مجموع تنفس اولنور **اقفاک** ذکر اولنور بی وجه اوزرینه مسما مات جمله
 مندر اوله اجزای مزبوره خارجیه خروج ایدر میوب جوهر دممه مشکن
 قالمغه سیر ایدر غلیان مزبور ایراث تمکله باعث اولور **مایه**
 مزبوره نک داخل بدنه تولدی اسبوجانک اوزرینه در که معده و
 غداک منفسدن ناستی مجاری اولیه هر ماده حاضره به وصل اولوب
 و مجاری مزبوره هر واقع اولان همضموم ناقص اولمغه اول ماده غداک
 متولد اولور دم اغضایه غذا اولمغه صالح اولمیوب سیر **یا خود**
 سیر غلیان کلکله استعداد اولور حصول تغذی ایدر کیمی صلب طبی
 الا تنفس ماکولات معده ده طول مدت مستقره اولمغه ندر
 برنج ماده مایه متولد اولوب و اندن اول بولنان ماده و نخی کاشقل
 اولور **یا خود** معلوم در که اول اطعمه نک لزوم جتی یا خصوصیت واضع در
یا خود فی کلمه معده در موجود اولان هموضدن ناستی **ایمدی** ماده
 مزبوره همضموم باقیه نک ماده سی ایدر بلایه منضم اولمیوب دم مجموع
 اول میوب بالضروری غلیان ایدر بودنی **معلوم اوله** که انواع حیات
 دائره اکثر مجاری اولی به متولد اولان مایه ذات ایدر **کذک**
 حیات دائره و نهمه درخی حصوله مسما اولان نوعی اکثری درخی بو مایه ذات
 ایدر کن مایه مزبوره غلیان دائره ای هداث ایدر کیمی صورتده اولوب نک
 ایچون حیات دائره نک کرائی تام اولوب و اول منکله جمای کرائی کرائی
 اولور سبب کرائی تام اولمغه ندر که مسما بدنیه منظم اولور **کذک**

دید

انواع حمادن حمای غب دانم یه و حمای دانم دخی حمای مایه منتهی
و منقل اولوب و ایکی حمایک اجتماعدن حمای دانم و مایه متوالدی
کثیر الوقوع اما خارج العروق اولان موادک مایه حمایک ایکی توقیاس
ایله در که بدتر ان سانیه اقله اولان جراحاتک خارج العروق اولان
مواد متعفنه سی جوهر دمه و اصل اولمغه مایه سی غلیبان ایتدی که ایله
اولور معلوم اوله که و انواع حمیات سالمه لوده مایه غلیبان اولور
و خموضتی کثیر اولمغه بدتره حادث اولان السهاب و قشوریت
اندز حادث اولور دینش ایدی **کذلک** حمیات رودیه دخی حمای
خموضت کثیره در **کن** بونک حرافت و طیاره لغی زیاده اولدی ایچو
نافض اولوب و کیفیتیک او احوه تانیسی سرعت اوزرینه اولمغه طبیعت
سمیت ابرانه باعث اولور **کن** استوما یه دانم مواد عاصیده کثیره
اولیب بلکه گاه اولور که حجر داهوییه رودیه دن متکون و متولد اولوب
خصوصیه اهوینه ابعده مایه حمایه متولد اولور که **زیرا** ایام بیوم
حیات طریقه دن هوایه غلیبان دمه باعث اولیب مواد متعفنه اولور
و کذلک اهوینه صیفیه دخی استوما یه بسبب اولور که **زیرا** انده مایه قوی
ساریه زیاده اولور **کذلک** ایام حریف و ایام شامه دخی مایه حمای
قلیل الوقوع کدر **زیرا** اول یا لویه دخی مایه مایه که حاضره موجود
یعنی اولوتتر حمادز اذاه در دیو اولور اولماز حرکتدن احتراز لازم
اولوب ستوقدر و ار که ریح ایدر عبغه اولان قدر دکلدر دیکدر عبارتدا
بوزیغنی فن طب انسان چون موضوعه اولوب حیات حیوانیه ایله حمای اولان
ایکون وضع انتم در بنا علیه **الطب للملحون لا بسو ک** کلام کباری
واقع اولور **و کذلک** استوز ک اولان مایه حمایه هلاک و کس بعضی
حیوانتک لایسته تغذدن دخی متکون اولوب **کذلک** استویا

مجموع اولان کیمسه لوبک جماسدن سرایت طریقه سی ایله دخی حادث اولور
و رایج سی اولور موقفک هوایه سرایت ایدوب ایدوب انون تنفس سی
علی وجه الاستساقی آفرنده جماعرضی حادث اولوب **کذلک** گاه اولور که
شهابک کثیر تنون استوما یه متولد اولور **کن** بم صورتده انظار کوب
اختلافی حسیه مایه نر بود دخی مختلفان تیر اولور **اما** استوکونه انظار
تایر ایدر حادث اولان حمای و ابانیه رودیه اولور **و کذلک**
استوکور و میان اولان حمایک علامتدی بو نون اقدم ذکر اولور
قیاسیله نفک تواتری و التهابی اولوب و گاه اولور که صیاب
حمایه عوارض کثیره لر عارض اولور **کن** هر مجموع در بونتمق لازم اولور
اما کثیر یا مجموعین عارض اولور مایه اولوب **و کذلک** عارضه
صداع دخی کثیر الوقوع اولوب و گاه اولور که غشی امتالی عارضه لر
حادث ایدوب و گاه اولور که طعامه استهنا و طبیعی اولوب و یا خود
طبیعتدن زیاده اولور **تمه** حمای رجک استوزنده کثیره و فوعی
کولتدر و یا **فود** و حم و ف و الشهوة حادث اولوب **تمه** کیم
مجموعه اولان عورتدر کثیر اولور **یا خود** استهاسی بالکلیه ساقط
یا خود استهاسی بالکلیه ساقط اولور که حمای محرقه در رودیه لر
اولدیغنی کما **ایده** استوز ک اولان انواع حمیاتک حر و متزه
فغنی نوعدن اولدیغنی **اعلاماتی** دخی اولور که **متسا** تحریر مابق
کی نبض و باروره دن اخذ اولدیغنی مبرهن اولوب **اما** اگر نبض
متواتر و عظیم اولور سه نوع دائره و اولوب و نوبتی دخی
اعلام **بیرا** اگر حمیات دانم دن اولور سه قواسمک قوتنه و عضو
قلبتک اذانه دلالت ایدر که **زیرا** جوهر دیک غلیبان زیاده اولور
ناسی عضو قلب متواتر حرکت ایله مایه دخی عروق نر ایندن نفعی

نیه ایله
سند

انته سی

سبب تریبینه انبساط لایح او مغله نبض عظیم اولور اما اگر نبض ضعیف
ومتواز اولور استوحت روحی او مغله بونوع نبض نمی تغییر پذیرد
اما اگر بویله ولبوبیده نبض قوی اولور زیاد ممدوح اولوب حتی
در لوله جیانتک انتها نکرده که کما جماسم اولوب و کرم ریدی اولور
کذک عوارض خوفه ایله مجتمعه دخی اولور استنبض عظیم و قوی اولدی
صورتده الاکلان خوف اولغماز عضو صلبه عظیم وقوا اولدی فکریه
مستوی دخی اولدقده زیاد ممدوح در **زیرا** ماده دیک کجیلدی
روح تولید یک استوانه دلالت ایدر اما اگر بصورتده اولوبده
نبض صغیر اولور سه چهاردی اولوب خصوصید جماعه و آنکه در
اوله **کذک** جیانت ریدی به غایه الفایه ردی عدا اولور **زیرا**
نبض عظیم دیک نوارانی علی السویه و کمنه دلالت ایدر که توان
مزبور ایله ماده ممدوح اولور اجزاء عکریه بالسویه منبسط
اوله کلمه در اما نبض صغیر توان دیک فقوانه دلالت ایدر و مقبوط
قوی امثالی حالات مشهوره ایله مجتمعه اوله کلمه در کما اولور که جمیع
نبضی صلب اولوب کمن جیانت محوف و کلمه در **زیرا** اعضا غشیه
فی جمله متوذی اولسندن **یا خود** تبندن ناستی ممدوح اولسندن
اندن شرایین منبسط اولوب **یا خود** بعضی ایلاف متشیخ او مغله اولور
انگیزون نبض صلب اکثر یا اعضا غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه غشیه
جیانت اصحابندن اولور **نته** کیم ذات الجنب اصحابنده واقع
اوله کلمه در لکن بعض جیانتده علی الخصوص جیانت ریدی که اندر
روح نفایه و عضو عصبیه زیاد تا وف اولوب **و کذک**
علیل عدم سسکنده شکایت ایدر اولوقته نبض صلب زیاد
مخوفه اکثر یا جنونه تشبه نمودی اولوب و هلا که باعث اولور

اگر نبض لینه اولور سه ممدوح اولوب **زیرا** اصحابک افقی قلیل و کمنه
و روح نفایه نیک طمانینی ممدوحه اولور علامته اولوب و کمنه
تبلل وجود ایله **یا خود** عرق خضف ایله مجتمعه اوله کلمه در کمنه نبض مزاجی که
عظیم و قوی و لینه اولور **زیرا** جیانتده عرق ظهوری بدنده واقع
اعلام ایدر **نته** کیم نبض صلبه طبیعتک عرقی خارج دفع ایله عدم ممکن
حکم اولور **زیرا** ایلاف چله به ممدوح اولوب و بسا بات بدنه نیک ممدوح
ایله ممدوح اولور اما قاروره جیانتک تر ایدنده نضج و جاجنه نظر اولوب
اگر بوقته علامت نضج بونور سه علامت جیده دن اولوب خصوص
جیانت دانکه لوله زیاد ممدوح در اما اگر علامت نضج بونماز ایله
علت خطرناک اولوب و علامت علامت متنی قاروره صافی ایکن
عکری و غلیظ اولوب و و سطنده **یا خود** اسطنده رسوب اوله در
هر نقدر زیاد اولور ایله اولقدر ممدوح اولوب بول توامده
مخ یعنی جام اولق هر علتده خوف اولور **زیرا** بویله اولدی صورتده
علیه موت ایله سلامت مادی اولوب **زیرا** جیانت بول نبض ممدوح
دم ایله امتزاج و اتحادندن ناستی اولوب و دیک تخیر طبیعتی فاسدنده
غلیان جمایه ایدر ناستی عبارتده **یا خود** نضج دم ایله ممتزج اولور
جوهر دم منفصل اولوب کویا که غلیان ایدر مایع اندن بعضی اعضا
عکریه نیک انفصال و اسطنده رسوبی کبی متمیز اولوب مواد مایه ایله
مختلطه و جیانت عبارتده انگیزون جیانت ساده نیک ابتدا سندن
بول صافی و برقیق و فی جمله ممتزج اولوب بلا رسوب اولور **زیرا** حال
ابتداء وقت مجازده **یا خود** علت وقت تر ایدنده بول غلیظ و عکری
اولوب و انتها سندن رسوب ظاهر اولور که بوقته حال نضج ایدر
معلوم اولور که جوهر دم غلیان واسطه سید بولانوب عکریه اندن نیک

سوی

ایدوب و رسوب انفصاله قریب بول غلیظ یعنی اجزاء عکریه بی
حاصل اولور که بول مزبور علی حاله ترک اولدوقده اسفله رسوب
ایتمیو اویله عکری اولدیغی حالده فالورسه غلبانک بقا و استجرا رینی
اعلام ایدوب اگر اجزاء عکریه اسفله رسوب ایدوبه صحیحک ابتدا سنی
اعلام ایدوب **افرا و فاضل** فصوصک اولکی مقاله سنده دیرلرکه برما نکه
بدنن استفرانغی لازم کلدکه طبیعتک میب اولان مجرادن تنقیه
اونمغی و حال نضجه تنقیه بی ام ایتند **زیرا** حیجت حالده موجود
دم ایدوتمز جدر اویله اونجه مانی در استفرانغ و تنقیه ممکن دکلدر و جمله
بدنی بیهره نکلدر **مصل** حیجانک ابتدا سنده و تیز ایدنده اویله
منقیه اویله معرفت قدره ویرلیه تا که فاروره در علامت نضجه
اولدوقده ویرلیه **و کذلک** حیجات دائمه لره و دائرنک سالمه اولدوقده
ایستوقاننده رعایت واجب اولوب اما علامت نضجه ظاهر اولوب
جوهر ددن ما و ممرضه متمیز اولوقده بالسهوله ایستور و الایله
طبیعت اعانت اولوب **ایمدی** انواع حیجات سالمه تنقیه اولدوقده
ما **نیک** نضجه و حیجته نظر اولنور اما حیجات ردیه بو قانونه نظر
اولوب **ب** النیسوب بهمان حال ابتدا ایکن اویله مرسیه ایدو
یا درزیه و معرفت اید ویریلور که طبیعت ایکنی **یا خود** او حیج کونده
حصیه و جدری و طواعین و حمزه امثالی حادثه لایله ظاهر دفع
و طر دایلیه **بودنی** معلوم اولدکه ذکر اولنان کیفیت نضجه که
ما **ممرضه** نیک جوهر و مد **انفصال** لذن عبارتت روحیات
بحرانیه نیک جمله سی اندن حاصل اولور **مصل** ما **مزبور** در مد
منفصل اولدوقده خارج بدنن مندفق اولوب عرق ایدر **یا خود** اع
ایله صوج ایدوب **یا خود** اطراف بدنن واصل اولدوقده بعضی درام

و علاج اصوات ایدوب **گاه** اولور که مندفق اولدیغی موضع **یا خود** جراحی
تخریش ایدو عوارض مختلفه ایرت ایدر **مصل** عرق ایدر مندفق اولدوقده
برودت و شمریت و رعاف ایدر مندفق اولدوقده عوارض سهریه
و کیفیت جنون و حکه الانف و صراع و صمم امثالی حادثه لایله
ایدوب **نته** **کیم** **امام** **بقراط** عارضه بحر اندن مقدم اصحاب حمایه عارضه
تقیه لرا اولور ایدر بونو نضجه **معلوم** اولدکه انواع حیجانک جمله
سند علی خصوص حیجات دائره لره مادا کله بولده فی حیجت اوله
علتک انتباه و وصوله سببه اولوب **اما** که علامات نضجه بیدر
اولدوقده اما علت حیادته و کس مته نهایت ویروب و خیر ایدر
اولنور **حتی** نضجه ظهور ایدر علیک اصلاح اولدوغی کوز ایدر
دیر لری **لیکن** ایستوقلا یک خلافت دیر که فاروره در علامت نضجه
بیزرای ظهور اولدوقده نضجه فی الجمله ظاهر اولوب بعده اگر حیجت
ظاهر اولورسه بو علامات دائره خطرناک اولوب **مصل** اولدی کوز
رسوب ظر اولوب بعده غایت اولورسه **یا خود** فاروره زیاده
غلیظ و زیاده **مصل** کتیف اولوب بعده اقیق خوچ اتمک
بایدورسه اکثر بو منکله علامات حادث اولان علل ایدر اولدیغی
کوز ایلوب و استماع اونی اولنور **ایمدی** بو کیفیتک بو حال
اوزرینه حدوث اتمک سببی با اسباب خارجیه دندر **مصل** حم
صرف قوی شرب ایدوب **یا خود** غضب اتمه و زیاده جده طعام
اکل اتمک کبسی حصول صید لیم امتا لذن اکل اتمک کبسی اولوب
یا خود اسباب داخله دن اولور که **مصل** طبیعتک حرکت و مام
ممرضه بی دفعه عدم اقتدار ندن ناشی اولدیغی کسی بودنی
معلوم اولدکه نضجه بویه اولنان کیفیت کوز طبیعتک فعلی اولدوقده

بحران البته کاتب اول و در وضاعت بد اما اعانت ممکن او میوب بحق
 طبیعت نقلتی از الیه سعی و نوز **میل** بدنده غلیان دره باعث اول
 خموتی اصلاح و تعدیل انی طبیعت اخره نقل و کویله جرد سعی اول نور
سلویوس نام طبیب دیر لرجمیات رویه صحابنک فارور کسی
 اگر اصحا فارور کسنت مت با اولورسه علامات ردیه در اولوب
زیرا بدنده اولان ارواحک عدم حرکت و جوهر درک و انک خمری
 کمال مرتبه ناسر او عاکنه دلالت ایدوب انکینون بونک امسلو اولان
 حماره التهاب قلیل و قوی بدنیه کمال مرتبه ساقط اولدیغی ایچون عوارض
 عصبیه کثیره عارض اولور **لکن** اگر علامات نفع اثری ظاهر اولورسه
 خوف اولنماز **انفاط رخی** دیگر که اگر نوع جسمانده یدخی کوندن مقدم
 علیده یرقان ظهور ایدرسه خطرناک اولوب **لکن** کلی و کلدر دیوب
و سارطوس و حورطوس نامان اولان اطباء رخی دیر لکه اگر جمیا
 دائمه ریک در رخی کوننده یرقان ظهور ایدوب بعده علیک صحت
 بولد یعنی کورک دیو کور ایدر لور کونک **بارطولینوس** نام طبیب
 دیر که جمای ریک یدخی کونندن مقدم برقان ظهور ایدوب علیک
 سلامت بولد یعنی کوردم دیرو فی الواقع علت یرقان دیک غلبه شد
 عادت اولان رفوره نک تحت اچور حوال ایدوب وانده تجسس
 اولسندن نشات ایدوب **اگر** او جنی یا خود در رخی **یا خود**
 یدخی کون ظهور ایدرسه علامات جیده دن اولوب **اما** کور اوکی یا خود
 ایچنی یا خود البته **یا خود** کون ظهور ایدرسه خطرناک اولوب
 و نادر سلامت بولور **زیرا** بونکینده ظهور ایدر برقان عارضه
 اصلی و کلدر **میل** اولکی کون ظهور ایدر و انما اوله کلمت **و حاصل**
 یرقان ظهوری فی الجمله علامات نفعند صکره اولورسه سلامت **ما سطر و س**

نام طبیب دیر که جمیاتک در رخی کونی یرقان بر دو قشر یرت ایل
 ظهور ایدرسه علامت جیده دن اولوب **یا** دفع جرانیده **اما** که
 یدخی کوندن مقدم بلا قشریه ظهور ایدرسه **زیرا** کون بر جان اولینو
 عارضه **اگر** عقیبنده اسهال یا خود اولر امنای دفع طبیعی ظهور ایدر
 اکثریاسلا متدر و بودخی **معلوم اوله** که انواع جمیاتک علیک
 عیونکی و زیاده غضبی و نغدن سیلان ایدر بر ماه بوغیکن لری
 انقنه کرک نادرا و کورک مستواترا ایصالی و بورشنی بلا موجب
 اولغسی و انما بومکت **موت** انذار ایدر **الصلح** ایدر بو موقعه
 رسیده اونجه بدن انب نینه عارض و حادث اولر انواع جمیا
 اطباء متاخرینک قوه مذنبی اوزرینه بر وجه اجمال اولر لری
 قدر کبر و ایضاح اولوب و ارباب کمال اولان اطباء حیرتینک افعی
 عمر نازنین ایلد کلری کبری و کبری لرینی علی وجه تحقیق یاد
 و بیان اولوب و بوندن اقدم کبری و استارت اولان
 تعلیم تلامذیه تمه اولور ضمنیه بر مقدار رخی وجود ان نینه بر بار
 و هر وقت یذرای ظهور اولان انواع جمیاتی اجمال صوری
 و تفصیل معنوی اولورق ذکر ایدوب و بومستلکو حادثه و عارضه
 لری اکثریاسلا هر موقعه و قبل دره ظهور ایدوب و علل سکره لر رخی
 کجه ظهور ایدر لکن جمیاته نسبت اقل و قلیل اولوب و بر مقدار رخی
 دستور اولورق اقتضا ایلیان معالجه لرینی رخی کبری ایلیک ایل
 صده فیصل و یرلندر **معلوم اوله** که ذکر اولان انواع
 جمیاتک بدن ان نینه در اندفاعی مجرد فعل طبیعت ایدر اولوب
یا خود و حیرت صاعن ایدر **یا خود** و هم فعل طبیعت و هم صاعن ایدر
 اولور طبیعت ایدر اولدیغی طبیعت حجابیه موجب اولان ماه

مرضه بی نظیره ایصال میسویب و کمران تام ایله بدنده حادث اولاد
 عارضه حیانتک زوالی کبی **ماضعت** ایله اولدیغی **مشکل** ماده حیانتک
 نافع اولان روپریل اولور که اول روپریل کماصه مایه حیانتی اصلا
 ایدوب و غلیظی نسبی تسکین ایدر یعنی قوت طبیعتک ماده حیانتی بی
 نظیره ایصالندن مقدم استوزاوتان و والرا ایله غلیظی نسبی
 ممکن اولور که **مشکل** حیانت دائره ربه **در یوروسک** رافع الحیات
 دواسی **یا فو** در یوروسک کزک رافع دوا الحیات کبی **یا فو**
 حیانتی ربه ربه دوا رینک انواع کبی **ماضعت** ایله و معاً طبیعت
 اولدیغی **مشکل** طبیعتک ماده مرضه بی تضاج و اصلاح انکه تویو ایله
 وجودندن تعریفه اعانت ایدر کبی ادویه مناسبه ویریک ایله
 اولور که اول روپریل ادویه معدیه و ادویه معوقه و ادویه
 مشکله دوا روپریل که بوندن قدم تعلیم تلاشه تک غلیظان ماده
 مرضه ضمنیه ذکر و بیان اولمش ایدی **ریا** استوزاوتان بدنده
 اولان غلیظان موادک رداستی تسکین ایدوب و جوهر دیک
 سو فزاجی اصلاح ایدوب و حسن مزاجه نقل و تحویل ایلمک ایله
 رداست مزبور در حاصل اولان عوارضات نقلت بدنیله ری
 ازاله ایتیمه ری حسید طبیعت اعانت ایدر **روای** صل استوزاوتان ایله
 طبیعت اعانت ایله ماده حیانتی اصلاحدن صکره اقتضا ایدیان قصد
 و تنقیه ادویه ایفونییه و تدابیر غذیه مزاجت اولمش ایله انواع
 حیانتیه علاج و تدبیر اولور **ایدی** استوزاوتان که حیانتیه و یلو
 سار عتده ویریلان منقبضات و محلا و مفتحت کبی اولوب
زی بود و الرجی ری اویده اولان مواد مرضه بی و جوهر
 دی انضاج و تعدیل ایدوب اجزای فضاییه ری بی

تفریق و بر سببه ایدر **مشکل** اصلاح
 طیاره و ادویه معدیه ثابت
 و ادویه ایتمونییه کبی **از جمله**
 نوبت عادن اول استوزاوتان
 استعمال اولور **تکیسی بود**
 قویو طریقه کت درم اخذ اولور
 سفوف ایکی دفعه

ویریده کت

بعون لعل

۴۴

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين وصلوه وسلام على سيدنا ورسولنا محمد وعلى
 آله واصحابه واوله من ذروره واتباعه وعترته عليهم اجمعين **باب اول**
 استو وثيقه وقت وغيره نك موجب تحرير و باعث تزبير اوله
 بوندن اقدم اوله در كه بوندن اقدم حكماى جهمانى و اطباى كيميا
 بر اقليدس نام طبيب ذوق نك اسيا غيبا نام كتاب عبرت نصابنى
 قلت بضاعة كسنا خانه ايله ن تركى واصطلاح روميه و زرينه
 ترجمه ايدوب در و نند محتوى و متضمن اولدغى كلمات و ترا كيب
 مفردات و معاجاتى اصطلاح فن كيمياى و متأخرينك نذا
 جديده و نواداسى و قوم مرقومك عنده مسه و قوم اخره
 مبهم اولدغى مبهين الفاظ كونه سبك و فهاوسى معلوم يقير
 نقصه او مقدر ناستى مترجم مزبور ايله عمل مراد بندن اخوان خذق
 ساينه تذكير اولور امينه سيد رستو كونه مقدمه اوله رق بر مقدمه
 و اوج تسليم و بر حاتم و زما عدا بره تنه تحرير ايدوب اجبابه بر خوان
 نغيا بطنه تقدم اولمشت ايدى **لكن** كتاب مرقومك محتوى اولدغى
 تركيب نك اكثر بسى اصطلاح فن كيمياى و تدابير و معادن
 جهمانى اولوب و لاجملا اول اوله در و حاصل اولان روا
 هر برسى و حركه بيزيراي ظهور اولان سوك مزاج و سخامت اناج
 يگون تاليف و تركيب اولوب و انرك بسببى هر بر علته مناسبتى

لريك

اعط

اعط او نطق ايدوب ن انسا نيه حادث اولان سوك مزاج
 حسن مزاجه تبديل يا خود بونده موجوده اولان صحتى مظهر
 انك ايدو عتدال تقاضى استقلاله تحويل استود و اوله اولوب
 انرا ايله و مزاج ن انواع علك حسيثيت و كيفيت و سخامتى نك
 ايدو اولوب و بونك فرق و تميزى جميع استادان فن انسا اولان
 خدايقن اطبا ميا نده اوله نك نك نك نك نك نك نك نك نك نك نك
 نشانى اولوق ايله اولوب و بويده اولدغى جميع نك عنده مسه
 و واهل اولى و البينه اوج دلالتى معلم اولمسي لا بد و اهم اولدغى
 بديهيات اولوب و اول اوج دلائل اوليه **تشریح** برى **نقص** و بوى
قاروره و بوى دغى **تقريب عليل** اولوب بدن انسا نيه كند
 ايدبان علل و عقاب لاجملا استو ذكر اولنان اوج دليله حجاج اولو
 بونر سزا بندن ادميه نك مزاج نده حادث اولان سوك مزاج واضع
 معلوم ايدونك متغذرا اولدغى اجلدن اسفار لمضات البد و طبي
 لاجره و يله ديكه طبائى متأخرينك تجربه و قياس ايليش ظاهر و اشكار
 ايدو كلرى مذاهب جديده و اصطلاح كيميا نيه ايله تاليف و تر
 ايدو كلرى فنون طبيه دن اولوب و راي العين مست ايدو كلرى
 قلبيه نك تشریحى و عضو مزبور ذى ناستى خبر در مواضع علت بد
 اولان كيفيت نبضى و اول مناسبت ايدو قاروره و اكثر يا نون
 مبتلا اولدقلى جما و كرانسى و ميان ادميه مشهور اولان
 علتدن ذات كجسى على قول راي متأخرين اوز رينه بر وجهى
 انما و شارت ايدم **سلسله** بوى بوى نك مقدمه و نك نك نك
 و بر خاتمه ايدو بيان ايدوب **مثلا مقدمه** كيميا نك تشریحى يا
 اولوب **استورا اول** تشریح عضو قلب بيا ننده اولوب **استورا**

نزه

کیفیت اجناس حرکت بنفس یا بنده اولو **دستور ثالث** فاروره
اولی بیاننده اولوب **دستور رابع** اعراض جمانک اجمالی
سی بیاننده اولوب **دستور خامس** جمانک اجناس انواع بحرانیه
بیاننده اولوب **عالمه** علت ذات اجنک و ذات ریه پینک
کیفیت بیاننده **در ایدای مقوم** مس مقومه کیمیا با تعریفی اولو
معلوم اولو که متعلقه تغییر کیمیا و تعریفندن مراد اولو اولو که
جسم ثابتی علی و ارواح طائره عقد اتمک در عبارت اولو
و رئیس حکمای کیمیا کنه دن اولان **بر ایلوسوس** درانی دیر که
لفظ کیمیا اجساد کثیفه فی حل طبیعی اوزرینه حل ایدوب و ارواح
لطیفه فی حلی اجمالی اتمک در و بوفته بعضی صناعت برسیه
و بعضی در کهنه تغییر اتمک در **زیر علم** کیمیا هر مردن مقدم معلوم
اولوب جسمه هر مس مثلت مصری ظهور ایدوب معادن ناماقصه
اف دینی جانب صلاحه تبدیل و کیمیا نسی لیس اتمک در سیم زرتیب
و تدبیر ایدوبی دو زمان پرا ماننده اولو اولو تلامیند و معامانی
هر سدن علم کیمیا ای خدا ایدوب و اولو در جمیع اقالیم و بلدانه
عام و سائل اولو لغت شایع و پراکنده اولوی **بعده** بر مقدار زمانه
حکمه **بر ایلوسوس** حکیم ذوقنون طرف غمجه در پیر او نهان چامانی
اول خاک نایکد کشیده و بالا اولوب و حکمای اتمک اسرار علوم
غامضه سنده واقف و اسرار مخدرا تته و اصل و کاسف اولوب
انواع معدنیاتک خواص و تدابیر و طبایعنه عارف و بر معاریات
تأثیر یافته افلاک حرکاتدن متاثر و متوله اولو عن
کما یبغی معلوم ایدوب و حجر فلک سفنگ اسرار و نهانیان
و اصل و مغلله احوال مزاجه کما هو مقه عارف از جمله قوانین تدبیر

علاجه و فی واقف اولوب و صناعت کیمیا **بیه اصی** بنگ
تغییر قلوب و فرق متی لفظ سرمل و صناعت طب اتمک در سیم ایدوب
تغییر لرینی خویش و هر بر معدنی سوا فر اجده حسن مزاجه تبدیل اتمک
ایله اتمک **اسباغ** یا ایدوب سیم قلوب و اسباغ سکه تبدیل ایدوب لفظ
مذکورک ش لا طینده معناسی محاسباتی جمع و تفریقندن عبارت
اولو مغلله بوا ستم مطلق اتمک در طب کیمیا فی صناعتنه مخصوص اولو **زیر**
علم کیمیا تک معناسی حکمت اوزرینه اسرار طبیعی نکله تحقیق و اتمک در
ایتمک در لفظ اسباغ یقیناً کیمیا حکما دیکدن عبارتند و بونک
موضوعی اجسام معدنیه اولوب **زیر** ابو صنعت ایدوب معدنیاتک
تحلیل و تقصیلی و اواحاح لطیفه و اداهات ستر یونک تعلیمی
و کیفیات استخراجی بونک ایدوب معلوم اولو **امیدی** بونک
غایتی ایتمک در اوزرینه اولوب **او کیمی** معادن ناقصه فی تحلیل
ایدوب و صورت کیفی سنی صورت اسرار فیه تبدیل اتمک در
ایلمنجیسی حفظ صحت بدن انسان و از الة امراض ایدوب
اجامه ارباب فندن اولو اتمک در بعضی معدنیات ایدوب علاج
اتمی تجویز اتمک در و دیدیر که معدنیات طبایع انسانیه
منفصل اولو میان دو اجانز در که کثرت سیمتی ایدوب اتمک در ایصال
کن معلومی دیکدر که اسباغ صنعت ایدوب اجسام کثیفه فی تطیف
و سیمندن تطهر و تنقیه اتمک در ایدوب پاک و خارج اولوب قیام
اکتاب **بهر اتمک در** معدنیاتک تا شیر نباتاتدن اولو کیمی اولو
زیر معدنیاتک بدین انسانیه تا شیر و فعلی قوی اولوب
حتی اتمک در ناقص امراض داخله نام کتابنده بود مسند در که مشول
مرضه قوی اولو اولو مشول قوی مرضه دوائی قوی به حتمی **زیر**

ایله
هریت

معدنیات اولان حواس غریبه است که از اولوب و از اخوه یو قدر دیر
معلوم اوله که ذکر و بیبا اولدیغی و جدا وزره اصول عناصر بود
جوهر مرکبات اجناسی ثلثه به منحصه اولوب و او اجناسدن بری
دخی نجه انواع اوزرینه مشتمل ایدوکی مقرر در واجناس ثلثه مذکوره نکه
دخی بری **معدنی بری نبات** و بری دخی **چوندر که** بونده مولدات
ثلثه دینمکه بین العما و بکلی حکمی شهرت سفار اولوب بونده بعضی
نافع و بعضی سی غیر نافع و انار متنوعی عاوی اولدیغی اربابی عنده
واضح و اشکار اولوب و اول انار نجه امر اخفیه وضع و ابداع او
اناره وقوف و اطراع ورثه انبیا و مرسیندن اولان حکمای فضایل
قرین حضرتنه السهام و تجربه اید میر اولوب و اول انار و ایدر
بعض اموریش قلم اید اظهار و اید ایدوب و بعض اموریش دخی
رمز اید ایما و اشارت ایدلر در **وا حاصل** منصوص قدرت کابلی طغرای
غای فعال لما یرید عنونی اید معون اولان علیمی زوال و حکیم
لا یرال حال قدرته مضر ندرینک بو عالم کون فسادره ابداع و اید
ایدیکی اجناس مولداتره و اول اجناسک مفرداتندن ترکیب
ایلیان انواع مرکبته نجه نجه انار و نجه حواس و ایدر واردر که انار
اصحاب عقل و مضاعفدن بعض خواص عباد علی قدر الاستدرا مطلع
اولوب و اخفاسی واجب اولان اموریش اخفا ایدوب و افتاسی لازم
ولا ید اولان و جهی ذکر و بیان ایدافت ایدوب تغییر غیری ایدر
سویله مشوردر ذکر اولان حکیم موقه مک کتب معتبره سنده بونده
نجه کلمات مطبوعه و صحیحی طغایره ترجمه اصحاب اطراع و مشور اولوب
و خواص و اسرارک منافع و مضاری ثبت و تطبیق اولمده تصدی اولوب
کن ذکر اولان معدنیاتک سائر خصوصیه و وظیفه مالیمه اولوب

انجق وجود انانیه اولان حفظ صحت و ازالامه فرح صحنه
برای تکمیل مقدمه اصول مولدات و ترکیب مرکبته نجه ترجمه اولان
اولان مسانی طبیعیه موقوف علیها سی اولوب مقرر سنده اولدیغی تحقیق
اولان اقوالده بعضی سی اجمال ثبت و تحریر و اجناس ثلثه مولداتک
ذکر اولان ترکیب نموده اولور و اعیه سیده هر بری بر قول کلی
و اجمالی اید تغییر بر اولوب اختیار اولدی **معلوم اوله که** انفا
ایما و استرات اولدیغی و جدا وزرینه مولدات ثلثه نکه خلقی
خصوصیه و معدنیاتک درون ارضیه تکوناتی کیفیتده عند الحکا
جوقا تاویل مختلفه و بر بر لرینه مغایر و افر قیل و قال متنوع اولوب
و تفصیلی مراد اید حکیم بیناتک **س احقیق** نام کتبی مطالعه
اولان قیل و فاکت نامی معامی اولور **کن** بزم بونده مراد
اجمال اولوب و بوباید معتبر اولان قول بو وجه اید محور
بو صورت اوزرینه مقرر در که معادن مزبوره بطون ارضیه مجتبه
اولان ارضیه و اکره ذم متکون اولوب و اول ارضیه و اکره و حق
انواع احتیاط اید مختلط اولمده کیفکی دخی مختلف اولدیغی
معادنده صورت متنوعه حاصل و پیدا اولوب و اول اختلاف
اختلاف علی ارضیه و اکره نکه ذات لرینه بعضی عوارضی قبوله
استعدادی اولوب و عارضدن دخی بعض امورک عارضی اولوب
و ذات لرینک اقتضاسی حسب الاستعداد اول صورتی قبول ایدر
عروضاتی قبوله ارضیه و امکانک دخی مقتضاسی اوزره و حل
عظیم و تفاوت کثیره سی مقرر اولوب **ایمدی** بو معلوم اولوب
بودنی معلوم اوله که ذکر اولان نوع معدن دخی یکی قسم
اوزرینه منقسم اولوب **بری** معدن منسطق اولوب و **برسی** دخی

غریقه

احکام

کده

ایر

معدن منسحق یعنی غیر منسحق در نیمکله متعارف در **سین معدن منسحق**
اسمیده موسوم اولاد شواحد حقیقتی که انگ کیمت نه عینتده اتحادی
اولوب **کن** کیفیتده اختلافی اولدنی اجلد از استونوع منسحق
صورتخصیسی اتی و جواوزرینه ظهور اتمشد ستوبله که اگر اولدنیها لرضه
اولاد اختلاف کیفیت از اولدنیها ایدی جمله سی صورت واحد
اوزرینه پذیرای ظهور اولور ایدی و اشخاص مرقومه در اولاد اولان
ذهب و فضه و خالص و حدید و حاس و قصیر دیدگری اتی
معدن عبارتدر و بعض علمای حکمت قورین **حارصینی** دخی نوع مذکور
معد و در نیمکله اشخاص منسحقه بو صورتده ایدی اولور و اشخاص
منسحقه علت کیمت اولان دغان و کیمت حاکم اوزرینه
متزاج ایدوب و ماده اصلیه می در اولاد زیتوق و کبریتدانی
نکون و تولد ایدوب بجه علت کیفیتای اولاد صورت و بود
قسم مذکور کیمت بجه نسبت غیر حاکم اوزره اولدنیها
مرقومه جمله اشخاصی منسحقه اولدنیها منسحقه اولوب و هر نوع
شخصی بر در صورت اید متصور اولدنیها مختلف اولدنیها ثبوت
بولور اما معادن منسحقی و غیر منسحقی تغییر اولان و بیانی احما
متعارف اولان قسم ثانی بوند اقدم ذکر اولان قسم اوله
حی لفر که **زیرا** منسحقه اید عمل قبول ایتیموب و قسم اولدنیها اولاد
اشی ص سببه منسحقه کیمی سته تسلیم و انقیاد اکتیموب و از
قسمده بوضف اید الظرفی عدم قبولی قسم اولدنیها اولدنیها
قسمک ماده سی اولاد زیتوق و کبریتدانی اعتدالی کمال لبت **یا خود**
زیاده صلابت اوزرینه اولدنیها که اگر اختلاط مزبور لجان لبت
اوزرینه اید زیتوق اولان معدنیه تولد ایدوب اما اگر

زیاده صلابت اید زیتوق اولان معدنیه تولد ایدوب اما اگر
ایده بودنی معلوم اولد که جواهد معدنیه تک بعضی اقسامی وارد
انگ زیتوق و کبریتدانی تکونی بالذات اولیموب و بلکه بالواسطه
اولوب و بوقولک نقل اجمالی سی اولدنیها جواهد معدنیه در بعضی
وارد که زیتوق و کبریتدانی تکونی اولدنیها فلزاتدانی بعضی
بعضی خراپله نارسیده انواع اولوب **یا خود** بطین ارض اولاد
ام معدنه متزاج و اختلاط ایتیمک حاصل و پیدا اولور که **نیکم**
روح تو تیا ایدنی سحر حرک فرج و حل و غلطدانی سید اولاد
شبه یعنی ریج تغییر اولان معدنی **و کذک** استونوع اولاد
اجد معدنیه تک حجاب لا متزاج اولاد اختلاط انواع کیمتده سی اولدنیها
اول نوع ایدوب برینک حارجه ضایعی اولدنیها کیمی معدنی نوعی
دخی اولوب **مثلا** شبه معدنی کیمی که بواول جد اصغر در کمال
اکا خالص اصغر تغییر نی اید در معدنه روح تو تیا ایدنی سحر
امتزاج و از در واجد زانسی ظهور اید **کن** استونوع اولاد
روح تو تیا و کمال سحر اولدنیها سحر و تعارفی اید سحر
اولاد روح و کمال سحر سحر سحر اولدنیها بلکه بوند سحر اولدنیها
اولدنیها روح و کمال سحر سحر سحر ارضه مطبوع و منعقد اولدنیها
ستوبله که کمال انعقاد و وقتده معدنیدن اخذ و سحر اولدنیها
حاصل اولاد جواهد روح متعارف کمال سحر سحر سحر اولدنیها
مقرر در و بونوع معدنیه تک ارضه اولدنیها کمال سحر اولدنیها
محر اوزرینه اید کیمی بی کیمتده و بلا لماندر **و کذک** بعضی دخی سحر
انرژی اید کیمی یعنی طبع تغییر اولان معادن کیمی نون فلزاتدانی
عدایدوب و زیتوقی حارصینی متقارنه قائم ایدر کمال اید بوضرتد

فلزات طقوز عده اصداد او نوب و ستوی ایچم اولان نریک بریند
 تفاوت اوزانسی ش و خوش طبع اولانک بری بر قطره بیان
 ایلمد در **تظم** نه فلز کیم ستوی ایچم راجون برستی **اختلاف** و **تغیر**
 دارد بر یکی بی کسبه **دزکن** زیرق **الم اسرب** و **هین** ارزیر
عل **قضه** **نه** **هین** **کی** **مس** **شبه** **سه** **روی** **ماه** **بودنی** **معلوم**
 اولکه **ایدی** مولدات ثلثه دزا اولان معدن تام اولدیم **مس**
 نبات دخی ستول جسم نامیدر که انک کیفیت حسی معدوم و وحی
 ایسه ذاتزه متاها اولدیغی جسم مدرومیدر خلقت و اصل
 کینوننتزه حکمای سلف و اطباء خلفد قیل قال کثیره اولوب و فضلا
 بعضی سی جرح و تعدیل و بعضی سی دخی سلف مسکنه کتدر **کس** **تغیر**
 عندنده اسلاف و احلا نکلاندن قطع نظر لایح خاطر اولان
 بودر که نوع نباتک مبد و تکوننده اجزای ارضیه مناسبه ایله اجزای
 مائیه مناسبه نکل بقوه ارض مناسبه حراره سماویة مناسبه و **طبی**
 ایله متنزج و از در واجدن مائیه بر ماده مخصوصه نباتات ایدوب
 بجه اول ماه تک استعدادی نه سمتة سوق ایدرسه اولدیغی
 اول سمتة کیدر حیوانی اول جوهر نوید اذاتزه مودر و **اولان** **قوی**
 عدیده استعدا سنج شوکایه قابل اولدیق اوزرینه ظاهر و هویدا
 اولمخله قوت غاذیه سید کندی اصلند جذب غذا و قوت مابیه
 حرکت ابتدا ایدوب **سوسو** کایه یا ایل اولوب و بقوه سنده اطرف
 ارضه نشینج و توزیع اصول ایلیو کوی بیاسی معنوی ایله رزق مقومنه
 وصول بولور و ذکر اولان قونکر **سقتضا** **سج** **قوت** **الارض** **و** **ما**
 و انقت را اولوب و بعضی سنج بهر کسبه ظهوری متجدد اولمخله بقولات
 و عت ابدن اولدیغی معلوم اولوب و بعضی افری دخی تامت کس

مطلب نباتات

و بالابیت اولمخله ثابت و نیی سنده قائم و ذور بهجوم متساویه مقادیم
 و درخت ذات اشعاب ایله کی محسوس و مشهور اولور **بودنی** معلوم
 اولر که انتمه اعتبار و فلا چیندن اولان نریک بعضی دکر اولان
 ماده غیره لانتظامی تغییرنده سهولت قصد ایلمک ایله حبه تسمیه
 ایدوب و مادی ماده مزکوره تگون نباته لفظ حبه تغییر حبه
 مناسب اولمخله سوزی موقعنده سهولت لکن خصوص م قومه
 اولان تحذوری فکر و ملاحظه ایله محسوس و است **چهره** **سلف**
 عازم اولدی طریق احتیاط و حساب کتمس **زیر** **حبه** **تغییر** **نده** **مباد**
 اولان حبه مبرور و در یو حبه نوع نباتک مبد **نکو** **نی** **اولان**
 ماده مغناکسه اولان حبه دکلدر و السلام **بودنی** معلوم اولر که
 مولدات ثلثه دزا اولان جنس حیوان اولدیغی بر جسم نامیدر که انک
 حرکت ارادیه سی موجود اولوب یعنی انتمه سه حرکت ایدوب
 و مادی جسمه انیموسکون اوزرینه اولور **س** **نوع** **حیوان** **دخی**
 ذکر اولان معدن و نبات کبی ماده عنصریه **دز** **متولد** **و** **تکون**
 اولوب خصوصیه اشرف مولدات اولان نوع انک ترا **بوا**
 و بلکه طیند یعنی تواب ایله متنزج اولمت ابدن خلق اولدیغی
 خصوصی تاکید اشارت سماویه ایله مؤید اولوب و مبد **نکو**
 حیوانده اولان بوجه اجمال قوی کلی بودر که واسد تعالی اعلم جنس
 حیواند **بر** **نوع** **خلق** **ادارت** **علیه** **از** **لیه** **تعلق** **ایله** **کرده** **ارض** **و** **ما**
 حاصل و خلقت حیوانه قابل بر سنده خلق و ایجاد ایدوب و **الک**
 تسلیط حرارت مناسبه اید **تغی** **روح** **استعداد** **تام** **کل** **کرده** **تغی**
 روح ایدر بوقول حیوانک خصوصیه انک **استعداد** **ذکر** **اولان** **مرتبه**
 کمال اول اطرا و **نور** **لکن** **بعض** **انما** **ضلی** **محققین** **بو** **کیفیات** **کی** **حقیقی**

مطلب حیوانات

ایدوب ورتبه انسانیه بی حی مولدات در مرتبه اربعه اعدایه بود
مردانسانند حصایص عدیده و تزیین سترقی او الد یعنی اسفار ابله
صاحب علوم کلیه و فضائل متنوعه اوله لری حیوان ساوره لر در
فصله کلمات تانیه مرتبه کنه خصوص اولق حیوانات ساوره لر
امتیاز تام پولد یعنی اظهار ایدوب یعنی نوع انسان تنوع مرتبه
اشرف و اعلی در که جنس حیواند از نوع ایکنی موالدات در جنس رابع
اولمقلبه نما و صاحب لود در **و کذلک** جنس حیوانات و بلکه جمیع
مولدات انسان ایکنی متبلس اساس وجود اولوب ذکر اولوب
اجناس مخلوقات و مفردات و مرکبات در اولان جمع موجودات
عجایب اسرار و اعجابیه اطلاق ایکنی انقی غایت اذله در اطلوع
انسانه التماح ایکنی و نقد خلقان الان فی احسن تقویم ذکر
شائده نازله اولوب **استوار اول** ایدی مقدم تمام اولدیه
بش دستور در اول اوله اویکسی وجود انسانیه اصل و اساس اوله
عضو قلبی شریکی و هیئت شکل طبیعی سی بیانده اولوب **سی** معلوم
اوله که در قایق اسرار علوم حکمت و وقفان استاد مخدرات فطنت
و کتب رموز الهیه به کاشف اولان خوان با صفا به سینه و نمان و کلام
مفردات علم فکله افلاک بسوقه با معنی بابا و عناصر اربعه امهات معنی
مقامنده واقعه اولوب و بوزر که اتم کونیه و از دواج معنوی
برندن زبونند اقدم مقومه ذکر اولوبان موالید تلامه ایلد می اوله
امولود طالع اولوب **بوی** معدن نباتات **و بی** حیوانات که معدن
اولس ایدی و بوزر که قبول فیض الهیه هستند از انسی معدن و اولی
نبات و اعلی حیوانات در ایدی بوشم حیوانده نوع انسان در
مردن اولوب **لکن** نوع انسان جمله سنگ که غایتی اولمقله مفصل

انسان
اولوب

مذکور بی جامع اولس بر مقلد بومعلوم اولدیه به بند نکره
بودنی **معدن** اوله که مجموع ذکر اولوبان عناصر اربعه و افلاک سبعة
در انجم سیاره و ثابت بر شجر کبی اولوب و معادن سبعة شجر نمور
شجر و بود فلزی و نباتات او را قدری و حیوانات شکوفه و
وانسان شجر مرقوم میوه **سی** هر بر موه کلر زنده مجموع شجر
حاوی اولدی تی کبی و وجود انسانیه موجود اوله از عضو قلب
دخی ذکر اولوب و وجه لوزره مجموع کائناتی محیط و جامع
زیر اعضا قلب حامل حقیقت جانسه انسانیه و نسبی تامة الهیه
ناظم امور بر نیه و حامل اسرارنا متناهیة اوله از قلب اولوب و صنوبری
الفطرة و تحرر علی کلمة جلیل القدر و عظیم النفع بر عضو قوی
و صلب و شریقدر و بدنده اولان جمیع اعضا ترسیه نک از ان
اولوب و افعال طبیعی سی انبساط و انقباض تنفس
استراحت هواییه ایدوب و استنوخضوه بر سر مرتبه ایدوب بر حاد
عارض اوله اول حادثه جمیع افعال دخی عارض اولور که **زیرا**
قلب حیات سکونی و حرارت هر غیر زیره نک منبعی و سکنی اولمقله
حیات بر نیه انکله ثابت و دائم اولوب و جمیع انسان و حیوان
اول عضو ایلد صحیح و سالم اولور بر عضو قوی بیدر که انواع ایلی
عصبیه ایلد ایافته و مرکب اولمقله و استنوا ایلی فجازیه و مالک
و باضمه و دافعه بهالات اولق ایکنی ساختن و مرتب اولمقله
و خلقتی خصوصه دخی جمله اعضا اول اولنک خلقتی ایلد ابتدا
اولوب انک ایکنی جمیع اعضا اول اول اول متحرک اولوب
و عین وفات جمله نکره سکونت بولان اولور و جناب خالق القوی
و تقد تعالی سانه و اعلمه انعامه حضرت لری عضو قوی شکل صنوبریه

از بهاری

معدن

بر کم قوی و صلب از فزیده بیوروب و طرف راستی جانب افند و آنچه
 اینک و طرف یسارینی یعنی صلابت ایله غلیظت و قاعده سی و بسط صدر
 جانب اسفل سرنگون و طرف یساره مایل و جانب اعلا سی بر ایله
 پوشیده و مستورا و ملق ایله متشکل قلمت یعنی عضو قلبک مجموع مجروح و طیده
 بر خلاف فشائی ایله محیط اولوب و غشای مرقوم دخی اعلا
 سازه داتوی و متین و غضروفلی کذک اعضا ریف سازه
 بر نیه دن صلب توین حلق اولوب **کن** غلاف مذکور ایله عضو قلبک
 مابینی جوف اولوب و ایچنی قاعده سی طرفه اتصال بولمقد مو
 مؤلف قلمت و در غلاف غشایه تک قلب ایله مابینی مجوف اولمکنده
 حکمت الهیه بود که **اک** عضو قلبه از قضا بر آفت رسیده اولور
 اول غشایه یساره صلب عضو قلب اول افتد / امین و سالم اولور
 و اول غشایه صلب حرکت اینطی بر مده اولور / امین و سالم اولور
 بری اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 اولوب و طرف یسارنده اولور / امین و سالم اولور
 شریات کبیره تک مبنی و از رواج کبیره سنگ منبع اولوب و طرف یسارنده
 بطنی اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 معیدر **جالیوس ناسل** استو بطلونه تجویف صغیر و دایره و منقذ
 تسمیه اولور و بطلون مذکوره لریک هر برسینده فوہات کبیره
 اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 دم و اصل اولوب و استو مجرای و منافذ لریک او زرنده قولاق
 متالی یکی عضو عصبانی مخلوقه اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 دخی بسط کامل وصول یزیر اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 نهایت مقدارینی اخذ و جلب ایدوب و زیاد سنی قبول اولور / امین و سالم اولور

و نقیاضی
 صحیح

مذکور ک قاعده سی بر حونی کبی و غلیظت شیدند که لحم قلبکی
 بودنی صلب اولوب و غذا سی دم غلیظندند و استو تجویف و غده روح
 ایله دم رفیق و خالص ممتزج اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 دخی بومنوال او زرنده اولوب و اکثر یاغذای قلب بوجو تجویفده ماد
 و نیر جدر و استو جانبک لحم غلیظ اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 دم کلیل اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 ترتیب اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 سینده نهاده بیور دیر که حتی افاندن امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 زیاد محل مامن اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 اولوب و بر مقدار صدرک طرف یساره مایل اولور / امین و سالم اولور
 عضو قلب معدن حرارت خیزیه و عضو کبد دخی معدن دم اولور
 حار اولوب **اک** قلب طرف یساره مایل اولور / امین و سالم اولور
 و بر سیسید قلبی مضطرب ایمک موجب اولور / امین و سالم اولور
 عرق اچونکجه جانب کبدن قلبه رسیده اولور / امین و سالم اولور
 واسع اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 صول حائبه اولوب و طبیعت سورا بار دیالین اولور / امین و سالم اولور
 بالکلیه حرارتدن محروم اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 حرارت و منبع روح اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 رجائنده اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 الم و کدره متحل اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 لطیف و شریف بعضی امراض حدوث و عووضنه قابل اولور / امین و سالم اولور
یاخود اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور
 کلیه اولور / امین و سالم اولور / امین و سالم اولور

یعنی چون

اجمال بر مقدار کثرت برینه مبادرت او نمى اقتضا ایلدی **معلوم**
اوله که جرم عضو قلب و غلافند و جوارنده واقعا اوله اعضا یضا
 امراض مفرد و مرکبه و انضمامی و امراض ترکیب و تفرق اتصال
 عارض اولور **لکن** عضو قلبک نفس جرمی ذکر اولنان عارضه لردن
 بعضی منتهی متحل اولوب **اما** بعضی منتهی کرب صورت اولیده منتهی اولوب
 دخی بعد مملکه بام الله تعالی هلاکه موادی اولور **اجده** ذکر اولنان
 سو مزاج اضافندن عضو قلبه عارض اولمی ممکن اولان دوزخ عارض
 اولدقده **اکر** اول عارضه مستحکم اولور سه تدبیر و معالجه قبول ایتیموب
 و تدبیر وقتنه زمان وفا ایتیم **اما** عارضه مذکور مستحکم اولدیغی صورت
 دخی تدبیر و علاجی مشکل اولوب **و کذلک** امراض ترکیب و تفرق
 اتصال دز اولان اوزام خصوصى دخی **اکر** عضو قلبک نفس جرمه
 عارض اولدیغی صورتده ورم مزبور حار اولدیغی اولور سه صاحب
 تحمل ایدیه میوب فی الحال هلاک اولور **اما** ورم مزبور کماله
 بارد اولور سه بصورت ایکیدن عالی دکلد ورم مزبور کماله
 یا صلب اولوب **یا خود** یعنی یومشاق اولور بصورتک ایکسی
 دخی عضو قلبه عارض اولدیغی بعد و بعید اولوب **که** چه فرضا واقع اولدیغی
 وقتده دخی قلبک غلافنده اولور اولور اولور اولور **دخی اما** **اکر**
 جرم قلبه عارض اولدیغی وقتده **اکر** ورم عارضی سرعاً هلاک ایتیمک
 صورتده بعد مملکه هلاکه موادی اولور حتی غلاف قلبه عارض اولور ورم
 ذکر اولدیغی کسی **اکر** بارد و صلب **اکر** حار و رغو اولور سه دخی ایکسی
 علاج یزیر اولمیوب بالاخر صلب اولور **فاضل جالیوس** بوجهی
 سبب الام شریده جرم قلبک زوبان ایدوب یعنی ایدوبنی کثرتی
 انسانده نقل ایدوب و بر لکه بر ضعیف و نحیف اولمش مسمونی کوردم

بر مدت تعیین ایلدی که نسله هلاک اولدی در حال انی تشنج ایدیم و کور و کله
 غلاف قلبنده بر ورم وار ایتیمس واقع اولان ازال و کفایتی انون ایتیمس
 بدم در بر **اصل الکلام** جرم قلب ورم و قرحه استانی تفرق اتصال
 حدوتتی متحل اولمیوب و اولمشله عارضه قلبک غلافنده **یا خود** منتهی
 اولان عضو اولورده حصول یزیر اولوب **لکن** بونردن دخی عضو
 قلب متضرر اولغله امراض قلبیه از اولدیغی اور برینه قید ایدوب و اول
 نوعی طایق ایدور **بنابراین** حفاکان و غشی و عشره متدی قلبیه منسوب
 اولان امراض صعبه لر کثیر الوقوعدر ایدور **دستور تانی** ایلدی عضو
 قلبک کیفیت تشنجی معلومک اولدیسه بوندن صکره بنفشه معرفت
 خصوصى دخی دستور تانی ذکر و بیان اولدیغی و عدله نندیه **یزیر**
 بوندر اقدم اسارت اولمش ایدیکه بدن ان نیه واقعه اولان امراض
 اوج شیک موشتنه توقفا ایدوب **تنگ** نبض ناروره تقریر علیل
 اولدیغی رنبش ایدور **یزیر** بنفشه معرفت خصوصى قلبک احوالی و قلبه
 تحریک ایلان احوال سازه و عروق شریانیه تک مرموعوب
 ایلدی کی مواضع عضویه در در و ننده مکتب اولدیغی روح
 حیوانیه ذنباشی اخذ ایلدی کی مو مزاج و حسن مزاج و اعتدال
 بدنیه تک محصلدی اولوب و تقریر علیل دخی هر بر کیمینه تک
 وجود ننده واقعه اولان اعراض و استقامت وجهه لایق اوزره
 بسط و تقریر ذکر طیب لیب دخی ابتداء علیک بنضغ
 دقت و ازغان ایدوب بغده فاروره سنی رویت ورتنه
 ناله در عیلمک تقریر نندن تشخیص ایلدی کی علت نبض و فاروره
 و اخذ ایلدی کی اعراضک دلالت ایلدی کی کیفیات تقریره
 مطابق کلور سه فهو المطلوب اولوقته اوج عدد شاهدین عاودله

و نمودار اولان دلالت وجهی و زینت تدبیر و عمل جبهه بلا کشته
سعی و وقت ایبر اگر علیک تقریری اول یکی و سید یعنی نبض قاوره
استدلال اینه یکنه مطابق کله یکی و قنده طیب و لکه کیمنه اشواج
دلیک بر بر زینت مطابقتی جد و سعی اتمه سی لازم اولور **یا خود** علی
تقریر علقه تکامل ایدوب **یا خود** علیل مجنون و مجنون اولوب
یا خود صیاندن اولوب **یا خود** طیب اولان کیمنه فن نبض و خشک
دلائل قاوره در ضمنی نقصان و مغلطه طبعه خطایه **زیرا** حوق کیمنه
وارد که وجودنده اولان اعراض تقریر و نفیمنه خطایه ایدوب واقعه
تقریر ایدوب محله طیبی سرگردان ایدوب **یا خود** علت مرقه مبتدا اولور
واقعه اولان اعراض متنوعه سی تقریر قدرت تیاب اولوب **یا خود**
جسی و یا مجنون اولور **ایموری** بوید اولور قنده طیب و لطف سی علیک تقریر
اصلا اعتبار تیموب ذکر اولان نبض قاوره پی بر برینه تطبیق ایدوب
تدبیر علیله مواظبت ایدوب **رئیس** معلوم اولور که تحقیقا اجناس نبض
دلائل کیفیت معرفت حاصل اولور از حق غامض اولان اجناس دلائل
اصل اولور ایدوب معرفت و وصول کمال صمد و وقت و وقت
حکمک ایدوب اولور **زیرا** نبض کمال غموض و معرفتی بر برینه کثرت اختلا
خصوصیله مزاج انسانیه تک بر برینه تالی و احوال عجیبه کیمنه
قرع نبض کمالها هو المرام معرفت توقف ایدوب **زیرا** اطباء متقدمین
و مجربین متاهون استنبض قاوره تک احکام و دلائل بیان
ضمینله نی کتب و رسائل تالیف و تصنیف ایدوب و انواع اولور سی تعریف
و توصیف ایلدور **لکن** بر کیمنه کورس و کله که مطابقت تک
ایله مضامین معاینه ایقان و استحضار ایدوب **لا** مکرر موفی و اصول مستق
ایدوب کیمنه بر است و کل مل شناس ذوالبصائر نبض اولان طیبیدن اخذ

و تعلیم تک محتاجدر چه غیر تدارک ایدوب ممکن و کله در **مکر** بر است و
کامل معارف الهیه به واصل بر ذات ملائک سمات تعلیم و تقسیم
ایدوب اولور بند از احوالیه مکانده اولوب **زیرا** نبض تک احوالند
استحباب ایدوب **مع** **بذ** قلب احواله شیطان و فی واصل له میوب
کفه و اولان لکه چون خود هیچ قابل اولور یعنی نیجه دلائل عقیده
و نقلیه ثابت و مستدر **لکن** مالا ایدوب کله لایتنر کله معدوم
اطباء اسل تک تعریف و توصیفی و جواوز زینت کیفیت نبض
احوالی بر مفهوم ماسلف تحریر و تصدیق بر بهادرت ایدوب بر مقدمه
بسط و تمهید اولوب **مقدمه** مثل نبض بر حرکت مکانیه دن عبارت
مکان مزبور در فی عضو قلبدن ناشی عروق شریانیه تک حفظ حرات
غزیه و ایصال ارواح بدنیه ایدوب ارواح نفسانیه تک حرکت ایدوب
حاصل اولان بجای رضایه تک حاصل بدن اخذ ایدوب کیم بادسیم
و هوای لطیف کسید نبض و بسط طرد و تبع ایدوب و نبض
ذکر اولان حرکت انبساط و انقباضیه سی اولور از حق صورت
ظهور اولان اصحانک حرکت نبض خلا فی اولور رقی اولوب
مثل اصل نبض صحی و طیبیدن حرکت واسطه سید حرکتی تدبیر
اولوب **یا خود** بطی اولوب **یا خود** بونرک میانه و واقع حرکت
بر حرکت ایدوب مکرر اولور **ایموری** استنبض خصوصه معلوم
ایدوب اولور که نبض کیفیت قرع و حرکت مدلالتی معلوم ایدوب
مرا ایدوب کیمنه ابتداء اجناس اولور نبض تعریف و توصیفی
کتب سلفه کیمنه بر اولور ندی و جبهه اوزره کما هو حقه خاطر
ایدوب کیمنه نبض است اولور بر طیب بیسی است اولور ایدوب
مزبور و فی بر قدر علیک نبضه مس ایدوب سه تحقیقند اس و فی مس ایدوب

استاد

و استاد که تعیین ایلدگی و لایلی خاطر نشان که اولان ادله بنفصه بطریق
 و ظاهر اولان قاروره کنی و فی علیک تقریریه توفیق اولورسه بلکه
 بصورت ایلد بنفک وجوده نه که نه علتیه دلالت ایلدگی کرات
 و مارت تجربه و استاد تقریری ایلدگی جمله خارجیه عیوب و بنفک
 علامات و دلالاتی ظاهر اولور **زیرا** فی نبض بر حرکت انبساط
 و انقباضدن عبارت اولوب کویا یهان استاد موسیقی بار دوز
 تعلیم موسیقیده ادوار و ضرب اصول و نغمات مقام نه و هر جمله
 تعلیم اولورسه البتو بنفک حرکت انبساط و انقباض سبب حرکت
 و بطریق و بر بر یله اختلاف و اعتدال اولوجه استاد تعلیم اولوب
زیرا حرکت انبساط و انقباض عبارت اولان سریان عضو قلبیکه
 احوالک محرک اولوب و قلبیه اولان احوالک جمله بدن سریان
 شجائی عام و کل الدنی سبب ناستی مرور و عبور ایلدگی عضو
 سقیم و غیر سقیم اولد فی موضعند خبر و یروب و وزن ماعدل
 استلاف الطبای متقدمینک ثلث و اشراتی اوزرینه **مثلا** حرارت
 و برودتن و رطوبتن و یسوتدن و قوتدن و ضعفدن و بویک
 مزاج بدنه غلبه سندن و ازماندن و بویاره متبای اولان کیفیات
 خبر و یروب **تتمه** کیم ذکر ایزه جگزه قاروره عضو قلبیکه احوالک
 و کزک کبده سبب احوال کلی و نشاندن و خبر و یروب کی **کذبت**
 تبص دخی عروق سریان و جان اولدنی روح حیوانیه سببیه
 بدنیه تک اعلا و اسفل و خلل و فرج عضویه و خبر و یروب **نبأ علیه**
 حکا اول و الطبای مشبهین ایدن انسانیه و واقع اولان عضو قلبی
 موسیقیدن صنوره تشبیه ایلوب بصورت اوزرینه که **مثلا** عضو
 قلب طنبور متانده اولوب و کزک زبانت اولان عروق سریانیه و تار لوی

یعنی تار لوی متانده اولوب و بدنده اولان قوه محرکه اول
 اوزار لویک مفراتی مشابهنده اولوب و حرکت انقباض و بسط
 و انقباض طنبور مزبور کماکانی دایمی سنی منزه سنده اولد
 بصورت اوزرینه صیات بدنیه دائم و ثابت اولد فی انبوب
 روحانیه ترخم ایدوب و اهنکی سازینه دس از انک ایلد
 مزاج صحته و قوای بدنیه طبعی اهرام عاقبتده اولمغه اولور
 نظام مستویه سی اوزرینه حسن مزاج مقابله صحت و بیسترونی
 ضرب ایدوب و اجرای نغمات ایدر **اما** اگر مزاجه سو حال مستوی
 اولوبده اکثر افر طبیعت واقع اولورسه طنبور مرکب
 اوتار لویک بعضینه رحاوت و بعضی سنی کت و بعضی سنی
 سوت و یسوت کلک ایلد بیک نظام تار بودینه ضرب اولان
 بیشتر کت نغمات طبیعی و مقام نظامیه سی بویلوب و طنبور مزبور
 چو یروی کوشه یوب و برده سنی ربتی کلور و بویا احوالی فرق
 و تمیز ایلد بقی حکیم ذوننون و اطبای بلجیون اولان مقام
 مزاج و بدن موسیقار به سنی هر بار مضرب دو او سون خوشنوا ایلد
 تدبیر و علاج ایدن طیب سبب حکمت استا اولان ذات فرق
 و اذعان ایدر **و کزک** اطبای متا حین دخی علی طریق تشبیه
 مثال ایدوب دیرلر که بدن انسانیه و واقع عروق سریانیه تک
 حرکت انقباض و انقباض طیبیه سی عضو قلبیکه حرکتی ایلد برابر اولوب
 نه تقدم ایدوب و نه تاخیر ایدر **مثلا** مشور سحر کی اولور که
 روز تار که صدقه سنده حرکت ایلد کده دالری ایلد اولور
 برابر حرکت ایلدگی کسی قلب ایلد عروق سریانیه دخی بویله برابر حرکت
 ایدر و ایدر **بوردی معلوم اولد** که حرکت بنفک و جوی سندن
 ایدر و ایدر **بوردی معلوم اولد** که حرکت بنفک و جوی سندن

بولوب مس ایدن کیمسه بی تنویسه دو ستورن متول منکلو بنظر در که
مس غذا و در او اکند و حرکت و سکون کیره دن و جماد و جماد
و هوایک تغییرات فاحشه و بدلانک اختلافتند و غم و غصه و غضبه
و زیاده او قوی و کثرت او در سه روز و بزرگ جمله کسند / نبض طبیعی
نفر کلک ایدن نبض کسان اولان اطبانک فرق و تمیزینه علل و یروب
اشبو ذکر اونن کیفیت واقع اولس ایسه تا خبر ایدوب بر مدت
گذران ایدن کله نکره مس نبض ایدره **ایر بودنی** معلوم اوله که بونفا کله
بر طرف اولد قدر نکره اصل نبض صحنه دن زیاده ممتلی عس اولنان
نبض بدنه بره و تک غلبه کسه دلالت ایلوب **و کز تک** نبض دقیق
یعنی اینجه اولان بزرگ سوستنه دلالت ایدر **اکر** نبض صحتده بطی اولوب
و اینجه اولورسه اولوقته بزیل برودت و یوستنه دلالت ایلوب
اکر تریج و اینجه اولورسه اولوقته بزرگ حرارت و یوستنه دلالت
ایدر **و کز تک** نبض بطی اولوبه ممتلی اولورسه بزرگ برودت و طولوتنه
دلالت ایلوب **اکر** صغیر اولوب و متواتر اولورسه اولوقته
یا کز برودت دلالت ایدر **و کز تک** نبض عظیم اولوب و متواتر اولور
سه بوقته حرارت دلالت ایدر **و اک** حرکتده ضعیف اولوب
مس اولن قدره غیب اولورسه درون بدنه واقع عضو داخله
اورام کشیده و قوای بدنیه تک اخلالنه یعنی داغلمه کسه دلالت
ایدوب **و کز تک** نبض مخالف یعنی حرکتک بر برینه مطابق اولمه
طبیعت بدنه برستی موزین مجاهده و تقلنه دلالت ایدوب
و کز تک نبض غزالی یعنی بواول منکلو بنظر که اوزرینه مس اولن قدره
بر مالک برینه قرع ایدوب ایکنی و او یعنی بر یاقه قرع حس اولنجه
ایدی بو منکلو حرکتده اولان نبضک بو صورت اوزرینه واقع

اوله سی اعراض حیات و طبیعت علیک خارجدن شرت
اوزرینه ترویکه تحت اولمه کسه دلالت ایدوب **اکر** بوجوه
صاحب شرت حرارت و التهابی مجال بولوب و غایتی و قوی
ایسه و قوت بدنیسه سی و فی صحیح ایسه و نبضک قرع انکت
مانیه سی خفادن ظاهره جقو و ظاهره اولورسه نتیجه سی جید اولوب
اکر ذکر اونان کز خلا فی اولورسه ردیدر و بدیدر **ایدی**
اشبو موقعه رسیده اولنجه نبضک کیفیت احوالی و اقتضای
هر کتی معلوم اولورسه بودنی **بودنی معلوم اوله** که اطبای
متقدمین عنده کیفیت نبض مشهور و متواتر اولد خندن ماعلا
هر بر لری کیمی الهام و کیمی کشف و طبع تام یعنی الهوتیه الطباع
تبعیه اولنان حقیقت قبل تنویسه ان مانیه ایدر علل و استخراج ایدوب
و نبضک عقده صغیر و کبیره رسایل و کتا بدی کتور و تسطیر ایدوب
و اخلا فیه یاد کار و بر و سید خیر از کار اولمق ایکن میدان محبت
بر اغوب کتمدر **در کمن** احوال نبض علیک کیفی نی بیان ضمنیه اولوب
و قلب ایسه نظر گاه جلیل صمدانی حضرت لری اولمقدن ناشی کف ایدر
اولور اولان اطبای مشرکین اخصوصدن اکاه اولوب اولمق
دخی ممکن اولمغله انکار ایدوب و نسبی منسب منسبانه تنزیل
ایمدر و روعم الهیه دن اولان فن کسیر ایدر استوا احوال نبض
با ایمان اولان کف ایدر اولور اولان کله اطوار و تمیوب بوانی
فن انجمن اهل ایمانه احسان اولنان معارفدن اولدغنی بی استباه
اولوب و اول کز ایدر اشبونه همسکار اولان یا کز استبدان
علتی بول ایدر بر ایزه حصار ایدوب اندن تمتع ایدوب و نبضی
منکر اولدق لردن تقلید الا سلام مکان بر باره مقلدی ایدر مس

و
ریدر

و سانه نظر و تقریر عیالیکه کورده مه در علاجه جبارت ایدو کوری
واضح اولان امور نظریه و نظریه **بوسه** بوموقه رسیده و بنه احوال بنفک
دلالتی بنی بروجه اجمال تقدیر و کثیر اولوب **اما** اطباء **سلف**
و علقک عنده مستور و مسلم اولان بر مقدار ذات اسما بنفک
دخی اولوب و دو وجود انسانی هم بدو لری بدر لوبله هر بر لری
بنجه اعراض و استقامه دلالت ایدوب و اسامی جمیع
جمیع عنده متفق علیه اولدیغی اجلدن استوزیریه تقریر
محریری واجب اولدیغی ایکن بر وجه اقی ذکر اولور از جمله
نبض ذنب الف ایددی ذات اسما اولان اجناس نبض
بری استو نبض اولوب ذنب الف یعنی هیئت حس رسیده تحت
الانامل فاره تک قویروغی سبی بر طرفی قایلین و بر طرفی ایکن
اولدیغی حس و فرق اولتمق ایدوب اسم مناسب ایدت اولوب
ایمدی استو نبض استو نبض درله اوزرینه ابتدا رس اولنقد
ذکر اولدیغی کی ابتداء ایدله هر اعظم اولوب و ایکنی دخی
اولکیزدو بنجه او بنجه بار مقدمه کند لک دخی دو بنجه و در رکیزه
حقی اولوب یا خود بیج حس اولنمز نوع اولوب **یا خود** بو ذکر
اولان تک خلاقی اولوب **مثل** ابتداء قرع انامله حقی اولوب
جده زیاده اولورق و هر بار مقدمه ارترق وزن اولور
اولور **سین** بو نوع واقع اولان نبضه ذنب الف اگر عکس
یا خود عکس تغییر ایدر **ایمدی** استو نوع نبضک بو صورت اوزرینه
بیز برای ظهور بولمسی بولدر که ابتداء نبض قرع انامله قوتیه
بو ایدو جده اندن ضعیف و جده وجه مشروح اوزره حقی
یا خود معلوم اولمسی بولور دخی اولان صورتی اولوب **اما** که

استو حرکت اولدن صکره نبض قوته رجعت ایدوب و تندی
و تدریج ایدله قوته رسیده اولور سه و وزن اول مقدار نبی
بولور سه بوقتی قوت بر نیه تک هنوز طبیعتله یا خود طبیعت
علتله مجاربه و حی و له ایدر کی وقت اولوب **اما** حرکت
نبض مقدار اولور جهات ثابت اولوب و تدرار عظم رجعت
ایتمیوب و ثابت اولدیغی وزن اوزرینه قلوبده حاله
تقصان کلمه ایسه یه بو حالت و حرکت اصلاح اولور احوال
اولوب **اما** حرکت نبض صغیره بد ایدوب و حسدن
تا محفی اولدیغی قدر تنزل بولور سه استو حالت مایه علیک
طبیعتی تک ایدر یروب طومته سی اولمقد علتک بر نه استیل سنه
دلالت ایدر کی استکار اولور **بودنی معلوم اولور** که استوزکر
حالت بدنک استقامی حالده اولور **استو** ذنب الف تغییر
اولان نبض بر کیمسه تک حال صحتده واقع و واقع اولور
اولان سوم اجندن شکایت ایدر سه بو صورتده اگر نبضک
عظلی یه طرفیه یعنی ال طرفنه اولور سه سو مزاج باشده
اولوب **اگر** عکسی اولور سه بد اذات غی اولور عضولوه
دلالت ایدر بو نکته بی باطبات ارت اهمتدر یلتیر و سلام
بودنی معلوم اولور که اطباء متقدمین و متابعین یکنی بد
ظایره بروز ابلس بوقدر محله ستریان و ارا یکن شخص
علتله انلرک برینه نظر و اعتبار ایتمیوبده یا لکتر ساعد
نبضنه وانک مسنه حصه ایدر کلرینه سبب بودر که ابتداء
علیک تمیز علت خصوصه نبضه نظر مارد اولنقد
انک ظاهره حوجی اسان اولوب موافقه سارده

ونان

ان نیه

بت

مخوف در بردن موضع اوج اول از بنفیه نظره جیب مستوی و لوله
علی الخصوص ساطع سی اولی و الی ویر مکره قطعا انکره
دائر اولور برشی اولیوب و بردن خبرنی ایصال ایدیه جکی عضو
قلک نما بر پرنده واقع اولوب و اول موقعک عضو خود
کمی نقصان اوزرینه اولفله شخیص و تمیز کا مواضع سازد
از یاد اولوب و مجموع حکم دفعی احکام بنفیه سایدین
اوزرینه بسط و تمهید ایشدر اکابنا بوقدر خسیانک جمعیدن
ناشی قولری اختیار ایدوب و مواضع سائره یا اقتضای شخیص
نظرا تمیز ایدیدیر **بنفص منحل** ایدری استو منحل تعبیر اولن بنفص
دخی بر نوبله که ایکی مکنک میانشده زمان تفاوتی اولوب
و بر ضرب قرع انامل نامول اولنور کن سکون اولوب **یا خود**
سکون نامول اولنور کن ضرب ایدوب بصورت اوزرینه حرکت
و سکونی مخالف بر نوع بنفص اولوب **ایمدی** بو بنفصک دلایلی
بولنمرا حق استو بنفصک صاحبک بدنیک قوتنک سقوط علی و قنده
پیدا اولوب و بو بنفصک بصورتیه حرکتی شدت اوزرینه طبیعی
قوتیه حاجتی اولدغینه دلت ایدر **بنفص** ایدری استو بنفص ثابت
دخی ستول نوع بنفصندر که حرکتی رقیق و حرجی صلب اولفله بر حال
اوزرینه اولدغیچون بواسطه تسیمیه دلی اولوب **زیرا** استو حرکت
و کیفیاتک زائل اولسی نامول اولنمغیدن استو اقتضای اولایلی
ایدانه عارضه دقیقه و ذبول بدنیه مستوی اولدغنی و قنده و حرار
نویسه اعضای اصلیه به نسبت ایدوب و استیلای حرارت بدنیه
بنفصک بصورت اوزرینه اولمکنه دلالت ایدر **بنفص موجی** ایدری
استو بنفص موجی دخی بر نوع بنفصندر که اوزرینه وضع انامل اولنورده

بر مانک تختنده زیاده سید لینهت اوزرینه حس و متلی اولدغنی حاله
تمیز اولنوب و قرع انامله عرض شریان اناملک عرض زیاده
رض اولنور کن شهنوی زیاده حس اولنوب و بوید ایکن بنیه شهنوی
ناسی موجود ایکن اناملک تختنده غیب اولوب در حال بنیه عودت
ایتدیلی ایچون کویا دریا نیک موجنه علی طریق التنبیه بواسطه مناسب
لوروب اکابنا بوسطه تسیمیه ایدیر **ایمدی** بو نوع اوزرینه
اولان حرکت بنفص اکثر یا حاصمه زیاده مکن ایدر کیمنه لرده و کندن
تمه طیب بدن ایدین بعضی مشروبات نوشته مداومت ایدر ندره اولنور
و کزنک انواع استسقا لرده و علت دات الریه و نبلج و اصحاب
سکته **و کزنک** عوارضات جیمانده صاحب جماعت بو کونه
بنفص سیلان لوقه مندر اولمکنه دلالت ایدر **بنفص هودی**
ایمدی استو بنفص هودی دخی بر نوع بنفصندر که صورتی شهنوی
و عورده جیمینه بنفص موجی به منابه اولوب اناستو قدر واردر که
استو بنفصک موجی کبی عرضی و انامله استیلاسی اولمیوب و متوجی دخی
اندز ضعیف اولفله کویا حرکت دود یعنی قورده حرکتی کبی دروز
بنفصه تخته انامل اولدیر بر حرکتک حس اولنور **ایمدی** استو بنفصک
دودینک دلالتی دخی بدن علیک قوت بدنیه سنگ سقوط علی خنده
اولوب **لکن** استو قدر واردر که سقوط قوت محال اوزرینه دکلدر
بنفص منلی ایدری استو بنفص منلی دخی بر نوع بنفصندر که حرکت شریانی
غایت صغیر و متواتر اولوب و ستول مثل اولور که کویا استوز
دنیا به رحم مادر دن طلوع ایسیان طلفک بنفصک حرکتی کبی اولور
اول چنین حرکت بنفصه نه کونه اولور سه بو نوع منلی دخی
اولدیر حرکت ایدوب **ایمدی** بو نوع بنفصک دلالتی بدن علیک

بنفصه

قوتش زیاد سینه سقوطه و قرب مونه دلالت ایدر اسد علم **نبض**
منشاری ایدی استو نبض منشاری دخی بر نوع نبضدر که جوهری
صلب اولوب و نامله قرح ایدر که ستهوق و غورنده قرحی مختلف
اولوب قرح انامالی ایدر که کانه بر ماغه بر صورتده قرح ضرب ایدر که
بعضی سینه جوق و بعضی سینه از قرا تید بکندن ناشی اصابعک حسی
کوبانت رینی دستره دیتی کی ضرب ایدر بکندن بواسطه سینه اولوبی کانه
بادی اولوب و بصورتده واقع اولان نبضک دلالتی بکنده
بر ورم عارضه یه اولوب خصوصیه اول ورم حدت ایلان
اعضا عضو شریف عصبیه دن اولان عضو اوله بویه عصبی عضول
واقع اولان کمرک اورام و کمرک علل اخر لاجله نبض منشاری اولوق و جب
اولوب **منشاری** ذات الصدرو شوضه و برسام و مجاب
صدریه دن اولان اولوبی بویله عصبی موقدرک استقامی مکنده
نبض علیل منشاری اولوب **نبض منشاری** ایدی نبض مرتعش بودنی
بر نوع نبضدر که موقع شریک اوزرینه وضع انامل اولند قده کیفیت
عرق یعنی نبض کویار عده ایدر یعنی دترکی حسی اولوب **منشاری**
بوصورت اوزرینه من اده اولان نبضک دلالتی تحقیقا بدت
حارقی نهایت بولوب و غایتده اولسنی اخبار اولدغیزن ماعدا
وقوت بدینه نک کلیسی اخلاط موجوده نک تصرفه انتقال ایدر **یا خود**
وقت مزبورده بدنده بر ورم کلی بدیدر اولوب **یا خود** نبضک
حرکت انقباض و انقباض سینه مانع اولور سده قویه اولدغیزنه دلالت
ایدر **نبض ملتوی** ایدی استو نبض ملتوی دخی ستول نوع نبضدر
اوزرینه انامل ایدر سینه لند قده کانه عرق نبض بیلوی یعنی اوزر
سینه کی **یا خود** فیتل کی طولی حسی اولوب انامل ایدر رجه بی گذران

ایدر **ایمیری** بویله نبض ملتویک دلالتی فقیرک کرات و مرارت
تجربه ایدر و باخذ است و غایت معقدا اولدغی و فقیه بطن
ه انواع و درک حصول بیدر اولسنه **یا خود** درون اعضا
سمتلی بر ماغه یک حد و سینه **یا خود** سمتلی برشی اکلنه دلالت ایدر
نبض سله ایدی نبض سله دخی بر نوع نبضدر که سله تغییر
حواله زمنا سینه اولوب یعنی ایلکنه نک کیری مغنا سینه اولوب کویا
وضع انامل اولند قده هینت نبض یکی طرفی اینجه و وسطی قالی حسی
اولدغی ایچون بواسطه سینه و نمتق اولی اولوب **ایمیری** نبض
نبضک دلالتی بدت و سطنده واقع اولان علل استقامه و معده
سوزرا جنه موضوعه اولوب و اهاالی استانه علیه صانها لیدن
الانات و البلیه مکانی اکثر یا تعداد تحت و اطعمه نک شرفی و مشرو
کونا کون و اوقانک و فرقی سینه سوزراج معده سینه
اولمه لری مناسبه اکثر سینه نبضدری مسلی اولوب و شهرت
و حال بسنده عوارض مراق و نوازل و باصو رک و فرقی بوندن
ایلیوز **یا خود** نک سوزراجندن ناشی دماغه کمارک صغورکی
موجب نوازل اولوب و نوازل نک تکرار بعضا معده و معایه
و نقصان هضمه انقباض بندن باصو رک حد و سینه بادی اولوب
اک بنا در که اکثر یا باصو ره متقل اولان لک نبض بسینه ذنب الفکار
بوندن اقدم ذکر اولندغینه قیاسه معکوسی اولوق اقتضا ایدر
ونس لامره اویدیه اولور **نبض مطرقی** ایدی استو نبض مطرقی دخی
بر نوع نبضدر که قوامی صلب و قرح انامل همان نبض مسلی کی اولوب
لکن ضرب بندن مطرقی تغییر **منشاری** بر صلب قتی اولان اورس
کی سینه اوزرینه اینجه و طولی برشی صلبه یا الیه بولوش طوی

نک

بات

رق

تدریج اید ضرب اولند قدره اول ضرب اولان سیده وتره یہ کر
بر حرکت تکرار یہ جس استیع اول نور کہ مطر قی تجیری بوزن عبارت
اولوب **سبب** استونوع حرکت موضع بنضه نامل اید مس اولند قدره
حرکت مزبور حسن اول نور **ایمدی** بصورت اوزر بنه وقوع زیر اولان
حرکت بنضه اگر نوع مسیدن اولوب و مطر قی اولند قدره دلالتی سوا مزاج
معدہ دن ناستی حادثه علت مراقبہ علامت اولدغی بدیهاتین
اولوب بر نہ زمانه کہ بنضک حرکت انقباض انبساطی سنده ذکر
اولان حرکت مطرفیہ اولاعل سواد وید لر یک حصول نیز اولند قدره
دلالت ایدر **استو** ذکر اولان اجناس بنضیه ذریعہ نوعی دی
وارد **لکن** بریسک ذکر ی اخیری مستند اولوب و حرکت
اطراویہ سی لازم و ملزم قبیلدن اولفله جمله اطباء مقتدین و
میانده بالترتیب و القیاس اتفاقری اید اسم وضع اولان اجناس
اولد بنضیه ذکر و بیان اولوب **استو** توصیف و تقدا اولان
اجناس اولد بنضک بربری بدنده واقع نی علتک حدوت و ظہور
دلالت ایلیوب و بروز و نظریہ سی لامحاله ابدانک سوا مزاجه دلالت
ایدکی مسلم اولدغی بدیدار اولوب **لکن** اجناس و مینک طبیعی اولدق
بر بر لر یک بر نوع بنضری اولدغی ظاہر اولدغی اجلہ اطباء سیده
بر وجه حضور استقرانی تحریر و تقدیر اید کلرینہ بنا رفیقہ ذی اطراویہ
لر اہم ذکرینہ مبارت اولندی **اجملہ** اجناس او مینہ ذرا اولان **سیر و حیاء**
انواعدن اولان کیمسنہ لر یک بنض طبیعی سی مزاج لرینہ رطوبت غریبہ
استیدن ناستی حرکتہ صغیر و متفاوت ولین اولوب **و کذلک**
سینچو متدہ اولان کہ **ہولانک** بنضی عظیم مائل صغیر و بطلی متوسط
مائل اولوب **و کذلک** سن سبابہ اولان انواع **حیوانانک** بنض طبیعی

عظیم و قوی اولوب **و کذلک** اطفالک بنض طبیعی حرکت عظیم
و متوالی میانہ سنده سریع اولوب **و کذلک** مرطوب المزاج اولان
سبب کیمسنہ لر یک بنضری موجی اولوب یا خود مادہ بر نینہ سی
قیاسک عریض اولور و **یا سبب مزاج** اولان کیمسنہ لر یک بنضری
حرکتہ قوی و عظیم اولور و **یا مزاج** اولان کیمسنہ لر یک
بنضری صغیر اولوب یا خود متفاوت یا خود مزاجندہ
بنم غالب ایستی اولور **و کذلک** اولان کیمسنہ لر یک خد تو ندرہ
قیاس اید بنض طبیعی قوی و عظیم اولوب و خاتونک بنضی بر
صغیر ولین حرکت اولور و **یا زو قتریک** اقتضای حرکت بنضی
سریع یا خود متواتر یا خود جنک مزاجنہ قیاسک صغیر و ضعیف اولوب
و کذلک بومثلہ حرارتی ستر لرہ اولان جنس دینک بر ندرہ
ذی سائر الویہ تک بنضری کبی اولور **و سبابہ** اولوب بنض
طبیعی متفاوت اولوب یا خود حسب المزاج بطی اولوب یا خود
بدنہ حرارتی قبیل اولان کیمسنہ لر یک بنضی صغیر اولوب یا خود
المزاج اولان کیمسنہ لر یک بنضری زیادہ قوی حرکت اولوب
و کذلک بلاد لر ی برودت اوزرینہ اولان الویہ لر یک اولور
بدن و مزاجی سائر بلادک بنضری مزاجندہ اولور دیدر **و فصل**
بہارک اقتضای بنض طبیعی معتدل اولوب و فصل مزبور
اعتدال ہواسی اومق تقریبیلہ حرکت بنضی لر ی قوت اوزرینہ
مصرفہ اولوب و **بومثلہ** ہواسی معتدل اولان آقالیمک
خط استوا و اقلیم راج ایدی اول بلدہ کہ ساکن اولان کیمسنہ
لر یک مزاج بدنہ ذخی بنضری معتدل اولور **و فصل** **صغیر**
مقتضای بنض طبیعی لر ی کر چه معتدل اولور لکن بر مقدار نصف

یک

مایل و لور و ریاضت کس اول از کیمنه لریک نبض طبیعی
 قوی و عظیم و لوب اما اگر ریاضتی صداعتال و وزرینه اولیو بد
 از اطراف و زره اولیو لوقته نبضی صغیر و ضعیف اگر که اولور که
و کذک سول کیمنه لریک معادل اولیو غدارینی سرافت تیموب
 و صداعتال و وزرینه اکل ایدرسه اولیو کیمنه لریک نبضی قوی
 و عظیم و سریع حرکت اولور اما **سول** کیمنه لریک غدارینی معادل
 نقصان اولور از اکل ایدرسه اولیو کیمنه لریک نبضی سریع و ضعیف
 و وزرینه اولوب اما اگر انگر که غدارینی حدن زیاده اکل ایلیه
 اولیو کیمنه لریک نبضی سرعت و بطئه اختلاف و وزرینه
 اولوب گاه سریع مختلف و گاه بطئی مختلف اولور و **سول** کیمنه لریک
 کند و سنج و سرورستوی اولیو لریک نبضی متفاوت اگر که
 و عظیم اولور اما **سول** کیمنه لریک کند و سنده خوف و قورخو اولیو
 اولیو کیمنه لریک نبضی غضب و شتمستوی اولیو کیمنه لریک نبضی
 شامق یعنی یوسک و سریع و متواتر اگر که اولور **سول** کیمنه لریک
 عظیم اگر که اولور و **سول** کیمنه لریک درون حمامه صیاق صوتی
 ایست اولیو اولیو کیمنه لریک نبضی عظیم و قوی و متفاوت اگر که
 اولور و **کذک** سول کیمنه لریک مزاجنده حسته لک اولور
 اولیو کیمنه لریک نبضی سریع و متواتر اگر که اولور و **سول**
 کیمنه لریک دروننده اغری و صاحبجوسی اولور اولیو کیمنه لریک
 موع نبضی بارد و حرکتی بطئی و متفاوت اولور و **سول** کیمنه لریک
 سراسمه مبتلا اولیو اولیو کیمنه لریک نبضی صغیر و ضعیف اگر که
 اولور و **سول** کیمنه لریک عارضه صراع حار و اقله اولور اولیو
 کیمنه لریک نبضی سریع و متواتر اگر که اولوب و **سول** کیمنه لریک

درخی صراع بارد و عارضه سی اولور نبضی بطئی و متفاوت
 اگر که اولور لریک **و کذک** مجنون اولان کیمنه لریک نبضی
 صلب و صغیر اگر که اولور و **عاشق** اولیو کیمنه لریک نبضی
 انتظام اولورینه اولیو ب مختلف اگر که اولور و **قفا** که متعصونه
 تحقق نظر واقع اولورنده اولیو لوقته حرکتی عظیم و معتدل
 اولور و **کذک** مفلوج اولیو کیمنه لریک نبضی زخمی موعی
 و ضعیف و متفاوت اگر که اولوب و **جمای** یومیه به مبتلا
 اولیو لریک نبضی عظیم و متواتر اگر که اولوب و **جمای** موعی
 اصی بنک نبضی سریع اگر که و عظیم اولور و **جمای** صغیر
 و عالیه نبضی صغیر و ضعیف و متفاوت اگر که اولوب
و جمای غیر عالیه اصی بنک نبضی ضعیف و صغیر و مختلف
 اولور و **جمای** بلغمیه نک اصی بنک نبضی منخفص یعنی دریک
 و ضعیف و صغیر اگر که اولوب و **جمای** شطرنج اصی بنک
 نبضی وسطه اولوب و عظیمه مایل اولور و **جمای** اصی بنک
 نبضی صلب و صغیر اگر که اولور لریک **ایمیدی** جمیع اطباء تک تفاق
 اولیو بی وجه و زره استومفردات نبضی بر وجه اجمال
 ذکر و بیان اولندی و **سور** ثالث ایمیدی بوجه رسیده و بجه
 قلبون ناستی اولان نبضک اجناس اولیو معلوم اولدیسه
 استور و سورتانیده دخی اولیو ثلاثه دن اولان قاروره نک
 بر وجه اجمال تحلیله اولیو رقی احوال بولدی استدلال اولیو
 اعراض و اسباب علق بیانندن کنایه اولوب **سین** ائیده ذکر
 اولیو بحق بولک لکن ذکر محل راوه حال قبیلندن اولیو رقی
 تقبیری ارباب طبعه ذکر صورتا کوریه کور نمک ایدی بوجه صده ذکر

مستحق اولی لفظ بول یار و نمقدن ایسه ظرفی اولان
شیشه کنایه سیده قاروره تغییر و نمسی ولی و حسن اولدی
ایکون اول لفظ ایله اداره کلام اولنمسی انب اولمفلدی
ذکر اولنمحق قاروره خصوصنده اولادرت شی نفقد ایزد
و کسب ایلیک طیب اولان ذواته لازم ولابد اولوب اول
درت شی **مثلاً** ابتداء قاروره نک لونی اولوب **و مائیا** توامی که
رقیمیدریا خود غلیظیمیدانی بیلوب **مائت** قاروره نک ذاتنده
اولان رایکه که منهای و غیر منهای انی بیلوب **و اربعاً** قاروره نک
وجودنده موجود اولان کیفیات و کیفاتی قلت و کثرتی مکمل
س بومذکور معلوم اولدقدتم صکره **بودنی** معلوم اولد که
تحقیقا قاروره ایچون لون و رایکه وقوام طبیعی سی ذاتنده موجود
اولوب لکن بدنه برعلت اصابت ایتمکله قواسنه سو فراج مستوی
اولدقدره بوندن اقدم مذکور اولان درت کیفیات حال طبیعیتم
فروج ایدوب و تغییرات کلیه یله متغیر اولوب **مثلاً** ابتداء لون قاروره
اگر طبیعی اولد رقی بکیمینه حدندن زیاده صوت شرب ایدوب و اسراف
ایکه لاجی لاندن فروج ایدوب قاروره بی لون اولد رقی بیانی
صوکی بیاض ظهور ایدوب **و کذلک** باره اولان اشیا لاجی
تناول ایدوب **مثلاً** خیار قاون و قاریوز مقوله سی مائیلی شکر
اکلنده بونلر دخی قاروره بی بیاض ایدوب **یا خود** بونلر متکلو اطعم
و اشربه مقوله لری دخی قاروره بی بیاضه تبدیل ایدوب **یا اگر**
بونلر ذرات بقه قاروری تصبیغ ایدین اشیا **مثلاً** خیار سنه و صبر
وزعفران و عراوند و بونلرک امثالی اولان سیدر کبی که اشبو
اشیا لکل استعمال اولدندقدره قاروره تصبیغ ایدوب لونی تغییر

ایدوب **و کذلک** بومشکلو حوق سیدر واردر که اکل اولدندقدره
قاروره بی لشی ایدوب **یا خود** اصغری **خود** اسود ایدوب **مثلاً**
شراب اسودک نوشنده قاروره بی کونه کونه لون ایله متغیر ایدوب
بجه **و کذلک** خاتونلرک اللریینه وضع ایله کلر حنار قاروره
بررتبه تا تیر ایدوب که خنای مزبورک اصابعه و پیردیکی لون
کبی قاروره دخی اول لونده اهر خروج ایدوب **و کذلک** بعضی
بلسند خوارت اولان اشیا لریک اکلندن دخی قاروره نک
لونی متغیر اولوب **و کذلک** بدنه مستوی اولان تعب و مشقتن
و سهر دن و هیاهدن و قلته اکلده و شرب شراب کثیره و دقه
حادث اولان او جاعلردن دخی قاروره نک لونی متغیر اولوب
و کذلک هوایک کثرت اوزرینه برودتندن و او جماع قونجه در
و بختنه حادث اولان عوارضاتدن خلاصه بونلرک جمله کندن قاروره
تفسیر کلیه واقعه اولور **ایدوب** بو کیفیات لری بسط و تحریر در امر اولد
جنس اومینه ک حال صحت و طحال عافیتد اشبو مذکوره کیفیات لری
بادی نظره تعلق رویت لری اولان کرک اطبا دن اولوب
و کرک س رعوام ناسدن اولان کیمینه ذکر اولنان کیفیاتی
ملاحظه ایدوب و و هله اولان تغییرات مزبوره بی کوریده
ابدانک سو مزاجنه حمل ایتیموب و اشبو خصوصاتی تجسس و کسب
ایلمک لازم و واجب اولوب و بوندن مابعد بعضی کیمینه لریک
حال اسقام و امراضنده قاروره سنی رویت مراد ایلد کیده
ذکر اولنان کیفیاتی ملاحظه ایدوب و قاروره مزبوری بر حوجه
تایل و تنبع ایلمک لابد که حتی بوندن اقدم ذکر اولنان قاروره
بی تصبیغ ایدوب برشی تناول و شرب **یا مستمیر** اگر اول متکلو

برسیدن ناشی تصبیغ قاروره واقع اولمش اریه تاخیر ایدوب و غلطه
دوچار اولتی ایدر علیک تدریر قاروره علی جنده عطایه رسیده و لمیه
امالیح ایدر قاروره نک لوندزه ماعدرا یکسای و فی تغییر
اولور که **مثلا** برکیمنه اغنده کونک مغنغ ایدوب جگنه قاروره
وقت اراقه بنفته رایکسای کبی ظهور ایدوب و بونک مثل منقن
الرایک اولان بعضی نک استمانده رایکسای تغییر ایجاب ایدوب **مثلا**
حلیت و راجدان و بونک جمله سی قاروره نک رایک طبیع
تغیره بادی اولور **واما القوام** ایدر قاروره نک قوامی
دخی تغییر کسب ایلوب طبیع ایکن غیر طبیع و رطل اولور **مثلا** برکیمنه
نوش ایدر صومی اگر مقدارندن اقل نوش ایدر سه ظهور ایدر
قاروره سی غلظت اوزرینه اولوب **اما** مقدارندن زیاده
نوش ایدر سه اولور قتره رقیق ظهور ایدوب استوائی صورت
دخی قاروره نک قوام طبیع سینه تغییر طاری اولور **ایدر** استوائی شکل
ذکر اولان کیفیات اربعه نک احوالی تقفد و تحریر اولور قند **مثلا**
معلوم اولور که قاروره غیر طبیعی نک ابتدا معلوم ایدر نسبی لازم
اولور لون قاروره اولوب اولور فی حصر استوائی و جبهه اوزرینه
بدی قسمه منقسم اولوب **اولکسی** یعنی قاروره نک بدی لون اوزرینه
مقسوم اولان نک اولکسی لون قاروره ابیض و قوامی رقیق
اولان نوعی اولوب **ایدر** قاروره نک بصورت اوزرینه
خروج ایلیمسی صحیح بولور و واقع اولور یعنی کبیر که **زیرا** اوزرینه
مبتلا اولور معدده و اعضا سنده عطش کثیره مقدار ناشی صومی
زیاده تشریب ایلوب و حواری تسکین و اطفای اولور حیثیت ایدر
نکارینه حتی حاج اولوب و منور کلی و منانه طرفه مکنه وقت اولور

و طبیعیک بل تعرف افراج ایدر یکندن اولور یکدیکی هیئت ایدر ظهور
ایدر و **کونک** استوائی حالت کلی و منانه سنده حصاة اولان کیمنه لور
دخی اولوب و **کونک** عقیب طعام و شرابده هنوز معدده مضمینه
ایلمدن مقوم صونوش ایدر دخی ظهور ایدر **ایدر** قاروره نک
بوصورتده خروج اتمسی **که** ذکر اولان عضو در حصاة اولمقدن
ناشی دکل ایت قاروره نک اولور خام و عدم قوام و بی لون ظهور
ایتمش سنده اولان قوانک عدم تصرفنه و کبیر که بوردنه دلالت
ایدر **ایکسی** قاروره نک لوندزه ایکنی نوعی تبنی اولوب
یعنی صمانک لونی صورتده خروج اتمسیدر **س** بصورتده
ظهور ایلیمسی بدنک ضعف اوزرینه نفیج سیره سنده دلالت ایدر
او یعنی نوعی لون اتمسیدر اولوب کویا افراج قاروره نک
قبوغی لوندزه خروج اتمسیدر **س** قاروره نک استوائی لون
اوزره ظهور اتمسی قوامنده نفیج دلالت ایدوب و عضوت
کبیر که طبیعتدن حارج حرارت مفرطه سی اولور یعنی ایما و
ایدر **در** **خسی** لون نارنجی یعنی طورنج قبوغی لوندزه خروج
ایتمسیدر که استوائی لوندزه نیز برای وروالان کبیر که حرارت ایدر
واضحتک حرارت ملتهبه سنده دلالت ایدر **س** لون زرقانی
خروج اتمسیدر اولوب قاروره نک بولونده ظهور کبیر که طبیعت
ناریت اکت بسندن ناشی اولوب **یا** خود بدنده و نک کسرتی
اولمغله بر مقدار قاروره به محالطه اتمسینه دلالت ایدر **زیرا**
قاروره نک بصورت اوزرینه خروج ایلیمسی بدنده حرارت
اواط اوزرینه اولور یعنی وقت کبیر و نک محالطه سنده دلالت ایدر
التمسیدی لون اتمسیدر اولوب کویا همان دم لوندزه

اولمغله

س قاروره نك اسبولون ايله ظهور اتمسي مره صفرانك محالطه
اولوب يا خود دمك بدنه غلبه سندن ناستي اولور اكر قاروره نك
اوزر نك كوك پيدا اولوب ولوني اصفر اولور سه علت يره نك
حدوتنه مندر اولوب انا كوك بويك دمك غلبه سنده دلالت
ايدريد **س** لون اشقر اولوب اكر لون اشقر خروجي لون اشقر
عقبنده ظهور ايدرسه ماهه بدنه نك اشقر افنده دلالت ايلوب
انا ك لون اشقر عقبنده اولوب و حيمات حاده لره نيز ياي
ظهور اولور سه غايت ايله علامت رديه و اولوب حصول
قوامنده غلظت اولوب و غلظتي دخی شدت اوزر نك اولوب حتى
اولور سه **س** نادر واقع اولور كه اول منكلو محالره بويده قاروره
ظهور ايدركه نكوه كسرت بوله انا ك بوسورته قاروره نك
نك كيك طمئي عقبنده ظهور ايدوب يا خود طمئي نك انقطاعي
اولور سه يا خود امراض سوما انواعك عقبنده اولور سه **مثلا** حيا
رج و علت مالمو ليوا و عظم طحال خلاصه بوندر منكلو عمل سوداويه لره
نيز ياي ظهور اولور سه حقيقا طبيعت بدنه علت غلبه ايدوب و ماهه
خارجيه دفع ايمسند دلالت ايدوب على كصوص ايه بوسورته اولوب
ذكر اون ان علتك وقت الحظ طنه تصادق ايدوب و وقت مزبور
اوله حتى اولور سه دلالت دخی از يدا اولور ايمدي بوندر معلوم اولور قد
بود دخی معلوم اولور كه اكر قاروره ابتداء بياض ظهور ايدركن حده
عقبنده سياه صروج ايدوب يا خود اسود و حضرتك يعني قاروره
سياه لون ظهوري حضرتك عقبنده ظهور و حراره غريزيه نك
انظافسند دلالت ايدوب **س** ايه بوسورته عقيب بياض
و حضرتك سياه ظهور ايد قاروره بدنك اخلاطك اشقر افنده

نشأت

نشأت ايدركي ايجون رتبه ردانك مافوق اولان رتبه لره
ديد يرا **ا** ايمدي قاروره نك معلوم ايدرينه جك علامه
بري دخی رخ اولوب قاروره نك رايكه و نتي زياده حدت
اوزر نك اولور سه بدنه فجنه و طبيعتك تصرفنه دلالت ايلوب
و بعضا بويده و مستي بعض حيمات عارضه سنده يا خود كبدك و رينه
مندر اولوب يا خود الالات بولده قرحه اولسند دلالت ايدرك
ذكر اون ان صورت ايله لوننده كدورت و كفتنه طنج اولسند
يا خود صديد و فيج مقوله سي سيرا اولور سه بوسورته صاحب
قاروره نك نك حيمات و محرقة وجود نيز ياي اولور سه دلالت
ايلوب **ز** قاروره نك بوشكوه علامت بولسند ذكر اون
علتك وقت الحظ طنه دلالت ايدوب يا خود الالات مجاري
بولده قرحه انجى رينه يعني دشك سنده دلالت ايلوب
لكن قارورنك بوسورت اوزر نك خروجي عندنده مجاره
صفت موجود اولوب و رايكه منته سي دخی بوقده بعض
ايمسند صلاط رايكه سي كسي اولوب هكان بياني رايكه مشغونه
رايه كرهه سي كسي اولور ديد يرا **ا** قوام ايمدي قاروره
معلوم ايدرينه جك درت شينك بري دخی قوام اولوب
س اكر حين خروجنده قوام جهتيه بياني صوبه كسي ظهور ايدرسه
بوندر اقدم ذكر اولسند يعني كسي بدنه فوت نتي نك مختلفه و عدم
تصرفنه دلالت ايلوب انا ك قوامي غليظ اولور سه اخلاط بدنه
غلظتند يا خود قاروره يه ماره نك محاطه سي كسيه نتي نك
افراط اوزر نك اولسند يا خود رطوبت بدنه نك افنا سنده دلالت
ايلوب **حصولا** غلظتي ايله معا مقدره غلظتي دخی اولوب ايمدي

در
تنك
نك
بويكي

حاله یعنی خلط و قلتی جهت قوام معتدل اولورس نفع مقدره
دلالت **یا خود** و عروق بدنی در موجود اولان رطوبتک حس حاله
دلالت **ایدرا** اگر خروج ایدن غلیظ و کدورتی اولورس اخلاطک
درون عروق در متصرفه اولان حرارتک قلته و قاروره نک قوامی
خام اولسنه دلالت ایدوب **اگر** کدورت فربور قاروره دن سریعاً
تمیز اولوب واسفل قاروره در رسوب استقر اولورس ترسک سستی
وسکونی مقدار نجه نفعی اقرب اولسه سنه دلالت ایدر دیدیر **اما الرسوب**
ایمدی بوندر معلوم اولد قدره **بودنی** معلوم اولد که قاروره خصوصه
بیلنه بک شینک بری دخی رسوب کیفیاتی اولوب یعنی رسوب غیر
قاروره نک درون بدنی در واقع طبیعتک تصفیدن ناستی اولان
نضجک مقدار نجه در روزه فصله ماه نک ظهور و بروز اولوب
و درون قاروره در فضولک قدر صالحی مقدارندن عبارت اولوب
بس بو تقدیر چه الوان رسوب ایکی نوع اوزرینه منسی اولوب
بسی ابیض و **بسی** دخی احر در یعنی قاروره نک در روزه
رطوبتدن فصله اولان بوجه مقوله سی برشی خطی کنایه در قاروره
آبخنده واقع رسوبک احر اولسه موجود اولان امرضک علامت سستی
اولوب **لکن** امرضک بدنه مکث و اما متنز ناستی رسوب اصغر دیدر
اولورس بو صورتده کمیت رسوبک قلتی و کثرتدن روی اولور اولد
استدلال اولوب **اگر** رسوب فربور صفر تدرن زیاد اولد رقی اضر
اولورس بو نوعی اصغر اولان دن روی اولوب **اگر** رسوب سیاه
اولورس اولور اولور **یا** ذکر اولان صورتده بدیدر اولور اولور
جمله سی الوانک رتبه سی مقدار نجه اخلاط بدنی نک عفونات و قرا
دلالت ایلیوب **و کذک** حدوث ایلیان رسوب ایفندن رسوب

اسوه رسیده اولور ایکنک میانده هر نه قدر لون ظهور ایدر
لونک رتبه سی همیشه احدیها اخره نسبت ایله بریزدن دون در دیدر
دیدیر **بودنی** معلوم اولد که قاروره نک لونک انواعی اولدنی مثل
حدوث ایلیان رسوبک دخی انواعی اولوب بو صورتده نوع رسوب
جمله البانک تحریر و قیاس اوزرینه سکر نوع ایله متنوعه اولسنی
اتفاق ایلیوب و ما عدا بریای ظهور اولان لرینی دخی عدد فربور
تخته مندرج قیلوب اول نوعدن تعداد ایدوب و سکره حم و قرار
ایلدیر **او لکسی** ایمدی نوع رسوبک او لکسی سول رسوبد که ات
حدوتده دونق و کدورتی براق و شفاف اولوب **یا خود** کدورتی
اولوب و صفوت و شفافی بر مرتبه اولور که بر سیره مجتمع اولد قدره
بالکلیه محالده ایدوب قارستوب مع هذا بو حال ایله قاروره تیه کدر
کلوب بولندر غیندن ما عدا ترک اولند قدره سریع رسوب ایدر
بو صورت اوزرینه اولان قاروره نفع تام ایله منفع اولوب
و بدندن علتک قطع علاقه سنه دلالت ایدوب **یا خود** رسوب
ینه وجه سبب اوزرینه اولوب **لکن** تحریرک اولند قدره مختلط اولور
و نزولی سبب اولور اولد بورتبه سنک نفعی رتبه اولدند و نجه اولور
یا خود محالده ایلیوب بجه نروبی جوق زمان اولمینو بر مدت کلت
ایدر رسوبونک جمله سی دلالت نفعی اولوب اما رتبه بریزدن
دون و ناقص اولسه سنه دلالت ایدر دیدیر **یکنجی** رسوبک ننجی
نوعی اگر رسوب ایدر رسوب بدنه واقع اخلاطک خامندن
ایدر رسوب صورتده دخی رسوب ابیض اولوب **لکن** وجه اول کبی
صاف و شفاف اولوب کویا ترس ایچ یاغی اولور بونک والاتی
خود معلوم **او چنجی** نوع رسوبک او چنجی سی مده یعنی باره در

خروج

ایدن ایرین کبی وقاروره نک آبخنده قوامی هموار اولیوب ^{قطر قطره}
اولور و تحریک اولندقه قاروریه کدورت کنوروب و رسوب
ایدن قطعه لردن بعضی سی قاروره ره نک بالکنه صغورایدوب
بعده مینه عودت و رسوب ایدر و بونک بوصورتنده اولسی
بولک مجرانی صفتدن ناسی اولوب **زیر اظهور** قاروره هر مجرانی
یا قی رقی خروج ایدوب و بعضی کره بو منکلو قاروره رکنه
منتنه اولدوبیه دن ناسی اولور دیدیلر **دوره** **بخی سی** نوع رسوب
در دخی سی بخالی یعنی کبک کبی خروج ایدوب اما مستوقدر وارکه
کبکدن دخی رفیق اولوب **اگر** بوصورت اولوره بروز ایدر رسوب
لوندزه صاری اولور سه عضو کلی ذخروج ایدوب **اما اگر** تراب لوندزه
اغبر اولوب **یا خود** رما دلوندزه اولور سه بوصورتنده متانده ذخروج
اکتس اولور **بخی سی** نوع رسوبک بخی سی بیاض شعره منابه خروج
لکن بیاضک نوع حالسی اولیوب کویا بیاضه شبیه اولور **مثل** اشو صورت
ظهور ایدیان رسوب شعریه نک بعضی سنک قدی درت یار متی طلونه
و بعضی سنک بر سره مقدارنده اولور **سین** بو منکلو رسوبک تکیون
و خروج دخی عضو کلی ذ اولوب **ایمدی** قاروره بو منکلو رسوبک
یزیری ظهرو بولسی روی **فیبج** اولیوب بلکه بدنن اخلاط فحاک
طبیعت دفعه علامت اولوب و بو منکلو رسوبک بروزنده ندر اولور
اوییه لک زیاد کید نفعی ظاهر در دیدیلر **بخی سی** نوع رسوبک
بخی سی قطعه باره لکم کبی خروج ایدوب **اگر** بو منکلو رسوبک بلبلر
اولسنده موضع قطنده واقع بروج حد و شیده برابر اولور سه رسوب
مزبور کلی نک قطعه کمندن اولدنی اشکار اولوب **یا خود** بو حاشیه
بدنده جمای دقیه ایله برابر اولور سه رواست عظیمه دلالت ایدر

زیر اول منکلو علقده بوصورتنده رسوب خروج اتسی جوم کلنک
شیا فشیان ذوباننه دلالت ایلوب **اما اگر** حیجات جامه لرد
ظهور ایدر سه بدنک ذوباننه دلالت ایدر دیدیلر **بخی سی**
نور سو بک بخی سی مقشر عدس مفتحه یعنی قبوقسنه و دق اولمنش
مرجک کبی ظهور ایدر سه بوصورتنده یزیری بروز اولور رسوب
عضو کلی نک حرارت شدید ایدر منتهب اولدنیغه دلالت ایدر دیدیلر
سکزی نوع رسوبک سکزی سی ضراطی یعنی کتله طلانی کبی خروج
ایدوب **ایمدی** قاروره رسوبک بوصورت اولور مینه یزیری
ظهور بولسی جو کره منانه نک انحر دندن ناسی اولوب **اگر**
اشو رسوب قاروره نک حین خروجنده مجاری نک احترا بیلر
ظهور ایدر سه منانه نک انحر اولور دلالت ایلوب **اما اگر** انحران
اولیوب سه رسوبک خروجی بر مدت متی دی اولور سه نضج
بجید اولور اخلاطک اولصورت ایدر تکیوننه دلالت ایلوب **اگر**
رسوبک لون منکری اولور ایسه بو خصوصده **ما** نک وقده
بر مقدار تحفنه دلالت ایلوب **اگر** رسوب بوصورت اولوب سه
برایر جمای قویه منتهبیه تصادف ایدوب و رسوب وقاروره
نضجندن بجید اولور لون ایدر لون اولور سه اولور **تندر** عظیمک
بلانی منتهب اولور دیدیلر **ایمدی** اشو ذکر اولور تفصیل اولور
اولدیکه انواع رسوبک اسسی سکزی اولوب و بونلر
ماعداسی رویت اولندقه مینه بونلر **شعبه** اولوب اساس
اولور مقدار قوم اولور مینه درکه ذکر اولور **امام**
اجا اولور **ناصل** **بقرات** **دیر** که اگر جموم اولور کیمینه نک
ظهور ایدن قاروره سی غلیظ و قلیل اولوب و دم جامه

مشابه صورته خروج ایدر کن بعد کثیر و رقیق اوله رقیق خروج
انکه بدار ایدر که **ایمدی** بو صورته بزیاری ظهور اولان قاروره علاج
علیه زیاده سید علامت جیده دزا اولدینی بی ریب و بچاندی و بوی
و کذک بونک کبی مرض مزبورده علیک ادرار بونده ثقلت
اولوب بعده ادرار کثرت اوزرینه ظهور ایدر که زیاده نافع
اولوب **و کذک** دیر که اگر قاروره بلا رسوب لونی اسیف
وصافی و براق خروج ایدر که بو صورت اوزرینه اولان قاروره
تبیح اولوب خصوصیه کسینجه خنده اولان کیمینه اوله **و کذک**
ذکر اولنان مشله قاروره اصی ب علت سر سده و توکولوسه
زیاده اقیح اولور دیر **و کذک** دیر که اگر استول کیمینه لریک
مفصلانده بعضی اورام و فوجانته داعرجان و قروحاته متعلق
بتوانک بر مقداری حدوت ایدر ب و بر مقدارینه دخی توقع
ایدر لکن انرون بول کثیر اسیف و رسوب عکری بزیاری ظهور اولان
اول توقع اولنان فرا جاندن خلاص بولقد نامعا بد ندره
حادث اولان سو مراضدن و تفرق اتصالن دخی خلاص بولور
ایمدی استو کیفیت استول مشله اولور که بعضی کیمینه تعب ثقت
برینه دن ناستی جمالهوب و کیفی ما اتفاق در دخی کونی اخراط
اوزره اولمغه علتندن نفا یا ب اولور اما ادرار کلمیو بده عاف
ظهور ایدر که اولوقتره علت مزبورک اخلال بر نیسی بالکلیدنی
اسرع اولور بیور لور **و کذک** دیر که استول کیمینه لریک
بیانغی منعقد اولمش دم جامد تبول ایدر کن بو حادثه ایدر برابر
تقطیر بول عارضه سی دخی ظهور ایدر ب و موضع مراقبه و ج
حدوت ایدر ب **یا فو** و جع مزبور قاضی ندره ظهور ایدر که

استو کیفیت حدوتی کلی و مشانه سنده حادث اوله جتی او جانک
منذر اولمشی دلالت ایدر بیور لور **و کذک** بینه دیر که اگر
ستول کیمینه نک قاروره سنده دم **یا فو** و بیانغی قیج خروج ایدر
در سو بنده قشورات و رایحه کبرییه بزیاری اوزرینه ایشی حقیقا
اول کیمینه نک مشانه سنده قرحه اولمشه دلالت ایدر بیور لور
و کذک دیر که استول کیمینه نک تبولی کیمی زیاده اولور که استو
صورت طبیعت جهتیه سو مراضدن قله اختلافتنه دلالت ایدر
و کذک قاروره نک کدورت اوزرینه اولوب جتی بولانق
ظهور ایشی بدنده اضطراب سندیه نک وجودینه یعنی داخل بدنده
اضطراب سندیه اولمشه دلالت ایدر دیر **و کذک** قاروره نک
اوزرنده نفاطت جتی جباب و قبار جتی موجود اولمشی عضو
کلی در وجع و جبالنده ریاح غلیظه اولمشه دلالت ایدر دیر
و ابقراطک تجارب کلیندن اولان اقوالی تام اولوب **و استاد**
تأخیر اولان جالینوس دخی دیر که اگر خروج ایدر
قاروره غلیظه اولوب و صاحب قاروره نک بالسنده ثقلت اولور
و صورت نک وجودینه اولمشی قریب اولمشه اولمشه قاروره
اصحابنی محاذ ایشی دلالت ایدر دیر **و کذک** بینه
دیر که استول کیمینه نک خروج ایلیان قاروره سی زیاده
ظهور ایدر ب بو کیفیتن ناستی بدنده ضعف و بیزال ظاهر
اولور که استو حال نک حدوتی اصحاب قاروره نک بدخی
ذبول اولوب یوماقیوما اریه کنه دلالت ایدر دیوب **و کذک**
بینه دیر که اگر خروج ایدر قاروره محرک لون و شکنده
اولوب **یا فو** دم لونده اولوبده برایم بر حالت متعادلی

بوصورت اوزره ظهور ایدن اصحاب قاروره نیک عضو کلی و متناهی
حصاة تکون و تولد حدوده علامت مندره اولمه سنه دلالت
ایدن ایدوب **اگر** ذکر اوانن کیفیات ایدله برابر صاحب قاروره
ظهرنده س قیمنده وجع کونه برقلت دخی نیز برای ظهور اولورسه
حدوث ایدره جک حصاة کلی سنده اولمه جفته علامت اولوب **اما اگر**
بوعارضه را اولورسه منانه نه تکون اتمنه دلالت ایدر ایدوب **و کند**
بینه دیر لکه **اگر** حیجانک وقت ابتدا سنده خروج ایدن قارور
مانی و لطافت اوزرینه ظهور ایدر سه بوصورت علامت حیدره
اولوب **اگر** بو کیفیت حیجانک وقت ترا ایدنده حدوث ایدر سه
علامت ردیه در اولور دیر لکه **و کند** دیر لکه اگر حیجانک
حاله لورم خروج ایدن قاروره صافی اولوب و بر مقدار
غلظت اوزرینه بدیر اولور سه بوصورت صاحب حیجانک
خفت عقلنه و قوای و تمهید سنک تغییرینه دلالت ایدوب
اما اگر بو کیفیت عارضه حیجانک وقت ترا ایدینه تصادف ایدو
و ظهور ایدن قاروره اصحاب قاروره کسی کی خروج نیز اولورسه
بوصورت علامت ردیه ن اولمش اولور دیر لکه **و کند**
دیر لکه اگر حیجانک حاله لورم خروج ایدن قاروره مانی و لطیف
و ما قوتی سخی اولور سه صاحب حیجانک اختلاف عقلنه دلالت
ایدوب **اما اگر** بعبه قاروره او حالدن انتقال ایدوب و قوی
غیظا و مقصد نوجه ایدر سه اولور سه عقلمنک بنانه و عارضه
حیجانک قلتنه قاروره در رسوب مجموع ظهورینه علاماتی دلالت
اولور دیر لکه **و کند** دیر لکه اگر حیجانک حاله لورم قاروره غیثه
دم لونه انتقال ایدر سه علیک فجارة موتنه دلالت ایدر ایدوب

و کند دیر لکه قدامی اطباء دن موقوف العلم و اصحاب تجربه
برکات نقل ایدوب دیر لکه **اگر** استول کیمنه در خروج ایدر
قاروره مانی و ابیض و براق اولوب و قاروره نیک بوصورت
اوزرینه وجود نیز برای علمی بعضی حیجانک حاله لورم تصادف ایدر
اصحاب حیجانک قریب العهد و وجودنده علت سرسامینک حدوث
رلیل اولوب نیز قاروره مزبور سه صورت مذکور اوزره
بولمشی تحقیقا **اما** صفراویه نیک تمامیده باشه صعود تیمیکه اسافل
بدنده **اما** صفراون برشی قائمیوب **اگر** قاروره دخی اقل و ریل
اولمغله قاروره نیک لون و قوای تغییر و لوب سه جک قدر
قائمینه ایکن قاروره نیک لون و قوام مزبور سه قائمه مویب
اولوب **اما اگر** قاروره بوصورت اوزره باقی ایکن ذکر اوانن علت
سرسام دخی حدوث ایدره جک اولور سه علیک موتنه دلالت
ایدوب و نقل ایدر سه انتقال ایدر سه بو کیفیاتی نیز تجربه ایدر که
واقع مطابق ظهور ایدر دیون نقل ایدر لور ایدر **ایمده** بویله حصول
خروج ایدر قاروره نیک افضل و حیدری اولور که عارضه عقلمنک
صکره ابتدا خروجنده صافی اولوب بعبه مرور وقت ایدر تنگ
اولوب بولانه بعبه رسوب نیز برای ظهور اولور **اما** ذکر مزبور اوزره
قاروره کدورت ظهور ایدوب کیدر کنینه صفوت کس ایدر
و بر عارضه ردیه دخی بولمش سه بو حالت علیک علتدن بر بولور
و شفایاب اولمه سنه دلالت ایدر نیز تحقیقا قاروره نیک
غلظتدن ناستی اولوب بوصورت سه مرضک بدنن کلیمنک
هنوز بدننه علامت اولوب **ایمده** معلوم اولور که شول قاروره
عارضه علیک ابتدا سندن بری خروجنده صفوت اوزر سه

اولوب یا **خود** و بولائق اوله رقی کدورت اوزرینه اوله و بو حالت
اوزرینه باقی قاله نوع قاروره بو کیفیت حالت رویه دن اولوب
زیر قاروره یک بو کیفیت اوزرینه خروج آمده شده طبیعت علیک
تفجیر ایدوب تعلیظی ترقیق و ترقیق تغلیظ اتملکه قدرتیاب اوله میوه
و بو حالتک بو صورت اوزرینه حصول نیری اوله طبیعت علیک
ضعف اوزرینه اولدیغندردیدیلر **و کذلک** دریر که انواع قاروره
واقعه اولان کدورتکچر ذکر اولنان صورت حادث اولمزا نخی بدنده اولان
مایتک و ارضیه تک و ترکیه تک اصطران بن ناسی اولوب **و شوب**
کیفیتک صورت ظاهر منالی اولدر که **مثل** عصیر عنب عمر اولوب
مصلحتی وقتده ابتداء عصاره کدورتکی یعنی بولائق اولوب **بعد**
ترک اولنوب و حالی اوزر دور مغله مر سب ایدوب و صفوت
کسب اتملکه بعضی اجزای بعضی کندن مغارت ایر لمتق ایلد دروننده
اولان ارضیه و بوجه سی سفله رسوب ایدوب و مستقر اولوب قاروره
و اعلاکنده اولان بقیه مایه سی صفوت اکت ایدوب یا
اولمق ایلد استعماله صلاحیت کلور **ایمیدی** بو جمله رسیده اولنج تحریک
اولنان انواع قاروره و رسوب تک کیفیاتی درون بدنده طبیعت
تصرف ایلدیکی وقتده همان بو صورت اوزرینه وجود نیری
اولور دیدیلر **استاد جالینوسک** کلام تجارب نظامی تمام اولوب
و صاحب تجارب اولان حکیم پیرن دخی بو خصوصه ایلدی
تجربه بی ظاهره اخراج ایدوب بو صورتک ذکر و بیان ایدر که
سببان یعنی وقت طفولیتی کز ان ایدن بیان لرک سبب قاهره
رسیده اولنج ظلمت ایدن قاروره طبیعیدی قوامده غلیظ و یوزنده
نقاط صفاره یعنی اوافق قبا جقاری موجود اولوب و مزاجی

تغیر طاری اولدقدده ایشو کیفیاتک خلاصی اوله رقی ظلمت ایدر
و کذلک شاب یعنی کنج باشل اولان کدورت قاروره طبیعیدی دخی
لونده احمر اولوب یا **خود** اصغر اولوب **و یا خود** اشقر و معتدل
القوام اولوب بوندرک هر برینک مزاج اصلیه لری اوزره حکیم قیاس
اولور دیدیلر **و کذلک** کلهوک یعنی سنری او تو زیامتی تجاوز
ایدوب قرق بسن الی به رسیده اولنج اولان قاروره طبیعیدی
لونده ابيض اولوب یا **خود** اصغر تبخی به مائل اولور دیدیلر **و کذلک**
اضاف میوه تک یعنی سنری قرق بسی والی ای تجاوز ایلیان کیمنه لیک
قاروره طبیعیدی ابيض و قوامده غلیظ و بولائق و اوزرنده بولوب
مشلول غام اولور دیدیلر **و کذلک** اجناس سنک قاروره طبیعیدی
لون جهتیه زیاده ابيض اولوب و قوم جهتیه مستحق قاروره سنه
اغلا و مقدار کثیر و او سطنده سحابه شبیه غام اولور دیدیلر **و کذلک**
خصی تک یعنی حصین معطوع اولان کیمنه لیک قاروره طبیعیدی
رجال ایلد قاروره سی میانشده نه رقیق و نه غلیظ اکیسک
میانشده مینه بنی اولور دیدیلر **و کذلک** قارنی اج و صومر اولان
کیمنه لیک و عقب و شفته کدورت اولوب و بد نرینه حراره شوبه
تأثیر ایدر که ایشو مذکورانک جمله سنک قاروره طبیعیدی اصغر
اولور دیدیلر **ایمیدی** ایشو مذکور اولان قاروره لیک اصحابی
اولان کیمنه لیک و بیان اولندخی وجه اوزره حال صحت و حال
اعتدال مزاج و عافیتده اولان انواع قوار بر اولوب **و کذلک** وقت غلظت
و کیفیات سقامتده اولور سه بوندن اقدم وصف و بیان
اولندخی و جمله احکام ترتیب ایدر و اسدقی فی علم و حکم **کتور**
رابع جمیانتک اجمال کلیه سی ذکر و بیاننده اولدیه **ایمیدی** حجت

مرقوم اقوال حکای متقدمین و مذاهب انواع طبای متأخرین جمیع اعضا به
عضو بدون عصو عام و شامل اولاد بر امراض کلیه در عبارت اولو
و عارضه مذکور ای طبای متقامین خراة غریبه خراة تحت من القلب
بجاءه الروح من اعضا کلها عبارت تالیه تعریف ایدوب و **کندک** متاخرین
اطبا و فی ماده کیلو سک و مه استحالہ سی و کمر دیک اناتندن نشأت
ایدوب بر کیفیات عبارت اولو بر حادثه در دبو تغییر ایدوب **سین** بوزن
اقدام بر اکتیوسک اسباغیا ترجمه سنده مقدمه اولو در قحر اولو
مقدمه ذکر و بیان اولو منس ایدوب کیلو سک جوهر دمه سسی سکی
و کندک کیلو سک عرق بطیغه دم ایدوب مختلط قلبک بطن ایمنه ورود
واندن ریه و وصول بولوب و تنفس اسطیله جذب اولو نان
بما ایدوب متکلف اولوب بعد قلبک بطن ایسینه منصب و لغوه تحت جاد
و نیش ایدی **معلوم اولو** که مذاهب متأخرینک اقوالی اوزره ماده
کیلو سک دمه استحالہ سی حضور ریه ده بزله ایدوب و بعد حرکت مکانیه سی
ایله یعنی بولند یعنی موضعه کمر و غلیان ایدوب و ذاتنده اولو
حرکت دورانیه سی سببی ایدوب متصل محکک اولو درق اجزا صفای
کسب ایدوب بالکلیه جوهر دمه مستحیل اولو اما بوافعاله یعنی کیلو
دمه استحالہ سی مخصوصه عضو قلبک و قلبه متصل اولو اوعیه ریه
تأثیر عظیمی ایدوب استواء عیه لریاده مایه بی حرکت دورانیه ایدوب
تحریک ایدوبکی فعه عضو قلبا ندره بنجینق یعنی طوبیغه کبی اولوب
ریه ذکر اولو نان استحالہ دم اعضا سائره نک فعلی اولوب
یکی اعضا سائره نک افعالی مجرد دم حاصلی کنده جوهر نیش
قیلوب و منعقد آنک عبارت در **بودنی** معلوم اولو که بوندین
اقدام قلبک تشریحی ذکر اولو ندنی وجه اوزرینه عضو قلب غصلا

مراب بر عضو شریف اولو ندنی حیثیت ایدوب کیلو سک جوهر دمه استحالہ سی
بطن ایسینه اولوب و بطن ایمنی بر مقیاس یعنی بر اولو کبی و مغله
کوب کیلو سک ریه و اصل اولو حق مقدار ای انکله تخمین اولو
و وجه مناسبتی ایدوب توزیع اولو نور **صل** ماده کیلو سک
جوهر دمه سسی و دمک دمی ارواحی حاصل اولو سسی کز این
استوحت کت کمریه ایدوب اولو **لکن** بو خصوصه بر سوال اولوب
در شبیه باقی فالور که **مثلا** کیلو سک ذکر اولو نان تخری قلبک بطن
ایسینه مستقر اولو ان کیلو سک دمه مستحیل ایدوبی و بعد دمی حاصل
ارواح ایدوبی بر مایه روحیه و طیاره و نمید **یا خود** ماده دمک
کندزه موجوده اولو ان کمرندن ناستی متولد اولو ان ملح طیار
دانی ماده کیلو سک متجاوز اولو مغله کندویه مایه کبی و مغله حاصل
اولوب **یا خود** حکیم سلوی سک تعلیمی وزره ماده کیلو سک معای
اتنا عشره ماده دن وار اولو ان صفوا یا تقریباً تمفأ
حامض منصب اولو دره بعد عروق بطیغه ماده دم مختلط
اولو نمیدر کیلو سک فر بوزره استوحت کیفیاتی حاصل اولو
ایدی بو خصوصه فیصل بولوب و خارج اخراج اولو سسی
آگون بدنه ابتداء دمک تولد و تکوننی عا حطه آنک لازم که
حتی سؤل اولو نان و شبیه حل اولو نوازه بر طرف اولو **معلوم**
اولو که بدن انسانیه موجوده اولو ان ماده منویه که باک
روح مولده سسی ایدوب سسک روح مولده سسی موجوده اولوب
و استو روح حرکت حرکتی ایدوب و حرارت رحم واسطه سیده انده بود
تخریه حاصل اولوب و اندن ابتداء جز قلیس ملح طیاره منقلب
اولوب بعد استوحت کتک دوامی ایدوب سسر ماده منی

بالکلیه متحرک او مقلد جوهر و همه مستعمل اولوب بعده عضو قلب و بعض
اولیه روح حرکت نفسیه اید حرکت اید روح حیوانی متحرک اولور
خلاصه جوهر دم اولور روح حیوانی و مایه ملحیه طیاره بی حال اولور
ایمده بو صورتده کیلوس عرق البلیده دم اید مختلط اولوب
دخی مایه اید رقت و طیاره استعدا کسب ایدوب و مجاری فریورده دم
اید معاصرت دوریه و حرکت تخمیه اید حرکت اید رک جوهر دم متحرک
اولوب و اندن روحی حال اولور اما کیلوسک ریه ده مایه اید ختی طبع
فائده کسی رقت و طیاره کسب اید حرکت اید رک حال اولور
بلخ کبریتیه اید امتزاجند ناسی سخت حاصل ایدوب حرارت
غریزیه کسب اید ماده کیلوسه متولد اولان بلخ طیاره فریوراجا
کبریتیه مذکوره اید امتزاجند ناسی و مده حرمت لون حاصل اولور
ایمده بو دخی معلوم اولور که کیماس صحیح بالطبع و تمامه جوهر دم استحالیه
مستعد اولوب اما اگر کیلوس فائده یا دودک روانتندن ناسی فاسد
اولورسه بالکلیه استحالیه استعدای اولیوب و تخم واسطه سید اندن
اجزای فضلیه متمیز اولور و اسبواج از فضلیه دخی مایه اید مختلط اولوب
بر مقدار مساواتدن و بر مقدار دخی مجاری بولدن خروج اید که
محتاج اولور انکسای چون صحیح المزاج اولان کقاروره کسی صاف ولونی
جید اولور بو معلوم اولورسه بود دخی معلوم اولور که کیلوسک جوهر دم
استحالیه سی و کذلک جوهر دمک دخی تخم کایکی و جمله فاسد اولوب
بسی کیلوسک روسی اولوب و برسی دخی دمک روانتند اما کیلوسک
روانته اکثر یا کیموسک روانتندن ناسی اولوب زیر کیلوسک تخم واسطه سید
دم محمود اولور و طیار اولان حلو اولوب یعنی این قوامنده و کله
ما رجبی قوامنده اولور لازم اولوب **و کذلک** ماده صفرا نیک انصبابی

اید منصف اولوب و احمر اللوز اولور قد نضوکه یعنی خامض یا نقره اید
انصبابی اید لونه و طعمه بر برات یعنی اجلیق کلوب و اجار کبریتیه
بالسه اولور صبیغ اخذ اید که سر بیا سخت کسب اید که مستعد اولور
و کذلک اثنا عشر یده فضلاندن کما یبغی متمیز اولور لازم اولور
ایمده ذکر اولان مایه کیلوسک و جملده فاسد اولوب و روی
اولور برسی معده که کیمی اکل اولان نسی منضم اولیوب و کما یبغی
رقیق و طیار اولور مقدار **ایمده** سی غذای فریور صفرا اید کما هو حقه
منصف اولور مقدار **ایمده** اثنا عشر یده صفرا اولیوب یا نقره اید
و اسطه سید فضل فریور کما یبغی فضلاندن متمیز و متفرق اولور
ایمده معده که کیلوسک کما یبغی منضم اولیوب و طیار اولور یعنی صور
مشرف فی اجکله نابت اولوب و مثل النج اولور مقلد فاجت خامضیه
اولور قد اولور کیموسکدن عسل فرمنه ایرات ایدر که زیر بود اولان
کیلوسک برنده موجود اولان جوهر دمی فاسد ایدوب و تخمینی
و حال اولور یعنی ارواح خلیل و تقیل اید یکندن ناسی اولور دم
اغضای غذا اولور مقلد صالح اولور میوب و باقی قالمق اید اولور
اغضای متمیز و مجاری نسی منضم اید که ناسی اقتضای حسید عسل فرمنه
حد و نته باعث و باری اولور **و کذلک** صفرا ایضا یا نقره اید
ماده اصلیه لری اولور ناسی انواع متمیز لفه اید کلف ایدوب
تنوع و کالی حسید ماده کیلوسکدن اثنا عشر یده اجزا فضلیه
نیک متمیز دخی متمیز لفا اولوب یعنی اگر اسبوا متمیز مایبغی اولور
استحالیه دخی مایبغی اولوب اما اگر انرا فاسد اولور قد اسبوا متمیز
دخی فاسد اولور **ایمده** بو صورتده دمک روانتندن ناسی کیلوسک
دمه استحالیه دخی روانتندی و نسی جوهر دم بالطبع ماده اصلیه کندن

ند

ناستی فاسد اولمقدن نشأت امتس اولور زیرا هر بزرگ
 برنده اولان جوهر دم کند و به مخصوص بر کیفیات ایله متکیف
 اولوب **وقا که** ماده کیلوسیه دم ایله ممتزج اولدوقده کندنده
 اولان کیفیت مخصوصه کیلوسه متجاوز اولوب و بعینه کیلوسه فریور
 اول کیفیت ایله متکیف اولور **ایمدی** اگر جوهر دمده کجری فاعل
 اولان ماده اصلیه ردی اولورسه دمک کجری دخی ردی و غیر
 طبیعی اولمقدن کاستحاله بیان ماده کیلوسیه دخی البته اکامت به
 اوله رق ردی اولمقدنی لازم جوهر دمک کجری نک انات و درواستی
 طرف متخالفه اولوب **از جمله** جوهر دمه زیاده به غلیان عارض
 اولمقدن که بصورتده علیک جفشی عظیم و سریع و متواتر اولوب
 و بدنده سخونت واضحه و التهاب مت بهره و حس اولور **سین**
 حالت علل حاده لر در اولان حییات محرقه و ذرات اجنبی مانده
 اولدنی کسی **یا خود** جوهر دمک کجری نک روانتی کجری دم طبیعی
 عدم تشبیه منعدم اولوب بصورتده بو کیفیاتک علاماتی بعض
 صغیره و حرکت بطی اولوب و بدنده خزارت دخی منعدم اولمقد
 وجوده بر کسالت و کسالت عارضه سی اولوب واروا حک
 نقصان علامتدی بدیدار اولدنی حس اولور **سین** عوارضات
 علل مزمنه لر در **سین** القینه اصحاب بنده حادث اولان عارضه لر
 ظهور ایله کسی **یا خود** جوهر دمک کجری روانتی متخالفه ایله ردی
 اولور که **مثلا** گاه غلیان شدید و گاه غلیان حقیفه و انخام کجری
 امثالی کیفیات ایله کجری طبعیدن حاج افاضه ایله فاسد اولور که
مثلا علل اسکور بوتیه و علل مراقبه عتیقه و احتیاق الرحم اصحاب بنده فر
 حیثا واقع اولور عوارضات کسی که بوندره اولور تغییرات متخالفه عوارضات
 بر برینه

سند

بر برینه متخالف اولدنی کسی که **مثلا** گاه خزارت و گاه برودت و گاه
 لون بشره گاه کثافت لون بدن و گاه اعتقان بطن و گاه استطلاق
 بطن و بوندرک امثالی اولور تغییرات ایله متغیر عارضه لر زیری
 ظهور اولور **ایمدی** اشبوذ کراونن جوهر دمک کجری نک روانتی
 و بدنده عارضه اولان تغییرات متخالفه ذرات انواع حیثا حادث اولور
 انک ایچون بو قدر مقدمات و کجریات بدنده واقعه اولور انواع
 حیثا تک سبب حدوثی نه و جمله صورت نیر اولدنی معلوم
 اولمقدنی ایچون تصدیق و تسلط و نطفه باعث اولور **ایمدی معلوم**
اوله که بدن انسان بنده حادث اولان عارضه جمما جوهر دمده
 کجری طبیعیک بالکلیه فساد نشأت ایدوب و قوای واروا حک
 علی ماجرا عاده تغییراتدن عبارت اولمقدن انک ایچون اصحاب حیثا تک
 ابدانته عوارضات مذمومه عارضه اولوب **و کذلک** حیثا تک متنوع
 و انواع مختلفه ایله بر برینه متخالف اولدنی بو بدن اقدم ذکر اولدنی
 اوزره کجری دم فر بورک مزاج اصلی و طبیعی کندن عدول و خروجی
 و بر برینه مخالف ایله اولوب **زیرا** بو مخالف بونمزاجی حیثا سبب
 اولان ماده سنگ مخالفی ایله اولور که **زیرا** جوهر دم ممتزج اولور
 مایه متخالفه ذرات جوهر دمک کجری متخالف اولمقدن اولدنی بنده
 اشتباه اولمقدن **زیرا** کجری نک اختلا فند ناستی وجودت
 حادث اولان سو مزاج دخی متخالف اولور که انک ایچون قدی
 اطبا حیثا تک حدوثی سو مزاج نشأت ایدور و میسر در که **زیرا**
 سو مزاجک بر برینه مخالفی و کیفیاتدی تک تنوع ایله حیثا
 دخی متنوع اولور **ایمدی معلوم اوله** که اصحاب حیثا
 عوارضات متخالفه و ضعیف اولوب و صورت ظاهره

مشاهده اولند بنوعی عارضه سندن فرق و تشخیص
مشکل اولوب بکر که بنحک حرکت طبیعیست از یاده اولان تواترند
نبض انسان اولان کیمند رمتیج و متفرق اوله لر بودخی **معلوم اوله**
اگر چه جمیاً تده نبض متواتر و عظیم اولوب **یا خود** و صغیر اولور **مثل**
نوبتی حانده عظیم اولور **لکن** گاه اولور که بعضی سبانه و کذک
بنا مزاج خم صرف و قوی نوش ایذند و حرکت کثیره و متعیه و ریاضت
شاقه عقیبنده دخی نبض متواتر و عظیم اولور **ایمدی** بصورت
معلوم اولوب و تصادف اولنان نبض متواتر اولوب و اسباب خارجی
ذکر اولنان سبب یونمدی و قتلده نبض متواتر اولدیعی اسباب
داخلیه دندردیو حکم اولنوب و بوندن اقدم دستور بنصیه بسط
و تحریر اولندیغی وجه اوزرینه استدلال اولور **اناکر** تواتر مزبور ایله
می بعضی عوارض جمویه در عرض مشاهده اولور اولوقتلده
عارضه جمادن اولند غنه صحیح حکم اولنمی ممکن اولور **ایمدی بودی**
معلوم اوله که عوارض متزده درت عارضه اولیه موجود اولوب
اولیسی ذکر اولنان تواتر نبض اولوب **بختیسی** واقعه اولان قشور
و نقوضت اولوب **و خنجیسی** حرارت زائده و التهاب اولوب **در دخیسی**
بوندن اقدم دستور دین قاروره ذکر اولندیغی اوزره بغیرات
قاروره **در زیر بول** ذاتنده عکری اولمغله نقشنده متغیر اولور
لکن برودت و قشریت و التهاب عجمایه بکده عرض لازمی
مقوله سندن دکلر **در لیه** بوندر گاه معاد گاه احدیها افوه معارض
اولور له و اسبب کیفیات جوهر دمه غلیان ایرات ایدیعی ملح طیار حاکم
فعلیدر کسح مزبور ماده دمده اولان اجزاء و هینه ایله متزاج
ناتج دمه غلیان کتور و بواجزاء و هینه تک کیستی خسیله التهاب

شدیده **یا خود** مقدار حیثیتی ایله حقیقه حادث اولور **نتمه** کیم دخی
زاج ایله دین ترمتین مزاج اولند قدده حادث اولان **ملا علیان**
و سخت مغرطه کسی که بو کیفیت اجزاء و هینه طیاره ایله اجزاء
حامضه تک اختلاطنه ناسی خاش اولان کیفیتد بودخی
معلوم اوله که بدنزه واقعه اولان التهابک جمله کسی جمومتک
ماده اصلیه دخی تغییر یروب و تخم فاسد احداث ایله یکند ناسی
اولوب **کذک** جمیاً تده دخی التهابک منشی صومضندن عبارتده
نتمه کیم بو کیفیت مواضع عدیده دن ناسی دخی بیزیری صله
اولور که **از جمله** بعضی خراجات و قروحات و احصی بجماله
عارض اولدیغی کسی که بو مشلول اولان لکن ایگون جمحامضه
متضرر اولور **لر زیر** اخمز مزبور انوک ماده قلعیمو خلیونی
و عارضه جمکسی زیاده **ایدر ایمدی** بو مشلول علقره عینی سرطان
امثالی خموضتی شفا ایتمی ادویه داخلیه و پریلوب و حاجده
دخی ادویه اسرینه ایله ضحادر اولور **زیر** ادویه اسرینه
بو گونه قروحاتک و جواحد تک خموضندن ناسی اولان عوارضانی
دفع و ازاله ایدر **و کذک** علل ذات کتب و خفاق و سائر
اورام داخلیه اصحابه ابتداء علتند زانتهمایه و ارنجه یعنی
اورام مزبوره نفع بونجه جمای حاده لر عارض اولوت یعنی
حرارت دامنه مفرطه عارض اولور **و کذک** استوعقلر
خموضتینه دخی عظم فک سگک و املح طیاره و ذبل الفرس
مشلول ادویه نشانه لایله سر بیاند سیر و معالجه اولور **و کذک**
اسباب داخلیه دخی ناسی متولدا اولان حمزه فلفمونه اصحابه
دخی جمعارضه کسی بیزیری ظهور اولوب و بو علت دخی

خود خستن او مغلله بولگادنی داخلن ددویه نشار و چار جذا
طین افریطی و اسفیداج و بقی العذرا امالی او ویدر ایلد علاج اولونوب
و ادویه مذکوره لرایه علت مزبور هر ذال اولدند ز صکه عارضه
اولا حمادخی معزائل اولور و **کذک** انواع حیيات دائره معد
مجات لزجه و حامضه سندن متکون و متولد اولمغله اول حماد
ابتدای علاج افستاین و روح نوبت در طیاره امثالی ایلد علاج اولونوب
نیم کیم حمای رعبه خموضت سندی بی نشف ایتمک ایچون ادویه
حدیدیه و سربیه و یرلدیکی کبی و **کذک** حمای نوازل نسیمه و ونان
حمادخی صرافت بمفادون اولوب اگر بیمفار مزبوره در خموضت
اولور سه عارضه سی صراع و سعال یا بس و وجع مفاصل و حرارت
مفوطه حادث اولمغله اولوقته روح نوبت در سازج **یا خود** روح
ایسوز و محلول قرن الایل کهر بانی و ادویه ایونییه امثالی ادویه
ایلد علاج اولونوب و **کذک** جدری و حصبه و وجع مفاصل و نفیس
و حمای دقا امثالی حماد ایلد مجتمه اولان عتک جمله کنده ادویه
نشانه لرایه تدبیر و علاج اولونور هو اعدالت فی **ایمیدی بودنی**
معلوم خنداقت هر سوم اوله که ذکر اولان انواع حیيات کبک ایکن
و کسب لازمان و مقتضای بدن و کسب لبدان متنوع اولوب تا کسب
الاسباب رومی اولوب **یا خود** سالم اولور یعنی نهایتی صحت رسیده
اولور **ایمیدی** رومی اولور استول نوع حماد که قوای بزر علیل غایت
سقولیه ساقط اولوب و مدت مدید متحاری اولوب لکن اکثر یا
ماده بدنیه سی زوال غیر محسوس زائل اولوب در کتور اما سالم اولور
حماد کسب خلافتن ملا بس اولوب و افنای قوای بدنیه اتمز **ایمیدی** حمای
رومی دخی هر بر لوی کساریه اولوب **یا خود** غیر ساریه اولور **سب** لازمان

اولا حماد دخی یا دائمه اولوب **یا خود** نائیه اولور اما دائمه تغییر اولون
حماد دخی حرارتی بلا فاصله عارض اولوب بو نوعه حمای لازمه
دخی تغییر ایدر **اما** حمای نائیه کذک بو نوعه حمای دائره دخی
تسمیه اولونور که **زیرا** بو نوع حماد نوبت ایلد و دور ایلد کلدی
ایچون و **کذک** حیيات دائمه دخی اولابالذات عارض و حادث
اولوب **یا خود** نائیه بالعرض حدوث ایدر **ایمیدی** نائیه بالعرض
حادث اولور حماد علت اخره تابع اولان انواع حماد در که
اول علتوه عرض اوله رقی حادث و لازم اولور که علت مزبور
زائل اولد قوه حمادخی زائل اولور **سب** اولابالذات اولور حماد دخی
یا اتصال واحد اوزرینه اولور که ابتدا سندن انتها سندن رسیده
اولونجه حرارت عارضه بدنیه سی برکیا قوه اولور که اکامای کسوتس
تسمیه ایدر **یا خود** دخی جمله دائره کونه اولوب یعنی اگر چه حمای دائمه و ندر
لکن وقت بعد وقت عارضه حرارتی زیاده اولور **ایمیدی** همانک
بو نوع حادث اولوب یا غیره حادث اولور **بودنی** معلوم اوله که حیيات
نائیه دخی اوج نوع اولوب **بری** حمای مواظبه **بری** حمای غلب
و بری دخی حمای رعبه **ایمیدی** مواظبه تغییر اولان استول نوع
حماد که نوبتی بهر کون اجابت ایدر **اما** حمای غلب تغییر وقت
همانک نوبتی بهر کون کلیموب کون اثری اصابت ایدر **سب**
استونوبت خصوصه اولولیس نام طیب کتابک حمایا باند
دیگر که استون همانک نوبتک زیاده مدتی یکومی درت ساعت
اولوب بو صورت اوزرینه نوبتکری مابینیکومی درت
ساعت اولور دیر **اما** حمای رعبک بو بتک فاصله سی
اوج کون اولور که ایکنج نوبتی در دخی کون اولور **کذک** ایچون

اشبه جمایه ریح تسمه و نمشدر **ایمدی** بو صورتی که چنانچه کتب بو نو
ایکجی نوبتی بش کونزه بر والی کونزه بر ویدی کونزه بر و سکر و طقو
کونزه بر اولدی اجهار نقل و نمشدر **ایس** بو صورتی که جمای جمای
سدس و جمای سچ و جمای من و جمای سچ تسمه اولونور که جمال اولوب
بوزک هر بر لیک اعراضی ظاهر اربابی عندنزه معلوم و متمیز در
ایمدی جمایات نایبه دخی سازج اولوب **یا خود** مرکب اولور **مشکل** جمای
غیب سازجک نوبتی بر کون کلوب بر کون کلور **اما** غیب مرکب اول
نوبتی کلوب بعده او چینی کونزه اول کلنک نوبتی کلوب در دخی
کونزه ایکنجی کونزه کلنک نوبتی کلنک یکندن بو صورتی بعده هر کون
نوبتی جمال کلور **لکن** هر بر لیک نوبتنده واقع اولان حالات
و عوارضات بقیه صورتی اولمغله جمای مواظبه در اولدی بر برین
فرق اولونور **اسباب** ایمدی بوندن اقدم برط و کثر اولان
کلامدن منضم اولمش ایدی که واقع اولان جمای جوهر مرکب تخمینک
فساددن ناستی اولوب و تخمینک طبیعی غیر طبیعی شدن بلخ صیار
حافظک ارواحی کونیندن اولوب **ایمدی** بو قولدن ظاهر اولور که
جمایتک علی اطلاق سببی جوهر مرکب طبیعتی کویل ایروب و اکابر سو فرج
کتور ب غلیظ ایرات ایدجی بلخ طیار حافظک جمایتک سببی و غلیظ
مایسی اولور **ایس** مسامک اندر اندر ناستی بعضی مواد بدیه
عدم تنفسدن جماع و ضعیف مواد فضلیه محتبسه دن جوهر دره غلیظ
مایه اولمغله اولور **مشکل** عارضه سل امتالی قروحات باطنیه نک جمای ایرانی
و حمزه و ذات کتب امتالک جمای حله ایرانی و علت جربک داخل بدن
نکندن ناستی جمای خطیره ایرانی لیمفا حافظک جمای نوازل
ایرانی و فواکسه رطبه استمالیندن جماع و ضعیف و ماهوی و اقد

اولدی بیگی

جمای ایرانی بوزک کجمله سی جوهر دره و مایه کسنه غلیظ کتور مکمل اولدی
بیدار اولوب **ایمدی** معلوم اولور که مایه فر بوزک غلیظی با اسباب
حارجیه دن اولور که ماکولات و مشر و با ستر اولان کجی **یا خود**
تنفس ایله داخل بدن و اصل اولان هوای فاسده در دره کجی
یا خود داخل بدنزه بنف منقول اولوب **لکن** بونور دن متولد اولان
فاد مایه فی اجمله طیاریت کلوب و ارواح بدنیه و جوهر دم ایله
امتزاج بولمغله استعداد کسب لکن کجی تغییر کلوب و عارضه جمایات
اکمله باعث اولور **ایس** بو خصوصه قدمای اطبانک اسباب
جمایتی ذکر اولان تنفس ماده در نکره بر حرارت دخی انبات
اول حرارت ایله مسامات بدن مندر اولمغله کجمله بدنه سرایت ایله
مسامات بدن مندر اولمغله کجمله بدنه سرایت اتمک موجب اولور وید کجی
کلام دلال جتی ذکر اولان غلیظ مایه افساد جوهر دره و غلیظ مایه
اما جلدک مساماتک اندر دخی شرط اولدیغی اولور که
ما و لکه جلدک مساماتی حال طبیعیه و زرنیه منکشف اولور بدن
تنفس اتمک واسطه سید حاصل اولان مواد فضلیه بدنیه و جوهر
دره متنزج اولان اجزای غیر جمایه در مسام فر بوزک دن تنقیه اولوب
اخراج ایدر بر طرف اولور **اما** قنکه مسامات جلدیه اولور اجزای
مزبورده خروج ایدر میوب بدنزه قالمغله جوهر دره سرایت
ایدوب و سیرا سیر غلیظان مذکور ایرات اتمک باعث اولور
اما مایه مذبورده نک داخل بدنیه دره تولیدی بو طریق
وجود نیر اولور که **مشکل** معده دن جاری اولیه اولان موضعه
بر ماده حافظه و اصل اولوب و جاری مزبورده ایله
اولان منضم هموز نافض اولمغله ماده غلیظ دن متولد اولور

ایدر لکه

دم فاسد و مغلغله اعضا به غذا و مقلد صالح اوله متغذون لاجله
ترکم ایدوب قالور بو صورتده سربیا یا خود سیر ایدوب
ایتمکله مستعد و نور **خصوصید** تغذی اولان نسی صلب و بطی الانضمام
اولان ناکولات مقوله سندن اوله اولمکله غذا معده در طول مدت
مکث و مستقر اولمغله نزن نزع بر ماهه مایه حاصل اولمغله ذکر اولان
کیفیاتک حد و ثمنه موجب اولور **زیرا** معلوم معارف مرسومه که اغذیه تک
ذکر اولان منسلکوز و جهت کسب اتمسی یا جموضت واضی دن
اولوب یا خود فی اجمله اولان خموضتدن حاصل و بید اولور **ایموی**
بویله اولوب مایه مزبوره بهضموم باقیه ایله کمالینغ منضم اولوب
دم حموم اوله مدیفیدن ناشی بالضر و غلیان اتمکله مستعد اولور
و ایدوب **بوسورتده** معلوم اولور که انواع جمیات دائره اکثر یا
مجاوی اولی در متولد اولان مایه در فستات اتمسی اولور **و کذلک**
جمیات دائره دخی علی الخصوص سالمه اولان نوعی اکثر یا مایه در
فستات ایدوب مایه مزبوره غلیان دائمی ایرات ایلدی و فکرم
دن اولور اولور اولور **اولور تک** ایچون جمیات دائره انواع تک تام البی ائی اولوب اما اگر
بکرانی عوق ایله تمام ایلان جمای دائره لاکر یا جمای دائره انتقال
ایدوب و صورت مزبوره جمای غلبه دائره و جمای دائره نایبه مشتبه
اولوب و استویکی نوع جمیاتک اجتماعدن ناشی جمای دائره نایبه متولد
اولدینغی اکثر یا متهد او نمتدرا اما خارج عروق اولان موادک مایه
جمای ائی بوسورت اوزرینه در که مثل جراحات و قرحه و حده واقعه
اولان مواد منفعنه جوهر دم و داخل اولوب وانندن موجب مایه غلیان
حادث اولور **بوزنی معلوم اولور** که جمیات سالمه لیه مایه غلیان اولان
قلیل یا خود سیر اخموضتی موجود اولدینغی ایچون بدنده اولان التهاب

و تقشیریه اندن حادث اولور ایس ایدی **و کذلک** جمیات رودیه
دخی مایه حامضه در لکن صرافتی زیاده و طیاره و نفوضتی اکثر در
بونورک کیفیتت ارواحه سربیا تاثیر اتمکله بر طبیعت سیمیه سید
و ایرات ایدوب **لکن** استومایه دائما مواد عاصیه تک کثر تندن اولوب
بلکه گاه اولور که اهو یه رودیه دخی بو مایه متولد اولور خصوصید
اهویه **رخیته** اوله **زیرا** استوفصل ربیعک اهو یه کسده مایه جمای
زیاده متولد اولور انکی ایچونکله یام ربیوه ظهور ایدوب حشایس
طریقه دن ناشی موله اولان زف و غلیان رتمه تنفس واسطه سیده
باعث اولوب مواد ایی دایدوب **و کذلک** اهو یه صیفیه دخی ذکر
اولدینغی وجه اوزره بو مایه سبب اولور که **زیرا** انده مایه قلوبیه
ساریه ربیون زیاده در **و کذلک** ایام حریف و شتاه دخی منضمه
جمیات حد و ثقیل اتقوع اولوب **زیرا** اول فصلده دخی مایه تاکه
و کذلک استومایه جمایسلا که اولس بعضی غلیان تک لکن لوی
تغذندن دخی متولد اولوب **و کذلک** استومایه جمای صحابندن
دخی حادث اولوب و سرایت طریقه سید اخزینه اصابت ایدوب
و کذلک کا اولور که ستهابک کثر تندن استومایه متولد اولور
لکن بو تقدیر وجه انظارک اختلا فی سبیده مایه مزبوره دخی مختلف
اولوب اما اکثر یا استوانظار دن جمیات و ابائییه و رودیه ایرات
ایدوب **الصلوات** ایدی مطلقا جمیاتک علاماتی بونندن اقدم
ذکر اولدینغی وجه اوزرینه توا تر بنفص و التهاب بدنیه اولس ایدی
و گاه اولور که جمیات اصحابنه عوارض کثیره حادث اولور **لکن** هر مجموع
اولان کیمسنه لیه جماله سی بولمنق لازم اولوب اما عارضه عطش
یعنی صومر لوق کثر تنده حادث اولور **و کذلک** عارضه صلح

دخی کثیر الوقوع اولوب وکاه اولور که غشی امتالی عارضه لر دخی حاد
اولوب **وکنک** بعض محموده استهاریطیبی اولوب و بعضی سنده زیا
اولور **نته کیم** حمای ربک ابتدا لر نده کثیر وقوعی کولت **یا خود**
وحم وفساد الشهوه عارض اولور **نته کیم** محمود اولور غور تکره کثیر
کولت در **یا خود** استهاریطیبی ساقط اولور که **نیکیم** حمای حرقه لر
وردیه لر اولور یعنی **تقدمه المعرفه** حیثیت مقدمه المعرفه سی نبض
وقار و رده دن اخذ اولور که **کر** نبض متواتر و عظیم اولور که حیثیت
دائره لر وقت نوبتی اعلام ایدوب اما حیثیت دائمه لر قوای بدنیه ک
قوتنه و قلیک تا ذلله سینه دلالت ایدر که **زیر** دمک غلبانی زیا اولور غن
قلب متواتر آدمی عرق شربینه نقض و دفع ایدوب و بوندن شربینه
دخی انبساط کلمه اول سبدن نبض عظیم اولور اما **کر** نبض صغیر و متواتر
اولور که استهاریطیبیه غلبانی ایدر که اول فکر اولمان ک خلای
اولمغه بومکت ردی اولوب **کر** نبض قوی اولور که زیا ممدوح
اولوب حتی دیر که حیثیت وقت استهاریطیبی کرمک حمای کلمه و کرمک
حمای ردیه اولسون حادث اولان عوارضات مخوفه وردیه لر جمعه
اولور که دخی نبض علیل عظیم و قوی اولور یعنی وقتیه بل کندن
خوف اولور که خصوصیه نبض عظیم و قوی اولور قدر ما عدا جوی
مستوی و منتظم اولور اول وقتیه دخی زیا ممدوح اولور **یا**
شریان ماده دمی تخمینک و نندن ناشی ارواح کثیره لیدینگ جیاد
واستوانه دلالت ایدر اما **کر** بصورتیه اولوبده نبض صغیر اولور
ردی اولوب خصوصیه حیثیت دائره لر اولور که حیثیت ردیه اولور
غایه الغایه ارد اولور **زیر** نبض عظیم بدنیه اولور اولان دمک توانی
علی السویه و لمنه دلالت ایلوب و نورانی کفر بور ایدر مده متولد اولور

اولور اجزای عکریه باسهوله مندرج اولور کلمه **یا** نبض صغیر توران
دمک فقدان دلالت ایلدی کی ایکن سقوط قوای بدنیه امتالی
حالات مشهوره مینه مجتمع اولور کلمه **یا** اولور که جمعی نبض
صلب اولور لکن بصورت چندان مخوف اولور علامتدن اولوب
زیر اغشیه بدنیه ک فی الجمله تا ذلله سینه **یا خود** ایدر که غن
متقد اولور نیت ایدر که بو حالاته شربینه منبسط اولمغه
یا خود ایانک بعضی شربینه اولمغه اولوب انک ایکن نبض صلب
زیا روی اولوب **وکنک** اکثر یا استهاریطیبی صلب اعضا غشیه
لر واقع اولور فلغونی لر ایله مجتمع اولور حیثیت اصحاب بنده اولور
نته کیم ذالجنب و ذات الصرا اصحاب بنده واقع اولور کلمه **کر**
نبض منتاری بو صنف ندر **لکن** بعض حیثیتده خصوصیه حیثیت روی
که اندر روح نف نیه و اعصاب بدنیه زیا ممدوح اولوب
وکنک اگر علیل کندن فقدان شربینه ایدوب و کیف اتفاق نبض دخی
صلب اولور اولور که زیا مخوف اولور علامتدن اولور
ایمده بو حالت اکثر یا جنونه و تشبه مؤدی اولوب اهل که
رسیده ایدر اما **کر** نبض لین اولور که صمد و اعصابک
آفتی قلبی و لما سینه و روح نف نیه کلمه حقه و کتده اولور
اعلام ایدر و اکثر یا تبیل بدن ایله **یا خود** عرق خفیف ایله مجتمع اولور کلمه
انک ایکن نبض موجی که عظیم و قوی ولینه اولوب و انواع جمعی تکره
عرق ظهورینی و عوارضک قلشنی اعلام ایدوب اما نبض صلب
طبیعتک عرقی حارجه دفع انکه عدم قدرت و تحملدن ناشی اولور حکم
اولور که **زیر** ایانک جلدیه متمد و اولوب و مسامات بدنیه
مزبور دن مندر اولور یعنی ایکن اولور اما **یا خود** ایدر که حیثیتک

تزیارینده نفع و فحاشته نظر اولوب اگر بو وقتده علاما نفع بولور
دلالت حیده دن اولوب علی الخصوص جمیاد اثره لجه زیاده مخرج
اولان علاما تندر اما اگر علاما نفع بوق ایسه لوقته حطری ملاحظه
بسی نفعی دلالتی ابتداء قاروره صافی ایکن بعده عکری اولوب
و غلیظ اولمیدر که و وسطنده یا خود اسفند مرسوب دخی اولور
و کنگ رسوب مقدار هر قدر زیاده اولورسه اولقدر مخرج
اولور اما قاروره نفع اولوب و خام و عذیم النفع او میسی لازمی
دلالت هر علامه مخرج اولوب و خوف اولور یا فقدانی صورتند
علی موت و سلامت مساوی اولوب زیر کیفیت فحاشته بعضی مواد
دم ایله متزاج و اکادیندن ناستی و مک تخم طبیعی سی فاسد اولوب
وانده غلیظ محموله ایراشدن عبارت اولوب اما کیفیت نفع دم ایله متزاج
و محتاط اولور مواد ک جوهر مدن منفصل اولوب کویا که غلیظ
ایدن مایعاتدن بعضی اجزاء عکری سی انفصال بولوبده و سفند
رسوبی متمیز اولمسی قاروره ایله محتاط و جسدن عبارت اولوب
ایکن حییات حاده لریک ابتداء قاروره صافی و رقیق و فی الجمله
منسب و بلار سوب اولور زیر اینوز حال مجامعتد اما وقت تزاید
غلیظ و عکری اولوب و انتهمانده رسوب ظاهر اولور که بو کیفیت حال
نخبر ایله جوهر دم غلیظ و اسطه سید بولانوب و اجزاء عکریه
اندن انفصال قریب اولدقه قاروره ل غلیظ اولوب یعنی اجزاء
عکریه فی حامل اولور که قاروره مزبور علی حال ترک اولدقه
اسفله رسوب تمیوب و عکری اولدنی حاده قاروره دخی بمنز
غلیظ بقا سی و استمراری اولدنی اعلام ایدوب اگر اجزاء عکریه
اسفله رسوب لریک نفعی ابتداء سی ایله مغم اولدنی بیان ایدر بقراط

فاضل فصولک اولکی مقاله سنده دیر لریکه ایدانه استفرغ لازم کلد
طبیعت میسی اولان مجاز تنقیه و نمنی بیوروب لکن حالی بجه تنقیه
مراد اینمدر زیر فحاشته جانده مواد دم ایله متزاج و محتاط اولوب
وقتده تنقیه ممکن دکدر و بلکه جمله بدنی سهو تکدر یا تکدر که **مسل**
انواع حییاتک وقت ابتداء سنده و تزیارینده ادویه مقیه و ادویه
موقه و مدره و یرلیوب تا که قاروره علاما نفع ظاهر اولدنی
و یرلیوب و حییات دائره و دائمه و سلمه نیک اولدنده استخوانونه
رعایت و اجبر اما علاما نفع بیدار اولوب و جوهر دمده ماه
مرضه متمیز اولدقه بالسهوله اشبور و الایله طبیعت اعانت اولور
ایله حییات سلمه تنقیه مراد اولدقه نفع و فحاشته نظر اولور
اما حییات درویه یعنی نوبتی اولاندر اولورسه بو قانونه نظر اولور
ایمان وقت ابتداء ایکن ادویه مرسیه ایله ادویه بادیه موقه و یرلیوب
اما که طبیعت ایکنی یا خود و حیاتی کونده حصیه و جدری و طواعین حره
امثالی اولان حادثه لری ظاهر اعصابیه دفع و اعواج ایله **بودنی**
معلوم اوله که ذکر اولان نفع که ماه مرضه نیک جوهر دمدم انفصالندن
عبارت اولوب و محالات بحرانیه نیک جمله سی بو کیفیتن حاصل اولور
مسل ماه مزبوره مدن منفصل اولدقه خارج بدنه نفع اولوب
عقاید یا خود بولایله یا خود ر عاف ایله خروج ایدوب یا خود
اطراف بدنه و اصل اولوب بعضی اورام و خراج و سبور احداث ایدر
و کنگ لاه اولور که منفعه اولدنی موضعی یا خود جوهری تحریش ایله
عوارض مختلفه احداث ایدر **مسل** حوق ایله منفعه اولدقه برد و تشویه
در عاف ایدر منفعه اولدقه و اندن سهو و جنون و حکم الاف و و صراع و صمم حوض عوارض
امثالی عارضه و مانجه لریک ایدوب **نتمه** کیم **بقراط فاضل** دیر لریکه اندر مقدم

حوض عوارض

تقیه عارض اولور دیتدر بوندر نکره **بوونی معلوم اوله** که تکیه
جمله صیدله حیات دائره لره ما ویکه قاروره در فحی جت اوله
علتک انتهایه وصولنده شبهه وار در **اگر علامت نفع ظهور ایدر**
دای علامت حیده اولوب وسلامت امید اولور حتی قارور سنده نفع
ظهور ایدر علیک هلاکی کور **مستدر دیر لکن** بونک خزانه در که
اگر قاروره در علامت نفع فی الجمله ظاهر اولوب بجهه فحی جت ظاهر اولور
دایا حطنک اولوب **مثل** اولکی کون رسوب بیدر اولوب عبده
غائب اوله کبی **یا خود** قاروره در غلیظ و زیاده منصف و کیف ایکن
بعده رقیق خروج اتمکه بدار ایده اکثر یا بو مشق قاروره اصی بی هلاک
اولوب **ایدری** بو کیفیتک سببی یا اسباب خارجی دن اولور ق
حرف قوی تشرباتک ایلر غضب ایدوب و یا خود زیاده بر طعام
اکل ایدوب خصوصیه کمالی سنی اکل ایدوب **یا خود** اسباب واحده دندر که
طبیعت حرکت و ماده عرضنه نک دفعه عدم اقتداری اولدی کبی **بوونی**
معلوم اوله که کیفیت نفع مجرب طبیعتک فعلی اولوب و کمران خصوصیه کاتاج
اولمغضاضاعت ایدر کالاعانت ممکن اولوب بحق طبیعتک اوزرینه طاری
اولان نقلتی ازاله یه سعی اولور **مثل** غلیان و مبعث اولان خصوصیه اصلا
و تعدیل اتمکه انی طبیعت اخوه خویل و سنور و **سلو بوس نام** طبیب
دیر کوی چیار دیر اصی بنگ قاروره سی اصی قاروره سنده به اولور
علامت ردیه در اولوب **زیرا** ارواحک عدم حرکت و جوهر دمک
نحری جمال مرتبه فاسده اولمسنه دلالت ایدر مع هذا بونک کبی محال
التهاب بدنیه قلب اولوب و قوا کمال مرتبه ساقط اولمغضاضات
عصبیه کثیره حادث اولور **لکن** اگر علامت نفع ظاهر اولور خوف اولور
ابراطر فاضل دیر که اگر حیاطه یدرخی کوندن مقدم علیده یرقان

ظهور ایدر سه خزانک اولوب لکن خطری کلی دکور دیر **سناطوس**
طبیب و **سناطوس** حکیم دیر لکه حیات دائمه نک در وخی کوبنده
یرقان ظهور ایدر سه علیک صحت رسیده اولور نک کوردک دیو کتر
ایدر لکه **لک** بارطو لیسوس نام طبیب وخی دیر که حمای برک
یدرخی کونندم مقدم یرقان ظهور ایدوب علیک سلامت بو نفعی
کوردم **دیش** **سین** فی الواقع یرقان دمک غلیانندن حادث
اولان رخواه نک تحت اجد کول ایدوب وانده محتبس اولمسنه
نشأت ایدوب **اگر اوخی یا خود** در وخی **یا خود** یدرخی کون ظهور ایدر
علامت حیده دن اولوب **اما اگر اولکی یا خود** ایکنجی **یا خود** کونجی
کون ظهور ایدر سه خزانک و نادرا سلامت اولور **زیرا** بونک
ظهور ایدر یرقان عارضیدر اولکی کون ظهور ایدر در اتمه ک اوله کلمتدر
و حاصل یرقان ظهور کانی الجمله علامت نفع دن صکره اولور سه
سلامتدر **سناطوس** نام طبیب کتر ایدر که اگر در وخی کون
یرقان بر دو قشوریه ایدر ظهور ایدر سه علامت حیده دندر **زیرا**
بکر انیدر که یدرخی کونندم مقدم بلا برد و قشوریه ظهور ایدر سه
علامت ردیر **زیرا** بکرانی اولمیوب عارضیدر **اما اگر عقبنده** سهال
یا خود ادر اتمالی دفع طبیعی به متعلق سنی ظهور ایدر سه اکثر یا سلامتدر
دیدر **بوونی معلوم اوله** که حیات خصوصنده هلاکی کفایت ایدر
بر علامت مجربه یوقدر **لکن** سئوقدر وارد که علیک کوی زیاده
غضبی وانفنده سیلا ایدر بر ماه بو غلیک الدینی انقنه کر که باور
و کرک متواتر ایصال ایدوب کتورسی و اکثر یا بونسی اولمی
بو مشق کتور دایا موتی انذر ایدر **العلاج** ایدر حیاتک بعث
علاج وانذغای مجرب طبیعتک مزاج بدنن دفع ایلر اولوب **یا خود** صا

ایله اولوب **ویا خود صناعت** و طبیعت ایله اولور اما دفعی طبیعت
ایله اولور یعنی طبیعت ماده ممرضه بی نفسی کتوروب و محران تام ایله موجود
اولان عارضه چنانکه زوالی کبی اولور اما صناعت ایله اولور یعنی حیاته
باک صناعه اولان اولور ایله اولور که اولور که اولور که اولور که اولور که اولور که
اصلاح ایدوب و غلیان دی تسکین ایدوب یعنی طبیعتک ماده بی نفسی
ایصالدن مقدم استود و اولور ایله مزبور غلیانک تسکینی ممکن اولور
مثلاً حیات دانه لرم **در یوردیوسک** دفع احمیات کبی **یا خود**
فردیوسک کندک دفع حیاتی اولان اولور کبی **و کندک**
صهای رعبه قنه قنه دن اولان اولور کبی اما صناعت و معا طبیعت
ایله اولور یعنی طبیعتک ماده ممرضه بی انضاج و اصلاحه و جوهر دمک
تقریقه اعانت ایدوبی ادریه ویرتک ایله اولور یعنی کبی اولور که اولور
دوالر ادریه معدله و ادریه نشافه و ادریه معرفه و ادریه مزبور
اولان اولور کبی **زیرا** استود اولور غلیان ایدوب موادک دایتمی
تسکین ایدوب و دمک سو مزاجنی اصلاح ایتیکله رداست مزبور
دن حاصل اولان عوارضات تغلیبه بی ازاله انمه لری کبی **طبیعت**
فعلنه اعانت ایدوب **و حاصل** استود اولور ایله طبیعت اعانت
دماه بی جمای اصلاح و تسکین صکره فصد و تنقیه و ادریه
افیونیه ایله تدریه تغلیبه **مراحت** او نمنق حیاتی علاج اولور
ایمدی استود اولور حیانه ویسی سار غلتوره ویریلان منضجات
کسیدر که **زیرا** بونلر جاری اولیده اولان موادی و جوهر دی انضاج
و تعدیل ایدوب و اجزا فضلیه ردریه بی تفریق و ترسیب ایدوب اولور
طیاره و ادریه معدنیه ثابت لری کبی **مثلاً** ادریه انیمونی لری
از جمله نوبت حمادن مقدم استو سفوف ویرتک غایت خناسیدر

ترکیبی بود قریب طریقت در اتم مرجان احمالت در اتم اخذ اولوب
وسفوف ایکی دفعه ده ویریلور **یا خود** سر مضط نصف در اتم انیمون موق
نلت در اتم طخ افستین درت جبه اخذ اولوب و سفوف ایکی دفعه استعمال
ایتدیریلور **بودنی معلوم اوله** که گاه اولور که ماده ممرضه عرق و اسهال
ورعاف امثالی ایله دفع طبیعت سکندره خارج بدن دفع و خروج
ایمدی بو خصوصه صیبه ملاحظه و قائل لازمدر که ماده ممرضه
استواندفاعی کبر اینمیدر یوخسه دکمیدر یعنی استواندفاع حال انضاجه میدر
یوخسه حال مجابت میدر **اگر** مجابت حالنده ایسه لامحاله علیده
ضعف ایرات ایدوب اولور اولور قنده انی بعضی ادریه ایله منع و دفع
اولور نمقدر خطر وارد **زیرا** ماده مزبوره نک اعضای شریفه بی
انضاج بندن خوف اولور **مثلاً** جمای دانه سالمه بی مبتلا کبی
قاروده کنده بمنوز نضج علایمی یوغلیکن او چنی یا خود دور وخی
یا خود شنجی کوننده اسهال **یا خود** رعاف عارض اولور البته کبرانی
دکدر لایحه قوایه ضعف ایرات ایدوب و علت طبیعتک غلبه قیسی
منکل اولور **یا خود** استو اسهال و رعاف انتهای ممرضه سید
اولور نمقدر اولور **اگر** عارضه مزبوره برصفت ایله قطع اولور
حمایزه اولوب و عطش و صداع و جنون امثالی عوارض
خوف اولور **مثلاً** رعافک منغدن جنون و تشنج عوارضاتی کبی عارض اولور
ایمدی بو خصوصه طبیعه واجب اولان اولور که بونک کبی **ملاحظه**
ملاحظه ایدوب **اگر** دفع کبرانی او ممرضه صدره اعانت عارضه
ایدوب و عوارضاتی منع و دفعه سعی ایدوب لدر قی طبیعت قوت
ویرورک کجس و منع ایدوب **لکن** ایکی صورتده دفعی منفور
خطر وارد درانی ملاحظه ایدوب **اگر** وقت و سعی ایدوب **بلاطی ابقراط**

فصل اولی در مقادیر سنده بوجوهی تعلیم ایدوب ویر که افکار
باستفراغ من بدن عند استطلاق البطن والیقینی بکونان طوعا من النوع
الذی یبغی ان ینقامنه البدن نفع ذلک و سهیل احتیاله وان لم یکن کذلک
کان الامر علی الضد یعنی بواند که فاعله سهولت ایدوب و لوب بفر
علیه خفت کله اول اندفاع نافعه بلکه اعانت لازم در اول اندفاع
علیه ثقلت و ضعف ویره او خصوصه نافع و کل بلکه مضر و خفیه در
و کذلک فصد خصوصی که اطبا حیوانات جمله سنده لازم در طن ایدوب
کن بومقامه رسیده او بجهت کرب و نمان کلامدن ظاهر اول اول که
فصد او نطق حیوانات جمله سنده لازم او میوب از جمله حیوانات و اگر چه
قطعا جائز در کدر و لزومی یوقدر و انزه ادویه مرسیه و ادویه
مقیه استعمالی کفایت ایدوب و بلکه فصد اندک مرض مزمن و مقفنه
باعث اولوب و خارج عروق ایکن داخل عروق اول سنده بادی اولور
و کذلک حیوانات دائمه و سالمه لوبه درخی فصد اقتضا ایدوب که احتراز
ایدوب کرد زیر الا که اولور که بعضی جمای سالمه لوبه فصد موجب
انتقال جمای رویه اولدنی جوق کرده مشد و جمای رویه
فصد ایتمک معادلند علی بن غیره سکین و نوح ایتمک **و کذلک** جمای
سالمه اگر چه فصد ایتمک مناسب **کن** دائمه لازم در کدر که
جمای مزبور که ابتدا سنده قوی ویرستن ایسه فصدی باهمال ایتمک مناسب
اولوب **و کذلک** اگر فصد مناسب اولدنی صورتده درخی ابتدا سنده
اولوب که او چینی در درخی کونه رسیده او مس ایسه علت روانت
ایرا نندن خوف اول نور **و ا حاصل** جمای محرقه سالمه مبتل اول مس
کیمنه اگر ت با اولور **یا خود** اغدیة محمود الکیوس و کثیره الفل
ومر و بات قویه استعمال ایدوب یعنی مستم اولان کیمنه لوبه اولور

یا خود و علیده استلار دم مت ایدو نوسه **یا خود** فصد و ارسال
علق امتالی ایله استوزاغ و مره معقا و اول مس کیمنه و اولور
یا خود و مقنی استعمال ایدوب ممکن او نماز کیمنه و اولور
یا خود و غلیان دم سندی و ماده سی زیاده اولوب وانندن تولد ایدوب
ارواحدن کثرت و التهاب امتالی عوارضات عارض اول مس اولور
و وقت ریح **یا خود** و صیفا اولور سه علق وقت ابتدا سنده
فصد ایتمک مناسب و جائز لور **یا خود** سئول علیل که انده غلیان
دم صغیف اوله نندن فصد احتیاج یوقدر **و ا تو طوس** طیب
بوجوهی فصد بر فوس تغییر ایدوب و میسر که حییات ملتهبه
مناسبت سز جمله فصد تمک علیی مراد اولانها آهلاک ایتمک
ایدوب و بوند فصد **معلوم** که فصد که فائده سی نیه طریقی در
حالا معلوم او میوب **زیرا** ایدوبی که فصد ایدوبه درمه نفس کلوب
و حرارت خفت کلور بلکه فی الحمله شبرید امید اول نور **کن** بوکل
می لفظ کلام و ایتمک ممکن اولور که اول کیمنه نک که جوهر دمنده
حرارت و اصی اولوب و عروقنده دم زیاده بجهت جمع اولور مو ضعی
ضیق اولدنی ن ناستی عسرت ایله غلیان ایدوب اوله **ایمدی**
به صورتده فصد ایتمک غلیانی زیاده ایتمک **زیرا** فصد ایله
دیک کیمینه قلت کلوب و موضعه وسعت کلله بالسهوله غلیان
ایتمک موجب اولور اما تنقیه بدن انواع حیواناته مناسب اولوب
انجق اخطا طره مناسب اولوب تا که مایه حیوانیه بی اصلاح اولور
و نضیح ظاهر اولوب و غلیان سکین اولدنی تنقیه اولنیمه **زیرا**
بیهوش و وجود درخی نکدی ایدوب بعضی اعضاء اصلیه بی کثرت
ایدوب و علیده ضعف ایماث ایدوب **سی** استو کلامی تا سید ایدوب که

حیات دائمه نك ابتدا سنده بر قاج د فوه تنقيه اولمق ايله بعضا
علت نقليل اولمق م شاهده اولنوب **و كذلك** بعضا حیات دائمه نك
ابتدا سنده تنقيه علتك سبب ايله تدرید اولوب و ما یوس اولمق
رتبه سی دخی کور مسدور زیر ابتدا حیاتده تنقيه ماه مرضه بی ازاله
وافراج اولوب بلکه طبیك جهلمدن ناستی اولمش بر فخلدر **که بعضی**
که ابتدا مسهل و یرلک ایله حیاتك اندفاع کورلدر **لکن** نادره عذر
اما جائزدر که و یریل مسهلده قوه اصلاح و انضاج اسهال ایله معاً اولمش اولمق
و مایه حیاتی اصل حدن صکره اسهالیمس اولمق **مثلاً** سقمونیاه و خنظلده
قوه انضاج ایلده قوه اسهالیه بی جامع اولد قتری کبی که بوندرک فخلدر
مجرد اسهال در کلدر **و ای اصل** انواع حیاتده تنقيه مراد اولمق
بوالطبا ابوطالب انما ینبغی لکن استعماله وار و انحرک یک حدن
ینضج المرض فاما دام نیا فلاینبغی ان استعمال **و کذک** کلامنی دستور
لازمدر بودخی **معلوم اولمق** که بقراطک دو الفظندن مرادی ادویه
منقيه اولوب کور ارار ایلده و کورک اسهال ایلده تنقيه ایتیمی اولسون
بوندرک جمله سنده شامل اولوب **خلاصه** ماه مرضه حیاتده اسهال
تنقيه ایلک هر جمده حصو صیده ابتزده مناسب اولمق کاه اولور که
ابتدائی ایلده تنقيه یه عجله اولمق ایلده ماه مرضه استیصال اولنوب
و حمادخی مندرفع اولمق صورتده دخی بالسهوله علاجه قلال اولور
زیرا ادویه مقیه حیاتیه باخاصه نافع اولمق اولمق اولوب حصو صیده
حیات دائمه نك بعضی سنده مقی و یرلک سزین علاج مشکل اولور
کذلك حیات دائمه حاده نك ابتدا سنده و تنزایدنده دخی مناسب
اولوب بلکه فی جمله دانتی اولمق جمالیك ابتدا سنده مقی و یرلک
حفت بولدی منقولدر **نتمه کیم** سیدکام نام طبیب کوریر ایتیمدر

80 **ایمیری** اول مجموع اولمق کیمسند که مزاج قیه مستعد اولوب یا خود
عوارضات مراقبیه مبتلا اولمق **و کذلك** غنیان و حش قریب
ومرارت فم عارض اولمش جمومینه **و کذلك** صدراع و درواردر
شکایت ایدنده ابتدا مقی و یرلک غایت الغایه مناسب
اولوب **اه** اسهال ایلده تنقيه اقتضا ایلدی صورتده احتقان
لبنه کز مسهل شدن مناسب اولوب حصو صیدالتهالی قطع
ایکون و عوارضات راسیه و خنظلده قیه بی تسکین ایکون احتقان
ایتیمک عایت نافعدر **لکن** ایکی شرطه مراعات ایتیمک لازم
ولا بددر **و اکیسی** طبیعت علیل طرف خلافتده تنقيه یه میل ایتیمس
اولمیه علی الحکوص طبیعتک طرف خلافتدن تنقيه یه میل کرائی
اولمق انی فوج ایکون احتقان قطعاً مناسب و کلدر **مثلاً** حیات
دائمه نك نوبتنده عرق ظاهر اولمش ایکون احتقان ایلده
تنقيه مناسب و کلدر **ایکیمی** حسیه و جذری امثالی ماهه کما
ظاهر جمله مندرفع اولمق حلالده احتقان مناسب اولمق
اگر غایه الغایه قتها ایدر سه حقه حقیقه ملینه ایدوب **لکن** ممکن
اولدی مرتبه احتراز واجبدر **و کذلك** فمدن اقتضا ایلدی
وقتده ملینات حقیقه و یریلوب حصو صیده ملینات مزبوره
ایلاج منضج ایلده ممتزجا و یریلوب **یا خود** اولمق ملینات و یریلده
اندرک فخلدی مجاری اولی بی نخی و ز ایتیمیه **مثلاً** کوریمندی
در اوند و تقوع نساکمی کبی که بوندر ابتدا ده مرضی و یرلک ممکندر
اه موقاتک حیاتده فائده سنی طبیعت انی بزره کورستروب
ایما ایدر که جمیع حیات وقت استهالیه و اصل اولمق قده طبیعت انی
عرق ایلده دفع ایدوب و حیاتدن به جمایه قدر که نکس حوی اولمق

بلا تعریق علاج اولنه **یا خود** انسز منفع اوله دیو حکم اولنه **ایمید**
علامت نفع ظاهر اوله قد فکرة ادویه موقه مناسب اولوب **نته** که
تزیید وقتنه ادویه مرسیه مناسب اولدیگی **پس** اول کیمینه
که ظاهر لورنده رطوبت و نذات اوله اولمشورده موقات و **تویوب**
بلکه بر دفعه دکل دفعات کثیره اید ویرملک واجب و لازم اولو
زیر اید و فوجده اگر چه تنقیه ایدر لکن تنقیه ایدر کی قدر جوهر دی کر تک
ایدر **وقت** که تکرار استعمال اولنورسه دخی کمال اوزره تنقیه ایدر
دخی الواقع عوام اطبانک تزیید وقتنه و انتهایه قریب اولدیگی
وقتنه موقانه مداومت ایتدیره رک انواع حیاته بلکه حیات
دائمه به علاج ایدر کثیره اوقوع اولمشور **لکن** طبیعت حرکت
بکرنیه سی استعمال ایدر یوسفه ادرار ایدر می یوسفه عرق ایدر
انی ملاحظه ایدر و عرق ایدر اولدیگی صورته تکرار ادویه موقه ویره
بولر کا قطعاً ملاحظه ایتدیر اما موقاتدن ایسه مستدلات اختیار اولنوب
حیفات و نایویات و ضمنی اولان موقات اولمیوب بلکه ادویه
ثابتة و نشافه و ادویه طیاره لکن دهنیه ورمادیه دکل بولر
اختیار اولنوب اما حیات رویه ناک ابتدا سندن انتهایه رسیده
اولنجی موقات باد زهریه ویر یوب در دخی بشی کونه رسیده
اولنجی ماه سینن خارج دفعه اتمک لکن چون طبیعت اعانت اولنوب
لکن بوتدیر دخی اجمله غلیان دمه زیاده لک کلمکله اولوقته ادویه
نشافه مخصوصه که کباریت ثابتة معدنیه کچی مزج اولنوب مناسب اولو
و کذلتک ادویه مزبوره دخی ابتداء مختلله و انتهایه قویه ویر یوب
ایمید حیات رویه لورده تدبیر معالجه بیاجت ماه و نفع اولمیوب
و انتهایه رسیده ایسه نفع بولوب جوهر مدد متمیز اولنور ماه بی ادرار ایدر

اولجه سعی ایدر لکن **اگر** عرق ایدر مزاج علیله جزوی نظام کلور موقات
مزبوره بی ادویه فیونیه به ضم و الحاق اولنور **زیر** افیون اگر چه
سازیم ایدر مواد قطع ایدر **لکن** عرقی سرعیا اظهار ایدر
و طبیعت عرقی دفع اتمک سهولت ویر اما ادویه افیون اگر چه
نفسنده مناسب دکلر لکن گاه اولور که بعضی عوارض شدید
تسکین ایچون ویرملک واجب اولور **و کذلتک** گاه اولور که طبیعت
حمایه توجه ایتدیر حرکتی منع ایتدیر ببدنن حمای دفع ایدر **لکن** کس شکر
باعث اولمشورن **یا خود** عسل فرمنه به مودی اولمشورن و سوسه اولور
ایک ایچون ادویه فیونیه حیاتک ایچو تزییدنده استعمال اولنوب
انتهایه رسیده استعمالدن احتراز اولنور تا که حرکت بکرنیه منع ایتدیر
دیوب **و کذلتک** ابتدا سنده دخی استعمال اولنوب کچی ایتدیر
زیر طبیعت نفع نر و عینی منع خوفی ایچون **ایمید** ایشود اولنور
حیات دائمه اولوب **لکن** انواع حیات دائره لورده تدریجاً مقدر
نوبت حمایه بدار ایتدیر **یا خود** نوبت حمایه عوارض شدید اولورده
تسکین ایچون استعمال واجب اولور **لکن** ایکی نوبتک بیننده استعمال
اولنوب مگر که ادویه نشافه مخصوصه و ادویه موقه ایدر مختزجا
استعمال اولنورسه باس یوقدر **ما تدبیر اغدی** معلوم اولور که سکر و شکر
در شمای سکریه و عسید حیاته ضرر واضح ایدر ضرر ایدر یوب و مضرتری
وارد **زیر** ایشو حلویات غلیان ایراث ایدر تجیلدر حیاتک غلیاننی
زیاده ایدر یوب و علیلی مایوس اولر بحق مرتبه به ایصال ایدر
و حاصل جمیع اثر به و شمای حلویه حیاته مضر اولوب اما شراب
اگر چه عوام اطبا زیاده مضر اولنور اوزره منع ایدر **لکن** انرک طین
ایدر کلری کی اولمیوب **زیر** حیات دائره لورده بر قدر ضعیف

شراب خصوصاً شراب ربانی اولورسه اصله ایتیموب کرک ایسه نوبته
عاج وقتده اولسون و کرک ایسه ناقص اخذ ایلدیکی حالده ویرسه
ضرر و کلدر بلکی فائده عظیمه بی ملاحظه **زیرا** اگر قوای علییه زیاده
ضعف و ارایه تقویت ایدر یعنی قویروت و اول ضعفی از ایدر
و کذلک حیات دائمه له و جمای رویه و طاعونده بر قوج شراب
صرف قوی ویرمک علییه زیاده فائده ایدوب **زیرا** حیات مزبورده
رواستی قوای معده بی افساد ایتیمک شراب اول فساد دی از له
ایدوب و معده بی اصلاح ایدر اول نوع حالده زیاده مناسبت
و کذلک بو نذن ما عدا معده بی فائدن مفضل ایدوب و قوای
انعاش ایدر **کذلک** استو طریق ایله حیات سازه و دائمه له دردی
استعمال اولور **لکن** اعتدال اوزر کرکد را اول نوع جمای دائمه له
اکاغب وائمه تقسیمه ایدر اول نوع جماد کسر ایدر احتراز مناسبت
لکر که قوی و سقوط شهوات امثالی عارضه له حادث اولور بوضوئه
شراب یرمک نافع اولور **ابوالاطبا بقراط** جمیع حیاته شراب
استعمال ایدوب **زیرا** شراب بزم مزاجه زیاده مناسبت که **زیرا**
قوای بدنیه یه قوت و یرب و جمیع جمونیک معده لونده حاصل اولور
حموضتی اصلاح ایدر و یرلر **و کذلک** بوی اورا ایتیمی دخی نادر لوقوع
و کلدر اگر نیافل شراب بو نماز ایسه **یا خود** بولنوب لکن معتدل مایت
دل ایسه اولو قوتده حموضتده کسرا بدن ویره لر نته که **بو طریوس**
دیر که حیاته شراب دائمه یرمک مناسبت اولور ایوب لکن علیی
حوالته کد ایدوب و قوتنک تخلی حسیله و یریلور لکن حیاته عظمی قطع
اتمک ایچون شراب حلو و هندی که اسپانیه شرابی و قبرس شرابی منسلو
اند مناسبت اولور بوضوئه شراب حامض مناسبت **و اکیصل**

شرابده اولور قوت تخمیه وائک حموضتی حیات طنبه لر تقویه اولور
لکن دو ایستی استعمال اولور قدده لایس اولوب یوخه موقدا ووزینه
نوش اولور یعنی اولنمق غیر مناسبت **زیرا** شرابک ادنی قدری التیوز
درم فقاع الشیردن زیاده عصبی قطع ایدر اما اطبا و یرلر که شراب
حرارتی زیاده ایدوب و جمای ارتقور **زیرا** انده روح کبریه و طیاره
واردر **لکن** بو صورت اوزرینه بر قدر شرابده اولان روح تنک
درهم **یا خود** نصف درهم قدر ایچق اولور اما حموضتی معده هر
قوت و یرمکده زیاده مسؤت اولوب و فی الواقع مشول کیمنه
اگر شراب بزم جماد متفر اولور ایسه او منکلو کیمنه له ضرری فی الحال
ظاهر اولوب نافع اولور می اولور می اسکار اولور **زیرا** شراب دویه
سازده کیمی و کلدر **فلا غورس** دیر که واقع اولورسه تنز ایدر تعاب
امثالی • عارضه حادث اولورسه دخی بو کیفیت ایچق انزه اولور
روحدانسی اولور بلکی حموضتدن نشات اتمد **رایدی** بو صورت
فی الحال دویه نشافوز و یریلوب اول حالت بر طرف اولور اما
ساز مشروبات که **مثل** فقاع الشیر و سائر مشروبات معناده
بونک کیمی اولور و انر و قطعاً احتراز واجتباب اولور بلکه
بت عتی و مراره تند بجه ناسی علیی شکره ایله **زیرا** اکثر ایچومی و خصوصاً
جمای دائمه اصحابی اولان لکر استهاری و عارضه لری ناقص اولوب
انکب ایچون فقاع الشیر معده لر نده سر بیخافسد اولوب و در حال
رایجه محرقة ایرات ایدوب و فی الحال غنیمان عارضه سی حادث
اولوب لا محاله فقاع الشیردن استکار کلور **رایدی** بونر معلوم
اولور ایسه بو دخی معلوم **بیورید** که مشروبات سازجه و رقیقه و مایه
و لایح النفوز اولور مناسبت اولور بونر و نعلیل متفر اولور اما

دکاه اولور که مار القراحه عصاره حماض الاترج وعصاره سفجبل امثالی
حامضات لطیفه کحاق مناسب اولوب **کذک** صیغ الورد و صیغ
زهر حسیته التلیج و صیغ بنفشه امثالی که حامضات ایله عمل اولوب
بعده حلاوت ویرجک قدر مناسب اولان حلاوتدن اضافه اولور
حجمینه مناسب اولوب **زیر** بوندر معده جمومینه اولان طبع حریف
وماوی و مستن الرایحه اولان فضولی اصلاح و ترکیب ایتدیردوب
ومعده تک قوتنی حفظ ایدر **یا خود** وورد و هر کجی قبضه خذ اولوب
وروح کبریت ایلد مضوت لطیفه ویره جک قدر اضافه و قدر الکفایه مار القراحه
نقع اولوب تا که منصف اوله تا که منصف اولدقه تصفیه اولوب
و قدر الکفایه شراب عصاره الاترج یا خود شراب انبر بارسل **یا خود**
شراب علیق الکلاب ایلد حلاوت ویریلوب و صورینه بوندن استعمال
اولنه **یا خود** اوج عدد الاترج اخذ اولوب و خرم ج قطره اولدقه **نصکر**
اوزینه بمقدار سکر بیض ذرا اولوب حده قدر الکفایه تا واجل
طبخ و تصفیه و نصکره مطبوع مصفادون یوزالی درهم قدرینه بیکری
درهم عصاره الاترج الطریه و برر قبضه و در دوز هر شقایق الثمانیه
دخی اضافه اولوب و روح طبع حلودن قدر قلیل کحاق اولوب
و مکان فاتره زهرین فرورینک صغری خروج ایدنجه ترک
اولوب بعد تصفیه بر منوال سابق استعمال اولنه **حلاوته الحلا**
اشبو ذکر اولان امثالی میاه شکنده نوز و جلا بیکری که حامضه لطیفه
اوله رق عمل اولوب ویریمک ممکن و مناسب اولور **کذک** باره
ایتمونی دخی صویه حل اوب ویریمک ممکنه که علیک معده سینه
ضعف اولوب و غلبان ایرات ایلد و لوقته ویریمک مناسب
دکله **ما حیات** دائره بونک کجی مشروبات حامضه اولان اولور

بلکه برد و نافض مرور ایدوب و التهاب کلدکده ویریلوب و استرا
فاتر اولور یلوب بعده غزاله صوطوش ویریلور و ویریلدکده زیاده
زیاده جبه ویریلوب تا که التهاب و غلیظاتی زیاده جبه تفریق ایلد
لکن حیات دائره اصحابک عطش دایم اولمفلد دفعه واحده زیاده
ویریلوب قلیل قلیل بالذفات ویریلور و زیاده باره ویریلوب
اولدجه فاتر اولور بلکه وقت اولور **کذک** حیات دوریه لره
ایکی جزه مار القراحه بر جز شراب کحاق اولوب ویریمک زیاده
مناسب اولوب **یا خود** شراب مار القراحه کثلی قدر **یا خود** دخی
یا خود سدسی **یا خود** مننی مقداری اولوب **کذک** بخصر بونک
طقوز یوز در درهمه بر اترجی باره باره ایدوب و اجنده
اولدقه لطیف الطعم اولور **کذک** یوز درهم **یا خود** اوان التی درهم
هلام قرالیل کحاق اولور اولی اولور **کذک** بخصر
کری کجی صاف اولد و حینه عصاره الاترج **یا خود** روح حل ایلد
خصوصت ویریلوب حیات سلمه به **کذک** اسکور بوت مراقی
اصحابک حیات دائره یسبیل لرینه و یلورسه فی الواقع مشروبات
جسده ذرا اولوب **لکن** بودویه زیاده جبه سینت ویریلوب و
اجنک تصفیه کنده زیاده اهتمام که کور که حتی اجزاء جیندن قطعاً
اثر قلمش اولور **کذک** اثری قالمورسه روی اولوب مایوس
اولدنه حق مرتبه عارضه حادث اولوب **کذک** مار کجینه الاترج ایلد عمل اولد
اولورسه اوقتیه علل ردیه دائره مناسب اولوب و طبی
تلیین ایدوب و مراقی و اسکور بوتک ماده تلجیه سنی تعدیل ایدر
یا خود مار اجین جلاب شکنده دخی استعما اولور که **مسل**
مار اجین اکیوز درهم و عصاره الاترج الطریه بیکری درهم و زهر حسیته التلیج

اون ایکی درهم اخذ اولوب دستور الراس بر طرفه طنج اونوب
بعده تصفیه اولند قدر نکره قدر قلیل سکر ایله حلوت ویریلوب جلاب
اولنه و ما القراحی و قدر کفایه روح کبریت اضافه اولوب و صورتیه
زیاده جبه زیاده جبه ویریلک اید عرقی زیاده تحریک ایدوب و عیبی
در لر درسته که **دویوس** نام طیب اوکی مانه سنده و اون تنجی
تجره سنده تحریک ایتدرد **و کذک** اغذیه حصونه جیات دانه
اصحابنده غذایه اشتها ری قلیل اولوب انک ایچون بونکره اغذیه کل
ایتمزلر و بلکه غذا عرض اولنده آنزه غنیان عارض اولور **نتم کیم** القراط
دیمدر که ابدان مختلفه اصحابی غذای هر قدر از اشتغال ایدر
اولقدر متضرر اولور لونی الوقع مجموعنه بلا اشتها غنیان و استکراه
ایله غذا ویرسه هضم اولوب اگر هضم اولورسه دخی سده ایراث ایدر
و هرات و کلندن ناشی بدنده متعفن اولوب دم فاسد اولمغه
مایه حماویه بی زیاده ایدر **نتم کیم** القراط یدخی مقاله در دیمدر که غذا
صیح المزاج اولنره قوت ویردیکسی مجموع اولنره علتیه دخی قوت
ویر **ایمدی** انواع جیاتره حصو صید جیات دانه لره تدریر لطیف
زیاده مناسب در و حما هر قدر عا و اولورسه اولقدر غذای تطیف لازمه
انک ایچون اصحاب تجارب ویرلر که مجموع اولنر کیمنه لره هر قدر جوع
اید اولورسه اولی و نسب اولوب **یراطو** قلعده مجموع هلاک اولدینی
کولمدر اما جلقده کورالمدر و طوققلقه حمایه شدت کلوب و وجع
الغوا و مثالی عارضه لرحادث اولدینی جوق کره مت بهره اولنمدر
بودخی معلومدر که غذایک بدنه فائده سی و استمالی اشتها حسیده اولوب
مجموعینک ایله اشتها سی و ماز **نتم کیم** طیب تحریک ایدر که مجموعینه
لحم انوعندن و کذک سمکن جمیه ویر هیز واجبدر حصو صید جیات

دانه اصی نه زیاده سید احترام تک واجب اولور **و کذک** انواع
فواکه رطبه واندر دن عمل اولنر اغذیه مطرا اولوب **زیر** بونکره مایه
حماویه زیاده اولوب **ایمدی** بصورتیه مجموعینک غذای لطیف و کل
اولوب و استکراه ایدر لری اغذیه دن ویرلمیه و ابرام دخی اولنمیه و بلکه
استد لری غذایه ویریله **متم** شرابه نفع اولنمش انک و اواق و درجه
بولاج و بنه نیمیست **و کذک** جیات دانه و سلمه و رودیه اصحابنه
اغذیه مناسبه و ندر که یولاف مطبوخی و شیرا تمکندن یا خود لسه
و بولاج زیاده مناسبه در اما جیات دانه در نوبت قریب اولنره
معهده عالی اولمق لازمدر که **زیر** امعهده سنده غذا بولوب فاسد
و متعفن اولمیه **ما حرکت و سکون** جیات اصی بنک سهره مبتل اولنری
حرکت خارجیه و نزو سببته مبتل اولنری حرکت داخلیه و احترام
ایدوب سکونت اوزره اولمه لری لا مناسبدر **زیر** مجموع عدم
حرکتی **لکن** بوفهم اولنمیه که سقوط قوت بدنیه و ناشی اولنر عدم
حرکت و کل **و کذک** صاحب جمایک کللی صقلوب در لمیه و طبی
دارلمه سی علامت جمید و اولوب جمایک خفتندن و سببتمند
و کذک مجموعینک مضطرب کال اولمسی ذکا و نمانک حل منه
اولوب **اما نوم و یقظه** ایمدی جیات اصحابنک نوم طبیعی
علامت جمیده و اولوب **اما نوم غیر طبیعی** اولسبباتی مذموم
اولوب علامت جمی در **عنه الکلام** مجموعینک نوم غیر طبیعی
ماعداسی اولان اعراضه از الیه تصدی اولنمیه بترک اولنره
اما زیر نومده طبیعت علی حال اولوب و ارواح متکدر اولماز
و مغزوک سر بی انصافنه سبب اولوب صناعت ایدر اعانت اولنره
ماه مرفعه بی اعنه الله زاله یه باعث اولور **زیر** نوم جاننده اولنر

سکوننده ماده مضمون غیر محسوس و گاهی محسوس عرق اید زائل اولونی
که او را مشاهده اولونوب کورمشد و اندالهادی هوات فی **ایمدی**
اشبو دستور و ذخی جیاتک اجمال کلیه تفصیله سنی بروجه اجمال قول
اطبای متأخرین کتیری و تطیر اولونوب و انواع تعدد جیات کتب
مفصله لره زیاده انواعی مراد این کتب مرقومانه نظر اید کلزنده
اگر اقتضای ایدرس اندن معلومی اولور معذره ر بیور یله **مستور**
حاس و ذخی بوندن اقدام ذکر اولنان جیاتک کتیری ذکر و بیاننده
اولوب **ایمدی** مستور حاس کتیری جیاتک ذکر نزه اولونوب
س معلوم سعادت مرسوم بیور یله که **لفظ کمران** بو خصوصه اطباء ک
و حکما کتیری اولان حضرت شیخ ابن سینا رحمه الله علیه بیور لره
لفظ کمران لسان یونانیدن تعریب اولونوب و لغت یونانیده
منقح صمیم میاننده واقع اولان حکم حاکمه اطلاق اولونوب و اول
حکم اید حق و باطل ظاهر اولوب و نزاع فیصل یاب اولور و اصطلاح
اطباء مستول تغیر عظیمه ذی عبارت لره که ایدان مرضاه دفعه حادث
اولوب و تغیر مزبور و ایدن مریض یا جانب صحت رسیده اولور
وجود نده بر و بیدار اولوب **یا خود** طرف ملاکه رسیده اولور و مفید علیک
صورت موتی اسکار اولور **ایمدی** اشبو تغیرات و ذخی یکی قسمه اولور
قسم اولونه **کمران** تسمیه اولونوب و بو قسم صحت و دلالت ایلور
قسم ثانی سنه **کمران** روی تسمیه ایدر لره که بو قسمی ملاکه و لدر
بوندر دن ناشی اولان قسم ثالثه سنه **کمران** کلیه تسمیه ایدر لره
بو نوع کمران تقیید ایدر بکیر و نفع عاصمه دال اولوب و قسم
راجمینه **کمران** ذبول تسمیه ایدر لره که تقیید ایدر بکیر و نفع ملاکه
دال اولوب و قسم حاصنه **کمران** حاصل تسمیه ایدر لره

تغیر و فعیده فی اکال اصلاح ایدوب تکمیل صحت و لدر و قسم
دستی سنه **کمران** حاصل تسمیه ایدر لره که ذخی تغیر و فعیده
فی اکال ملاکه دال اولوب و قسم رجمینه **کمران** وسط
تغیر ایدر لره که فعیده فی اکال اصلاح بیده و نفع دال اولوب
و قسم ثانی سنه **کمران** حاصل تسمیه ایدر لره که بو تغیر ایدر بکیر و نفع
حال اجمعه بیده و نفع دلالت ایدر **ایمدی** بو ندر معلوم اولور
بود ذخی معلوم مذاقت مرسوم اولره که اشبو ذکر اولونه حتی کمرانک
تحقیق و وجه کلی اوزرینه ترقیه اولور که تغیر کمرانی بهر حال وجود
اشنیده و وقوعی خارجده بر مناله تطبیق اولونوب لازمه لره
حتی نه کیفیت ایدر ظهور بیزیر اولوب و صورت ظاهره نه خصوصه
قیاس اولونوب ممکن اولره بو تقدیر جمه اسلاف حکمای فحی م و طبای
ذوال احترام حضراتی تالیف و تصنیف بیور و قدری کتب معتبره لره
چونکه کمران تغیری علل عامه لره و وقوع بیزیر اولوب و اول خصوصه
علت ایدر طبیعتک مکا و حه و مقانده سندن عبارت اولونوب تسمیه
مشکله بیزیره حادث اولان علتی عدوی یا غیبه یه و وجودی شمر عظیمه
و طبیعتی و ذخی اول شمره حاکم و حاکم اولان سلطان و بیزیره واقع
سار و رواج و قوامی رجمینه تسمیه ایدوب و دانما اول شمر عظیمه
سلطان مرقوم رعیت بیور لره که ایدوب و ذخی فقط قیدنده و این
در میان ایکن **وقتا** که علت تغیر اولان عدوی جانکد از خارجده
یا خود داخلدن بخته ظهور ایدوب و در و ننده اولان رعیت
و سلطانی قهر ایدر اول شمر مزبور ضبط ایدوب و در و ننده کنندی ساکن اولونوب
اهلیون هجوم و هجوم ایدر کرده و حاکم و حافظ شمره اول سلطان طبیعت
بو کیفیت و اقف اولد قدره و شمن علت ایدر حیر به و جنک و جلاله

بزار و اغار ایلی کی یومز بوره یوم بکران تسمیه اولونوب اول بر کوندر
عبارتدر که سلطان طبیعت ایله باغی علت شهر قوم وجوده مقابله
ایدر لر اییدی بصورت کلاه اولو که سلطان طبیعت شهر مزبور
امدقوای قویه ریشتی اعانتیه علت باغیه یه غلبه کومستروب اول
شهر وجوده مراد و بتجیده موافق اولمغله سورب جقار یو صورتیک
وقوعنده اول غلبه یه **کران تام** و جمید تعبیر نی ایروب و کاه اولو که
عدوی باغی علت اول شهر وجوده بر وجهه و هدیه اولان
غلبه ایروب و تسلط رتبه سی اولوب و بجمومی زیاده اولمغله
میدان کیمده قاله نی هنوز معلوم اولمده یعنی ایچون **اکا بکران تام**
روی تعبیر نی ایروب و کاه اولور که عدوی باغی علت اول
شهر وجودی ضبط اتمک قتل وقت اخرا ایچون عسکر ایله امداد
ایدر بو کاه دخی **کران ناقص** و **روی** تسمیه اولونوب و کاه اولو
عدوی باغی علت سلطان طبیعت غالب اولوب و کاه سلطان
علت باغی یه بالکلیه غلبه قهر و غلبه ایروب بصورت کاه بوندرن اقدم
ذکر اولنده نی کیمی **کران تام** تسمیه اولونوب و کاه اولور که سلطان ایچی
علتی منهنزم ایروب و عسکرینی اطراف شهره یریشان ایروب اطراف
طاعند و ایچون کاه دخی **کران انتقالی** تعبیر نی ایروب و ایستونکران
انتقال لینگ جمیدی عدوی اعضای ریشه دن تبعید ایروب
و ظاهر بدنک جانب اسفند تامل ایتریر **مثل** یرقان و حرب
وقوب و هتق کیمی عارضه لر ایله دفع ایدر **اکا بکران** انتقال لینگ اولی
اولان بعضی اورام و مخرج و دبیله و طاعون و کله و جدری و ناراسیه
و حنق و کله و برص و غدد و دارفیل و دالی و او جاع ظهر و عانه
و او جاع رگبه و معصل و ثقل ش و طرش و لقوه و بواسیر

تسخیر کیمی علت حادث اولور و **کذک** کاه اولور که سلطان طبیعت
عدوی علتی بر قهر ایله ایروب وقت ال اضالیه نی بالکلیه دفع اسی
مکن اولوب لکن اول عدوی علت سکونت بولور اما اطرافه داعیلو
کنز بولیده اولد قهره **اکا بکران ناقص** تسمیه ایدر لر که و بوجمله مرضی
تمام عدونک طرد و تبعیدینه مندر اولور **بورچی** معلوم اولور
هر بر مرضه بکران ایله بدن بکران منقطع اولوب **ویا خود** ماده کما
جسته متخلل اولور **اکر** اول علتک کلیلی مدت طولیده اولور
اکا مرض مزمنه باره تسمیه ایدر لر که قرق کونی جکوز ایدر مزمنه
اکا ماده مرض بر عضودن عضو اخره نقل ایروب و یا بکران
سبیله رفقه هلاک ایروب **ویا خود** بدنه ذبول یراشی ایله حرات
غزیزه نیک نترنج ایله کلیلی وقوع یریز اولور که امرض مملک
تسمیه اولور **ایچی** بورچی معلوم اولور که سئول ایدر که بکران
مستولی اولوب **ویا خود** هنوز بکران موجود اولور **سین** طیبی حازه
لائق اولان اولور که علت مزبوری بر عضودن عضو اخره نقل
و تحویل ایچون تدبیر ایروب و ترکیب مواد اتمیه **زیر** اول ماده
مرض که عضواندن متضرر و عاجز ایکن علت سالم اولان عضو اخری
دخی بخصور اتمک باعث اولمیه **واکر** ترکیب ماده حاجت یو لکن
مثل ادویه مسهله و یا مقیه و یا مدرات بول ایدر **ویا خود**
رعاف احداث ایدر دوالر ایله ترکیب مواد اولور سه علیده سؤتدبیر
ایمیش اولور **زیر** بواقعا لکران کاه مانع اولوب و کران کامل
ایسه بدنی مرضدن تنقیه ایروب بولیده اولمیش وقت ککرانده
و بعد بکران و صها من الوجوه جائیزه اولوب **زیر** افضل طبیعتی فعل
ضاعیدن اقوی و اولی اولوب **سین** ایچی بو تقدیر بجه ککرانده فعل

طبیعی کافی اولوب **اگر** فعل طبیعی به ضد و مخالف اولوبتی اولورسه
اولوقتده فعل طبیعی شوش و یروب **واگر** موافق اولورسه
استفراغه افراط اولمش اولوب **علاصه** استفراغ انواشدن
اولان ایجا بجان تامده منق اولوب وکران ناقصه لره بجز
اولمش **لکن** اول دول استعمال اولنه که طبیعت معاون و حرکت
کرانه موافق اوله **واسی** دو انک موافقتی حرکت بکرانک عملی
ایله معلوم اولور که بومجده شیخ کامل ابواکسن علامه ابن سنیسی
علامات البحران و اقسامه ل بد فی التقلان من مور بالکمالی
والصراح یوردی کلام مذاقت پیا منده فعل کرانی حجاب به تشبیه
ویوم قتالده موش و خون ک امر لظهوری **مثلا** نوز قالمق
وغیره لره اولور ایله مکر مغلوبه نک انهمز مننه باعث اولدی کبی
مدینه ابدانی ده ماه ایله طبیعت جنگده ایکن نفس کره موافق اولمیا
امور هائیه نهمز مننه باعث اولور دیمک کویا طبیعت ماه علت انیه کبی
ایسون یوخسه مخالف اولانزه جوابی ویرسون دیمک **رایمدی** بوسید
بحران تامده استفراغ مقوسی تدبیری جان کور مدیر **فی اعلی**
البحران و قسمه ایمدی معلوم اوله که یوم قتالده واقع اولان
امور هائیه کبی که اصحاب امراضه وقت بحرانه برنجی امور هائیه لره واقع
اولور که **مثلا** بکزی متغیر اولوب اوزرینه غبار کبی سنه لره اولوب
اضطراب و رعاف امثالی سیلا دم واقع اولوب استخوانی کرانک
نامیدر که ماه مرضی بالکلبه خارجه وضع ایدر **عبد** بحران اسهالیدر
بوکران دمدن ماعداسنی اخراج ایدر **عبد** بحرانی قتی ایله در که ماه
رقیقنی و غلیظنی اخراج ایدر **لکن** قتی معده به ضرر ایدر **عبد** کرانی
اورا ایدر که ماه نک رقیقنی و غلیظنی اخراج ایدر اما غایت

قلیل خروج ایدر **لکن** عرق ایله بحران ماه نک رقیقنی اخراج ایدر
غلیظنی بدنده باقی قلوب دفعه ثانیه دفع بحران ایله خروج ایدر
عبد بحرانی اخراج ایله یعنی بعضی قروح و اورام ایله اولور که انکه
ماه غلیظنی ایدر و قوت بدینه ضعیف اولورسه بعضی نبوتات
ایله کران ایدر استخوان جمله سندن روز اولان نوعید و کاهیه
اطبا خراج ایله کران اولدینک توقع ایدر **اما** ذکر اولان
کبی قوت بدینه ضعیف اولوب و ماه غلیظ اولدقده تمام تنقیه
ایده میوب بر مقداری بدنده باقی قلوب و کاهیه قتی توقع ایدر
اما بوحضو صده ماه رقیق اولق کر کدر **اما** که ماه رقیقه اولمیا
و درضک و می غالب اولورسه اولزمان توقع اولنه حتی رعاف اولوب
لکن قتی وقت اولور اسهال توقع لهور ماه بدن حسنی **و کذلک**
امراض اعضا به عام و مشلی اوللا مرضیه اولان بحران لره ماه
بعضی اعضا به خاص اولان بحران وارد که **مثلا** امراض صدریه
لره بلغم که زحمت ایله خروج ایدر و امراض عینده واقع اولان
مض و دفع کبی و امراض راسه فضلات انف و وسخ اذن و اورام
الاذن و فوق الانف ظهور ایدر خراجات کبی سنه لره امراض راسه
کراندر **ایمدی** اجمالا بونر معلوم اولدی به بنیه تشبیه بقیه
شروع ایدر لم **وقت** که می فظله قلعه بدن ایدر سلطان طبیعت
عکس علت عدو کلدین کوش ایدر که کند و رعیت و عسکری
تجسس ایدر و اسباب غزالی تکمیل ایچون مقید اولور **عبد**
و جهله قوای قوت بدینه بی جمع و تدارک ایدر و ممتنی اولور **وقت** که
عدوی بدینه و علت باغیه ایله مقابله مقابله ایچون ماه رعیتک
نفسی تقدیم طبیعت ایدر و اسباب دفعی حاضر لیوب و ماه **عبد**

عسکریک لزوجتلی اولان زینتی تقطیع ایله ایدوب و قیقنی یعنی
اوافق یوللوا اولان زینتی تقوییه و تغلیظ و دیک باشلو اولان
غلیظنی دخی ترقیق تیمکله ترتیب صفوف ایله بولارینی نغیج ایدر که حتی
اسان و جهله دشمن علیتی رفع و رفعه مقتدر اوله لر **سبب** استواء سبب
رفع دشمنی عسکریک مادیه ایله تکمیل ایدر که صکه استواء دق نامه ناسنی
علیک نفسی طار اولوب و غنجان دائم و حواریت فم و وجع فم معده
و سقوط نبض و ظلمت بصر حادث اولمغه نظر ایتدیکی شی جمله سیاه
کور که باشلو **ایمده** استواء عوارضدن معلوم اولور که موجب حواریت
در ماه قنی ایدر فوج ایدوب خصوص صیده لون و جهتی صفرته مائل اوله
واکر افرنده طنین و دوی و صغیره **ویا خود** و هم عارض اولور
اول زمان طبیعت باسن ایله مشغول اولماسنه علامت اولوب بونک
کرائی اکثر یا کوز یا شی و رمض ایله اولوب **واکر** علیک کوزاری
او کونده قزل و بولانق و اتش کی قزلق و حمرت وجه و عینین
ظهور ایدوب و بدننده کیشمک حادث اولور سه اکره و خانیه ک
تصاعدینه و دمک غلبه سنه علامتدر که کرائی رعا ف ایله اولسنه
دال اولوب **اما** اگر نبض علیلی موجی اولوب و جلد بر نرم و غنکار
اولور سه رطوبت علامتدر که اول زمان کرائی عرق ایله ایدوب و حویله
لون قاره اول اولان قاره کبی اولور سه کبی اولور سه کبی اولور سه کبی اولور سه
یوم راجده کرائی ایدر که قاره رده غلظت مشاهد اولور سه کرائی
یوم سابعه عرق ایله ایدر **اگر** و رکه و جمع و سه رده مغض و بطنده
نقل و قراقر و نفع و قدر و شرا سیف ایدر و جمع ظهر و انصباع بر از واقع
اولور سه و مرض صفراوی و قاره رده سی دخی بیاض اولور سه
کرائی بوضو ترده اسما ایدر **اما** اگر ماه علت معلوم اکیں علم

علامت ظاهر اولور سه ماه کنگ اعلایه مائل و متوجه اولسنه دلالت ایتدو
اول زمانده کرائی رعا ف ایله اولور که قاره رده بیاض اولوب مرض
دخی حاد و احتی علیل عوارضات و تعفنن سالم اولوب مغض
و قراقر کبی عارضه لر موجود و کل ایسه کرائی لطیف ایله اولوب
منه نه ثقلت و قاره رده غلظت موجود ایسه ماه کنگ جهت
افره میلنه دلالت ایدوب کرائی اولر ایله اولور **زیر** ماه کنگ
قیقی عرق ایله فوج ایدوب **اما** غلیظنه مسامتة ن خروج امکا
او مد بخندن عرق ایله کرائی تمام اولمیوب ماه طرف اخره
منذفع اولور که **مثلا** بر کیمسنه دخی عرق کثیر ظهور ایدر سه لاجاله
بولی قلیل اولور **بودنی** معلوم اولور که عوارضاتک لی لیده کثیر
اولوب و نهاده خفیف اولمیوب طبیعت نهاده کونا کون مشغول
ایله مشغول اولوب و لیا لیده معطل اولمغه اجتی مرضک و فعیله انتقال
اولر بیخون اولوب انزن ناسیدر که کرائی کله جک کیمسنه راضی
اولوب **اما** کرائی مقدم اولان لیده و کرائی ناخر اولان اکثر
ام لره مرضه خفت کلور **البحران** **المجموعه** ایدر کرائی جموعه اولور که
ایام کرائی معدود اولان یوم جموعه بعد نضج التام واقع اولور
و بدنزن استفراغ ایله اوله انتقال و خراج ایله اولمیوب و استفراغ
دخی مرض جهتندن و مواضع مناسبه دن علیک کجکی قدر اولوب
یعنی استفراغ هر وجهله اسان اولمغه بعد **البحران** علیله دخی راحت
کلمه کله تعقیب ایدر **زیر** یوم معدود ایدر یوم جموعه کنگ
ایام کرائی یوم انذاری وارور که **مثلا** یوم رابع ایله یوم سابع
و ناسع ایله جاری عشره و رابع عشره ایله سابع عشره کبی **وقتا** کجکی
ماه راجده واقع اولور سه دلدر که سابعه کرائی اولر **اگر** کرائی

بلا اتذرة ظهور ایدر سه بجران محمود اولیوب زیر طبیعت بلاج
ماه بی دفعه قدر اول نماز ایدر بجران جید لایح و سبع یا خود
رایح عشر و سبع عشر و یا حادی عشر و یا خامس عشر یا خود
یوم عشر بنده واقع اوله نه زمانکه اخلاط محمود اولور سه انده علامت
نضج ظاهر اولور یعنی سنول مرضه که علامت نضج ظاهر اولور
عقل واضطراب کثیره و حرارت شدید کی عارضه لیک ظهور طبیعت
مرضی دفع ایون اشتعاله علامت در که بجرانک قریب اولور یعنی دلالت
ایدر **البحران الروی** ایدر بجران روی محمود که مقابله
قبل النضج واقع اولور یعنی نضج اولور **البحران فاضل** بوجیهات
سابق السبیل تسبیه نضج تام بولیموب بجران روی اولوسی
طبیعت کجیزینه و صبرک قلت و نقصان دلالت ایدر که **مثلا** سلطان
طبیعت تدبیر قتاله مستحضر اولیموب قبل الاستعداد الحاربه جلاله
اغازو مباشرت ایدر سلطان صاحب عسکر کبیر که بصورت بزرگ
وجود بولر قدوره لاجاله اول مثل سلطان ولو صاحب عسکر اولسون البته
مغلوب اوله کلمت **سبب ایدر** هر مرضه علامت رویه و محمود بی و
طبیعت سبب اولانک اوزرینه لازم و واجب در که سلطان غافل اولور قدوره
اول تدبیر رعیت بدنده خطا ایدر بملک شهر وجودی کوز کوره عدو
علت دشمنه بکنیموب بر خوشی تدبیر امور مملکت وجود بصیرت اوزرینه
حکمت ایلیه و **علامت محمود** اولور که علیک وجود دینک مرضه کجلی اولور
او اضنی اسبجه ازله و قوت بدنیه سی ثابت ولونی صاف و لطیف اولور
رطعامه اشتها سی قوی و جلد النوم وجودی خفیف اولور و نومی دمی
نوم طبیعی اوزره اولور و جمیع بدنه حرارتی بر مساوی و بنفشند
قوت و نظام و ذمات صفت و معاجلات جمیده و زخاندن مند

اولوب و اشتیاقات مذکوره قوای حیوانیه و طبیعییه و نفسانیه
قوت برینه و افحاک سس متنه و اعضای برینه نک اقتدی ایلی و صحیح
و سالم اولوب مضر رتی دفع ایدر کنه دلالت ایدر بواکر بولر
برعکس اولور کله حال معامد **اعلامت رویه** که ذکر اولونان علامت
ضدی و قوی سیدر که غایت قصوی اولور سه علیک موتنه دلالت
ایدر ب **لکن** علامت رویه لظهور ایدر بواکر و علیله هلاک مفر ایکن
قوت بدنیه زیاد و مرضه کجلی اولور بجران صالح واقع اولوب
واند فاع ماه مرض سببیده صحت یاب اولور یعنی دمی کثیر اولور قوت
ایدر بوضوئیه طبیعی لازم اولور بمان قوته اعتبار و اعتدایلیت
و تدبیر نه خطا ایتمکه سی اتمکد رویه دفعه واقع اولور که علامت
رویه و صنعت و قوت ایله طیب اولان بایوس اولوب بواکر
قوای منزهه عضو قلبه مجتمعه اولور بمان قوت حاصل اولور
دشمن مرضه غالب اولور قهر ایدر و کاه اولور که علیله صحت تامه
صورتند هر حالت بیدار اولور که بویکیفیت سلطان طبیعت بانی
علت ایله مبارزه و مقاتله بی ترک ایدر بواکر و بایوس قطع امید صحت
نشأت ایتمکد خروشه بدن بی ترک ایله سندن اولور که بوحالت
موتی اعلام ایدر **و کذلک** جموع اطبانک فلان کون یوم بجران
وفلان یوم بجران کلدر دید کلدی اجتی کجیه و استقرار ایدر معلوم
اولمندر اصحاب بحیم عندننه معدومدر که قرا بون تغییرات کلیه لازم
و مقرر در که بدن انس نیده واقع رطوبات حاویه قره منوط
اولمندر البته قمر ک تغییر ایدر یعنی متغیر اولوب **مثلا** قمر نور زیاد
اولمندر رطوبت بدنیه نک دخی زیاد اولور یعنی بوضوئیه و دلیل قوی
اولوب و بومعنا باب بجره عندننه دخی حسی کلدر که **زیاد** بجره

اولین نصفه و آنچه انهارک و کار و کوی و کوی و کوی
حیوانیات و ماغری و کیک ایچنده اولان ایملری و همه لرنده سود
زیاده اولوب و کنگ میوه لورن سرعیا بیویان خیار و قباقی چینه
اولان لور ظاهر در که کیه ایله متهابده صد اویره رک بیور و اما بهر
اغری که قمرک دوره تا مه سیدر یعنی شمسیه وقت اجتماعه نوری
مندم اولدوقده دکر اولان رطوبت لور تقص اولوب و دوره قمرک که
نصفه نصفی که اول یوم سابعده عبارتدر که اکا ترسیع شیمی
بولده البته تغیر مضر در و او زمانده که قمر ایله نقطه اجتماعه ایچنده
واقع اولان نصف دور او که استقبالدن عبارت اولوب و قمرک
بدر اولدیغی و شمسیه تمام مقابله ایله کیه اولوب و بولدن اول
یوم سابعه ترتیب اول شیمی و نوب و بد نصیره اولان یوم سابعه
ترتیب ثالث شیمی لور ایملری اول تغییرات که ماه مرضه حصول
بیزیر اوله اول رطوبتدن کنیه در که ایام مذکوره لور یعنی قمرک که
اجتماعه استقبال و ایکی ترتیبده ذکر ان ایدر ایملری سؤل وار اولور
ایبو دیدیک معنی اول وقت صحیح اولور که مرض غزه واقع اولور
صورتده سابعی نکران اول مع هذا اول ایسه ممکن دکلدر جواینده
بزیر که مرض حادث اولدیغی زمانده قمرک اول وقتند
نقطه سنه اعتبار اولوب و بجه قمرانن حرکت ایدوب شیرتاید که
ینه اول وقت رجوع ایدر بجه درت مرتبه غیره واقع اولور که قمرک
هر مرضه خطر ایدر که کوه شهرک اولنده و کوه او سطنده و کوه
اغزنده اولسون و تقدیره دورون مراد قمرک حرکت لیدر کیه
نقطه و نکره ینه اول نقطه به رجعت و عودت ایدر که در وقت
قمرک شمسی ایله اجتماعه و استقبالی دکلدر مقصد مرضه حصول

وقت ابتدا سیدر و قمرک شمسی ایله اجتماعه عندن ینه اجتماعه سیده
اولدی وقت و مدتی یکرمی طقوز کون و خمس سدس یوم اولوب
و بوجس ایله سدس مجموعی ثلث یوم اولوب و بوزمان زمان اجتماعه
نقص اولدوقده زمان اجتماعه یومین و نصف و ثلث یوم اولور که
باتقرب بویله و لیجی بوضوئنده ایکی کون و اون سکن عت
تقرب ایله نقص اولدوقده مدت و دور و یکرمی التی بوجی کوه
باقی قالوب پس مرضه وقت ابتدا سنه کران مرض یکرمی بیدخی
کونده تمام اولور که بوجتیرجه یکرمی التی کونک نصفی اون اوج
کون و ربع کون یعنی اون اوج کون التی ساعت اولمش اولوب بوجوتیرجه
ابتدا مرضدن کران اون ورت کونده واقع اولور که بونک نصفی
درخی التی کون و نصف و ربع کون اولوب بویله اولدوقده کران بوجی کونده
اولمق اقتضا ایدر ایملری بولکلانده فهم اولان مراد اطبا اجتماعدن
اولی و حین اجتماعه و اجتماعدن صکره اولان زمانه اعتبار
و تا شیر مرضه ابتدا رطوبتی اولوب و علیک حام خوابه
باتدیغی وقتده دکلدر زیر بعض کیمینه احراف مزاج واقع
اولدیغی کیه یا توب و وشکره و شرا بعض کیمینه وارد که
اخراف مزاجنی بر زمان ایاقده ایکن کوروب و وقت احراف
مزاجنی بولمق کوج اولور که مزاجنده وقتی اولان کیمینه اولور که
حتی ابتدای احراف مزاجنی خبر ویره خلاصه الكلام ابتدا مرضه
بیدخی کونی که ترتیب اولور و او دردی کونی که مقابله سی اولوب
اول درخی ترتیب ثانی لوب و یکرمی یا خود یکرمی برنجی کونک مقابله
بیدخی کونی اولمقده ترتیب ثالث اولوب و یکرمی سوزنجی کون
تمام یوم کران اولمقده دور قمر نهابت بولور و کنگ هر یوم

محرانک یوم اتذاری دخی وارد که اول کونن مریضه برتخیر باقی
بیرای ظهیر بولور که **مثل** یوم انذار اول کوندر که انده ادنا تغییر واقع
اولوب وانگله کلجک کران نه صورتله اوله جعی استدرال اولنور
وفی الجله یوم انذار علت فصل اولوب ایرماز و شیخ کمال ابو الحسن
علاء الدین بیورر که **فکل کران فل بدله من یوم انذار یکنون فی**
تغیر ما ولیس یوم اولی من الاخر فیحب ان یکنون یوم
انصف کذک ثلثه ایام ورج و نصف و ثمن فیکون انذار
فی الرابع لما یجمع فیہ ایمدی بویله اولیجی هر کران ایکن یوم انذار
دخی لاید ووزمدر که انده تغیر با اولوب و یوانذار سابعک
نصفیدر که اوج کون ورج یوم و نصف و ثمن در بو تقدیر چه راج
سابعک مندریدر الاکر مرض خوشبلی اوله که غیب کبی اکثر یا بونده
انذار بیده کران نوبت کوننده واقع اولوب و بوجحانک کرانی
اوجنی و یا بشخی کوننده اولوب و بونک سببی طبیعتک استی لید
طبیعتک حدنی سبیده منفعل اولمق ایله اولوب و یا **خود طبیعتک**
تا شیری سبیده نضج تام بولمق ایکن بشخی کوننده بکران ایدر که
نضج بولمغه تا خیر اتمدن اولور سه اوجنی کوننده بکران ایدر **م جعلو**
ثلثه اربع احد عشر یوما و ثلثه اربع عشرین یوما قیدی
یعنی اوج اوج ایکنی کون اولمق کرک ایدی اون بر قالدی قواج
یدی یگرمی بر کون اولمق کرک ایدی یکرمی قالدی اما **علماء اهل بحیر**
یعنی نجوم اصحابی با حساب والا استقرار یومی فصل ایدر که با جدره
یعنی رابعک سابعک اکثری نصف یومدن اقل اوله اول کونی
یوم کامل اعتبار ایلر و اندن صکه اولان رابعک اولنی اندن صکه
اولان یومدن اعتبار ایلر بلکی یوم اخرون اعتبار ایدر که بویله

اولیجی بینهما مشترک بولینور و صاحب قانونک اکثر یوم **فصلو**
والا و صلوا بیورر قلدی معناسی بودر که **مثل** رابعک کسری
نصف یومدر اکثر اول یومی یوم کامل اعتبار ایدر بوجده رابعک
وس بونک اولنی اول یومدن صکه اعتبار ایدر بو صورتده
باینده یوم مشترک بولنماز **فصلو و صلوا** بیورر و نینک معناسی
بودر که بوجده رابعک اولی و اربع ثانی بی متصدین بوج اربع
ثالث و س بوعین منصفین قلدیلر **مثلا** رابع اولک اولنی
مرضک ابتداسی قیلوب و اخونی بواج قلدیلر و رابع ثانی
اولنی بوم رابع و اخونی یوم سابع قلدیلر بو صورتده یوم رابع
مشترک اولمش اولور اما رابع ثالث اولنی یوم رابع ثانی من قلدیلر **س**
در اربعه یوم اربعی سابعک مندری اولوب و یوم حادی عشر
بوم اربع عشرک مندری اولمش اولور **زیرا** یوم اربع اشبع ثانیندر
و یوم سابع عشر یوم عشرینک مندری اولور **زیرا** یوم اربع عشرک یوم
رابعی اشبع ثالث اولیدر **ایمدی** بو مقامه رسیده اولنجی بخارنده
اولان اقوال طبانی اجمالا مکریر و بیان ایلدک ایسه بونده صکه
حکیم محقق بطمیوسک دخی حقیقت بکرانده اولان اقوال صحیحه سنی دخی
بیان آنک اقتضا ایلدیکه تا که حکماک بکران حقه اولان قول
نزقی معلوم اولمغه اطباء افرنجک قول فرخوفاتی ظاهر و باهر اوله
فی تحقیق البیارین ایمدی محقق بطمیوس کتاب مکره و صدق کسند
بیان ایدر و شرحنده و نصیر محقق طوسی دخی بیورر که بو صورتده
عشک کسغیتی بیان و حقیقت او زرینه بیان اینک ضمنیه مرقوما
موی البیارین که البیارین الصحیح الاعلام علی الاوقات التي
یظهر منها انتقال حال العلیل امالا اکیه و امالا الشرفی زمانه سرحی

کینونته القمر فی زوا یا مربع محیط الفلک المستقیم اعنی معدل النهار و النقی
الذی یکون قبلها و سندر ما هو کینونته القمر فی زوا یا الثمن و لذی قبل
هذامای کینونته القمر فی ذوا یا الستة عشر ضلعاً هذا بعد ان یکون حال
المرض جاریه علی الاستقرار و لم یرد علیه شیء مما حاج فاذ او جد فی هذه
لزوا یا سعوا من الثانیة و التجره دل علی انتقال صحیح وان وجد
فبها نحوک دل علی انتقال روی الا ان یکون الخس مضاد العلة و هو
فی غیره و القمر فی هذا المکان یدل علی العلة الحادة و الشمس یدل علی العلة
المزمن و کذلک کل کوكب فیها کواکب من الاطلاق انتهى یعنی کای
صیح الا اعلام ستول وقتہ و یر لکه علی سبب خارجین برشی وارد
او میوب کنده حالته ایکن زمان سیره بر حاله بر حاله انتقال
ایدوب باول حال یا غیر ایله سلامتہ رهبر اولوب **ویا فود عطب**
و هلا که منجر اولوب بو کینونته سببی بود که حرکات و سکون اجرام
سفید باذن جالقه با مجده حرکات اجرام علویه به منوط اولوب سبب
رطوبات علم تغییرات احوال قره مربوط و مغله علی سبب ظهور بکران
وانذار فی قره راجع اولدنی حدس و قیاس و تجربه ایله معلوم و محسوس
او **مذرا یملک** اصحاب فن تنجیم فلک مستقیم اعنی معدل النهاری اوج یوز
التمه مساویة تقسیم ایدوب و مبداء فرض اولان محلدن طقان درجه
ترجیمین و یوز سکنی درجه به مقابله و دیگر طقان درجه به
ترجیم ایدوب و درت قسمة بصورت اوزرینه تقسیم اولدند قد
استو ترجیمین وقت بکران اولوب و بوندک هر قسمی تصحیف اولوب
ایر لند قد به هر قسمی قسمة بشر درجه اولدند بو تقدیر به محیط دائرة
سکز ذوا یا حاصل و پیدا اولور که بوند موضع بکران اولوب بینه
هر بزوا یا ذخی تصحیف اولدند قد بیکرمی یکسریجی درجه به محسوم

بر زوا یا پیدا اولدند بصورت اوزرینه اون التی زاویه حاصل اولور که
بوند ذخی مواضع انذار اولور **سبب ایله** هر نه زمانده که بر مرض
حادث اولدند وقت مرضک ابتدای نقطه سنده قمرک بوندنی
محلدن حرکت حاصه سید حرکت ایدوب تقسیم اولدند اولان ذوا یا
مربعه دن زاویه ترجیم و زاویه مقابله و زاویه ترجیم ثانی که مقابله
صکره اولان ترجیم زاویه سی اولوب و بعده موضع اوله وصول
بولور یعنی دور قمر تمام اولور **سبب ایله** تغییر مزاج ظهور بزر اولدند
اول تغییره بکران تغییر اولوب و زوا یا میمنه وصولنده حادث
اولان تغییرات بکران تغییر اولوب و زوا یا سبب عشره وصولنده
علی سبب ظهور ایدن تغییر انذار دیر **اگر** ذکر اولان مواضع
بکرانده سعد کوكب بولوب یا شعیخ سعد ایله سعوا اولور
بکران محمود اولوب غیره نتیجه و یر را **اگر** کوكب خس بولوب
یا نظر عداوت ایله منخوس اولوب و یا قمر ردی احوال اولور
بکران روی اولوب دلیل عطب و هلاک اولور **اگر** خس مزبور
موضع مزبورک ضدی اولان بر کوكب سعد ایله مجاسد اولوب
و خس مزبور ذخی کندوی بوند بولند اول اول وقتده
موجب عافیت و مقتضی صحت اولور **سبب** بوندین اقدم ذکر اولدنی
وجه اوزرینه دائرة معدل النهاری درت قسمة تقسیم ایدوب و درت
سواد مطالعی بنیزه تفاوت سیر اولدند گاه بکران عین ترجیمه
و مقابله اولوب و گاه بکران عین ترجیمه و مقابله اولوب
و گاه تقدم و تاخر ایدر **ایله** فهم اقرب و مبتدیه نعلی سان اولور
ایکن صورت فلک مستقیم ایله زوا یا موافقه بی تصویر ایدوب
بیان اولدند موجب اولدیکه **مسلک** وقت عرض مضره قمر اسکر
اولان سکر ذخی درجه و یکرمی بختی دقیقه سنده اولدند موضع معلوم

مرکز بجران اولان قرق بس درجه اوزرینه زیاده ایده رک
 تمام دور ایدوب طغوزنجی حانه درینه اولکی سی ظهور ایدرجه حرکت
 و تیرایت بر حسب سکر اویسی نک مرکزی تمام اولدقد تقویدن
 رخی موضع مرجه ده بونان کواکبی اخذ و اقتضای بر وجهه کوره
 پیری برینه وضع ایدوب تحریر اولندی و زوایای متمم و مرجع هر دو
 و تنصیفنی سیاه و مواضع قمری و رخی تحریر ایدوب مساوی
 و تریج و مقابله بر حسب ایلدات رت اولند
 و هکذا
 اینست

ایمیری بوندن اقرم معلوم اولدیکه قمر ابتدا ای حدود مرضه بوند
 تقاعدن حرکت ایدوب موضع اولد عودت ایدرجه قدر اقتضای مثال
 کوره اون کون بجرانات و انذارات اولوب و اون ایکی کون رخی ایام
 حالیه که و انذارات و بجرانات برشی یوقدر زیر آن نقطه فرورد
 حرکت ایدوب برینه اول نقطه یه اسیده اونجه گیری سکر کونه قمر
 واصل اولوب زبر اقراض حاده اولاندی که رانی اکثر یا کثرتی

سکر کونکه بر دور قمر درانی تجا و زایمیب و زوایای فرورد بره قمر
 مرور و عبور ایتیمید اولوب **لکن** مرض نرسنه و باره بره سکر
 و عیدک منسوب اولد یعنی کواکبک و قوعی سکر اولوزنگ مدنی دور
 اقتضا ایدوب **س** اکابنار در که طیب اولان کیمسنه اولد قمر فن
 نجوم زاکاه و جبر دار اولوب بویده وقت رسیده ایام بجران و انذارات
 ساعت و دقیقه سیدله استخراج قدرت حاصل ایدوب **و کذک** نبض
 استمالان فن موسیقید اولد قمر اصول و ادوار و مختارن جبر دار
 اولوب **و کذک** قاروره دن واجناس اولد و زینتی اخراج ایدوب
 قاروره بی مزاج بدن و موجوده اولان اخلطک غلبه سنه استدلال
 ایلمک ایدر جنس علمی اولد قمر تقریب ایتدی رک مراد ایدر فن
 صباغتی معلوم ایدرنگ لاید در که ظهور ایدر قاروره نک لوندن
 بعضی استراجه کنده قدرت حاصل ایدر **زیر** بعضی ذات صبیغ
 اولان سیدر بر برینه اضافه اولنمق ایدر دن کونا کونه لوند
 نیز ای ظهیر اولور که **مست** لون اصفر ایدر لون نیلنجی اضافه اولد
 خالص نیل لون حاصل اولوب **و کذک** نیلنجی ایدر بیاض علاو
 انده هوایی لون بس اولوب و احمرا ایدر بیاضدن مینه لون سیدر
 اولوب بو صورت اوزرینه طرفینک قلت و کثرتدن قنغی لون
 غائب اولور سه بنده موجوده اولان خلطک کثرت و قلت و دلات
 ایدر یکی ظاهر و سیدر اولور **ایمیری** بو محله رسیده اونجه کثرتدن
 انجی غزه نک علی الاجمال ترجمه سسی اولوب **امام** علامه تقی میرزا
 شرح کرده بو وجهه تحقیق مقام ایدر لر که بعضی فضلای محققین
 امراض حاده لر یک ایام مخصوصه بجران و قوعی نک کیفیتدن
 بکنده ذکر ایدر که هر نه زمانه که قمر حادث اولان مرضک ابتدا

فلک مستقیم یعنی معدل النهار دائره سنده بر موضعه بولوب
و حرکت خاصه سیده بینه دائره معدل النهار دن حرکت ایدوب تر بیجا
یا مقابله موضع مهوده به ناظر اولور اولدقده مرضه ضعیف
و نقصان اولوق اقتضاید **زیر** موضع اولده مرضه چونکه حد
واقع اولداییدی موضع مخالفه اول مرضه نقصان
اقتضایدوب و بواوقا تیره کمران اکثره حلاص بدنه مودی
اولوب و اوقات اخر بونک حلاصه ملا بشر **زیر** عدوی تهریک
حال ضعیفه اسل اولوب بویدله یعنی ایچون اکثره خوالده طبیعت
عدت اید مقابل و مقابله حصت بولوب و محاربه اید **ایدی**
و ذکر اولد یعنی اوزره قمر دورنی تقریب اید بکرمی یددی کون
و کز ساعتده تمام ایدوب و دوری بکرمی کز کونه بالغ اولماز
س قن دائره معدل النهار رابع متساویه تقسیم اولدقده ربع
اولک تمامی قمر مرض حادثه نیک ابتدا سنده یددی کونی رسید اولد
قطع ایدوب و تمام نصفی او دردی کونده قطع اید **ایدی** ایشوایی
کونده تقدم و تاخیر اولد قمر کمران واقع اولوب **لکن** صورت مزبور
و مطالع بر وجد تفاوت واقع اولوب بنا علیه اقتضا ایمان مقابله
و ترتیب سده کمران میاننده تقدم و تاخیر دن اقتضاید **ایدی**
قمر ربع ثالثی نیک قطع بکرمی کون اید بکرمی کونبسته واقع
اولوب و موضع اولده وصولی بکرمی کز بچی کونه قریب و اصل اولد
و بوجه صده واقع اولان کمران قلت حرکتی و نضج نیک سینه
دلالت اید **ایدی** بویدله ولد یعنی ایچون بویدله اولانده کمران ضعیف اولد
و کز مرضه تغییر ایدوب و کمرانی مسند اولانده وقت دخی
چر فلک دن کز قسمة متساویه تقسیم اولان ارباعک انصف فزیده دخی

نشان

تقسیم اولدقده اندین ذویای ممکنه پیدا اولوب و بورتبه راه
رسیده اولدقده واقع اولد حق کمران بویدله مسند اولدقده
قمر حرکت خاصه سید بوم تبه راه رسیده اولدقده اولد حق
بکمران اندری واقع اولور که **مسند** دردی یددی بیه وان برچی
اون دردی بیه و بکرمی دردی بکرمی سکز بچی بیه مسند اولد
ایدی ایشوایی حکما و اطباء دن تقریر اولد حق کلام چوقده
کمران جمله سی کز اولدقده لازم کله طبعه کلال کلور و ورق مهر فانی
کیم او قور کیم دگر مانی مبدل مقال ایدوب و بر مقدار دخی کمران
جید دردی سی تقریر اید کلام مزی تمام اید لم واسد الموق
فی علمات بحران جموده ایددی ابقراط فاضل دردی که امراض
به نیه نیک کلیننده صحت قوای بدن جید اولوب و کز نیک طحانه
خواهشی دخی جید اولور سه علیه علامت جیده دن اولوب
و بونیک عکس یعنی ضاری علامت رویه دن **ایدی** بر چی
بر مریض وقت مرضه ارقه سی اوزرینه یا توب و نام اولدقده
اوزرینه بر جانبدن جانب افره سهوله حرکت اید سه و او بقوی
حال صحته اولدقده کبی و لسه علامت جموده دن اولوب و قوت
طبیعت دلالت اید **و کز** نفسی طبیعت اوزرینه قبض و بسط اید و
بعضی قوی و یا عظیم او طبعه نیک قوتنه دلالت اید **و کز** بر
زمانه مریضه جمیه اولوب مختلط اولد بونل اید مرضه زیاده
ظهور اتمه سه علیه قوت طبیعت دلالت اید **و کز** بر چی
مریضه نظری و ایشوایی التفاتی اصحی نظری کبی او بعد النوش
و چسین خلق بزی برای ظهور بول سه قوت و ماظه دلالت ایدوب **و کز**
هر چی حادثه جماعه کبک بدن سی علی السویه احاطه ایشوایی بعضی بر چی سخت

بعض پرنده برودت حس اوله بدنک احتوا معا و خا
ورم حدوتنه دلالت ایدر **و کز لک** حمای محرقة و مطبقة نافض ظهرو
ایدر که اخلاط فاسده دن و وقت نقاسنه دلالت ایدر و برنج
امراض فراویه به بتورات شفه ظهرو ایدر که سلامت دلالت ایدر و ب
و کز لک برتجان رعان و اسهال و اذراع و عرق و قوی ایله کزان ظهرو
ایدر که علامت جیده دن اولوب و بعد لاستفراغ خفت کلور
کز لک علامت جیده دن اولوب و برتجان استفراغدن صکره اقسوار
واقع اولوب و بنفص قوی و منتظم اولور که علامت جید دن اولوب
و تحقیقا ماہ یک بدن انقلاضنه دلالت ایدر قوه تک تباتی ایله علامت
روی اوله دخی بینه جیده رجاستی موجب اولوب و عقیب نوبده
بولور که علامت جیده قویه دنر و اگر علیک نفسی طبیعی اولور
علامت جیده دن اولوب **و اگر** بدنه سخونت طبیعی اولور
مع قوه البدن مریضک سریعاً و عاجلاً عافیتنه دلالت ایدر **و اگر**
ضعف قوت ایله سخونت طبیعی اولور که مریضک بطی عافیتنه دلالت
ایدر **و زیر** اعلام طبیعی علامت جید دنر و علت اثنا سنده حسن خلق
وقت ظجرت علامت محمود دن اولوب **و کز لک** لیالی و اول نهاره
نوبک و قوی علامت جیده دنر و سرعت او از رینه نضجی دلالت ایدر
فی علامت اولویه و منزل الموت ایدر اگر علیک لون و چمنه سواد
یا خود حضرت و کمودت کله علامت موت دلالت ایدر **و اگر** علیک لونه
بفته اصغار و یا خود اسود و یا کمودت ایله بیاض العین عارض اوله
علامت رویدر **و اگر** علیک وسط سنده سود اللون بلا وجع ولین
جو زوی کی یعنی اول مقدار برورم حادث کونه و اگر کی علیک وفات
ایدر اول ظهرو رنده اگر سبات سکریده عارض اولور که **و اگر** مریضه بختنه

۹۰
وجع رأس عارض اولوب بجهه ساکن اوله کونه و اگر بجهه هلاک
اولور **و اگر** علیک جماع عارض اولور که اکثر یا منجلی اولور **و اگر** علیک
مجموع حسدینه احتیاج عارض اوله تحقیقا ساکن اولد یعنی انده وفات ایدر
بو کیفیت نفس لامرزه فقیرک دخی و فعات ایله تجربه سی سبقت ایدر
شید نذر و او قهرد و ستری دخی بونک کبی اولد بجنده اشتباه اولمخ
ب ایدر که سکویتی یتیم سنی ساعت مرو را نیمه دن و فن اتمک
جانر دکلد **زیر** با مرمه بشتمه وارد **و جالیسوس** بو مقدر که سن دخی
انه میتا من غیر جمعی و علت لازمه قبل هذا المقدار فقد دفن و هموی
و برتجان و مانده برافت حادث اوله بدن علیک کلی سنگ حس
و حکتی عدم اولوب میت کبی اولور و وفات ایدر علیک موت کلور **و اگر** علیک
سهر و اسهال و یا جموع سکرید و مقسمنین یعنی قوی اولوب با عوار و کوه
علامت رویه دنر **و اگر** علیک عینینی من غیر حکت برتسنه یه و یکوب
دور که علامت رویه دنر **و اگر** علیک مقتادی و کل ایکن حال نومر
انتفاح جفن واقع اولور که علامت رویه دنر **و اگر** کوز و زبلارام
سیلان دموع واقع اولور که علامت رویه دنر خصوصاً صید عین و حده و
سائل اولور اوله **و اگر** عینیندن بر صورت نظر اتمک یا س کلور
دمانک قوت ماسکه سنگ ضوفه و ادرار عین و شنج و مانده علامت
و اگر عینک بری کوجک اولوب و کت احفانی کثیر اوله و بوشاه
علیک عقلمه جنون طاری اوله علیک اوله علامت **و اگر** عینک
بیاضی احمد و عرقی کمد **یا خود** اسود اوله لاجله ایل که و سیدر
زیرا عینک امراری مردون اولد یعنی صورت مواد دمویه دن
اشتبیه دمانک استلاسنه دلالت ایدر و کمودت و سواد اوله
عرقی عین برودت عیننه و هلاک مریضه دلالت ایدر **و اگر** دمرد

کلمت الیه کذب او عین اولی دخی رویدر **واکر عینین** یکی شخصی
جامد کی اولوب حرکت اتمه لیل رویدر جدا امراض حاده لریه امراض
عین متولد اولورسه روی اولوب **واکر** وقت نومده بیاض عین ظاهر
اولوب واجفا دخی منطبق اولورسه لریه علامت استفراغ مایه و عادت
اولان اولور رویدر که عینک ضعف و مانعی اعلام ایدر علامت
واکر عینک حدقه عینی منسج و نسج عینکوت کی غشا اولور تحقیقا قرب
موتی اعلام ایدر **واکر عینک** برینه امراض حاده لریه ظفر عارض اولور
علامت رویدر **واکر عینک** برینه ضعف کلوب و رمض دخی غیر موجود
ایکن بیاض ظهور ایدر علامت مملکد **واکر** امراض حاده علت
شدیده تک ضعفندن ناشی حاجب و جفن عینک و شفیه لتوار
کلوب و عینک حسی معدوم الیه تحقیقا موتی دلیل اولوب **واکر** خنجر
صفرت مائل دم سایل اولور و جبر استک ظهورنده ملا وجع و لا الام برتره
بینفا حادث اولور کونه وارجه مریض وفات ایدر او بنده ظهورنده
طعامه استهنا ساقط اولور **واکر** اجفان عینک برنده جوز رومی قدر
بر برتره کمد اللون ولینه حادث اولور ایکی کونه رسیده و بنجه عینک وفات ایدر
و مرضک اول ظهورند عینک نوم ثقیل و کثرت اوزرینه نام اولور
واکر عینک جفن عیننده بتره ثلثه حادث اولوب کرا سود و بری اجزوری
دخی کمد اللون اولور و ابتداء مرضد ابو علامتک ظهورینه وارجه عینک
کثیرا بزاق اولورسه اون یدر کونده ملاک اولور **واکر** جفن عینک برنده
جوز مقداری کمدت اللون بر برتره ظهور ایدر و ابتداء مرضدن بوعل
مته رسیده و بنجه عینک نوم کثیرا یدر نام اولوب و جبدی ثقیل اولورسه عینک
بو حادثه تک یعنی ظهور برتره تک یوم مانیه سنده یا خودا کارسیده اولور
وفات ایدر **واکر عینک** رقبه سی کشنده بر برتره ظهور ایدر و عینک

بیرسنگ جفن سفینه دخی بر برتره حادث اولور ابتداء مرضدن بوعل
رسیده اولور عینک ستموه حلاوت عارض اولور اون کونه وارجه وفات
ایدر **واکر عینک** و جمی وجه اصحابه مشابه اولوب متغیر اولور
علامت رویه و ندر **واکر** عینک اجفان عین و انف و شفیه جفا
و التوا ایدر کمدت کل قریب موتی دلالت ایدر **واکر** بیدار اولان
اعراض تشنج و مانعندن ناشی اولوب و کمدت دخی استیلای برتره
حادث اولور **واکر** شفتینک برینه علت عارض اولوب و نمایا
سودا و یا حضرت کلمه **یاخو** و انفه الخوجاج و عینه صفت کل علامه
روی و ندر **واکر** لسان عینک جمای حاده ایدر جمعه قدر برتره
حادث اولور ایتمه سی کون ملاک اولور **واکر** مریض من غیر سبب
اصحیح ایدر نفسی قارش دروب و اکیح ایدر تحریر ممشول اولور
علامات رویه و ندر **واکر** عینک عینک عظم لازم اولوب کند و
ظهور ایدر دوی معطسه استحالید دخی ممکن اولور قوت
حس و مانع تک بطلان علامتد که اکثر یا قوت موشه دلالت ایدر
واکر علت سرک مستی اولان عینک لها سنده و رم رم حادث
اولور قرب موتی اعلام ایدر **واکر** امراض حاده التوار الانف
عارض اولور قرب موتی اعلام ایدر **واکر** فقدان رانی کز همه ظهور
ایدر و مرض عینک دخی حاد اولورسه سر عینک موتی اعلام ایدر **واکر**
مرض حاد لریه عینک متق النفس عارض و فساد و خلطه دلالت ایدر
واکر بونکله برابر سقوط قوه بدنیه و ذهاب ستموه طعامیه دخی واقع
اولورسه موتی دلالت ایدر **واکر** مریضک انقندن مایه صفر و یا
احمر سیلان ایدر جدار روی اولوب **واکر** مریضک سائنده
حصص مقداری برتره حادث اولوب و بر اطراف دخی موجود

اولورس قرب موتی اعلام ایدوب **وزیر** ابو عاوشه مریده و
قروحات کثیره موجب اولوب وانک علما متدر و **کذک** مینه **البواظ**
دیر لکه بر کیمنه نک سنی اوزرنده جبه خرق کبی بپیره حادث
اوله وعلیل ابتدا راه ومرضده استهای حاریه اشتهاات اول
کون هلاک اولور **واکر** بعضی عضلات اوزرنده باقلایت به
استواللون بر بیره حادث اولوب وجعی اوله وابتدای مرضدن
تقلبان کل علیه یکی کونه وآنجه وفاتنه دلالت ایدر **واکر** امراض
حارمه علت ذک و عسر البلع عارض اوله مونه دلالت ایدر
واکر علیه سانه جمعه مقداری بیره سودا ظهور ایدر
قرب موتی اعلام ایدوب **و کذک** علیل استهای حریفه اولور
و اشتهای کثیره سی اوله مجاری غذا سنده بشرات کثیره اولور
علامت اولدیغندن ما عدا قرب موتی رخى اعلام ایدر **واکر** علیله حرق
رماغ و قطنده و مابین الور کین الم حرق ایدر سوادان واقع اوله
و بورشالورم عشی عارض اولورس علامت موثر **واکر** علیه
جبینه عرق بار و عارض اولوب و اظفارینه صفت و یا حضرت کله
مونه دالدر **واکر** امراض جنبیه نوبتلی اولورس اکثر امراض ارواحی
کریک اتمکله استفراغه مشتاق ایدر **واکر** جمیات حارمه نفس بار دایله
معا علیله سقوط قوت طاری اوله مونه دلالت ایدوب **واکر** امراض
حارمه علیه عادی دکل لیکن صریح الاکسان حادث اوله علامت
ردی اولوب **زیر** الشنج و مانعه دلالت ایدر **واکر** علیه سنده
وجع شدید اولوب انک دوامی ایله تاب صفا ظاهر اوله علامت
رودین اولوب و مونه دلالت ایدر **واکر** رقبه علیله ورم اسود
ظهور ایدر نه نقاحات معا اختلاط ذهن و سهر و سوسو تنفس

واقعه اوله علامات رویه و ندر **واکر** عروق رقبه علیله عنبه اکبر
کبی بیره ایله حصف ظاهر اولوب و علیل رخى آسیای حریفه
مستهمی اوله یکرمی کونه رسیده اولورجه وفات ایدوب **واکر** جمومه
تفویج رقبه و عسر البلع عارض اوله اما رقبه سنده استفا ح یوقت
مونه دلالت ایدر **واکر** امراض حارمه نایم حادث اوله علامت
روی در که ف داخل طه مولات ایدر **واکر** اصحاب سده قط
شترالاس حادث اوله تحقیقا قرب موده دلالت ایدر **واکر**
حلق اذن الیسر حصبه به شبیه بر بیره جاور سیه حادث اوله
ابتدای امراض یکرمی اوج کونه رسیده اولورجه علیل وفات ایدر
و ابتدا ظهور ندره بیره نک علامتی اولور که علیل اوله سنده
بول کثیر ایله قبول ایدوب **و کذک** بینه اول موضعده بیره سودا
حادث اولورس الی درت کونه رسیده اولورجه علیل وفات ایدر
و کذک ابتدا سنده علیل شرب بار باره راغب اولور **واکر**
حلق اذن ایمنه عرق ناره متب به باقل مقداری بیره حارمه
حادث اوله علیل یکونه و آنجه وفات ایدر و بونک ابتدا
ظهور بونک علامتی مرضک اول ظهور ندره علیل قی کیر ایدر
واکر کت کچه بقا قدر شیره جم احداث علیل الی کونه رسیده اولور
وفات ایدر و ابتدای بیره نک علامتی علیه فمندن بلغم کثیره خون
ایدر **واکر** علیه صغ الیسر ندره بیره استفر حادث اوله
درت کونه و آنجه وفات ایدر و بونک ظهور بونک علامتی
علیه عقیقنه اول مرضده حکم شریده عارض اولور **واکر** علیه
و لا سنده بلا وجع و لا الم جو زرومی و قدر ورم اسود حادث
اوله علیل قرق کونه رسیده اولورجه وفات ایدر بونک ابتدا

ظهوری تک علامتی دخی بدامرضه علییده سیات شدیدہ عارض
اولمقدر **و اگر** رقبہ اولان عرق اوزرنده بشره صغیره حادث
اولوب وانک اوزرنده نقره ہیستی اولور **علیل** الکی کونہ رسیده
اولتجه وفات ایدر و بونک دخی اول ظهوری تک علامتی ابتدا
ظهور مرضه عطش شدید حادث اولمقدر **و علیک** حاجب
بمسنده بلاوجع کده لکون بشره حادث اوله الکی کونہ رسیده
اولتجه قبل طلوع الشمس وفات ایدر و اول ظهورنده علییده استیک
زیاده اولوب بوعلامت بزیرای ظهور بولو **و اگر** علیک انفی ذیق
و حاد و یا عینی غایر و صدغینی حقیق **یا خود** و اذیننی بارد و جلد و
جسمه سی متقد اولور **یا خود** لون و جسمی باجملة احضریه اسود
ویاکید و یا رصاصی اولور **یا خود** زیاده ردیدر **یا خود** اشبو ذکر اولان
اعراض اگر سپهر مفرط و تعب کثیره و اسهال ردی عقبنده واقع
اولمازسه کحققا موده دلالت ایدر **و اگر** علیک طلوع انساندن
برو عادی دکل ابکن حاکمکله تصرف انسان عارض اولتجه
یا خود موده دلالت ایدر **و اگر** محمود انوا بندن قبل و یا ایک حصار کسی
یا خود دیوار لرون صمان اخذ ایدر کسی **یا خود** کندی یوزندن برینه
دو سوره رکی اولور **و اگر** علامت ردیه وقتاله و ندر **و اگر** علیک
و جهنده بلاالم و لاجع برورم حادث اولوب و علیک بدیسی
اکثر حاله صدری اوزرینه وضع ایدر **و اگر** علامت مودریه و صوته
علیل کیری او جنجی کیه وفات ایدر **و اگر** علیک نومی حالنده قرینه
بخیرگی بشره صغیره ظهور ایدر **و اگر** مریض الی اوج کونہ رسیده اولتجه
وفات ایدر **و اگر** بومضک ابتدا ظهورنده عطش کثیره شدید
حادث اولور **و اگر** علیک صدغ ایسنده استقر اللون بر بشره

حادث اوله ورت کونہ رسیده اولتجه وفات ایدر و بونک ابتدا
ظهورنده علیک عینت بر حکه شدیدہ عارض اولور که هر نه قدر حک
اولنور **و اگر** منافع اولماز **و اگر** اختی علییده بر وجع شدیدہ اولور
و مفرقه کده لکون بشره حادث اولور **و اگر** مریض نبش کونہ و ایدر
وفات ایدر ابتدا ظهورنده علیک شرب شربه مائل اولور **و اگر** ارض
علیده و اظفارنده حضرتت بر ایدر لوب و نبض دخی ضعیف و
قرب موتی اعلام ایدر **و اگر** بومضخضارت غریزه تک منظر اولور
حادث اولوب **و اگر** اسود اولور **و اگر** موده دلالتی قلیل اولور **و اگر**
حمیات محرقه بر دال طرف اولور **و اگر** روی اولوب **و اگر**
احتی علیک تورمنه دلالت ایدر **و اگر** ایدر **و اگر** استوعلامات
ردیه تک جمله سی کریر و اولتمتی لازم کلور **و اگر** کلله مودی اولور
بونک جمله سی بقراط فاضک تجربی اولدینی سید اولوب خلف
ایتمی تک نادر اولور **و اگر** تحقیق مقامده تکاسل اولنه یوسه اصلا
خلف ایدر **و اگر** واقع اولمه مشدرو فقره کرات و مرآت تجربی
ایلمشدر و حتی نقل اولنور که بقراط وفاتنده استوعصولی قرینه
برابر و فن ایتمشدر تا که نا اهل الیه کیر و بیلور و بلیف باعث
اولمیه دیوبنده کندی وصیت ایدر **و اگر** جکی تمیزی انزه موجود بونمونه
و وفاتی استجی ایدر کده قهرینی کت و ایدر **و اگر** ایدر **و اگر** حکایت
اولنور عده فصول بقراط اندن صکره شیوع بولمشدر و دریر الحمد
علی الروی **و اگر** دستور خامسده دخی بر مقدار خران دن بر جو
مجره کیر اولوب و فیما بعد حاتمیه مباشرت اولنور **و اگر**
ایدی حاتمیه این رساله دخی بین الناس مشهور اولان **و اگر**
ذکر و بیان نده اولوب **و اگر** استوعامت جاکنده از اکثر یا ظهور

و تدبير نده حظ و تکامل و نور سه علل اخره باعث اولدني
اجل دن ظهور نده وقت و سعيه واجب اولدني ايچون و حمانک
موضوعي اولان بردار عضال اولوب و اذنا سبب ايله نيز يراي
ظهور بولدني موجب تحرير اولت **رسم ايمدي** ذات اجنب و اجنب
مخالف اولوب و وجع اجنب دخی دير لکه لسان ترکيه دريان
اغزيسي و نيمکله معروف و مذکور اولوب و زبان فارسيده درد
بهلو تقبيري ايروب و يونيان اصطلاح نده پلور تپيس و پلور
بيطيطوس دخی ديمدر **ايمدي** استوار بدن ان نيزه وقع
کت الاضلع برورم حار در که نواخي صدرک باطنده اولان
عضل تنده و يا خودت استطن لاضل عده و **يا خود صدرک**
واخلنده اولان ججابه و **يا خود** الات نفس ايله الات غذائيه تک
ما بينده اولان ججابه جاجزه حادث اولور **رسم استوار** اولان
نوعنه ذات اجنب خالص و ذات اجنب حقيقي تسميه **نور اکر اول**
ورم حار صدرک حار بنده اولان عضل تنده **يا خود** تحت رحمل لاضل عده
حادث اولور سه اکا ذات اجنب کاذب و ذات اجنب غير خالص
و ذات اجنب مغلطه تسميه اولور **اکر اول** ورم حار کت ججابه
حاضر اضلع حلفا و زرنده واقع اولان ججابه حادث اولور سه
اکا متوضه تسميه اولور **ابا شيخ الرئيس** و علاء الدين علي القرعي و يريکه
و اما ذات اجنب و سمي متوضه و **رسم** ما تقبيري ني ايمت در و متوضه
و رسم مغاريا فن طبعه ورم حار مخالفه در و ميکنن عبارتند
و اطبا دن بعضيلر دخی و يديکه اکر استوار ورم حار غن مستطن
لاضلع اولور سه ذات اجنب اولوب **اکر** ججابه جاجزه اولور
رسم اولوب **اکر** عضل تنده اولور سه متوضه تسميه اولور **اکر**

اول ورم حار ديا فرغما تقبيري اولان ججابه معنی بين لکدر و المعده
متوضه تسميه اولور و بين القلب و المعده متعرض اولان
ججابه متصل ججابه اولور سه استوار ضد تک حد و سيده دماغه
اعراض سرسام ظهور ايدير **رسم** اذکر اولان برغت ر غليظدر که دماغ
ايله متارک و متصل اولدني غن ظهور ايدن عوارضه سرسام و حاد
اولان و ججابه رسم تسميه ايمت در و بعضيلر دخی اجنب رسم
برق سمدر ديدير و اسباب علل مات صاحبی و **قدر کت الورم في**
اجنب المسمي و يافرنی و هو **اجنب المقترض بين لکدر و المعده**
و رسم البرسام و يمت در شرح بو مقامده بيور زر لکه **المصنف**
عالم الجهور في هذه المسئلة الطبري و قيل ان **تقدير الكلام**
الجمهور لکن عبارتہ في الرسم بنياني هذا التاويله و بيور تدر
السبب معلوم اوله که استوار ضد اسباب بنده اطبا دن بعضيلر
اختلاف اولور اولوب اخلاط اربعه تک هر برندن حادث الما
ذاهب و **متدر لکن** بو کلام صحيح و کلدر و بو خصوصه حقی اولان
بودر که اولور دم خالصک انصبانندن **يا خود** صفر و يا بلغم ايله
متنجن و محتاط اولان دمک و و کلندن اولوب و کاهي بيوم
سوداويه تک انصبانندن دخی واقع اولور **و کت لک** بو رسم تک
سبب باقی بنده دمک کثير اولندن **يا خود** دمک کيفيتي
ردی اولوب فاسد اولندن اولوب و کاهي بيوم حرکت بدن تک
کتر تندن و کاهي بيوم حرکت نف نيه تک ستر تندن و کاهي بيوم
فساد و اولندن حادث اولور **رسم** اکثر يا ناسده واقع و عارض
اولان استوار ذات اجنب و ذات الير و حافي و زو سطر يا
و فر ايني طيس و حاد و بائيه و طاعون امثالی امراض روديه

ظهوری هموی فاسده دن ناشی اولمغله نبال علیه هر شک استعدای
بر برینه مخالف اولمغله دن بدترنده اولان احوط درخی کونا کوا
کیفیت رذیه ایله متغیر اولوب امراض مختلفه تک کثیره سینه است
اولور **العلامات** ذات اجنب حالهک علامات حمسی اولور
اولکیسی حمای شکریده لازمه ایله حرارتی دائم اولمقدر **یکنجیبی**
نفس الرقده حیره ایله ضرب اولنور کبی وجع شکریده ایله صابمقدر
اولنجیبی استدارسعال یابس واقوا اولوب جده دم یا خودمه
ممتزج و محتلط بلغم خروج ایتکدر **اولنجیبی** نفس ضیق اولوب
وقت تنفده وجعی کثیر اولمغله بر جانیه یا تمغه قادر اولامیوب کبی
ظهری اوزرینه یا تمغه قادر اولمقدر **سبجی** نبضی منشاری و صلب
و مختلف اولمقدر **ایندی** بومرضه حمای حاده لازمه تک وقوعی
ورمک قلبه مجاورتی اولد یغزن اولوب وقت الاضلاع وجع ناس
اولمی عضو مزبورک حماس اولد یغزن اولوب و وجع وقت
تنفده زیاده اولمی ورمک چخابده اولد یغزن در **زیرا** حجاب
مزبور جمله الات غسندر **سب** بویه اولیجی ورم مجاری نفسی تضیق
ایدیکدن وقت تنفده وجع زیاده اولوب و نبض صغیر و سبج
ومتواتر و منشاری اولوب و قاروره علیل اصغر و یا حمر و غلیظ
اولور **و کذک** ورمک وقوعی عضو صلبه اولوب حجاب ریه ریه
مجاورتی اولمغله ریه بی تا ذی ایبر **و اگر** ماه مرض ریه به شرح
اولوب و مادخی اگر غلیظ اولور سه سعال ایله معانفت خروج
ایوب **و اگر** ماه مرض رقیق اولور سه من غیر نفث سعال یس
ظهور ایبر و کاهیجه سعال ایله معانفت حمر اولوب و اختلاط عقول درخی
واقع اولور اما ذات اجنب غیر خاصه علامتی اولدر که وجع ناس

100
ایده نبض علیل منشاری اولوب **لکن** بونده نفث اولماز انخی ضیق
النفس واقع اولور **زیرا** ورم مزبور عضلاته اولوب و عضلات تک
ایسه نغسه اعانتی اولمغله **اگر** وجع جذب نفس یعنی نفسی کثیر و ریه
وقته شدید اولور سه تحقیقا ورم عضلات باسطه اولوب **و اگر**
رد نفس یعنی طشریه دفع ایله یکی وقته زیاده شکریده اولور
ورم عضلات قابضه اولور **و کذک** بومرضه حجاب کاهیجه موجود و کاهیجه
نا بود اولوب و کاه اولور که موضع وجعه خارجه ورم ظاهر
اولوب و مس اولد رقده علیل متالم اولمغله خارجه دن منفر اولوب
و کذک ورم مزبور سواکه مائل اولور سه ردی اولان
نوعیدر **و کذک** شوطنه تک درخی علامتی شدت وجع اولمغله علیل
ایکون حرکت ممکن اولمیوب و اشکال دن بر شکل اوزرینه قائم
و بر حال ایله متسی اولوب و اصل نام اوله مز و کاه اولور که میده
مرض صدر و ریه ریه منصب اولوب عوارضات ریه تک ظهور
باعث اولوب و استومرض ریه یک اعراض جهتیه سایر انواع
ذات اجنب دن شدید اولور که **مثل** عطش و التهاب و قلق
و کرب و اضطراب و حمال و سهر و وجع و خش شکریده کبی عوارضات
کثیره حادث اولور **و کذک** ذات الصدرک درخی علامتی اولدر
علیهک ثقبه نخردن نم معده سینه و رنج بر وجع مستطیل حادث
اولوب و ورمک سرد و نضغاتی اشترار و وجع باعث اولمغله
علیل باشنی اعلا به ترفیع و اسفله تنزیه قادر اولمیوب و نظر
اطرافه حرکت ممکن اولور **لکن** صلب و جستن اوزرینه تو جده
استرخ اولوب و نام اوله بیور **و کذک** ذات الاضلاع تک درخی
علامتی اولدر که علیهک وجعی بین الکتفین واقع اولوب و اصلا

صلبی یعنی ارقه سی و زرینه مستخرج اولوب و نام اولوب محبوب
بلکه بمین و یسارینه دخی جو قلی التفات اید میوب هر جان کمال
واقع اولوب قلی و اصطانی شدت حاصل اید **راک** ورم مزبور
غث استبطن صدرک مجموعنه حاوی و کیم اولورسه علامتی علیل
استنشاق هوا یه قادر اولوب و بواتشاه سوغ اولور شدت
المدن غشی عارض اولوب و علیل اول رتبه مضطرب اولور که جواب
اربعه سنج بر وجه استراحت اید میوب و نبضی سریع و صغیر
اولوب و قاروره سی دخی گاه اصغر و گاه ناری اولور **ما کیر**
استبورم ریاض غشی تسمیه اونان حی بره اولورسه انگ دخی علامتی
زوال عقل و هذیان و وسوس کثیره واقع اولور و استبور عارض
مذکوره گاه همچنان ایدوب و گاه ساکن اولور و حمای حاده و شدید
اید جانب میمنده و جیح نحس اولوب و علیل بغیر نفث و سعال
شدیده عارض اولوب و لوگور که قدرتی اولور غنذن گاه اولور که
غشی اصابت اید **غلاصه** اگر استبور ضک بسبی یا کزدم صفر دن اولور
علامتی تمدد بدن و حرمت وجه و عظم نبض و شدت ضیق النفس
اید نفث علیده حرمت واقع اولور **ایمدی** نفثه حرمتک و قوی
ماه دیک **یا خود** نکره یه نتم فنذن **یا خود** و ورک انغی نذ
اولوب **اما اگر** علتک بسبی دم صفر ایدن اولورسه علامتی و جیح نحس
و سعال اید حمای حاده و صفت نفس اید حرمت و التهاب زیاد
اولوب و نبضی سریع و متواتر و ابتداء مرضه قاروره ناری اولور
راک علتک ماه سنده زیاد رفت و لطافت کلوبده و مانع تصایع
اید رسه شدت سخونت و مرجع زیاد و هذیان ظهور اید **اما اگر** علتک
بسبی دم سود ایدن اولورسه علامتی علیک نمده یوست

و لساننده سودا و تشونت اولورمه حماسی و خسی شدید و خروج
نفث عبر اولور غنذن ماعد اسواری ظاهر و بیدار اولور **ما کیر**
علتک بسبی دم بلغمیه دن اولورسه علامتی حماسی حفتی و جک
سهولت اید تقنی و خشک قلی و نفثک بیاض اولوب **یا خود** بر مقدار
حمزلی اولورمه نبضی بطی و دقتی کثیر اولور **و کذ** اطباء دن بعضی
دید یکه ذات الجنب دمویه در صاحبی کثیر اولوب و صفر اویه
قوی و غیر اولور و خروج ایدن نفث دموی در صفر اویه حرمت
مانع اصفر اولوب و در اویده نفث دغان زنده سوله مانع الح
و اشتداد نوبت حمایه سی گاه ظاهر و گاه زائل اولور **ما کیر**
حمای ربع کبی اولورسه سوداوی و حمای کبی اولورسه صفراوی
و بهر یوم نوبت ایدر سه بلغمی اولوب **و اگر** اشتداد نوبتی ظاهر اولور
ماه مرض دم دن اولور یعنی اشکار اولور **و بو دخی معلوم اولوب** که اگر
مرض سله انتقال ایدر سه علامتی اولور که ابتداء اعراض شدت نظر
اولوب یعنی حرمت شدید و سعال قوی و سهر مفرطه و تشونت
لسان و التهاب عظم اید معلوم اولور **و دخی** ورم مزبور ک جمع
ماه اید و کک عن متی و جیح اید حماسی سکونتی اولوب و منفجر
و متقیج اولورمه علامتی دخی رسته کثیره اید حمای عارض اولوب و نبض
عریض و موجی اولور سیدر و گاه اولور که ماه ناک حدت و شدت نذ
دخی عارض اولور **تقدمه المعرفه** ایدری بود دخی معلوم اولور که اگر ذات الجنب
ماه سی سودای حترق دن اولورسه انواع ساره سندن
اردار و اظلم اولوب **و اگر** ماه سی بلغم اولورسه انواع ساره سندن
جید و اسدر **و کذ** بومرضه حمایک حدت و سستی و سعال
و وجع کثرت و وفرتی ردی اولوب **لکن** استبور ذکر اولورن عوارضات

و اگر علامت جبهه در شکم ظهور ایدر سه و علیک دخی قوتی
قوی و لور سه خوف او بنیوب **زیاد** بومض و رنگ جمع مده تمسند
اولوب **سین** بویید و لویجی نفعی دلالت ایدر **کذک** کرک ذات الجنب
و کرک ذات التریه نفعی و سلامت و هلاک علیک دال اولان نفث
اولوب **سین** ایدر اگر نفث ابیض و امس و قوامی مستوی و کثیر
غیر لزج اولوب و بواولده اسان و جمد خروج ایدر سه یور ایدر
نفعی و بوم ک بجهه نکران اتمنه دلالت ایدر **و اگر** نفث یوم ناله
و یار ایدر ظهور ایدر سه راجده نفعی بولیب بلکه ساجده نفعی بولوب
بوصورتی بکرانی یوم حادی عشره یا **خود** رابع عشره اولوب **یا اگر**
درت کون مرورنده نفث ظاهر اولیب و اعراض علیل دخی سالم
اولور سه مرضک طولنه دلالت ایدر **یا اگر** اعراض سالم اولیب
ردی اولور سه وقتند مروت علیک دلالت ایدر **و اگر** نفث تنز ظهور
ایدوب و نفعی نیز ظاهر اولده اعضا ک شدتدن خوف او بنیوب
قوتنه اعقاد اولور **اگر** نفث اشمر یا اصفر و ابیض و یا اسود و یا زیا
لنج خروج ایدر سه ردی اولوب اگر کرک به الی که اوله حق دخی اولور
و اگر خروج ایدر نفث مستری اولور سه ماه نک غلطنه و احقر اولور
اولور سه ماه نک جمودتنه و احتراقة دلالت ایدر و مشکل العلاج
اولور **العلاج** ایدر ذات الجنب علا جبهه طیب لبیب اولان
لازم اولان ک لازم اولان اولدر که اگر ماهه مرضک انصبابی و الیه
ابتدا جانب محالقیک باسلیقندن فصد اولوب **اگر** وجع صدرک
طرف نمینده سه جانب یارندن باسلیق یا مستر کدن فصد ایدر
و اگر ماهه مرضک انصبابی تمام اولمش ایسه باحان جانب و جک باسلیقندن
فصد اولور **اگر** ایدر دم سیاه اولور سه **اگر** اللوز لویجی بویان ایدر

اگر ابتدا ایدر خروج ایدر سه سیاه خروج ایدر بویان ایدر نک
لازم در ذریه بو علت سه گاه اولور که دم ایدر جبهه اسود اولور
بو مقامده صاحب حاوی دیر که **اگر** ماهه مرض دموی اولور سه
یوم اول و ثانی و ثالثه جانب محالقدن و باسلیقندن لازم
اولوب **اما** علیک قوتنه رعایت ایدر اخراج دم ایدر **مثل** علیل
المزاج اولوب و فصل ربیع اولور سه بر رطل مقداری اخراج دم
ایدر **یا اگر** علیل ضعیف البینه اولور سه فرق درهم مقدار
اخراج دم ایدر **و کذک** ذات الجنب حالصده اول جانب
محالقدن بجهه جانب و جک باسلیقندن فصدی اعاده
اتمک لازم در جبهه طبیعتی حقت ملینه و سیافات مفاکنه
و قائل و اشربه ملینه حقیقه ایدر تبیین ایدر **مثل** حفتنه و عمل
خیار سنبر و یا شراب الورد المکرر یا **خود** شیر حشت استعمال ایدر
و انضاج و تنقیه مراد اولند قد استعمال اولنان اشربه لور سه سرد
لازم اولوب **اما** سعالی زیاد ایدر جک قدر اولیه **مثل** ما شیری
شراب نفعی ایدر یا **خود** ما شیری مغذی حلوا ایدر مزاج استعمال
ایدر **یا خود** عناب و بستان و بزر حلی و بزر قطن و بزر قش
بزر خبازی و عرق سوس هر برندن علی السویه اخذ اولوب بعد الطبخ
و القصیه ایکن مقدار کفایه شراب نفعی حل اولوب شربت عطش
و قنده عسله اعطا و الله یا **خود** مطبوع عرق سوس ایدر استخراج
بزر قش مستحلبین شراب نفعی ایدر مزاج ایدر **و اگر** شکسته
اور سه مجنون دیا قیقون و ما شیری ایدر شراب نفعی من سبدر **و اگر**
ماهه مرض رقیق اولور سه و نفث دم غیر موجود ایدر شراب نفعی
و شراب عناب غایت من سبدر **و اگر** علیک سه هر عارض اولور سه شراب

خسناش **یا خود** بز خسناش بس درم و بز قشای یکی در نیم تخته
اولنوب مار مقطر نیلوفر ایدستخنی استخراج ایدوب قبل انوم علی
انفراش استعمال اولنه **واکر** علیک عطشی و التهابی شدید اولوب
واسهالی وخی ظاهر و بیدار اولورسه شراب اس و شراب رمان
حلو و شراب صندل کبیرک برینی مار حاصی اید مزوجا استعمال ایدله
وقتاک علتته نفعی تا کلدکه استفراغ ماهه ایچون ادویه سیه استعمال
اولنه **مثلاً** عسل خیارشیر یکی و قیه شراب بنفشج المکر درت و قیه دهن
لوز حلور بر درهم اخذ اولنوب بعد المزج استعمال اولنه **بعده** بو قوی
استعمال ایدله **رصفی** بودراجاص کبیرش عدد عناب و کشتش اولن سر
درهم نیلوفر اید درهم زهر بنفشج یکی درهم اخذ اولنوب مقدار الکفایه
مار القرا حکه مکان فائده نفع اولنوب بعد التصفیه بکنه یکی بقی
درهم و قیه عسل خیارشیر **یا خود** شراب بنفشج **یا خود** شیر شست **یا خود**
تربخین ضم اولنوب استعمال ایدله **اااا** و جمع خاص ساکن اولنوب
فصدی تکرار اعاده ایدوب و مار بابونج مقطرک درت و قیه سنی
قدر کفایه سکر اید تسقیه ایدوب و بو اثناده خارجدن ادویه موضعیه استعمال
ایدله **مثلاً** شحم الدجاجی دهن لوز حلوا اید فائده کرا اطل ایدله
یا خود سمن غیر مالخ و یامهم حطلی اید دهن لوز **یا خود** ازها سبعة
المنسحت **یا خود** دهن بابونج اید دهن شبت اطل اولنه **یا خود**
دقیق الشعیر و حطلی و بنفشج بالسویه اخذ اولنوب و طبع اولنوب قدر کفایه
محل وجوه تکمید ایدله **یا خود** شمع ابيض اید دهن بنفشج حل ایدوب
ایکینه بر درهم مقداری کافور ضم اولنوب قیر و طلی اولنه **ااا** درم نفع
بولدی اید عناب و تین و خلد و شعیر مقطر و سیر سیاه و شان علی سینه
اخذ اولنوب بعد الطبخ و تصفیه بنفشج مر باسی ایدله استعمال ایدله

بعده علتته نفعی تام حاصل اولوب و حرارت حما بالکلیه اول اولنوب
عذب سی مار عذب اولان حمامه د حال ایدله **ااا** بو اثناده علیک
راس و صدر برینی اهو یه ماره دن زیاده محافظ ایدله **لو کتاب**
تخت صاجی دیر لکه بو مضده بعد الفصد و درت کون دهن لوز
اید شراب بنفشج استعمال اولنه **وقتاک** سعال اید معا بلغم کل کل
شروع ایدله کده بو مطبوخی استعمال ایدله **رکه صفتی بود** سیستان
و عناب یکم شرد د تین و زریب منتر و عجم اون بشر درهم نهرج
و ایرس بشر درهم اخذ اولنوب و مار القرا حله طبع و تصفیه دهن کده
استعمال اولنه **واکر** بلغک خرد جنبه و عسرت جکلورسه شراب
زوفاد صید بادم **یا خود** دهن لوز حلوا اید سکر فانیذ استعمال
اولنه **یا خود** بو مطبوخی استعمال ایدله **رصفی** بود رز بنفشج و زهر
سان ثور بر و قیه لب خیارشیر یکی و قیه سیستان او توز عذر
سکر ابيض درت و قیه اخذ اولنوب مار القرا حله طبع و بعد تصفیه
استعمال اولنه **ااا** ماهه مرض صفراوی اولورسه بتد ارجانب
و بعدن فصد ایدله **رزی** اربعاً لطفی ظهرا اولور و زنهارد و زهر
انجذاب ماده کیره واقع اولور دیو خوف ایتیمیه **رزی** امغامه
مرض دم اولد قده در یوسف صفراویه اصل خوف اولنوب
بعده طبیعتی تبیین و حرارت مزاجی ادویه مبره ایدت کین ایدله
ااا استعمال اولنوب ادویه ی زیاده تبرید ایتیمکه علیک سعالنی ن
تبرید ایتیمیه **ااا** ماهه مرض سوداوی اولورسه بالاده تحریک اولنوب
علاج لرایه علاج اولنوب **ااا** بو اثناده ضحادت مناسبه و مار حله
نظولات مداومت ایدوب و ماهه سینه نفعی و استفراغ ایچون
حقنه ایدله طبیعتی اینت لازمدر **ااا** ماهه مرض بغمی اولورسه

بوتک دخی علاجی سائر انواعک علاجی کبیر اما لایق اولان بود
برودتی افراط اتمیه لر مثل بعد الفصد ماء الشعیر المکرب و شراب زو
یا خود اصل السوس و غلب التعلب و سبتان و سکر فانی و تر
و ترنجبین کبیر دن جلاب و شراب عمل اولنوب استعمال ایدره لر
و تلبین طبیعت ایچون بو مطبوخی استعمال ایدره لر **صفتی بود**
سناکلی بش درهم اصل السوس و بز رهند باو بز حطمی و زهرنج
و هر نیلوفر هر بزندن نلت درهم زبیب احمر و تین الحیم هر بزندن
اون درهم اخذ اولنوب اوج رطل ماء قراح اید تندی قالدی طبع و تصفیه
اولنوب ایچنه فلوس خیار شنبه و ترنجبین او ز درهم ضم و حل اولنوب
استعمال اولنه **و کذلک** ذات الصدر و ذات العرضک دخی غلب
یعینه ذات ایچن کبیر اما مشوضه خصوصه اول امره احققا
ایتمک اولاد **زیرا** فصد و اسهال اول مرده اعالی عضای دن ماز
اسفله جذب ایدر دیدر **دخی** ضادات اید تضمید و مطبوخا سید
نظول و کما داتید تکمید اتمیه دن خذرا ایدره لر و سارید مایه
یعینه ذات ایچن کبیر بود **دخی معلوم اوله** که اسبوز کر اولن ان مرض
مشکله تک علاج شده اطباء متقدمین یونانیه اید حکمی متاخرین
افرنجه و اطباء اسلامیه تک بینکرنده اختلافات کثیره واقعه
اولوب تکیمسی مذاهیب متقدمینه ذاسب اولوب و کیمسی طریق
متاخرینه راغب اولمرد **اما متاخرین** اطباء افرنجه بو علتی ابتدا
فصد تمکده اختصار ایدوب بعضی سیری مذاهیب یونانیه طبیعت
ایدوب و بعضی سیری دخی طریق اسلامیه بیر رغبت کو سروب و بعضی
دخی مذاهیب اختراع و اختیار ایدوب اکاساک اولدیر **سین ایدی**
اسبوز کره مائنه تک مذهیب و ماخذ لرینی بیان ایتمک اگر چه طایفه

کلامه موجب اولور **لکن** اسبوز فن جلیس القدرک طالب درغبر
و تلامیذیه مبتلا اولان مبتدی طالب سیری اعتبار و اعتقاد لرینه
استحکامه و سید اولور امیدیه و قواعد عظیمه دن بر اساس متین
پای انداز اولور داعیه سید بر وجه اجمال تحریر و بیان مبادرت
اولمرد **امدی** معلوم معارف مرسوم یوریلده که **بقراط فاضل**
کتاب الامراضک مقاله ثانیه سنده علت ذات ایچن قنغنی بنده
فصد اولمرد لازمه که انی صراحه تعین ایلیوب و مطلق فصد
اولمرد لفظی ذکر ایدم **لکن** کتاب مزبورک مقاله رابعه سنده
جانب و جعدن فصد لازمه درمیدر اما اطباء یونانیه دن
ارحمی اس نام طبیب طرف و جعک عرضا خذ فصدن یعنی اگر
وجع صدرک طرف میمنده ایه طرف یارندیم **و اگر طرف**
یسارنده ایه طرف میمندن فصد اولنه دمیدر **و کذلک**
اطباء یونانیه دن **اسوس** نام طبیب دخی ذات ایچنه مجاز
فصد اولنور **لکن** طولاً مخالف اولان طرفدن فصد اولنیموب عرضا
مخالفدن فصد اولنه دیدی یعنی اگر وجع علیاک صاغ جانبندن
ایه طولاً مخالف اولان قدمنده صافدن فصد اولنیموب عرضا
مخالف اولان اصول قولدن فصد اولنه دیدی اما استار
جالیوس دخی حمید البرونام کتابک اون التسنجی بابنده در
ذات ایچن جع جانندن فصد اولمرد تک نفعی ظاهر در
اما عرضا طرف مخالفدن فصد اولنور سه سرعیا نفعی ظاهر
اولمازدی و اطباء یونانیه دن **اوریا یوس** نام طبیب
دخی بو قوله تبعیت ایدوب و حکمی افرنجه تک معتمد لرندن **سین**
ایله **براکلیسوس** نام حکیم دخی عرضا طرف مخالفدن فصد

ایتمکنی تجویز ایدوب و مدح ایتشد در وقت مای اطبای عربین
سرافیون نام طبیب کتابک اینجی مقاله سنک یکمینجی بابنده تحریر
اید که اگر ماه مرض هنوز انصبانده ایسه ۶ ضا طرف محالفندن اولان
باسیقندن فصد اولوب **اگر** ماه نک انصبانی تمام اولمش
وانضاج بولمش ایسه طولاً طرف محالفندن اولان صافندن
فصدیده لر **اگر** انصبانده بالکل منقطع اولمش ایسه جانب
وجعدن فصدیده لر دیدی **ذکر یا درازی** دخی دیر که اگر بدن غنی
ممتی ایسه طرف محالفندن فصد اولوب **اگر** دکل ایسه جانب
وجعدن فصد اولوب **وینه** طبیب مذکور کتاب حاویده تحریر
اید که اشبو علتده ابتدا طرف محالفندن فصد اولوب ایام ملتبه
مورندن صکره جانب وجعدن فصد اولوب **وکنک** بر مقلده جن
تحریر ایدر که ابتدا فصدن بعده جانب وجعدن اولان صافندن
بعده یینه جانب وجعدن اولان طرف فصد اولوب و میسر در
واما صاحب کا الصناعه و اسرار ایسی اسحق دخی دیر که ابتدا
جانب خلاف نک باسیقندن بعده موافقک باسیقندن فصد اولوب
معقول کور مشرد **و زهر اوی** دخی بو قوله ذاهب اولمش **شیخ**
ابن سینا قانوننده دیر که ابتدا طرف وجعه طولاً صافندن
بعده جانب محالفندن اعضا باسیقندن فصد اولوب بعده مور ایام
ملتبه اولد قدده جانب وجعدن تکرار فصد اولوب **و میسر در و ابن**
ماسویه دخی بو قوله ذاهب اولمش **لکن** اگر بزرگه ممتی
ایسه ابتدا عرضاً الف اولان صافندن فصد اولوب وجعه
ینه عرضاً طرف وجعک باسیقندن فصد اولوب **دخی**
معلوم اولد که اطبای جرمانیا و بنادقه و بلاد افریجیه نک اکثر ایسی

ابتدا طرف محالفندن فصد اولوب بعده برایکی کونیه نضکره
طرف وجعدن فصد اولوب و دیدیدر بو خصوصه بین الاطباء
قال واقع اولمش در **اجمل** اطالی مملکتک حکیم بائیس اولان
ماطیوس نام طبیب بو علتده مطلق طرف وجعدن فصد اولوب
ذاهب اولوب و کندوز غنی بونک اوزرینه نیجه اولد و بر اھین اقامت
ایدوب رساله تالیف ایدر **لکن** حکمت ربانی که بو علتده کندوز
مبتلا اولد و کندوز نزن تلامیذ ایدر کیمسه و نیجه طبیبان جمع
اولوب و فصد اولوب و ره ایدوب و دیدیدر که بو خصوصه
استاد میگذر **اگر** وجع طرفندن فصد ایدر سک تحریر یورد قدری کتاب
موافق اولوب و اولد و بر اھین تسمیت اتمش اولور **لکن** خوف
اولور که اقتدیرک باعث هلاکی اولد اما اگر طرف محالفندن فصد
ایدر سک جانکرممول اولوب اگر طرف وجعدن فصد ایدر سک کتابک
صحیحی نامول اولور **لکن** جانکرممول اولور ایمدی بورای اوزرینه کیدر سک
لکن کندوز محالفات اتمش اولور ز دیدر کندوز عدیل فر بورینه طرف
محالفندن فصد اولوب رضی اولدی و بعده صحنه بسبب اولد قدده
دیدیکه بن مرضدن خلاص اولوب حیات بولدم و تحریر ایدر کیم کتاب
فوت اولدی دیوب ذاهب اولدی **لکن** قولندرجوع ایدر **لکن**
کندوز صکره ظمور ایلیان شکر کردری استاد لر نیک مذهبینه
تبعیت ایدوب و کتابنه نظرایتدیر و انکله عمل ایدوب نیجه کیم سک
هانکنه باعث و سبب اولدیلر بعده اصحاب تشریحدن **سایه**
نام طبیب ظهور ایدوب و تشریح بنا بریند صعب اخرا حتر اع بر تو
دیدیکه بو مرضده صناع طرفندن فصد اولور کرک و جمع صاعغه
و کرک صولنده السون **لکن** وجع فر بورصول جانبک عضلات

علیه سنده واقع اولور اولور فصد اولور فصد اولور
دیدنی **و البقراطی ضک** قوی دخی بود که اگر جمع عضو عالیه
اولور طرف و جعدن فصد اولور **زیرا** استول طم که قلبه قریباً مرو
ایده رک صباغ جانبه کلور و صدک صباغ جانبنده اولان عضلاته
دخی غدایی ایصال ایدن او طم دن بر سجه اولمغه صول جانبنده واقع اولور
وجع ایکن دخی سینه صباغ جانبندن فصد تیمک لازمدر اما عضلات عالیه
ایصال ایدن طم با سجه بر سجه اولمغه ایکن چون وجع عضلات عالیه
ه اولد قده صولندن فصد اولور دیدنی و بو قوی دین کیم سینه
کندی ز عمیده کلام یونانیون فی بیوب واکله دم ظن ایدی **لکن** امر
مذکور زعمی کبی دکلدرا ما **فرنیلیوس** نام طبییک مذعبی دخی بود که
ماه طولاً خلا فی طرفه جذب اولور حده عرضاً خلا فی طرفه جذب
اولونماز و دخی شرح قانونده فصدی بیط و مرکبه تقسیم ایلیوب
دیشدر که اگر عرض فصد واحد اولور بیطیدر **و** کمتقد اولور
مرکبدر **س** بیط اولان فصد مرکب محله و ماه تک انصاف
نظر اولور بر عضوه مخصوصه ریخته جمیع بدن نمیدر **و** اگر
ماه صباغ جانبنده نزول ایدر ایله اولوقته صول جانبندن فصد
اولونوب یعنی عرضاً طرف خلا فته جذب اولور **و** ماه تک انصاف
جکردن اولور صباغ جانبنده اولان صافندن فصد اولونوب
و طولاً طرف مخالفه جذب اولور **و** اگر ماه تک سببانی جمیع بدن
اولور اولوقته لایق اولان ماه تک محله نظر اولونوب قنغی جایده
ایله اول جانبندن فصد اولمقدر و فصدک مرکب اولمندن غرض
بودر که جمیع بدن مستلی اولد قده واجب اولان ابتداء عرضاً الف
اولان طرفندن فصد اولونوب بعده اخری طرفندن فصد اولمقدر

لکن واجب اولان علیده اگر ذات الریه عارض اولوب و حرارت
غریبه سینه ضعف کلمه ایکن قانی قلیل قلیل اخراج ایدوب
و بر قیج دفعه فصد اولمقدر **س** اندن ایکن ذکر که **شیخ ابن سینا**
ابتداء صافندن فصد اولور جده ضامحی الف اولان سیدقن
جده اخر طرفندن فصد ایده لر دیوام ایتدرو و دخی **فرسن** **انطو**
نیوس نام طیب که اطالیه دن کلوب و زماننده رئیس لاطبا
اولمش ایدی بود دخی ذات الجنب با بنده و میشدر که اگر بو علت
اولان اورام فلغمونی ایله یعنی ماده سی یا کدر دهن اولمش
ابتداء ماده حل افته جذا تیمک ایکن طرف خلا فتن فصد تیمک
مرکبدر **زیرا** خلا فته جذب و طمرا بحق عکس ماده در و عکس ماده
عرضاً طرف خلا فتن فصد ایده اولور **یا خود** طولنه می الفندن
فصد ایده اولور **س** بوندن **معلوم اولدیکه** ماده بی می الفته جذب
ایتمک اوج قسم اوزرینه مبنی اولوب **و** **تکیسی** ماده بی علییه
ویا سفله جذبدر **ایچینسی** بدنگ صباغنه **و** یا خود صولنه جذبدر
و **ایچینسی** حارجه و یا داخله و یا اکسیه و یا اوک طرفنه جذبدر
ایمدی بویله اولدیغی تقدیرجه طرف خلا فته جذب طولنه و عرضه
و فوقته و کتته اولمش اولدی **لکن** عرضاً خلا فته جذب اولی در
زیرا بو مسئله جذب عکس ماده ایتمکد **و** اولمقدر **س** ایکن چون **شیخ**
ابوسینا عرضاً طرف خلا فتن فصد ایدر و بو قوی **جالیوس**
و البقراط دخی بو قوی اختیار ایدوب واندرک اقوانه مخالف
دکلد **زیرا** جالیوس و البقراط ماده بی اسفله جذب ایدر **و** کل
ماه عضو عالیه اولدیغی وقده اولوب **س** بزم دخی جالیوس
ایله ابن سینا بننده جالیوس بو قدر دیدی **ما و دیوس** نام طیب

و انما وجع طرفتك باسیتقندن فصد اولمغنی امرایدوب **لکن** بد
استلایسی و دنگ احتباسی کمی **یا خود** ماه سمیتلی اولوب و غلغ
صعود ایتمندن خوف اولمغنی کمی مانع اولماز سه بو بایده قوت
اعتقاد اولنان اطبا بوندر در که بر بر لرینگ رایدی ذکر و بیان اولدک
ایمدی بو خصوص اطبای متأخرین اوج فرقه اولوب **برسی** تونل
تابع اولوب فصد جذب طولره در دیدر اول جمله بری **مقادیر**
نام طیب در که ورم فلفله نیده ماهی جذب ایتمک ذات اکتبه
جذب ایتمک مخالف اولوب **زیر** ورم فلفله نیده بولس زنی عضو سید
وقت مساعده ایدروانی عرضا خلفه جذب ایتمک در مهلت وارد
اذا ذات اکتب بونک خلفه اولوب و ورم اعضای رسیه
قریب اولدغنی ایچون ضروری شید اولوب و وقتک دخی مساعده
اولمغله هتان واجب اولان موضع قرینده فصد ایله استفراغ
اولمقدر **زیر** اعتک بدتی و سرعتی قوی اولمغله علا جنده دخی
سرعت اولنوب اول بال فصد اولنه یعنی طولاً موافق اولان طرفندن
فصد اولنه که **زیر** فصد اولمغله طرف خلفه دخی جذب وارد
دیوب **بلطوس** نام طیب دخی بویله دمی در مکر که بدنگ امتحانی
و احلاطک فسادی کمی بعضی موانع اوله دیدی **بس فرقه بانیسی**
دخی اطبای عرب تابع اولوب یعنی ابتداء عرضا مخالفندن فصد
اولنوب بعده وجع طرفندن فصد اولنور دیدر **فرقه تالی** دخی
مقدم ذکر کی سبقت ایدن صاحب تشریح اولان **لیوس**
نام طیبیک قولنه راضی اولدیر دیو وقت رسیده اولنجی اطبای
نزاعدن حالی اولیوب خالامر مخالفقت و بومنون اولوزینه
جاری اولوب و قرار داده اولدیکه شول کیمسه که طرف موافق

فصد اولمغنی امرایدیر باوج شید اولدغندن **یا خود** طبیعتک
اول جانبنه دفعه میلی اولدغندن اولوب **لکن** ذات اکتب
طرف موافقندن فصد ایله سختی ماهی استفراغ اولوب یوخسه
خلفه جذب و کلدر **صلصه کلام** استو علتده مقصود اولان
امر مهم اولوب **برسی** استفراغ ماهی موزیله اولوب **برسی** دخی
عکس اولدیر **برسی** بصورتده لازم و واجب اولان اولدیر که
ابتداء جانب مخالفندن فصد اولمغنی ایله عکس ماهی اولنوب
بعده جانب وجعندن فصد ایله استفراغ ماهی اولنه و تجربه دخی
یوکات همد عادل اولدیر **مکر** که ماهی نک انصبابی منقطع اولوب
و ابتداء مرضدن بر قاج کون مرور اتمش اوله اولدیر وقتده طرف
موافقندن فصد اولمغله باس یوقدر **نیتی کلام** استو علتک ماهی
اگر بمنز انصبابی یعنی نزولی وار ایسه و بدن علیل ممتدی اولوب
و علت دخی دمدن اولورسه ابتداء مخالفندن فصد اولنوب
جانب وجعندن فصد اولنور **مکر** که ماهی نک نزولی تمام اولمش
و علت دخی صفوی اولوب و بدنه دخی امتلا یوخسه اولوقتده
ابتداء جانب وجعندن فصد اولنور **واکر** اقتضا ایدر فصد مکر
اولنوب بعده احتمانات ملیه و بینات خفیفه ایله طبیعتی تبیین
مش تر هندی و تر جبین و خیار شنبه و کل مکر و نوری و جوقان
و معجون اجاص معجون دیانایلیقون کبیر نافع اولوب **و کنگ**
مطبوع فو اکمدن اوج و قبه اخذ اولنوب ایچنه تر جبین و کل
خیار شنبه بر بدن التشر در هم معجون اجاص اوج در هم اخذ
و خل اولنوب بش قطره روج زاج ضم و الحاق اولدغله سید
استعمال ایدر ده **و کنگ** استو مرضه باک صنف نافع اولان

دو الرزهر شقایق النعمانی و زهر حلی فارقیون و شوکت المبارکه
وزاوند مزج و طرائق و قشر فندق و مرجان و انبمون معرق
کبیری کرک مفرد او کرک مناسب لوقت سید مزج ایدوب استعمال
ایده لر و بوسخوف بوسلته مجرب اولان دو اوند **صفتی بود** شوکت المبارکه
و قشر فندق و رماد سرطانه ری و مرجان احمر هر بر بن بر در هم
اخذ و سحق اولوب و مناسبه استعمال ایده لر و ایتو جلاب دخی
نافع **صفتی بود** شراب زوفاد شراب بنفشج بر روقیه مار شقایق
النعمان و مار شوکت المبارکه یک شروقیه اولوب مسجوق و کهر باهر بر بن
اون بسجبه اخذ اولوب مزج اولون قدر فکوه جلاب اولون مقدار استعمال
صبح علی الریق و احسام علی الفرائش برقا شقدر **و کزک** بعضی عابا
و لوقات دخی استعمال ایده لر که **مثلا** عاب حطمی و عاب حب سفرجل
و عاب بزرقطونا کبیلدون سکر اید استعمال ایده لر **و کزک** لوقات دن
لعوق الصغیر و لعوق الصدري کبی که غایت اید مناسب اولوب و بوز **فصده**
اطبای افرنجیه نکالی هذا لان استعمال اترکری تریاق اندرو ما حس
و خلیط سازج و سفوف ذات اجنب و سفوف کثیرای باره و کجی
مقوی و شراب پر سیاوشان و شراب عرق السوس شراب ضیق الصدر
منسحت و صبیغ طریز معرق و لعوق السل منسحت و کذب
ذات اجنب لمنسحت حب فخر و حب حلو و باد زهر ذهبی و برن
و حب ذهبی کبی دو الر اولوب و تسکین و جمع اتمک ایچون مطبوع
با بویج استعمال ایده لر **و کزک** حاد جردن علامه استعمال اولون دخی
ادویه لر دخی بونرا اولوب **مثلا** دهن لوز حلو و عاب حطمی و عاب
حب سفرجل و سمن غیر مملوح و شم و جاج و مرهم حطمی و دهن شبت
و دهن بابوچ کبیری استعمال ایده لر و بوطلا دخی غایت اید نافعه

صفتی بود حطمی و بزرقطونا و حب سفرجل عابری او وجود در هم
دهن بنفشج و دهن لوز حلو هر بر بن درت در هم اخذ اولوب مقدار
شمع اید مزج اولوب علامه استعمال اولون **و اگر** علیه سه عارض اولوب
شراب خشخاش مدبره **یا خود** بزورات اربعه باره او وجود در هم و بزرقطونا
ابین بروقیه اخذ و حکم دق اولوب و مار مقطره شقایق النعمانی
اید مستحب ایدوب علی الفرائش استعمال ایده لر **و اگر** ماه سی
تحلیل اولوب غشج اولور سه فرسیون و شوکت المبارکه و سقایق
مطبوع حطمی استعمال اولوب و باره کاندمال و مار سنی اخراج اولون
اسیو بسانی استعمال ایده لر که حیز غزدر **صفتی بود** دهن لوز حطمی
وقیه بلان کی صحیح نصف در هم اخذ اولوب و بر و اسع شیشه
وضع اولوب اوزرینه بر مقدار دخی کلاب مالص القا و حکم تحریک ایده
کلاب دهن اید امتزاج ایدوب و یوغورت کبی اولور بر مقدار دخی کلاب
القا و تحریک ایدوب کوره لر اگرانی دهن عظیم اید سه نوزل اگر مخم
ایجاز اید کلابی سوزب و بلانی هر سخته بر مبعده استعمال
مجرّب فقیر در و بونرا معد اولان ادویه و عذیرک کلبی حار
صدریه اولان دو الر بونره دخی دو ادر اقتضا اید کده اول موقدن
بوریه **س امید** علت ذات اجنب بو قدر جه الدن کله کی قدر ذکره
و بیان اولندی **مکن** علل صدریه دن جائکدر اولان علت اید
و معضله تک بریسی دخی علت ذات السریه اولوب اولدخی فی جمله
صورتده و علامته و اعاضده ذات اجنبه مث با اولوب و تدبیر
دند او اسی بر بر لرن دن متباعد اولدخی ایچون بو مناسبه اید لرضایت
الد تعالی اندن دخی بر مقدار بسط و تحریر اولون مقتضا اتمک اید تحریر
مبادرت اولندی و اید لوقوف **ذات لر** اید ذات الریه دخی

برورم حار و ندر که بین لاطبا فلفمونی الریه دخی تعبیر و تفسیر که
لسان ترکیه در بین الناس اق جکرا غویسی و او بکن صاحبی سی ایله متعار
و مشهور اولوب و لسان فارسیده در دستش درینلوب و اطباء
یونانیه عندندره بره سو مو بونا تعبیر نی ایتمشد در **السبب** بس سو مرض
دخی سببی اکثر بادم صفره دن حاصل و پیدا اولوب و کاهیجه دخی
صغرا و یا بلغم متعفنه عضو ریه به واصل اولمخده کت شایدر و اکثر یا
بو مرضک و مدن نشات ایتمسی عضو بلک جانب میمنده واقع اولان
ع و قد زریه به منجذب اولان دماک انصاب بدن اولوب و بونوعه
ذات الریه حقیقی تسمیه سنی ایدوب و گاه اولور که خناق
و ذات الجنب کبی نواجی صدره واقع اولان او را مدن بطریق الانتقال
حادث اولوب و کاهیجه دخی شدت حرکت ایله کت گذار اتمکن
و کثرت اوزرینه صدقات اصولیه حاره دن و کثرت ایدوب و کاهیجه
انفعالات نفسانیه دن دخی حاصل و پیدا اولور که **مثلا** زیاده مشقت
ایدخون و غم و شدت غضب یا افراط الم کبی و کاهیجه اشبای سمیه به
ملاقات اولمقدن یا خود تناول اتمکن حادث اولوب **مثلا** ارنب خرقا
اکل ایملک کبی اولور اما **ذات الریه** نیک غیر حقیقی سی نیک سببی دخی
گاه مرض ربودن اولوب و گاه باشدن ریه به بلغم منصب اولوب
و محتبس اولدقه متعفن اولدقه تعفن مزبور دن حرارت ایجاد
ایتد و کندن ناشی اول حرارت سبب ریه به منصب اولوب و بوضو
دخی ذات الریه حقیقی اولور **العلامات** ایملدی اشبو مرضک علامت
علیک و جود نزه حرارت و نفسنده سخونت و گاه لساننده برود و گاه
صفت اولمقدرو اکثر یا علیک صدر نده ثقلت و نفسنده زحمت فوج
اجفان اید و جنبه و عینند حرمت حادث اولوب و صدر علیله برود

تقیل ظهور ایدوب و جمع مزبور تاظهرینه وار کجه نمت اولور و کاهیجه
دخی ورم ریه دن اجره رویه متعاضد اولوب و لسانی متقح ایدر
و کذلک ذات الجنب ایله ذات الریه نیک فرقی بودر که ذات الجنبه
و جمع صاحبی یعنی خنس و با تمق ایله اولوب اما ذات الریه و جمع غلق
و ثقلت ایله حس و لنور و عطشی شدید اولمخده بقدر صوتش
ایدر سه عطش و حرارتی تسکین اولمازا استنشق بهوار بار اوله
بیتقدر حرارتی تسکین اولور و علییل ظهری اوزرینه یا تمقدن غیر
بره جهله راحت ایدر میوب و نبضی لین و محتاف و موجی اولور
تقدیر المعرفه ایملدی معلوم اوله که اشبو مرض مملکه **البقا** ناض
بیر که اگر ذات الریه نیک ابتدا سنده فاروره کدورت اوزرینه
اولوبده ایام ایام اربعه مرورند نضکره فاروره به صعوت کلور
موت علیله دلالت ایدر **و کذلک** بو مرضه طوعا سهما و واقعه
اولور سه بو عارضه دخی موده دلالت ایدوب **و اگر** بو علت
عدت سارون انتقال ایملش ایله بهالغده روی اولوب **و اگر**
اشبو عدت سه روز هذیان و برود و اطراف ایله کمودت
اطفار عارض اولور سه علامت ردیدن اولوب **و اگر** اشبو
علامات مذکوره بر سیره مجتمع اولور ایله علییل ایام اربعه بی مرور
ایدر ایتمز هلاک اولور **و اگر** بو علت عدت قر اینطیسه انتقال ایدر
اولدخی علامت موتدن اولوب **اما اگر** ذات الجنبه انتقال ایدر سه
اسلم اولوب و علامت حبسده دندر **و اگر** یوم خزانده علیک
ازیننده **و یا خود** اولدوغننده **و یا خود** حصیه قیننده ورم ظهور ایدر
یا خود اول کونده رفاف واقع اولور سه علامت حبسده دندر
و کذلک کاهیجه بو مرض اسبوع تامنه دک هلاک ایدوب

وکاهی صبح دخی تمام اسبوعه در آنکس ایدوب و علیل خلاص اولو
و اگر اسبوعی تجاوز ایدوب تقبیح اتمکله مرض سده انتقال ایدوب
العلاج ایدوبی مجربین اطباء افرنجیه نک اتفاقه بود که
 بوعلتک علاج شده اولامه موجودیه نضج و یروب و نقت ایله
 اخراجه سعی و اهتمام ایده لر **زیرا** بوعلتدن باکذا اراج نقت ایله
 خلاص اوماق نمکدر عبده علیک قوتنه نظر اولوب **اگر** قوت بدن
 قوی ایسه جانب و جمعک باسیقتدن **یا خود** قیفالدر نضج ایده
و اگر وجعی صدیک یکی جانبزه تورسه جانبینک باسیقتدم نضج
 و قوت علیک کلمه کوره دخی اراج ایده لر **و اگر** علیک ماهه سی بلغی
 اولورسه نینه فصد ایتمک لازم اولوب **اما** اولوقته دخی قلیل قیل اراج
 ایدوب **و اگر** ضیق نفس شدید اولورسه ابتداء مل و تفکر ایدوب
 ایده رک فصد ایدوب **و اگر** ممکن اولورسه تاخیر ایتمک اولی اولور
و اگر علت مرقوم ذات اجندن انتقال ایدوب و مقدم فصد و نمت
 ایسه و قوت بدن علیک دخی کل بوق ایسه اولوقته
 فصد جائز اولوب بو صورتده علیک صدی و ظهر بدن **یا خود**
 بازولرینک ایچ طرفندن حجامت ایدوب عبده احقانات لینه
 و اثره بلینه ایله طبیعی تبیین ایدوب زنه ارقم زنه ارسلاست
 قویه دن و حاده اولان ادویه دن اجتناب و احتراز ایده و اسبو
 علتده غایت ایده مناسب اولان ادویه بلینه دن شراب و رز
 المکر و شراب بنفسج المکر و لب خیار شنبه و ترنجبین و مجنون
 الاجاض و راوند حبیبی و غاریقون ابیض کبی دو اولوب
یا خود ماهه نضج و یرمک ایچون زوفا و عرق السوس و تین اللیم
 علی السویه اخذ اولوب ایدوب مالی **یا خود** ماعسل ایله طبع ایدوب

و یره لر بو علت اطباء حجر بنیک اکثر یا استعمال ایدوب
 مطبوخک **صفتی بود** عرق السوس نصف و قیه بر سیاو
 و زوفا و اسقا یوزا و زهر سقا بق النعمان هر برندن بر قیضه
 سستان و غاب هر برندن اون عدد و تین درت عدد
 بز جباری و بز ربطیح اصفر یکیش در هم زنبیب احمر برو قیه اخذ
 اولوب و مار قراح ایله محکم طبع و تصفیه و نضج ایکنه نبات حوی
 ضم ایدوب استعمال ایده لر و کاهی بو مطبوخک **یا خود** من
 اولان مطبوخدن برینک اوج و قیه سنه برو قیه ترنجبین **یا خود**
 ایکی و قیه شراب الورد المکر ضم ایدوب استعمال ایدوب **و بودی**
 معلوم اولور که اسبوعلته ملینا ترن مقصود اولان ایچتی
 قبضی ازاله ایدوب و طبیعی تبیین و بجا رردیه نک عضو
 ریه یه صعودینی منع و تسکین اتمکدر یوخسه سهلات قویه ایله
 اسمال اتمک دکلدر **و اگر** انشای تدبیره علیله اسهال کشید
 عارض اولورسه اولوقته شراب غشی شش و شراب آلاس
 و شراب النضول کبی قوا بفضات ایله تسکین ایدوب **و اگر**
 حرارت حماسی شدید اولورسه شراب غناب و شراب بنفسج
 ایله ماسعیر اعطا ایدوب **یا خود** شراب حطمی ایله بزورات
 اربعه البارده مستحلبی و یره لر **و اگر** حماسی منقطع و زائل
 اولوب نو عابرو دته مائل اولورسه بر سیاو شان و زوفا
 و شجر مقشر دن علی السویه اخذ اولوب و مار القراحی طبع و حد
 و تصفیه استعمال ایده **و کذلک** غلجن موضع وجود و صدره
 تبیین و تخلیل ایچی قیرو طیات و اطلیه ناصحه لر دن طلال ایدوب
مثلا ذات اجنبده ذکر اولان کبی سمن غیر مالح و شحم الاوز

ایکیش در تمام و دهن سذاب و دهن لوز حلوم بر نزن نصف
وقیه پر سوز و فانیسون صبر بر نزن نکت در تمام اخذ اولوب مقدار
کفایت شمع اید قیر و طی اید لوز **و کذک** ذات الجنبه حریر او ن دو بار
دخی کرک داخل او کرک خارجا بوعلمده دخی استعمال اولوب **و کذک**

غدر اردن اولامدت سکر اید جواب و جلاب الشیر و حریره بادام
و فروره رشتا و فروره اسفناح اکل و شرب اولوب و داغافه
دهن لوز حلوا ضافه و احقاق اولوب و بعد تمام الاسبوع **اگر**

مریضک قوت بدنیه سی ضعیف اولور سه مرق الفراتج و یریلوب
اگر بالکلیه عارت حمایه سی منقطع اولور ایله اولوقت کله بیض
بنمبرشت و یریلوب و مار حلوا اولان حمامه معتدل اولور قذفا
ایتد که نضکره رأس و صدر بنی ذات الجنبه اولدیغی کبی بونده

دخی برودتن و مار دهنوا صدمه سندن زیاد سیده
محافظة ایدوب و مراعات و وقت ترک اولور نمق اید
علتک تکرای سندن زیاد سیده احتراز ایدوب
صافه لرمک الزمانه الدستوریه

الخمسة من خط مترجمه و قد حوله

خمسة وعشرون من شعبان الفظم

سنة احدى عشر مائتين

والف من الهجرة

النبوية عليه

الشرف

وانا الفقير شريف زاده السيد محمد ابو الخير كان له و
ورثته من مولاه ابن يامين

بسم الله الرحمن الرحيم
 رب اجعل سفار لما في الصدور واعلم ان الطب علم يعرف منته اول
 بدن الانسان من جهة ما يصح ويذول عن الصحة ليحفظ
 الصحة حاصله ويسترد زايده والطب قسمان نظري وهو الذي
 لا يتعرض فيه البيان كيفية عمل مثل ان تعلم الامزجة تسعة
 والقسم الاخر عملي وهو الذي يتعرض فيه لبيان كيفية عمل مثل
 ان تعلم ما يجب ان يعمل في كل واحدة من اربعة الاورام **فصل**
 ثم اعلم ان الطبيب يلزمه ان يتصور جميع المعاني الطبية مثل الاك
 والمزاج وغيرهما وان لا يقتصر على ما يتخيله العوام وان يعتقد صدق
 القضايا الطبية الا ان هذه القضايا منها ما يلزمه ان تقلد غيره
 في اعتقاده كونها صادقة ومنها ما يلزمه ان يبرهن عليه ونحو ذلك
 في كل فصل القسم الذي يلزمه التقليد فيه ان شاء الله تعالى **فصل**
 في الاركان الاركان اجسام لا يتقسم الى اجسام مختلفة الصور

وتحدث

وتحدث المركبات من تركيبها فليسلم انها اربعة النار والهواء
 والمار والارض **والنار** حارة يابسة بالطبع اي لها قوة
 يجعل جسمها خارا يابساً وتوسط جسمها تفعل فيما يجاوره
 اذا كان ذلك للجوار من شانه قبول ذلك وموضع النار
 الطبيعي فوق جميع العناصر واعني بالطبع المكان الذي تطلبه النار
 بالطبع فاذا كانت فيه كانت ساكنة طبعاً وان فارقة قسراً احاد
 اليه طبعاً والهواء حار رطب بالطبع على قياس ما قلنا في النار
 وموضعه الطبيعي ان يكون تحت النار وفوق المار والماء بارز
 بالطبع وموضعه الطبيعي ان يكون تحت الهواء وفوق الارض
والارض باردة يابسة بالطبع وموضعها الطبيعي وسط الكل
والنار خفيفة على الاطلاق لانها لا تتحرك بالطبع الا الى جهة فوق
والهواء خفيف لا على الاطلاق لانه متحرك بالطبع الى فوق
 اذا حصل تحت موضعه الطبيعي وان حصل فوق موضعه الطبيعي
 تحرك الى تحت **والماء** ثقيل لا على الاطلاق على حسب
 ما قلناه في الهواء والارض ثقيلة على الاطلاق لانها لا تتحرك
 بالطبع الا الى جهة السفلى **فصل** في الامزجة اعلم ان الاركان
 اذا تصغرت اجزاؤها وتماست فعلت كيفياتها المتصادمة

ذلك

بعضها في بعض وكسر كل وحدة منها سورة الاخرى فاذا انتهى الفعل والانعزال بينهما الى حد ما حدث لذلك المركب كيفية مفردة اولية لم يكن في كل واحد من الركان تسمى تلك الكيفية الحادثة او لا مزاجا والمزاج باعتبار العقل لايج امان يكون على حاق الوسط بين الكيفيات والمتضادة التي كانت في الركان وتسمى هذا المزاج اعتدال بالفرض اما ان لا يكون احمر من الاعتدال بالفرض او ابرد منه وايس منه او اظرب منه واحمر وايس منه معا او اظرب منه معا او ابرد وايس منه معا او ابرد واظرب منه معا وان لفظ هذه الامزجة مقابلة الاعتدال بالفرض واعلم ان لفظ الاعتدال قد يطلق على تكافؤ الاجزاء مثل ان يكون الانسان في بعض المركبات مساوية الارض وقد يطلق على تكافؤ القوى مثل ان يكون قوة كل واحدة منها تغلب على قوة الاخرى وقد يطلق على معنى آخر وهو ان يكون لموضوع ما نوع مزاج هو اصل الامزجة له ان يكون للانسان المزاج الذي هو الاصل الامزجة ويقال لهذا المعنى الاعتدال النوعي ذلك واحد من انواع المزاج يكون خاص ذلك المزاج هو اصل الامزجة له لان المزاج

الانسان اقرب الامزجة من الاعتدال بالفرض ويجب ان يتسم الطيب لمية هذا من غيره **فصل** واعلم ان المزاج الانساني ليس مما لا تفاوت فيه البتة فان المزاج الذي لزيد مثلا لا يماثل المزاج الذي لعمر مع اشتراكهما في المزاج الانساني وهذا المزاج النوعي له طرفا افراط وتفریط ويستحيل ان يقبى واحد من اشخاص النوع ولا يكون موصوفاً به فان بطلانه موجب بطلان اشخاصه ولا شك ان اشخاص اشخاص نوع الانسان هو اعدل اشخاصه وليس شخص اقرب منه الى الاعتدال الذي بالفرض فاذن لمثل هذا الشخص اعتدال آخر وهذا الاعتدال انما يحسب قياس النوع الى ما هو فيه كما ان الاعتدال النوعي انما يحسب قياس النوع الى ما هو خارج عنه وايضا فان لكل صنف من اصناف الانسان مثل الترك وحمس مزاجا خاصا يقياس المزاج النوعي الى الانسان وتسمى ذلك المزاج اعتدال صنفيا وفي كل صنف من الاصناف شخص نسبة الى ذلك الصنف نسبة اعدل الناس مزاجا الى نوع الانسان وهذا الاعتدال انما يحسب قياس الصنف الى ما هو فيه كما ان الاعتدال الصنفيا هو

فاذا اوج عن الحد ين بطل المزاج عن ان يكون مزاج انسان مع

بحسب قياس الصنف الى ما هو من خارج عن ذلك الصنف
ولكل شخص من اشخاص الانسان مزاج خاص لا يمكن ان يندرج
يسار كفه في شخص آخر وذلك المزاج هو اعتداله الذي يتقوم به
ذلك الشخص في مزاجه وتسمى اعتداله اشخصيا بالقياس الى
غيره من اشخاص نوعه ثم ان لذلك الشخص مزاجا معتدلا
يكون عليه حين ما يكون على افضل احواله التي هي بحسب مزاجه
ثم ان ذلك الشخص قد يتغير عند تغير مزاجه ويكون اعتداله الذي
قلناه باقيا الا انه ليس على افضل احواله التي هي بحسب مزاجه
فمزاجه الذي يكون له عند ما يكون على افضل احواله التي هي بحسب
مزاجه اعتدال اخر يسمى اعتدال بحسب الشخص وحده لا بالقياس
الى غيره من الاشخاص وكذلك العضو فان لكل عضو مزاجا
مقوم به ذلك العضو في مزاجه فلا يتغير عند بطلانه وتسمى
اعتدال العضو بالقياس الى غيره ولذلك العضو مزاج معتدلا
يكون عليه حين ما يكون على افضل احواله التي هي بحسب المزاج
وقد يتغير عند تغير مزاجه هذا ولا يخلو البته عن مزاجه الذي
هو الاعتدال العضوي بالقياس الى غيره من الاعضاء وهذا
الاعتدال يسمى الاعتدال بحسب العضو وحده لا بالقياس
الى غيره

الى غيره من الاعضاء فاذا نفي نوع الانسان ثمانية وجوه
من الاعتدال وظهور ان اعتدال نوع الحيوان الانسان اعتدال
الاصناف سكان حط الاستواء وبعده سكان الاقليم الرابع يمكن
هذا من جملة المسلمات واعتدال الاشخاص اعتدال شخص من اعتدال
صنف اعتدال الاعضاء بجلده لا سيما جلد الكف لا سيما جلد
الاصابع لا سيما جلد الاغلة في السبابة ولذلك جعل حاكما
في كيفية الملموسات فان حاكم حث ان يكون متساوي الميل الى
وجاه استدلال به على اعتدال بجلده لا بجلده منفصل عن جسم
مركب من حار وبارد ومتشابهي القوة اي يكون قوة الحار منها
مكافئة لقوة البارد منها حتى يكون هذا المركب كالمعتاد
الذي بالفرض ولو كان بجلده بعد عن الاعتدال الى الحر لا سبرد
كيفية هذا المركب وكان بعد عن الاعتدال الى البرد لا يستحق
كيفية هذا المركب وليس الامر كذلك وعلى هذا المثال يعرف
اعتدال الجلد وقربه في الرطوبة واليبوسة واذا عرف الاعتدال
عرف سوا المزاج وهو المزاج الخارج عن الاعتدال سوا المزاج
على ثمانية اقسام فانه اما ان يكون اخرا مما ينبغي او باردا او طيبا
او ابيض او على سبيل الازدواج على حسب ما سبق ذكره وكل واحد

من هذه الاقسام الثمانية امان يكون ماديا او ساذجا والمادى
ان يكون ذلك المزاج السى بسبب خلطه كقوية ردية فيتكيف
بتلك الكيفية مثل حرارة غلبة كسبها وجود الصفرا حيث هي
والساذج ان لا يكون كذلك مثل برودة المشوج وحرارة المذوق
فاذا سوا المزاج ستة عشر قسما ثمانية منها مادية وثمانية منها
ساذجة **فصل في الاخلط اعلم** ان الغذاء اذا ورد المعدة
ومعنى الغذاء جسم من شانه ان يصير جزءا من جسم الانسان
استحال فيها الى جوهر سبيه بالكتك الشخين وتسمى ككيلوسا
ثم ان هذا الكيلوس ينجذب الصافي منه الى الكبد من المعدة
ومن بعض الامعاء ويكون الجارى بين الكبد وبين هذه الاعضا
عروقاً ذاتا صلابة يسمى الماساريقا وهذا الكيلوس الى ان يصير
جزءا من المغتدى اسحالات كثيرة وان معنى اخلط جسم رطب
سبان يستحيل اليه الكيلوس ولا فادام فيها بين كونه كيلوسا الى
ان يصير جزءا من المغتدى يسمى كيموسا وقد يجوز ان يستحيل
بينها استحالته يمنع عن ان يصير جزءا منه وكان قبل الاستحالة
شانه ذلك والخلط المجهود هو الذى يصلح لان يصير جزءا
من المغتدى وحده وهو مع غير واخلط الردى هو الذى

عرض له ما بطل صلوحه لذلك ولم يرض له ذلك
العارض الكان خلط محمود اصالحا لذلك فهو خلط محمود باعتبار
نفسه مجردا عن ذلك العارض وسمى باعتبار ما عرض له
والاخلط المحموده والرديه ينحصر في اربعة اجناس جنس الدم
وجنس الصفراء وجنس السوداء وجنس البلمغ **واعلم** ان
رطوبات البدن منها اولى ومنها ثمانية والاولى هي الاخلط
الاربعه والثانية ما فضول وغير فضول والفضول تذكر عند
ذكر الاخلط الرديه واما التي ليست بفضول فهي التي استحال
من الكيموسية ونفذت في الاعضاء لانها لم تقر بعد جزءا من الاعضا
المفودة بالفعل التام **واصنافها** اربعة احدها الرطوبة المحصورة
في تجاويف العروق اصغار المجاورة للاعضاء الساقية لها
والثاني الرطوبة التي تنبت في الاعضاء بمنزلة الطل وهي مستعدة
لان تغذوا الاعضاء اذا فقدت الغذاء **والثالث** الرطوبة التي
يسمى القربية العهد بالانققاد وهي رطوبة استحالت الى العضو
من جهة المزاج ولم يستحيل بعد من جهة القوام التام **والرابع**
الرطوبة المدخلة لجوهر الاعضاء الاصلية وبها اتصال اجزائها
واحد اجناس الاربعه التي ذكرناها جنس الدم والدم

اما طبيعي واما غير طبيعي و الطبيعي هو الذي يتخذ والبدن وينفقه
وغير الطبيعي يقابل ذلك والدم الطبيعي احمر اللون لان تن له
حلوجدا والدم الغير الطبيعي انما يصير غير طبيعي اما بان يسود مزاجه
في نفسه فيصير سخن مما ينبغي او برود مما ينبغي واما بان يخالط ما يجعله
غير طبيعي وهو قسمان احدهما ان يكون ذلك المخالط متولدا
من الدم مثل ان يعفن جزء من الدم ويخالط الاجزاء الاخر فيفسده
والقسم الاخر ان يكون ذلك المخالط يرد عليه من خارج مثل
ان يخالط الدم صفرا فيجعله غير طبيعي وهذا على اقسام له المخالط
اما ان يكون من جنس الدم الغير الطبيعي واما ان يكون من جنس البياض
واما ان يكون من جنس السوداء واما ان يكون على سبيل الازدواج
من هذه وفائدة وجود الدم الطبيعي اعتداء البدن منه وسخنة له
وترطيبه اياه وافادته حسن لون وبريقا **واما الصفراء** وهي حارة
يابسة بالطبع فالطبيعي منها هو رغوثة الدم وهو حار راصع **وجفيف**
حار وفائدة وجوده يكون مختلطا بالدم الذي يتخذ والاعضيا
التي يجب ان يكون في الدم الذي يتخذها تقسط من الصفراء مثل الرية
ومن منافعها تطيف الدم بيسهل نفوذه في المجاري الضيقة **وقطبيته**
الرطوبة اللزجة المتوالده في البدن وسخنة له سخينا بقاوم المرود

الضارة ولذعه الامع لجس الحاجة الى رفع الفضلة التي
فيها واما الصفراء الغير الطبيعية فبقا قسم احدها المره
وهي صفراء يحا الطهار طوبه رقيقة مائتة وثانيها المر الحجة
وهي ما يكون الرطوبة المخالطة لها غليظة وثالثها الصفراء
الكراثية وهي التي تكون مركبة من صفراء محترقة سوداء ومن
صفراء بحيث يوجد من تركيبها في المركب لون الكراث مثل
الجسم المتخاط من الزرنج والنيج واليهما الصنف الزنجاري
وهو سخن اقسام الصفراء قريب من جوهر السم وهو فيما يظن
كراشيا على فيه الحرارة واخذت في تبضه فان احمرته تبيض الجسم
الرطب امعت في التأثير فيه كما تراه في رما وما يحرق مخلوفا
الصفراء المحترقة ولون هذا الصنف اسود وسادسها الصفراء
المخالطة لصف من اصناف السوداء ولم يخص هذا الصنف
باسم كما خص الصنف المخالط للبلغم وسابعها اللطيف من الدم
المحترق اذا تميزه عنه وحده **واما جنس البياض الطبيعي** هو
الذي يصلح لتأخير ما وكانه دم قاصر عن تمام النضج وفائدة
وجوده في البدن ان يكون له غذاء من صحاح التغذية
وترطيبه للاعضاء وجوهها للمفاصل المنوة بكرة الحركة

والمحاكاة واما البلغم الغير الطبيعي فاقسامه من جهة طوامة
ومن جهة قوامه اربعة واما اقسامه من جهة طعمه فالنفث والمالح
والكامض والعفص فالنفث هو الذي لا صم له ويسمى سميحاً
ايضاً وهذا ما يغلب عليه كجوهر المائي ولذلك يكون اميل
الى البرودة والرطوبة وبهذا القسم وان كان عدم الطعم
فقد عدناه في جملة ما اعتبر من جهة الطعم لان عدم الطعم اعتبار
ايضاً من جهة الطعم مع ان الطعم قد يطلق على ما يكتم به حس
الذوق سواء كان ذلك الحكم بوجود كيفية مذوقة او بعدم
تلك الكيفية واما المالح ويسمى جالينوس بلغم صفا ويا وهو
بلغم ثقيل او قليل الطعم حاله مرة مرة مخالطة باعتدال مثل
هذا المخلط يكون مالحاً ويبدل على ذلك انما اذا خلطت بالماء
جسماً بتلك الصفة مثل النورة او القلي وامهنا مدة حتى
يست فيها اختلاطها وعقدنا ذلك المخلط بالنار وتركناه حتى
ينعقد كان ذلك لمحا وهذا القسم سخن اصناف البلغم واما
فهو بلغم قلت فيه حرارة ضعيفة لم تبلغ به حد الانضاج او التعفين
وهذا كما تراه في العصارات اذا تأثرت من حرارة ضعيفة
واما العفص وبهذا يغلب عليه كجواهر الارضى لتبرمه واستحالة

لنفسه اليه فهو كنف اصناف البلغم واما من جهة القوام
فالخام والجصى والمائى والزجاجى فالخام هو البلغم المتخالف الاجزاء
في رقتة وغلظه فمنه ما هو كذلك في الحقيقة وان لم يحسن
وهو الخام المطلق ومنه ما هو كذلك ونحس به ويسمى محالطاً
والجصى هو الذي طال لسه في البدن وفارقت الاجزاء
اللطيفة وما الى ارضية والمائى هو البلغم الرقيق والزجاجى هو
يسبب الزجاج الزائب في لزوجة وثقله وهو ابرد اصناف
البلغم اعلم ان كل واحد من اصناف البلغم المقسمة من جهة طعمه
قد يكون سبب طعمه ما ذكرناه وقد يكون ذلك لاختلاط جسم له
ذلك الطعم مثل ان البلغم الكامض قد يحمض لما ذكرناه وقد يحمض
لاختلاطه بسواد ارجامضية به وعلى هذا القياس فاعرف
سائر الاصناف واما السواد فمنها ما هو طبيعي وهو عكر الدم
الصالح ومنها ما هو غير طبيعي وهو المخلط المحترق والشي الذي
يحترق ويصير سودا غير طبيعية امان يكون واما ابيض او صفرا او سودا
طبيعية فالسودا غير الطبيعية اربعة اقسام وفائدة وجود السوداء
الطبيعية في البدن ان يختلط بالدم الذي يعزوا الاعضاء التي يجب
ان يكون في غذائها قسط من السوداء مثل العظام وان تشبه

على ستموه الصوام وذلك ان ينصب في معدة من الطحال خلط
سوداوى لا عفوضه وحموضه ويدغدغه الحموضه فيدرك تلك الشهوة
ومن فوائد هاتمتين جوهر الدم عند الحاجة فلا تستعد لتأثر المحلل
فيه **فصل** واعلم ان الاسباب اربعة اقسام وهذا من جملة تامله
الطيب من غيره ماديه وصوره وفاعليه وغائيه مثال المادة الخشب
للسرير مثال الصورة الصورة التي كصولها في تلك المادة حصل
السري مثال الفاعل البنجار وهو محصل تلك الصورة في تلك المادة
مثال الغاية فايده وجود السرير والطيب يميزه ان اسباب
ما يتعاطاه من مثل الاخلط وغيره ما يقف على وجوه التدبرني
وجودها او عدمها بايجاد اسبابها او عدمها على حسب الامكان
قال سببه لمدى الغذاء الصالح وسببه الصورى النضج الفاضل
الكبدى وسببه الفاعلى القوة المنضجة هذا النضج وسببه الغائى يغذيه
البدن **والصفا** سببه المادى اللطيف والحار واكلو والدم والحرق
من الاغذية وسببها الفاعلى اما الطبيعية منها فالحرارة المعقولة
واما التى ليست بطبيعه فالحرارة السديدة وسببها الصورى
اما الطبيعية منها فالنضج الفاضل واما غير الطبيعية فمجازة النضج
حد الافراط وسببها الغائى ما ذكرناه من فائدة وجودها **البلغم**

سببه المادى المغليظ الرطب واللب البارد من الاغذية وسببه
الصورى قصور النضج وسببه الفاعلى النضج القاصر وسببه
الغائى ما ذكرناه **والسودا** سببها المادى السديد الغليظ الثقيل
الرطوبة من الاغذية والقوى كحرارة جذا وسببها الصورى
الثقل المترسب على احد الوجهين فلا يسيل ولا يتحلل وسببها
الفاعلى اما الطبيعية منها فالنضج الفاضل واما غير الطبيعية منها
فالحرارة القوية وسببها الغائى ما ذكرناه **فصل فى الانسان**
الانسان اربعة اجناس **سن** النمو ويسمى ايضا سن الكبدية
وهو قريب من ثلثين سنة **وسن** الوقوف وهو قريب من
ثلثين واربعين سنة ان كانت الرطوبة الغريزية او فرو القوى
اسن وسن الاخطاط مع بقاء القوة وهو قريب من ستين سنة
وهو سن الكهولة **وسن** الاخطاط مع ظهور الضعف وهو سن
وهو الى آخره **واعلم** ان المشاعى فى سن النمو وهو يوجد فى سنى
شبابه ما قبله يسمى صبيا وحق ان حرارتها اختلفت من جهة
ان حرارة المصطفى موضوعها رطب وحرارة الشبان موضوعها
اجف وحرارة الواحدة فى الموضوع اليابس اشد واهل
وفى الموضوع الرطب الين والضعف كما اننا نجد حرارة بعينها

علمت في جسم رطب كاللحم وعلمت في جسم باليس كالخشب كذلك
الا ان البصير اربط والانس في زمان المبتدأ من سانه
يكون اربط في مزاجه لاصلي ثم ان رطوبته تغل كحماي امعن في الس
باحرارة المؤثرة في مادتها المحللة اياها الخارجة مثل الهوا المحلل
والداخله مثل احرارة الغريزية ولذلك صار الكحول والمناج
ايس مزاجا وبعدين النمو ينقص الرطوبه الغريزية وان اذ
الرطوبه الغريبيه كما في ابدان المشايخ وينقص احرارة ايضا لنقص
مادتها وهي الرطوبه الغريزية فلذلك صار الكحول والمناج
ابرد مزاجا من الانسان التي قبل سنهم ويسج بارد باليس
والذكر ان احر و ايس مزاجا من الاناث **فصل في الاعضاء**
الاعضاء منها ما هو مفرد ومنها ما هو مركب والمفرد هو الذي
لكل جزر محسوب منه اسم الكل واحده والمركب ما يقابل **والعظم**
خالق صلبا لانه اساس البدن ودرعامة الحركات **والعضو**
الين من العظم واصلب من ساير الاعضاء وفي وجوده
اربع منافع احدها حش اتصال الاعضاء الصلبة **بعض** اللينة
ليكون التركيب تدرجا وثانيها صيانة المفاصل المتحركة عن ان
ترض لصلابتها وثالثها ان يقوى العضل بالسناد واليه اربعها

ان يكون

ان يكون متعلقا للعضل في بعض المواضع كما في الشجرة فان
عضلاتها تتعلق بخضروف هناك **والعصب** اجسام تثبت
من الدماغ او النخاع بيض لونه لينة في الاعضاء صلبة في **الاعضاء**
خلقت لتأدية الحس وقوة الحركة الارادية الى الاعضاء
الحاسة والمتحركة بالارادة **والعضلة** عضو مركب من العصب
ومن جسم تثبت من اطراف العظام سببه بالعصب يسمى عبقا
ورباطا ومن اللحم ومن غشا يجلد بها خلقت لتحريك الاعضاء
بحسب الارادة وذلك ان العصب والعضل بالرباط والشبك
كل واحد منهما بالآخر حتى صار كشي واحد وتنقل الحاصل منها
واششى الفوج التي من الاجراء المتسفة باللحم وجلل بنسار كان
هذا الحاصل عضلة وغايتها ان الارادة مما اقتضت تحريك
عضو ما حركت القوة المتحركة التي تحل العضل بتأدية العصب الذي
هو جزء من العضل تلك العضل ابا بان يشبهها ويلزم ذلك حركة
العضو الى جهة مبداء العصب ابا بان ترعها ويلزم ذلك حركة
العضو الى خلاف جهة المبداء **والاوتار** اجسام تثبت من اطراف
بعض العضل شبيهة بالعصب وتتصل اطرافها المقابلة لها
بالاعضاء المتحركة وهي مؤلفة في الاكثر من العصب الذي هو

جز من العضلة اذا برز من الجهة الاخرى ومن الرباطات
والرباطات ايضا عصبانية المرائى والملمس **تتبع العظام**
الى جهة العصل وليس شئ من الروابط حس وذلك
لئلا يذى بكثرة الحركات **والشريان** بسم تبيت من القلب
بحرف رباطى الجواهر تتحرك بحركات انبساطية وانقباضية
للترويح ونقص الجهد الدخالى وفيه ينبعث الروح الى اعضاء
والورق ويسمى الوريد ايضا جسم شبيه بالشريان لانه ثابت
من الكبد وبكس وفيه يتوزع الدم على اعضاء البدن **والغذاء**
جسم مستسج من عصبانى غير محسوس قبل الشحن مستوضغى سطوح اجسام
اخر ثلاث منافع احدها حفظها على ههنا والثانية تعلقها
من اعضاء اجزاء الثالثة ليكون الاغذاء العذبة اكس سطح حساس
لتحس ببعض الافات الحادثة لها مثل الريح والكبد والطحال
والكلىتين **واللحم** جسم محتل وضع اعضاء البدن وتسخنها ويدفع
الافات عنها ويكون كادعامتها لها **فصل** اعلم ان من الاعضاء
اعضادى مبادى لقوى محتاج اليها فى بقاء الشخص والنوع وتسمى
رؤسا فتعطي غير بانك القوى ويكون ذلك الغير قابل منها
واذا اعتبرت الاعضاء الى لقبول حدث اربعة اقسام لان العضو

حسب

حسب هذا الاعتبار اما ان يكون معطيا غير قابل واما ان يكون
قابلا غير معطى واما ان يوصف بكليهما واما ان لا يوصف بهما ولا يواحد
منهما والقلب عند المحققين من الحكماء هو المعطى الغير القابل فقد
ظهر لهم ان القوى النفسانية والطبيعية تفيض من مبادىها على
المتولد فيه ثم يجها الروح الى غير القلب من الاعضاء واما قابل
الغير المعطى فلم يختلف فيه وهو مثل اللحم الحساس فانه قابل بقوة
احس من غيره ولا يعطى غيره القوة المضطر اليها فى بقاء الشخص
او النوع واما القابل المعطى فنمخلف ايضا فيه فان الكبد يقبل قوة
الحياة من القلب وتعطى قوة التغذية غير بالكلية معطية لا على الاطلاق
لانها انما قبلت هذه القوة من القلب لانها تعطى بعد القبول
وعند جالينوس اعطاهما الى ان على هذا السبيل واما الذى
لا يوصف بهما ولا يواحد منهما ففى وجوده خلاف فمن الناس
من يعتقد ان العظم واللحم الغير الحساس فيهما قوى وجدت لهما على
سبيل القبول من عضو آخر فاذا ورد عليها غذاها كفت نفسها
ومنهم من ان يعتقد ان هذه القوى فائضة عليها من عضو اخر اول
حال التكون ثم استقرت فيها وليس على الطبيب معرفة الحق منهما
وانما يلزمه ان يعتقد ان كان الامر على ما يعتقد الفرقة الثانية

فليس قبول مثل هذه الاعضاء حيث لو ان السيل من القابل
والمعطي بطلت تلك القوى كما ان اذا انسد العصب الذي يؤدي
قوة الحس الى عضوا بطل حس ذلك العضو **فصل الاعضاء الكسنة**
اما بحس بقار الشخص فاقرب وهو مبداء قوة الحيوه والرياح وهو
مبداء قوة الحس والحركة والكبد وهو مبداء قوة التقذية واما بحس
بقار النوع فمخدة الثلثة وربع يخص النوع وهو الانسان وكل
واحد من هذه الاعضاء خادم للقلب الشريفين المؤدية قوة الحس
والحركة الى سائر الاعضاء والكبد العروق المؤدية قوة التقذية
الى سائر الاعضاء ولا يشين الا حليل في الرجال والعروق المؤدية
للمنى اليه وللنساء الرحم التي يتم فيها منفعة المنى **فصل واعلم ان**
من الاعضاء ما يتكون عن المنى وهي الاعضاء المفردة خلا اللحم وحم
ومنها ما يتكون عن الدم كاللحم والشحم يتولد عن متين الدم ويعقده
الحركة والبس والشحم من ما يمتد ودسه ويعقده البرد ولذلك
كله الحركه وما كان من الاعضاء مخلوقا من المنى فانه اذا انفصل
بال اتصال الحقيق الا في قليل الاحوال وفي سن الصبي مثل العظام
وشعب صغيره من الاوردة دون الشرايين واذا انتقص منه جزء
او بطل كله لم يتولد عوضه شئ الا لانسان فان الشقاق فيه شهدوا

الاعضاء
قوة حيوه الى سائر
وتدافع الاعضاء

وان الاسنان قد يوجد نباتها **فصل** واعلم ان الاعضاء الحسنة
المتحركة كالبالارادة قد يكون مبداء حسها وحركتها عصبية واحدة وقد
تفرق ذلك فيكون مبداء الحس غير مبداء الحركة واذا كان مبداءها
واحد فقد يبطل الحركة دون الحس وقد تبطل ان جميعا ولا يجوز ان يبطل
الحس ويبقى الحركة لان الحركة ينحصر الى ماله او فر وقوة فاعله اكثر
واما اذا اختلف مبداءها فقد يجوز بطلان اى واحد كان وذلك
اذا اختلف سبب البطلان باحدتها وقد يجوز بطلانها جميعا اذا لم
فصل واعلم ان الاعضاء العصبية المحيطة باجسام غير ما منها ما هو
ذو طبقتين ومنها ما هو ذو طبقة واحدة **مثال** القسم الاول اكثر الشرايين
وفايده كون هذا القسم من الصفه يحصر في اربعة وجوه **حدها** وثاقه
جسميتها اذا كان الاولى في تحاط في وثاقتها مثل اكثر الشرايين
فانه لما كان اعظم فايده من الوريد قصرت زيادته وثاقته **وثاقها**
سدة الاحياط في صيانة ما يحويه وهو في مثل ان الروح والدم
الشرايين **وثالثها** انه اذا احتيج في ذلك العضو الى جذب قوى
ورفع خفيف وكانا متماثلين فالتفرق بين آتيتها اصوب مثل
المعدة والامعاء **ورابعها** انه قد يحتاج في عضوا الى فعلين يجب ان يختلف
محل قوتيهما المعدة فان فيها القوة الهاضمة والقواح كسنة

٧
والحكمة
ومحل الهاضمة يجب ان يكون حاراً رطباً لحياء ومحل الحماة يجب
ان يكون عسياً فنجعت ذات طبقتين الداخلة منها عصبانية
فان احس اللبني يجب ان يلاقي محوسكة والهاضمة يجوز ان يلاقي
منصومة بل يؤثر بواسطة **فصل** في معرفة اجناس القوى
اعلم ان كل فعل فان له فاعلاً قريباً لا محالة ويسمى قوة وهذا
معنى قولهم ان القوة مبدأ الفعل **والقوة** على ثلثة اقسام قوة
حيوانية وقوة طبيعية وقوة **الحيوانية** هي القوة التي
تعد البدن لقبول الحيوة وافعالها وهي قوة تنبعث من القلب
وتحملكما جسم لطيف متولد في القلت من الطيف الاضطرابي ونحوها
وذلك الجسم هو القابل الاول للقوى النفسانية ويسمى روحاً ^{الانسانية}
فينفذ بتوسط الشرايين الى جميع البدن ومما عدم عضو من الاعضاء
هذا الروح لم يستعد لقبول قوة اخرى من القوى التي سذكرها
وصارمياً وعرض له ما يرضى لا بد ان المولى من العفونة والقبول
وهذه القوة الحيوانية تحرك القلب والشرايين بسطاً وقبضاً وينسب
اليها الاعراض النفسانية مثل الغضب والفرح والغم وما اشبهها
لاجل ما يضر من حركات حاملها عند ما على ما تعلمه **واما القوى**
الطبيعية فانها قسامان قسم يتصرف في الغذاء لبقا الشخص

قسم يتصرف بعد هذا التصرف لبقا النوع **والنوع** بالقوى
الطبيعية منها ما هو خادم ومنها ما هو مخدوم **والمخدوم** اربعة
اقسام الغاذية والنامية والمولدة والمصورة والغاذية هي التي
تحيل الغذاء الى ما بهته المغذي ويتم فعلها يحصل جوهر الغذاء
وتشبهه والصاغة والنامية هي التي تزيد في اقطار البدن على نسبة
مخصوصة حتى يبلغ به كمال المقدار ثم تبطل فعلها والمولدة هي
على التي تحصل المنى ليستعد لقبول صورة بدن الانسان ^{المصور}
هي التي تصدر عنها الافعال المتعلقة بنهايات مقادير البدن
مثل الاشكال **والخادم** لهذا القوى اربعة اقسام الجاذبة
والماسكة والهاضمة والدافعة وخلقت الجاذبة لتجذب النافع
والماسكة لتعكسها يتصرف في القوى المحتاجة الى تصرفها
والهاضمة لاحالة الغذاء الى القوى الصالح بترقيق ما غلط ^{تغذي}
بارق والدافعة لترفع ما لا حاجة اليه عن البدن **يخدم** هذه القوى
الاربعة الكيفيات الاولى وهي الحرارة والبرودة والرطوبة واليبوسة
الآن الحرارة يخدمها بالذات والبرودة يخدمها بالعرض لان
القوى تحركات وحرارة يعين على الحركة والبرودة تمنع منها
والجاذبة والهاضمة اموج القوى الخادمة الى الحرارة الخادمان

الماكة اوجها الى اليوستة والهاضمة الى الرطوبة والدفنة
تحتاج الى يس قليل وحر قليل والجازبة اخرج منها الى اليوستة
واما القوى النفسانية فتقسم الى مدركة ومحركة **والمدركة** منها
حسي ومنها عقلي **والحسي** ينقسم الى الحس الظاهر وهو قوى الالبصار
والشم والذوق والسمع واللمس والى الحس الباطن وهو اقسام **فمنها**
بظايبها ويسمى ايضا الحس المشترك وهي القوة التي يتبادر اليها
جميع الصور المحسوسة ومحلها اول البطن المقدم من الدماغ
ومنها الخيال قد يسمى المصورة وهي القوة التي تحفظ ما قبله بظايبها
من الصور المحسوسة وان غابت تلك المحسوسات او بطلت ومحلها اخر
البطن اول من الدماغ **ومنها المتجددة** وهي القوة المتصرفة في
الصور المحسوسة ومعانيها الجزئية بالتركيب والتفصيل مثل التحليل
انسانا ذراعيين فقد تركب هذه القوة راسا على بدنه مثل التحليل
انسانا عديم الراس فقد فصل هذه القوة راسه عن بدنه ولا
تنزال هذه القوة بمعنى ذلك فان صدر فعلها طاعة للداعي العقل
سميت المفكرة ومحلها البطن الاوسط من الدماغ ومنها القوى الوهمية
وهي التي تدرك المعاني الجزئية المتعلقة بالمحسوسات من الموافقة
واللاموافقة والعداوة والصدق وهذه لا تدرك بما سبق ذكره

من المحسوس ومحلها اخر البطن الاوسط من الدماغ ومنها الخيال
وهي خزانة للمعاني المدركة بالقوى الوهمية كما ان الخيال خزانة
المحسوسة ومحلها البطن الاخر من الدماغ واما العقلي فالكلي ثم
خارج عن الصناعة الطبيعية ولا تعبير في حال التقدير ما دونه الا بسببه
يلحق احدى هذه القوى التي ذكرناها فيكون تدبير ذلك تدبيرها
فلا يفتقر الطبيب الى تخصيص نظر في تلك الافعال ومباديها ولكن
نذا من جملة المسامات واما المتحركة فينقسم الى باعثة ومحركة فاعله
فالباعثة هي القوة التي تدعو الى الحركة نحو النافع او المظنون انه
نافع وتدعو الى حركة عن المضار او المظنون انه ضار والمحركة الفاعله
هي القوة المستعمله للعقل المطيب تلك الباعثة ونهت عند موعدها
بالفعل فقد علمت ان الافعال منقسمه بحسب اقسام هذه القوى وان
ما هو حيواني ومنها ما هو طبيعي ومنها ما هو انساني وربما صدر الفعل بقوة
واحدة ويسمى ذلك الفعل سيطرا بما صدر عنه قوى فوق واحدة ويسمى
ذلك الفعل مركبا مثل الجوع فان حصل بجذب طبيعي واحد **فصل**
في المرض اعلم ان المرض هو غير طبيعته في بدن الانسان يجب عنها
آفة في الفعل وجوبا او لياؤفة الفعل ثلثة اقسام تغير نقصان واطلاق
مثال التغير ان يتحليل الانسان صور الوجود لها في حارجها ومثال

مسالك الروح ونزول اصناف الاعيان فان صارف النوم ما
متعددة للضم بعضها ونشر المادة الموجودة في البدن فقط
وان كان على انحلاله سيرد بالتحليل واليقظة تفعل ضد ذلك
والمفرطة منها تضعف الدماغ وربما حرقت الاصلط والنوم
المفرط يورث الامراض الرطوبية والغالب من حال النوم
الباطن وتبريد الظاهر لغو **فصل** العوارض النفسانية منها
ما يحرك الروح الى داخل مثل الغم والفرح ومنها ما يحركه الى خارج
مثل الغضب والفرح ومنها ما يميزه كالتحركتين لوجهين مثل
الغضب اذا كان مع خوف والعارض بما كان قويا جدا حتى
انه يترك الى خارج تحركا عنيفا بحيث تخلو القلب لذلك عن الروح
او تشتت حركة الى الباطن بعنف فيقلد مثل الفرع الغالب
او السرور المفرط واعلم ان كثيرا من التصورات يصير سببا للموت
طبيعية مثل تفسر لاسنان لتصور الحرارة **فصل** ما يوجب
ويشرب يفعل في بدن الانسان من وجوه ثلثة فانه اما ان
يكيفية فقط مثل ان تسخن او تبرد او يربط او يحفف واما ان
يفعل بعنصره وذلك ان يغذو البدن فيشبه به واما ان يفعل
بجدة جوهره وذلك ان يستعد المركب لقبول امر ليس في

سبل من نوعه مثل القوة الجاذبة للصفر اني السقمونيا وذلك
الامر يستعد له المركب سبب مزاجه ولا يكون مزاجا ولا كيفية من
الكيفيات الاول وقد تكون تلك القوة فعلية وقد يكون قوة
ويكون مثل المزاج الانسان ويكون منافيا له مثال تم القوة
الحاصلة في الترياق بعد المزاج ومثال المنا في القواسم في
وقد جعلت مراتب الادوية في قواها التي تحب الكيفيات للبحر
اربعاً الاول مثل ان تسخن تسخن لا تقطن له الا ان يتكرر
او يتكرر البتة ان يكون اقوى من ذلك ولكن لا ينبغي الا حار
بالافعال الا ان يتكرر او يتكرر الثالث ان يكون فعلا يوجب
حرارته وينبغي الى هلاك الدبع ان يكون ذلك بحيث ينبغي
ان يملك وهذه خاصة الادوية السمية **فصل** وكل ما يربط
ويجرب بينهما فعل وانفعال فاما ان يتغير عن البدن ولا يتغير واما
ان يتغير عن البدن ويتغير واما ان لا يتغير عن البدن ويتغير
بهذا التغيير تغيره في معناه لان في حال احرق مثل ان تسخن او يبرد
والقسم الاول من هذه لاقدم الثمانية فاما ان تشبه بالبدن هو
الغذاء على الاطلاق واما ان لا تشبه وهو اللدواء المعتدل
والقسم الثاني فاما ان يكون اخر من تغيير البدن واما ان يكون

كذلك والاول من هذين هو الدور السمي والثاني منها ان تشبه
بالبدن كان غذاءه وواثيا وان لم تشبه كان دورا على الاطلاق
والقسم الثالث من الاقسام الثلاثة الاول هو القسم المطلق والسهم
قد يكون حارا تعين حرارته في تحليل الروح كسببته مثل السهم الالهي
وقد يكون باردا يعين بروده في اطفاء الحرارة الغريزية كسببته
العقرب **فصل** وكل ما يغذو فانه يسخن البدن لانه يصير وما والدم
سخن للبدن لان الدم المتولد من الاغذية الحارة يتبع حيا
سخن ومن البارد يبرد ذلك **فصل** في الاغذية الغدازية
حال البدن كميته وكيفية اياها كيفية فقد عرفت واما كميته فان الزيادة
في الغذاء مبررة واما الا ان يغرض عفونة والنقصان يورث
الذبول والغذاء اللطيف ما يتولد منه دم رقيق وكثيف ما يتولد
منه دم غليظ والكثير الغذاء ما يستحيل اكثر الى الدم والقليل الغذاء
ما يقابله مثال الاول اللحم ومثال الثاني البقول والكثير من
ما يتولد منه دم صالح والردى الكيموس ما يقابله ويستوفى امثلة
جميع ذلك عند معرفة قوى الاغذية **فصل** في المياه المار لا يغذو
لانه بسطال انه يبدق الغذاء وله منافع في بعض الحالات
من التبريد والترطيب والادارة وافضل المياه مياه العيون لا كما

التي تجرى على الارض كحرة فانها تروق الماء وتجعله الطف
من الذي تجرى على الصخر وغيره لعدم ذلك الترويق الصالح
وان كما تجري بعد من العفونة والمياه الغزيرة والجارية
الى الشمال الى المشرق والبعيدة منابعا افضل والتي
ينكشف للشمس تشبه جريانها فان هذا سبب لطيفها ^{الكفيف}
من المياه افضل التفتير مما يصلح المياه الردية والمطبوخ افضل
من غيره لقلة نخبته وسرعته اخطاره ومن المياه الفاضلة ما المطر
وخصوصا الطيف منه الا ان العفونة تباور الى ما المطر للطافة
واذا اغل قل قبوله للعفونة وكذا اذا تنوول بعد حموضات
وما لا بار ردى بالقياس الى ما العيون وكذلك الماء
الساكن من مسالك الرصاص وكثيرا ما يورث قروح الامعاء
والنزى دور من ما البير والمياه الجليدية والثلجية غليظة وكذا
المياه الراكدة والآجامية فانها تولد البلمغ والمر ايضا والطحال
والاستسقاء وغيرها من الامراض المار الذي يغلب عليه قوة
الكثير يقوى جميع الاحشاء وينهض القوى الشهوانية وينفع
من الذرب ويجدد النسيج اذا كان نقيين غير محالطين لقوة ردية
فما جعل في الماء او برودة الماء من خارج صالح الا انه

لسدة برد اكتف من سائر المياه ونضير العصب وطحة برودة
الى الصلاح والماء البارد والمعتدل المقدار وفق المياه للاصحاء
وان فحج الاخلط والورام الا انه يسير السهولة وسد المعدة والماء
الحار يفسد الهضم ويطغى الطعام وربما أدى الى الاستسقاء ولد
والفا ترغيشي والاسمن منه اذا تجرع على الرقيق فيس المعدة ويطلق
ويضج وينفع من السعال لكن لا يستكن منه يوبن المعدة والشدة
السخونة يكسر الرياح وربما حلل القويج والذينة يوفقم الماء الحار
باصنفه اصحاب العرع والماليجوليا وبالجملة اصحاب المواد الباردة
والمحاجة الى النضج واصحاب الامراض العصبانية والماء المالح
يسهل ولا يجلبية وكبس نانيا كصفه ونصف ويولد الحكة والكرب
والماء الكدر يولد الكصا والسد فيلتناول ما يدور المبطلون كثير ما يبتلع
لبطوبقاه ومن تر باقاله سم واكلو كجلايهما والنوش دري
يطلق البطن شربا وبلوس فيه واحتقانه والسببية يجرب جميع
السيانات الا انها شديدة الانارة للحمي والنحاسي صالح الفس
المزاج **فصل** في انواع الاحتباس والاستفراغ سبب الاحتباس
ضعف الدفعة او شدة الماسكة او ضعف الهاضمة او ضيق
المجاري والسد ومن هذا القبيل او غلظ المادة او كثرتها ولزوتها

او فقدان الاستباس او انصراف الطبيعة الى جهة اخرى وسبب
استفراغها من كثرة ان تجتس سدة القوة الدافعة او ضعف الماسكة
او ايزاء المادة بالنقل لكثرتها او بالذخ لحدتها او بالتديد لكثرتها
او لزوت المادة وقد يعينها سدة المجاري وتفرق الاتصال او اعتبار
الازدواجات وكل من الاحتباس والاستفراغ ما لم يكن على
ما ينبغي فانه يورث امراضا كثيرة **فصل** في احكام حير الاحكام ما قد
بناؤه في التسع فضاؤه وطاره هوؤه وعذب ماؤه وقد اذلتان
وقوة بقدر مزاج من راد وورده والفعل الطبيعي للحام هو تسخين
بهوائه والترطيب بمائه والبيت اول مبرد مرطب وان في تسخين
مرطب والثالث مسخن بجفف واعلم ان للحام تأثيرات بعضها بالذات
وبعضها بالعرض اما الذي بالذات فمثل ما ذكرناه من التسخين
بهوائه واما الذي بالعرض فمثل ما تبريد بهوائه بكثرة تخليد للروح
وبخفيفه بنخيل الرطوبات والماء الشدي السخونة كحصف الجلد
فلا يتأدى الى الباطن من الماء ما يرطب ويمنع ايضا من التحليل
ومن تأثيراته التي بالعرض تسخينه بواسطة الهضم والنضج والحام
قد يستعمل رطبا فيرطب وقد يستعمل يابا فتجفف ومن اراد الترطيب
فليتر من التعريق والتحليل ويستتفع في مائة الفاتر قد روي به

ولا يتوق ثم يخرج من الماء ويتمر بدن الورد ويجلس المائية
المنشفة في بدنه ويخرج الى المسح بحركة هادئة ويسير بها ك
رسيما بعد ان سترته وتعود الى حالها الطبيعية ثم ينقل الى مسكنه
على محفة ترفع بالايدي رفق نقل واحكام على الرقيق تجفف البدن
لا سيما اذا تعرق فيه والاسهام على الشبع يسمن البدن كما يجذب
من الغذاء الى ظاهر البدن لانه يحدث السدد وعلامة حدوث
السدد عرض نقل وتمدد في جانب اليمين وقرب الكبد وتبدل
ذلك بما يفتح السدد ومن السكبين البرورى وقرص الاستين
والفودنجي واما لها كما تستوفيه في المعاجبات ويحترق المستحم
من تناول المسنجات والمبرودات بالفعل عند الاسهام فان
يؤدي الى النزول والاستسقاء بسرعة نفوذها الى مواضع كثيرة
فيما ذلك سبب سعة المجارى ومن مضاد الحام سهل النصاب
الفضول الى الاغصاء الضعيفة وارتقاء الجسد والاضرار
بالعصب تحليل الحرارة الغريزية واستقاط شهوة الطعام والبا
ومياه الحكامات قد تختلف فمنها بوقية ومنها كبريتية فالله طبعها
او بصنعة وغير ذلك فيختلف لذلك امكاسها اما الكبريتية فانه
يحلل ويلطف وينزل التبرال وينفع من اكثر الافات الجلدية
مثل

مثل الحرب والسعفة ويمنع النصاب المواد الى القروح وينفع
من العرق المدنى والمياه النحاسية واكديتية والمال ينفع
من امراض البرد والرطوبة ووجع المفاصل والاسهارة
والربو وامراض الكلى وضيق النفس وتقوى جبر الكسر وينفع
من الدمايل والنحاسية ينفع الفم واللهاة والعين المسترخية
ورطوبات الاذن واكديتية نافعة لاحداث مثل المعدة والعمال
فاما المياه القفوية فالاستحمام بها يلا الراس فلا يبقى انفس
المستم بها راسه وهي ستحة والمستحم بالحامات يجب عليه ان يبتدئ
في ذلك **فصل** اعلم ان التصحى الى الشمس وضوءها من كاحولة كثيرة
يحلل الفضول بقوة ويفتح النفخ ويحلل الاورام وينزل تحليل
الاسهال والاستسقاء وينفع من الربو ونفس الانتصاب وضيق
النفس والصداع البارود والم ينز من تحته نفع من وجع الكلى
والكلى وتقى الرجم وينبغي ان لا يتفرى في الشمس عند حاجته
الى التحليل لانه يكثف بجلته فيمنع التحلل وتسكون في موضع واحد
اسه تخنوا ومنع التحلل **فصل** والاندان في الرمان ينشف الرطوب
من الجلد ويجب ان تكون حارة وقد تنزل على البدن فينفع من الافات
المذكورة في باب الشمس والاستسقاء في مثل الزيت يزيل

الاعياء ينفع من التمشيح وحبس البول وقد يطبخ فيه تغلب اضعف
وذلك افضل علاج لاصحاب وجاع المفاصل ايا بل الوجه ورس
الماء عليه فانه ينفع القوة ويزيل الكرب واللهيب فهو صامع
ما الورود واكل ورجل بهيج الشهوة وبقصر اصحاب النوازل الصداع
فصل في اسباب السخونة والبرودة والرطوبة واليبوسة من عيادة
جالينوس ان اسباب السخونة في خمسة اجناس الحركة الغير المنفردة
فلا يتبرد بالتحليل وملاقاة ما يسخن لا بالانزط لما قلناه وان
الحارة مما يتناول والكائف المحقنة والنفوثة واما البرودة فان
جالينوس يحصر سبابها في ستة اجناس الحركة المنفرطة والسكون المنفرط
وملاقاة ما يبرد ما يسخن جسد والمادة المبردة وقلة الغذاء بالانزط
واما الرطوبة فاسبابها منحصرة في اربعة اجناس المادة المرطبة
وملاقاة ما يرطب وكثرة المادة المتساولة وان لم يكن مرطبة بطبها
والاسباب الحاقنة قد تغذ فيها واما اليبوسة فاسبابها
منحصرة في اربعة اجناس المادة المبخفة وملاقاة ما يحفف وقلة الماء
مما يتناول وان كانت مشتملة بتوسط ضعف الجاذبة وحسب ما يحلل
فصل في اسباب امراض التركيب اسباب فساد الشكل المتبع
في خلقه الاولى بسبب قصور القوة واما واقعة بعد ما مرضية اخرى

مرضية

مرضية مسائل المرضية بجذام ومسائل الغير المرضية المبادرة الى
الحركة قبل اوانها الصالح واما اسباب السده فاسده امان
تكون على سبيل انضمام المجرى واما ان تكون على سبيل التمام واما
ان تكون على سبيل وقوع جسم فيه مانع من نفوذ ما ينبغي
والقسم الاول سبابه اما رواديس او قوة ماسكة او ضعف
دافعة او ادوية مقبضة او فساد شكل او ربط من خارج او ورم
ضاعط والقسم الثاني نبات شتى في المجرى كاللولول والتحام
اشرقحة والقسم الثالث كثرة مادة في المجرى وغلظها او كثرتها
وكل واحد من هذه قد يوجب انسدادا تاما وقد يوجب انسدادا
غير تام واعتبر الازدواجات الممكنة عن اعتبار هذه الاسباب
فصل في اسباب اتساع المجرى اسباب اتساع المجرى بالضعف
الماسكة او حركة قوية من الدافعة او ادوية يفتحها او ادوية مبردة
حارة رطبة اسباب الخسونة اما بسبب شربها بقل بتقطيعه كما
او بتحميل كثره الجرا وسبب قابض كسبوسية او برودة او ركود
اجزاء ارضية كالغبار اسباب الملاسة اما مغر بلزوجة واما
محلل الطيف التحليل اسباب جلع ومفارقة الوضع اما بادية
كمن تمدد عضونه حتى يتخلع واما بادية كرتوبة مرضية او فساد

بتاكيل او تحفين اسباب سوء المجاورة تمنع المقارنة اما غلظ
او التهام اشرقرحة او تشنج او استرخاء او جفاف حلق او حكة
او اولادى اسباب الحركات الغير الطبيعية اما يربس مضعف
او تشنج او مادة تزيد في عرض الالة وينقص من ملولتها تشنج
واما اسباب سادة طريق القوة وفضول موزية بردها كما في النش
او بلذها كما في القشورية او لغوار من كحرارة الفرنجية وقتها
فليستظهر الفضل بردها ويحدث ريح تطلب التخلص كما في الاختلاج
واعلم ان المادة الموزية اما بخارية يسيرة فيحدث التملط واقوى
منها فيحدث الاعياء واقوى فيحدث القشورية او موى فيحدث
النافس والمادة الركيمة اذا اجتمعت في العضو احدثت الاختلاج
اسباب زيادة العظم والغدد كسرة المادة وسدة القوة بجاذية
اسباب النقصان المادة او خطار القوة اباية او ضعفها واما
واقعة بعد ذلك الامور حارجة كالقطع او داخلية كالتاكل اسباب
تفرق الاتصال اما داخلية مثل غلظ الكال او محرق او مرطب مرخ او سوس
صانع او تمدد زيجي او خلط على تفرق لسدة حركة او كسرة المادة
او لسدة دفع الالى الجراي الطبيعي وقد تفرق الاتصال حركة
على الامتلاء والصباح الشديد والحركات الغسيفة وقد يكون

من العجالات والارام واما حارثة مثل القطعي والمخرق والرض
والنهم وما اشبهها في اسباب الورم بعضها من الماثة وبعضها
من هيئة العضو والقسم الاول الامتلاء من المواد المذكورة
والقسم الثاني قوة العضو الدفع وضعف العضو المقابل
اما لانه خلق لذلك كاجلد والمعاطف الثلثة واما الضعف
عارض واتساع الطرق اليه وضيقها عنه او وضعه من تحت
او صغر فيضيق عما ياتيه من مادة الغذاء او لضعفها ضمة او نظرية
تحقق المادة فيه او فقدان التحلل فيه وطرارة فيه جازية ولا
يوجب الورم بشئ من هذا اسباب والعظم قد يرم الى ان يعقب
الزيادة بالفضل وهو الورم **فصل** في اسباب الوجع الوجع
هو الاحساس بالمانى من حيث هو منان واسبابه خمسة في جنسين
احدهما تغير المزاج الطبيعي وقعة وهو سوء المزاج المختلف بينهما
تفرق الاتصال واعلم ان سوء المزاج اما ان يكون مختلفا وهو ان
الاعضاء في جوهرها مزاج متمكن ثم يعرض لها مزاج غريب مضاد
لذلك فيحس القوة الحاسة بورود ذلك المانى واما ان يكون
متفقا وهو ان يكون المزاج الردي قد تمكن من جوهر العضو
كانه المزاج الاصل هذا الوجود واعلم ان سوء المزاج المختلف

لا يولم بالذات الآتية والبارد واما الرطب واليابس فانها
لا يولمان بالذات ولكن اليابس يولم بالفرض بواسطة تفرق
الاتصال ذلك اذ الزمه سدة تقبضا والرطب لا يلمز ذلك
وظن جالينوس ان السبب لذاتي الموضع انما هو تفرق الاتصال
وذلك خطأ وبيان في غير هذا العلم **فصل** الاوجاع منها ما
اسما وضعت والة عليها المشهور منها هذه الحكاك وسببه
ماه غليظة صفراوية لذاعة او دم حاد او ما به بوقية او سودا
لا ذعة او تركيب من ذلك والخس وسببه خلط حشن وان خس
وهو الذي حده الغشاء عرضا وهو مملط او رخ او بخار وانما غط
وهو الذي يقبض على العضو ويعصره وهو مادة لها قوام ومادة
لا قوامها والمدة هو الذي يمد العصب والفصل طولاً من خلط
او رخ والمفصح وهو ان يكون من مادة تتخلل بين العضلة وغشاها
فتتفرق اتصال الغشاء من العضلة ويجذب الى طرفيه والكسر
وهو الذي يتخلل بين العظم وغشاه والرخو وهو الذي تمدد
لحم العضلة دون وترها ويسمى رخوالان اللحم ارضي عن الوتر
فيسمى باسم محله وسببه مادة ممتدة لذلك اللحم والساقب فكانه
ينقب العضو بنفوذ فيه قليلا قليلا وسببه مادة غليظة في عضو

غليظا

غليظا كجرم معار قولون المسلي وسببه تلك المادة الا انها
محبسة لغليظها او لغليظ محامها او ما استبه ذلك وقت تمزيقها
والخدرى وهو الايف في حس العضو وسببه برد او انسداد او اذا
اصبتك الافة كان وجعا ولا فهو داخل في باب اخرو والظرفاني
وسببه درم حار في عضو حس يجاوره العرق الضارب وسببه
مادة وذلك الضربان يوجد حال الصحة الا انه غير مولم عند
الخروج عنها يولم وتخس به والتقليل وسببه مادة موزمة في عضو
غير حس معلق من عضو حس او مملوف فيه كالكلب وقد ذكرنا
ذلك عند ذكرنا منافع الاغشية والاعضاء وهي ان ينادى
بالحركة وهو اصناف وسندكرها عند ذكرنا الاعيار واللائق
وسببه خلط له كيفية مادة واعلم ان الوجود يخلل القوة يمنع
الاعضاء عن خواص افعالها وهو سخن محله اولاً ثم يبرد اخرها
بما كلل وينزح من الروح وسكون كل وجع يكون اما لا اشتغال الحس
عنه كما هو عند النوم وسكره اما كدره واما لذوال موجبه وسببه
الوجع وهو جنس ما يغير المزاج الغير الطيب دفعه ليقع به الحس
وجنس ما يدور الاتصال دفعه وكل ما يولم عما هو غير الجنسين
المذكورين فان يولم بتوسط احد هما او كليهما مثل الحركة

فانه يؤلم بمثل ممد وادرض واكثاظ يؤلم بكيفية وبواسطة
تفرق الاتصال او بكيفية وبواسطة سوء المزاج الموصوف فيهما
جميعا والريح يؤلم بمثل قولنا ما قلنا **فصل** في اسباب التخمته
والامتلاء هي ما من خارج مثل استعمال ما يستند لطبيعية المتناولات
والاستكثار من الحام وموانع التحلل مثل الدعة ففقد هذا الموضع
تكثر المادة في البدن وفيه تصرف الطبيعة فيها واما من داخل
مثل ضعف الدافعة او سدة الماسكة او ضعف الهاضمة
او ضيقا للجاري **فصل** في اسباب الضعف وهو اما ان ترد
على جرم العضو وهو سوء المزاج او تركيب واما ان يبدد على الركاب
وهو سوء مزاج او نقصان من جوهره باستفراغ - نخسه او على
سبيل اتباع انها لاستفراغ غيره واما ان يخص القوة وهو
كثرة فعلها **فصل** في الاعراض الاعراض هي الدليل على حال
بدن الانسان وهي اقوى ما يستدل به الافعال وقد علمت ان
افعال ثلثة اقسام يجب انقسام مصادرهما ومباديها التي هي
القوة اعني القوة الحيوانية والطبيعية والنفسانية فيستدل
بآفة كل فعل على آفة كل قوة هي مبداء له آفة الله كما يستدل
باجوال الافعال الارادية والحسية على الدماغ وبالنبض على القلب

وبالنبض والبراز على الكبد فان ضعف الكبد يتبعه برز ونبول
شبهان بغسدة اللحم الطري والاعراض منها ما يدل على سس
المرض كاختلاف النبض في السرعة على الحمى ومنها ما يدل على تحلل
المرض كالنبض المنتاري عند دلالة على ورم في خشاء
ومنها ما يدل على سببه كعلامات الامتلاء والاعراض منها ما يدل
المرض كالحصى الحادة والوجع الناصس والسعال وضيق النفس
والنبض المنتاري في البرسام الخالص ومنها ما يتبع المرض
تارة ولا يتبعه اخرى مثل الصداع والاعراض منها ما يدل على
امراض في طاهر الاعضاء وهي ماخوذة عن المحوسات مثل اللون
واللمس ومنها ما يدل على امراض باطنية والمستدل على الامراض
الباطنية بحجب ان يكون عارفا بالتشريح ومشارك في الاعضا
ومنافعها ثم يعتمد على قوانين كسنة او لها مضار الافعال ^{الاشياء}
ما يستفزع من البدن والثالث الوجع والرابع الورم والخامس
الوضع والسادس اعراض ظاهرة مناسبة واما القسم الاول
فهو ان الفعل اذا لم يجز على مجراه الطبيعي دل على آفة في القوة
واقتمت يتبع مرضا في ذلك العضو ومضار الافعال على اقسام ثلثة
نقصان كالبرص يصف روية وبلبلان كالبرص لا يرى وتغير

كالبرص ترى مال وجوده من خارج او يرى الابيض كانه
احمر واما القسم الثاني من القوانين الستة فمن وجوه فانه ما
تدل بعدم استفراغ ما من شانه ان استفراغ كمن تجتس بول
واما ان يدل باستفراغ ما من شانه ان تجتس وهذا اما لانه
من جوهر الاعضاء وهذا استفراغ يدل بوجوه ثلثة احدها
نفس ذلك العضو الذي يخرج كالحلق المنقوتة يدل على تاكل
قصبنة الرية والثاني مقداره كالقشر البارز في السطح فان غلظه
يدل على قرحة في الامعاء السفلى ورقته تدل على قرحة في الامعاء
العلوية والثالث لون كالرسوب القشري فان الاحمر من يدل
على انه من عضو لحمي كالكلية والابيض على ان من عضو عصبى كالمثانة
واما ان يدل لانه من جوهر الاعضاء فيدل اما لانه طبيعي يخرج
كادم واما لانه غير طبيعي المقدار وذلك بان يقل او يكثر فاما لانه
غير طبيعي الكيفية كالدم الفاسد واما لانه غير طبيعي الجوه كالكحة
واما لانه غير طبيعي جهة الخروج كالبراز اذا خرج من الفم في ابلوس
فهذا خمسة وجوه واما القسم الثالث من القوانين الستة فيدل
على وجهين احدهما موضعه والاخر نوعه على ما عرفت عند اسباب
الوجع على الاقسام الخمسة عشر واما القسم الرابع فدلالة من

او جبه احد باجوهه كالفلموني على الدم والثاني موضعه كما ان
الذي في اليمين يدل مثل على انه في الكبد والثالث شكله كما ان
السهلي في اليمين يدل على انه في نفس الكبد والمطاول
الذي فوق الكبد يدل على انه في العضلة فوقها واما القسم
الخامس فيدل من موضعه ومن جهة المتاركة كما يستدل
على آفة في الاصبغ بسبب سابق كالمسحوق مثلا في مخرج عصبية
من فقارات العنق على ما عرفت في التمشيح واما القسم السادس
فكما يستدل بالسن والفصل والعادة وغيرها على ما يستقف
عليها من الدواعي **فصل** في الفرق بين الامراض كخاصية
والذي بشرته عضو آخر او مجتمع مرضان بتامل اتيها حدث اول
فيحدث انه الاصلى واتيها ببقية مع فنار الثاني فالباقي يحدث انه
ويحقق ذلك كحدث الذي حدث انه تابع بزيادة الذي حدث
انه اصلي دايم ونقصانه بنقصانه وكلما على سبيل الاستنباط
وقد يغلظ في اصله عند ما يكون المرض الاصلى غير محسوس اول
ثم يظهر عند ظهور المرض الشرطي فيظن الامر بالعكس وربما لم يظن
المرنيل الا بالشرطي وحده فيجعله غير كسبيل التخرز من هذا
الغلظ ان يكون الطبيب عارفا بمكان الاعضاء والآيات الخ

بعضو عضو كان منها محسوسا وما كان منها غير محسوس فيجهد
في مسئلة المريض عن احوال المرض الذي يظن انه اصحح
يفعل عنها المريض ويبحث عن منافعها وما يلزمها ومضاره المقابلة
لها وما يلزمها اعني التي يخص ذلك العضو والعلم ان من الاعضا
اغضاه اكثر امراضها تتبع امراض اعضاء اخر مثل الراس فان اكثر آفاته
بمشاركة المعدة واما عكس ذلك فاقول **فصل** في علامات الاثر
وهي منحصرة في عشرة اقسام اولها المالمس فان لم يفعل عنه
اللامس المعتدل في المهور المعتدل دل على اعتدال اوان
وجده احر فهو حار وان وجده ابرد فهو بارد وان استلانه
فوق الطبيع فهو رطب واستحيله واستحنته فوق الطبيع فهو يابس
واحكم على كيفيتين الانفعاليتين انما يصح بشرط الاعتدال في الكيفيتين
الفعاليتين والثاني الدلائل الماخوذة من اللحم والشحم فان كثرة اللحم
تدل على الحرارة والرطوبة ويكون هناك تلذذ وكثرة الشحم والسمن
تدل على البرودة والرطوبة ويكون هناك ترهل وقلته اللحم والشحم
تدل على الجبونة وقلته الشحم والسمن تدل على الحرارة وكثرة اللحم
مع كثرة الشحم تدل افراط الرطوبة واقتصاد الايدان الباردة اليابس
ثم الحار اليابس ثم اليابس وحده ثم الحار وحده والثالث

الدلائل الماخوذة من الشعر وتدل من وجوه خمسة احدها سرعة
نباته ويدل على اليبس وان اسرع جدا دل على الحد واليبس ويطوؤه
ان لم يكن لعدم المادة تدل على الرطوبة والثاني كثرة تدل
على الحد وقلته ان لم يكن لعدم المادة تدل على الرطوبة والثالث
غلظه ويدل على احر وكثرة الدخانية ودقته تدل على صدق ذلك
والرابع جمودته وتدل على الحد واليبس وقد يدل على التواء
مخرجه وهن الايستيميل بتغير المزاج وسبوطة تدل على ضد ذلك
والخامس لونه فسواده يدل على الحرارة وصهوبته تدل على البرد
وسقرته وحمرة على القرب من الاعتدال وبياضه يدل على برودة
ورطوبة لما في الشيب واما على يابس وهذا عرض اعقاب الامراض
المخففة والبلدان تاثيرات في المستوجب ان يدعى فلا يتوقع من الراس
سقرة شعرة يستدل به على اعتداله وكثرة الشعر في الصبي تنذر
باحتيا له مزاجه الى السواد عند كبره وفي الشيخ على كونه سوداويا
والرابع لون البدن فان بياضه يدل على عدم الدم وقلته وذلك
قد يدل على البرد وحمرة يدل على كثرة الدم وسقرته وصفرة تدل
على افراط الحرارة والصفرة اول على الصفراء والسقرة على الدم
او الدم الصفراوي وقد تدل الصفرة على عدم الدم وان لم يوجد

الصفراء كما في ان قهين والكمودة تدل على سدة البرد فيقل
الدم ويبرد الدم على الحرارة والباد بخاني على البرد واليس لانه
لون يتبع صفرة السوداء والجصبي على صريح البرد والبنغم والاصمعي
على البرد والرطوبة مع السوداء وباجملة فاللون الخاص يدل
المناسب له وعلى يلزمه بتوسطه في اكثر الامور واللون المشوب
بلون آخر كالعاجي مثلا فانه يبيض الى صفرة ما فيدل على اجتماع
ما يدل على كل واحد منها عليه وحسب لما يدل العاجي على برود
بنغم مع مرار قليل لقلته صفرة العاجي وقس على هذا في اكثر الامور
فان اللون يتغير بسبب الكبد الى صفرة وبياض وسبب الطحال
الى صفرة وسوا ذلك بسبب البواسير الخاضرة وصفرة وان كان
يدائم والاستدلال من لون العين على مزاج الدماغ قوى وكذلك
من لون اللسان على مزاج العروق والمعدة والحامسة
الاعضاء فان المزاج الحار يتبعه ما في جانب الزيادة مثل سودة الصد
وعظم الاطراف والمزاج البارد يتبعه ما هو في جانب النقصان ^{الهيئته}
والسادس الدلائل الماخوذة من سرعة الانفعال وبطئها من له
ان العضو اذا كان يستحق ^{سرعته} سريعاً فهو حار المزاج وباجملة فان السرع
تأثير من الكيفيات اميل اليها والسابع الدلائل الماخوذة من

فانها ذاسمت على ما ينبغي دلت على الاعتدال وان تغيرت ^{دلت}
دلت على حرارة المزاج وان ضعفت او ابطأت دلت على برود
هذا اذا كان الفعل طبيعياً على الاطلاق والناس من الدلائل الماخوذة
من وضع البدن للعضو وكيفيتها فانها اذا دلت على كحة مثل قو
الرايحة وسدة الانصباع دلت على هذا الجنس بتوسطها على ذلك
وبالعكس والتسع الدلائل الماخوذة من الاعراض النفسانية
مثل الكحة والقوى فانه يدل على كحة وباجملة فان مثل هذه الاعراض
اذا مالتم الى طرف الزيادة فانها تدل على حرارة مثل الاقدام
والوقاحة والنتاط واذ مالتم الى طرف النقصان فانها تدل
على البرودة مثل الجبن والخذال وثبات الحرد والرضايدي
على اليبس وزوال الانفعالات بسرعة يدل على الرطوبة والحما
الاصلام فانها اذا لم يكن من قبيل ما يترسح في احوال كسرة
الاحساس به ولا من قبيل ما يشرق به على الحس المشتركة ^{العلل}
العالية لا استعداد لذلك كانت عطيات المتخلة لحالات البرد
فان من غلب مزاجه حرارة يرى كأنه يصطلي فتقل من الحرارة
الى ما يناسبها كالاصطلاب ويقس على هذا جميع ما قلناه في هذا
الفصل فانه على ما تلامرحة الصلبيه والامازرية الوضيه فاحار منها

يدل عليه اشتعال البدن وتأذيه باليسخن والعطش ومرارة الفم
ونفض الى النضوف والسرعة الشديدة وتشف بالمبردات ورؤية
حال في الصيف والبار ومنها قبرة الملمس وتهيج الاجفان تأذ
بما يبرد وتشف بما يسخن وقله انصبغ البول وبياضه ونفض
الى البطور والتفاوت والرطب منها يدل عليه دلائل مناسبة
لدلائل البرودة مع تدهل وسيلان لعاب ومحاظ وانطلاق
طبيعته وسوء هضم وتأذ بما يبرد ويرطب وكثرة نوم وتهيج اجفان
واليابس منها يدل عليه تشف بما يربط وانشان سريع لما ين
ان ينشف كالما والكارة والدهن واما علامات المزاج المعتدل
فانها ملتفة من اوسط ما قلناه من الاطراف ومواساة الاعضا
لغاياتها وسنة القوى كلها وكون الاضرام موافقة لذية كون
صاحبه من الخلق الوجه واما علامات الامتلاء فالامتلاء على جميع
الامتلاء بحسب الوعيتة والثلث بحسب القوة والاول منها هو كون
الاخلاط والارواح وان كانت صالحة في كيفياتها قد زادت في كياتها
حتى ملأت الاوعية ومدتها ويكون صاحبها على خطر من الحركة
ويرجع الى الامتلاء العروق فسالت الى المنانق فحدث حفاق
او حترع او سكتة وعلاجها المبادرة الى الفصد والثاني منها هو ان يكون

الاذى من الاضرام والليتها فقط بل لرؤية كيفيتها فتم تقهر
القوة لرؤية كيفيتها فلا تطاوع الهضم والنضج ويكون صاحبه على
خطر من امراض العفونة فعلاجات الامتلاء بجملة هي نقل الاعضا والكسل
عن الحركات واحمر اللون وانتفاخ العروق وتكد الكبد وامتلاء النض
وانصبغ البول وكثرة وقلة الشهوة واكلال البصر والاحلام اللثة
على النقل مثل من يرى انه ليس به حدك واستقلال للنهوض
او حمل حملا ثقيل وعلامات الامتلاء بحسب القوة يشارك الامتلاء
المطلق في النقل والكسل وقلة الشهوة الا ان الامتلاء بحسب القوة اذا
كان ساذجا لم يكن العروق شديدة الانتفاخ والا بجد شديد
التمدد والامتلاء بحسب الامتلاء والى كثيرة النخن ولا اللون
سذية احمره ويكون الانكسار والاعياء انما يهيج بعد الحركة واحلامه
ترية لذعا وحكة ورواح منتنة **فصل** في علامات الامتلاء بحسب
خلط اما لدم فيدل عليه ثقل البدن والراس وتمط وتثاوب
ونخاس لاذب وكدورة في الكوااس من بلاد في الفكر وقيام
بلا تعب سابق وعلادة في الفم غير معهودة وحمرة لون وخصوصا
في اللسان وظهور دما ميل وبثور وسيلان دم من المواضع السهلة
انصبغ كالمنخرين والمعقدة واللثة وقد يدل عليه المزاج والتبرير

السالف والبلدان والسن والعادة وبعد العهد بالفقد والاعلام
 واما السوداء فيدل على غلبتها قمل البدن وكودة اللون وهو
 الدم وغلظه وزيادته الفكر والفضول الفاسدة والنزاع في المعدة
 الشهوة الكاذبة وبول كد وسمود وواجر غليظ وكون البدن
 سودا زب فقليا يتولد السوداء في الايدان البيض الرء وكثرة
 حدوث البهق الاسو وافات الطحال واعتبر المقارنات المذرة
فصل في علامات السه وهي دلائل الامتلاء اذ الم يعم البدن
 كله واتخذ في موضع خاص علامته السوداء ان كان لذلك
 الموضع مجرى فقد يتبعها الثقل كما يوضع عند سد المساتيقا
 ويتميز عن الورم بسدة الثقل وعدم الحمى اكثر من بهد في العروق
 فان لونه اصفر لا امتناع نفوذ الدم الى ظاهر بدنه **فصل** في علامات
 الرياح من علاماتها وجع عظمي مع خفة وانتقال ذلك الوجع ويؤك
 ذلك التوافق **فصل** في علامات الاورام اما ظاهرة فتعرف حيا
 واما باطنية فاحار منها يدل عليه حمى لازمة وثقل ان محل الورم
 عديم لحم ووجع ناص ان كان ذا حس لاسيما ان اصاب
 فصل ذلك العضو آفة ولا انتفاح فيه واما البارد ومنها فيعبر الابر
 الى علامات الكلية ويذكر عند الاقاول كبرية في عضو عضو الابر اذا

الدلة عليه مثلا
 الابر الحمر وسيلان الدم
 يراها في النوم والابنغ فيدل
 عليه بياض زايد في اللون وتربيل
 ولين لمس وبرودة وكثرة ريق
 وقلة العطش الا ان يكون ما كما
 وضعف الرضيم حيث ان كان مضى
 وكثرة النوم وكس وشتر حال الاعضا
 وببلاة ولين انبض الى البطون
 وكس في تدبير وما ذكرنا من جملة ما ياب
 واما الصفرا فيدل عليها صفرة اللون
 والعين ومراره الفم وخشونة اللسان
 وجفافه ويس المنخرين والستناذ
 النسيم البارد وسدة العطش وسرعة
 النض وضعف شهوة الطعام وبالغشا
 والقي الصفراوى والاختلاف اللانغ
 وقتيرة كغرز الابر والتدبير السالف
 وسائر المقارنات المذكورة

ينقل ثابت من غير وجع وكان معه دلائل غلبة البلفم فيحدث انه يلمغ
 وعلى هذا القياس والاورام اذا اخذت في جميع المدة استند
 الوجع وجميع الاعراض وذا تقيت سكنت تلك الاعراض اذا
 انفجرت عرض او لا فانض المنع المادة فظهرت حمى بسبب النزاع لما تم
 فظهرت توابع الضعف مثل صغر النبض والاستفراغ وربما انتقلت
 المادة من عضو الى عضو آخر وخير الانتقال ان ينقل من عضو
 الى عضو خيس وبالعكس **فصل** في علامات تفرق الاعضا
 في الاعضاء الباطنة الوجع الثاقب والناحس والاكال لاسيما
 اذا عدم الحمى وكثيرا ما يتبعه سيلان وربما يتبعه حاسن حسب العضو
 وحسب ما يلزمه واستقصاء القول في هذه العلامات يوجد
 في الاقائل اجزبه عضو **فصل** النبض حركة من اعين الروح موهبة
 من انبساط وانقباض لتدبير الروح بالنسيم والجناس التي تعرف
 منها احوال النبض تسعة احدها جنس الماخوذ من زمان الحركة وهو
 ثلثة اقسام الاول السريع وهو الذي يتم الحركة في زمان قصير وسببه
 سدة الحاجة الى الترويح والثاني البطي وهو ما يقابله وسببه ثلثة
 الاول قلته الحاجة الى الترويح والثاني ضعف القوة عن احدث الحركة
 والثالث سدة القوة فتبقى بتعظيم النبض ولا تصطر الى احدث الحركة

وثالث المعتدل بالقياس الى نبض هو عدل الناس من اجاب
والى اعتدال الشخصى وهذا الاعتبار اولى وسببه جري الاسباب
الماسكة واللازمة والمغيرة على الجرى الطبيعى والماسكة ثلثة الاول القوة
والثانى الآلة والثالث اجابته واللازمة مثل المزاج الذى ولا ينفى
والمغيرة مثل السن وينبغى ان يعتبر هذا فى جميع اسباب النبض المعتدل
الذى المعتدل بين القوى والضعيف على ما سنذكره وانها
اجنس الماخوذ من زمان سكونه وهو ثلثة اقسام الاول
المتواتر ويقال له المتدارك وهو الذى يتم السكون فى زمان قصير
فان ادرك الانقباض ادراك زمان السكونين بالعرض وان لم يدرك
فباعتبار طر فى الانبساط وهو ان ينظر فى زمان الذى بين آخر
الانبساط فان كان اقصر من المعتدل يسمى متواتراً بالمجاز وسببه
انسان اول سدة الحاجة والثانى ضعف القوة عن حدث السرعة
والعظم والقسم الثانى من جنس الماخوذ من زمان السكون
المتفاوت وهو مقابلة ويقال له المتكاثف والمتراخي والمتخلى
وسببه ثلثة الاول قوة بلغت حاجته بالعظم فيستغنى عن
احداث السرعة والتواتر والثانى قلة الحاجة فى العظم والثالث
ضعف الموطر والثالث المعتدل من غناه وسببه قد تقدم والثالث اجنس

الماخوذ من مقدار الانبساط وسبب سطة الاول الطويل
وهو الذى تخس اجزائه فى الطول اكثر من المعتدل وسببه
العظم الذى سنذكره اذا منع مانع من الاستعراض والشهوة
مثل كثافة اللحم وصلابة الجلد والثانى القصر وهو ما يقابله وسببه
الصغير الذى يقابل العظم اذا منع مانع من الضيق ولا يلاحظ
مثل تخلف اللحم ولين الجلد والثالث المعتدل فى الطول والعرض
والرابع العرض وهو محس اجزائه فى العرض اكثر من المعتدل
وسببه ثمان الاول خلل العروق فتتميل الطبقة العالية على
السافلة والثانى سدة لين الآلة وكامس الضيق وهو يقابله
وسببه ثمان الاول الامتلاء فيقل الملازمة للاصبع والثانى سدة
صلابة الآلة والسادس المعتدل فى العرض والسابع الشاهق
وهو الذى تخس اجزائه فى الارتفاع اكثر من المعتدل وسببه
سدة الحاجة مع مطاوعة الآلة والناس المنخفض وهو ما يقابله
وسببه قلة الحاجة وقد بعين عليه استقصاء الآلة والتاسع المعتدل
فى الشهوق ولا يلاحظ ومركباته ممالها اسماء ستة الاول
العظيم وهو الذى ازيد طول العرض وشهوقا وسببه سدة الحاجة
مع توفير القوة ومطاوعة الآلة والثانى الصغير وهو يقابله وسببه

قلة الكاخر مع ضعف القوة واستقصاء الآلة والنات
المعتدل في العظيم والصغير والرابع الغليظ وهو الزايد عرضاً
وشهوقاً وسببه اجتماع سباب العرض والشهوقا ونحوها
الذي هو ما يقابله وسببه اجتماع السباب الضيق والاختلاف
والسادس المعتدل في الغلظ والرقّة ولربما اجتنس الماخوذ
من قوام الآلة وهو ثلثة الأول اللين وهو القابل للاندفاع
الى داخله من الغافر بسهولة وسببه السباب المرطبة اما
مرطب طبعي كالغذاء واما مرطب مرض كالاستسقاء واما مرطب
ليس مرضي ولا طبعي كالاستحمام والثاني الصلب وهو يقابله
وسببه ثلثة الاول برد مجدد والثاني يبس جرم العروق والثالث
تمدده الى جهة كما يوضع في البحاريق والثالث المعتدل في اللين
والصلابة وحامسها اجتنس الماخوذ من بلل الآلة وهو ثلثة
الاول كآر وسببه السباب المسخنة الجفّة والثاني البارد
وسببه السباب الباردة الستة الثالث المعتدل في الكرو البرد
وسادسها اجتنس الماخوذ من خلالية وامتلاية وهو ثلثة
الاول الممتلي وهو الذي اجتنس في تجويف رطوبة بالية يفتد بها
لا فراغها وسببه الامتلاء السبعة والثاني الخالي وهو ثلثة

وسببه سباب اختلا العشرة والثالث المعتدل
في اختلا والامتلاء وسابعها اجتنس الماخوذ في كيفية
القرع الحركة للاصابع وهي ثلثة الاول القوي وهو الذي
يقاوم اجتنس عند الانبساط وسببه جميع ما يقوى مثل
الغذاء المعتدل والشراب المعتدل والفرح المعتدل
والثاني الضعيف وهو يقابل وسببه اسباب الضعيف
حيث حصل فان اسباب ضعف النبض مندرج في
تلك الجملة والثالث المعتدل بين القوي والضعيف
والفرق بين هذا المعتدل وسائر الاعتدالات ان
تلك الاعتدالات هي احوال النبض **واما** في هذا اجتنس
فالمعتدل ينقض فضيلة عن القوي وكل كانت
الامور اسند ملازمة للمجرى الطبيعي كانت القوة او فر
وامنها اجتنس الماخوذ من استواء النبض واختلافه
وهو قسمان الاول المستوي وهو متشابه في جميع نبضاته
وفي كل جزء من نبضه واحدة سواء كان في جزء واحد
اي في موقع اصبع واحدة او في اكثر من جزء واحد اى
مواقع اصابع متباينة وسببه جري اسباب النبض

وسببه

على مجرى الطبيعي والثاني المختلف وهو يقابله وسببه
ثلثة الاول ثقل مادة او طعام الثاني مجاهدة القوة
والمرض والثالث وارد من اف كالتفرع المفاتيح
وهذا القسم اعني المختلف ينقسم الى قسمين
القسم الاول مختلف منتظم وهو الذي يحفظ دور احواله
او دورين فصاعداً وسببه ضعف سبب الاختلاف
والثاني مختلف غير منتظم وهو الذي لا يحفظ الدور
وسببه اثنان الاول شدة سبب اختلاف النبض
والثاني كثرة السبب والمشهور ان المختلف المنتظم
وغير المنتظم جنس تابع وليس كذلك فانه قسم
من النبض المختلف **وتسميها** الجنس الذي يتعرف
منه حال الوزن وذلك ان في النبض طبيعة مقارنته
وكما ان صناعة الموسيقى يتم بتأليف النغم على نسبة
بينها في الحدة والعقل وبادوار ايقاع مقدر للارتمة
التي لتحل نغماتها كذلك حال النبض فان نسبة ارتمتها
في السرعة والتواتر نسبة ايقاعية ونسبة احوالها في ايقاع
والقوة والضعف وفي المقدار نسبة كالتأليفية

وكما ان ارسنة الايقاع ومقادير النغم قد يكون متفقة
وقد يكون غير متفقة كذلك الاختلافات قد يكون
منتظمة وقد يكون غير منتظمة وايضا نسب احوال
النبض في القوة والضعف والمقدار قد يكون غير
متفقة وجالينوس يرى ان المحسوس من مناسبات
الوزن ما يكون على احدى هذين النسب الموسيقارية
الذي بالكل وهو الضعف مثل الواحد الى الاثنين
والذي بالخمس وهو نصفاً مثل الاثنين الى الثالث
والذي بالاربعة وهو الذي يزد ثلثاً مثل الثلثة الى
الاربعة والذي بالكل والخمسة وهو نسبت الضعف
مؤلفة بنسبة الزائد نصفاً مثل الاثنين الى الخمسة
والاصوب مثل الاثنين الى الستة وكما ان الجنس
الثامن وهو الماخوذ من استواء النبض واختلافه
هو قياس الحركة الى الحركة والسكون الى السكون
فالوزن هو قياس الحركة الى السكون الى الحركة على الوجه
الذي ذكرناه وهو قسمان الاول جيد الوزن وسببه
جبال اسباب المسكوة واللازمة والمغيرة جميعاً على مجرى

الطبيعي والقسم الثاني ردى الوزن وهو ثلثه
اقسام القسم الاول متغير الوزن ومجاوزه الوزن
وهو الذي يكون وزنه وزن ستن يلى سن صاحب
كما يكون للصبي وزن نبض الشباب والثاني
مباين الوزن كما للصبي وزن نبض الشيخ والثلث
الخارج عن الوزن لا يشبه في وزنه نبضا من نبض
الاسنان وسبب النبض الردى الوزن اما ان كان
النقص في احوال زمان السكون وهو زيادة
الحاجة واما ان كان من احوال زمان الحركة فهو
زيادة الضعف او عدم الحاجة ثم ان النبض
يصير على احد الاقسام الثلاثة لثمة السبب
او ضعفه فان ضعف السبب جاوز الوزن وان
بأينه وان اشتد اخرج عن الوزن **فصل**
في جنس البول التي يتعرف منها احوال الدليل
سبعة اقسام القسم الاول جنس اللون وهو خمس
طبقات **الاول** طبقات الصفرة وهو على ستة
مراتب المرتبة الاولى التبينى وسببه قصور الهضم

والثانية الاترجي وسببه حسن حال النبض والثالثة
الاشقر وسببه زيادة الحرارة والرابعة الاصفر
النارنجي وسببه حرارة اشتد مرتبة من المرتبة التي
قبلها والخامسة النارية وسببه حماة تقدم والسادة
الرخفاني والطبقة الثانية من جنس اللون طبقات
الحمره وهو على اربع مراتب المرتبة الاولى الاصهيب
وسببه غلبة الدم قليلاً وتناول الصابغ وملاقاته
قد تؤثر في جميع الوان البول والثانية الوردي وسببه
زيادة غلبة الدم والثالثة الاحمر القاني وسببه ايضاً
كذلك والرابعة الاحمر الاقتم والطبقة الثالثة
من جنس اللون طبقات الخضرة وهي على خمس
مراتب المرتبة الاولى الفستقي وسببه برود والثانية
الاسمي بخوني وسببه برود شديد او شرب ستم والثالثة
النيلنجي وسببه برود والرابعة الكداني وسببه احراق
شديد والخامسة النرجاري وسببه احراق اشتد
من ذلك والطبقة الرابعة من جنس اللون طبقات
السواد وهو على اربع مراتب الاولى اسود ساكت

الى السواد من طريق الرخوخة وسببه السواد الاحراق
من الصفراء والثانية اسوداخذ من القتمة وسببه
سودا، دموتى والثالثة اسوداخذ كحضره وسببه
السودا، الصفراء وسباب البول الاسود بالحملة حملة
الاول شدة الاحتراق والثاني شدة البرد والثالث موت
من الغريزة والرابع اندفاع مادة سوداوية على سبيل
البحران والخامس تناول الشئ بهذه الصفة والرابعة
اسودضارب الى البياض وسببه سودا، بغمي والطبقة
الخمسة من جنس اللون طبقات البياض والابيض
قد يفهم منه جنسان احدهما ان يكون رقيقا مشفا
والثاني ان يكون له لون مفرق للبصر والابيض بمعنى
المشف سببه البرد وعدم التنضج والابيض المغد
الاخير سببه اندفان مادة بيضاء ومن الواجب البول
مركب كالبول الشبيه بفسالة اللحم الطرى ويشبه
دماديف في الماء وسببه ضعف الكبد والكلى
او كثرة الدم وكالزيتى وهو صفرة بخالطها سلقية
وسببه زوبان عضوا واستفراغ مواد رسة و

كالحوانى وهو لون احمر كحمرى فيه سواد وسببه احتراق
المرتين **والقسم الثاني** جنس قوام البول وهو ثلثة
اقسام الاول الرقيق وسببه سبعة اقسام الاول
عدم التنضج والثاني التدد والثالث ضعف الكلية
ومجارى البول فلا يجذب الا الرقيق ولا تدفع الا آياه
والرابع كثرة شرب الماء والخامس مزاج شديد
البرد مع عيب والسادس انحراف المادة عن مسالك
المائية والسابع اندفان رطوبات رقيقة والثاني
من جنس قوام البول الغليظ وسببه كثرة الاخلاط
او عدم التنضج والثالث المعتدل وسببه التنضج الغلظ
والقسم الثالث جنس الصفاء والكثرة وهو ثلثة
اقسام الاول الكدر وسببه ارضية مع ريح نجا لها
المائية والثاني الصافي وسببه يقابل سبب الكثرة
والثالث المعتدل وسببه توسط نكت الحالة **والقسم**
الرابع جنس رائحة البول وهو ستة اقسام الاول
عديم الرائحة وسببه اثنان الاول برود المزاج والثاني
موت من الغريزة **والثاني** منتن الرائحة وسببه

قرصه والثاني عفونة
والثالث حامض
الرابع وسببه
الثاني الأول

الثاني الأول حارة غزيرة في اخلاط باردة الجواهر
والثاني فوت الغزيرة والرابع الراكحة الضاربة
الى الحلق وسببه غلبة الدم والخاص المنتنة
الشديقة وسببه صفراء والسوس المنتنة الى
الحموضة وسببه سوداء **والقسم الخامس** جنس
الزبد والزيد قديد بلونة كما يدل بسواده وشقرته
على اليرقان وسببه اختلاط الصفراء والسوداء وقد
يدل بصفرة وكبره يدل على اللزوجة وقديده بقوته
وكثرة فسبب كثرة لزوجته وريح كثرة وقديده
بقائه طويلاً وسرعيان طول بقائه بسبب اللزوجة
والقسم السادس جنس الرسوب وهو كل جواهر
اغلظ من المائية متميزة عنه وان تعلق وطفا
ويستدل عليه من سبعة اوجه الوجه الاول من طوره
وهو اما طبيعي واما غير طبيعي انا الطبيعي فانه ابيض
راسب متصل الاجزاء وتشابهها شبيها برسوب ما الورد
واجودها خافت الابيض هو الاحمر ثم الاصفر ثم الزرنيخي
وبشبه المرة والرسوب الطبيعي يشبه المدة واكثامه ولكن

المدة بخالفة البنتن والفرق بينه وبين الخام ان
الخام لا يبسط في الرطوبة اصل بل يتفرق لم ينزل
سريعاً ولا لطافة ولا شفاف له والرسوب الطبيعي
مشف متخف لطيف اذا حرك انبسط سريعاً
ولا يسرع النزول ولا ينزل وانما يطلب الرسوب
في الامراض المادية وليس كما يقال يرتب
ولا التضييق جداً يجب ان يصير عليه قليلاً
وسببه الهضم والتضيق الطبيعيان واما ارسوب
الغير الطبيعي فهو احد عشر قسم الاول خراطي وهو
شبيه بالقشور فثمة صفائح كبار الاجزاء بيض
وحمر تدل على انجراد الاعضاء ومنه كد اللون او
كره وشبيه بفضوس السمك وسببه انجراد الاعضاء
الاصليته وهذا ايجنس اردا من جميع اصناف الرسوب
ومنه ما هو اقل عرضاً واخص قواماً فان كان احمر سمى
كرسنياً ويدل على الاحتراق في اجزاء الكبد او في الكلية
او دم محترق وان لم يكن احمر بل الى بايض فاسمى نخانياً
ويدل على جرب المثانة او زوايا الاعضاء **والثاني**

وشيشى شبيه بالزرنج الاحمر ويقال له ايضا سويق
ويدل على احراق الدم او ذوبان الاعضاء او حرب المثانة
والثالث الحصى وسببه ما ذكرنا في باب الكرسنى **والرابع**
وسمى وهو في الاكثر يدل على ذوبان وربما كان من اندفاع
فضلة دسمة **والخامس** مذي ويدل على فرجة منفرجة
والسادس مخاطي ويدل على خلط غليظ خام انا كثر في البدن
او مد فوع عن عضو **والسابع** شعري وسببه انعقاد
رطوبة مستطيدة من حرارة فاعلة فيها **والثامن** شبيه
بقطع الخمر المنقوع ويدل على ضعف المعدة وسوء الهضم
وزيما كان سببه تناول اللبن والجبن **والتاسع** رملي ويدل
على حصة منعقدة او في الانعقاد او في الاكل والاحمر
منه من الكلية وما لم يكن باجر من المثانة **والعاشر**
رمادي ويدل على بغم ومدح عرض لها طول اللبث
تغير اللون وتقطع اجزاء **والحادي عشر** علقى دموى فان
كان شديد الممازجة دل على ضعف الكبد ودون ذلك
على جراحة في مجارى البول وان كان متميزا فكثره من المثانة
والقضيب ويستدل عليه من كيته **تاما** من قلة وكثرته

فيدل على كثرة السبب الفاعل له وقلة بخلافه **وتاما** من
مقدار في صفه وكبره فكم ذكرنا في الخاطي ويستدل
عليه من كيصيته **تاما** من لونه فبيان قد سبق **وتاما** من
رايحه فكم سبق ايضا ويستدل عليه من وضعه فان
الملاسة والاكسواء في الرسوب المحمود احمد وفي المذموم
ارداو والتشت يدل على رباح وضعف هضم ويستدل
عليه من مكانه وهو ثلثة الاول الغامة وهو الطاووسية
قلة النضج وتصعيد الرياح والثاني متعلق وسببه قلة
السبين المذكورين وهو الواقع في الوسط والثالث
الراسب وهو في الرسوب الطبيعي ادل على النضج كحائه
اول على الشر في الرسوب الغير الطبيعي ويستدل عليه من زمانه
فانه اذا سبل ولسرع الرسوب فذات معلومة جيدة على النضج
فاذا ابطا ولم ير سبب فهو معلومة عدم النضج من هيئة
مخالطة فان شدة المخالطة تدل على ان السبب في الكيد
وفيما فرق والتميز يدل على انه من القضيب وما عليه
وتوسط الاختلط يدل على توسط هذه الحالة **والثامن**
السابع حبس القلة والكثرة وهو ثلثة اقسام

الاول قليل المقدار يدل على ضعف القوة وتحليل
كثير او انحراف المادة الى جهة اخرى هذا ينذر باسهال
او استفاد الاستسقاء **والثاني** الكثرة المقدار يدل
على ذوبان او استفراغ فضول زائد **والثالث** المقدار
وسببه جري الاسباب على المجرى الطبيعية والنسب
في كون البول احمر في الامراض الباردة **الرابعة** الاثر
شد الوجع وتحيد الصفرة كما يظهر في القولنج البارد
والثاني شدة وقعت من عبثة البلغم في المجرى الذي
بين المرارة والامعاء فلم ينصب المرار الى الامعاء
فيضطر الى مرافقة البول كما يضطر في القولنج البارد
ايضا **والثالث** ضعف الكبد او الكلى وقصور
قوتها عن التمييز بين المائية والدموية فيصير البول
شبهها بغير اللحم الطري **الرابع** طول مدة احتقان
البلغم في العروق فيتغير لونه لعفونة ما يمتد كما يضر
في امراض الربيع والسبب في كون البول ابيض في الشتاء
الصفراء **والثاني** الاثر كثر شرب الماء **والثاني**
انحراف المادة عن مسالك المائية فان كان مع

اختلط العقل يدل على انه الى الرأس ^{عاليه} والافعال معاً
في معرض الاسحاج **فصل في دلائل البراز**
يستدل عليه من كميته وقوامه ولونه وبيئته في الضمور
والاستفراخ ووقته وكونه مع صوت ورائحة وكونه
ربدياً او غير زبدي وكونه يابس صلباً او رطباً **اما** من
جمته كميته فانه اذا كان اكثر من المطعوم فانه يدل
على كثرة الاضطرار او ذوبان وان كان اقل من العهور
فانه يدل على قلة الاضطرار واحتباس في العور **والثاني**
او غيرهما وذلك مما ينذر بالقولنج او ضعف الدافعة
واما من قوامه فان السيل الرقيق منه يدل **اما** على
دبا على سوء هضم **واما** على ضعف الجداول الماحية
وقد يكون لنتلات الى الاسفل او تناول مرطب
والذي ج منه قد يدل على الذوبان فيكون ذلك
مع فضل نبتين وقد يكون من اخذية لزجة **واما** من
لونه فان كونه الطبيعي ان يكون نارياً خفيف النارية
واشدة يدل على خيبة الصفراء ونقصانه على نقصان
الهضم وبياضه على سدة في المجرى المرارة او على تقجار

ايح و حلك

كسك

ان كان قيجياً له ريح ومدح وقد يكون دفعا من الطبيعة
 بخط ابيض واحتر لون البراز ما تعلمته من لون البول
واما من هيدنة فان المنتفح كزبل البقر يدل على ريح
واما من وقته فان البراز اذا اصرع خروجه ويقدم
 العادة فانه يدل على كثرة مرار وضعف فاسكة وان
 ابطاء دل على ضعف الهاضمة و به والامعاء **واما** من
 صوته فانه يدل على رياح والاقوى منه يكون لفظ
 الريح **واما** القوق الدافعة **واما** المجموعها وبالعكس
واما من رايتها فان فصل نبتن يكون لذويان
 او شدة محفونة وحرارة **وبالعكس** **واما** من
 زبد فانه يدل على غليان من شدة حرارة او على
 كثرة مخالطة الرياح **واما** من كونه يابسا صديا
 او رطبا فان الياس منه قد يدل اما على تعب
 او على كثرة دور البول او حرارة مقرطة او يبس
 اغدية او طول لبث في الامعاء واذا خالط الياس
 رطوبة دل على ان يبسه لطول احتباسه في رطوبات
 مانفة له عن البروز وعدم مرور الازع اذا لم يكن

هناك طول احتباس ولا علامات رطوبة في الامعاء
 فالسبب فيه انصباب فضل الازع لا يسهل بذعه
 ريث ان يخطط **واعلم** ان البراز الطبيعي هو المتشابه
 الاجزاء الذي تخنثه كخنث العسل سهل الخروج غير
 لازع ولونه الى الصفرة كما قدنا غير شديد النتن
 ولا عارمة غير ذي فراقه وزبدية ومقداره يقارب
 الماشمول **فصل** لا شك ان ابداننا يسرع اليه
 التحليل فتحتاج الى بدل ما يتحلل منها لتبقى مدة
 فالغازية تخلف بدل ما يتحلل من البدن والقوق
 الحيوانية تخلف بدل ما يتحلل من الروح ويستحيل
 حياتنا هذه مع عدم حرارة غريزية التي ينم بها
 الافعال التي تضطر اليها في بقا ابداننا مثل الخبز
 والدفع والامساك والهضم وكانك قد شبهت
 لهذا فيما سلف وتلك الحارة لا بد لها من محل تحم
 رطوبة غريزية وتلك الرطوبة معرضة لنوعين
 من الافات وكل واحد منهما له سبب من داخل
 وسبب من خارج واحد نوعي الافة وهو تحلل الرطوبة

والثاني تغصها وتغيرها عن صلوح هذا الكمار
وأما السبب الداخلة لها من الافتين فمثل الحركة
الغريزية التي فيها المحللة لمرطوباتها والحركة الغريزية
المتولدة فيها المعفنة وأما السبب الخارج فمثل
الهواء المحلل والمعضن وما دامت تلك الرطوبة باقية
وصالحة لقبول الحركة الغريزية فإن الجود والآهني
يعطها تلك الحركة وإذا فتيت أو تسدت وبطل
استعدادها انقطع ذلك الجود ويبطلان القابل
ووجب بطلان البدن والطبيب يلزم أن يفهم
أمرين في حفظ الصحة - منع العضوة وحفظ الرطوبة
عن التحلل بقدر الوسع كما يبقى البدن من مقتضياتها
المزاج الأول ومن الممتنع أن يبقى دائما ما مور يعلمها
الطبيعي وملاكت الأمر في صناعة حفظ الصحة بهذا
الأمرين وكما لها في تعديل أمور سبعة لتعديل المزاج
واختيار ما يتناول وتنقية الفضول وحفظ التركيب
واصلاح المستنشق واصلاح الملبوس وتعديل
الحركات البدنية والنفسانية ومن جملة النوم

واليقظة فلتحكم في كل واحد من هذه الجمل وتعرض
كل منا في المعتدل المزاج في الفاية ونجعله نمظرا
لمفاسدنا ثم يقاس غير عليه بحسب ما حصل
من القوائين **فصل في تدبير المولود** الذي ينهض
أو اقطعت القابلة سرته فليتبادر إلى تبيح بدنه بالمح
الرقيق لتصلب شدته اصليح الاملاح ما خالطه شئ
من سائر نج وقسط وسحاق وخبث وسعة ولا يمدح الفه
ولانمه وان كان كثير الوجع كثر تمليحه ثم يغسل بماء فاتر
ومتنقى متخارن دائما ويقطر في عينيه شئ من الزيت
وعند قطة لشكل كل عضو منه على حسن شكل اليد
رفقا وينوم في بيت معتدل الهواء الى الظلمة ما هو كسلا
يسطع فيه شعاع غالب ويغسل بعد كل بومة طويلة
بالماء الفاتر وبالماء الى الحركة شتا، ويرضع ما امكن
بلبن امة فانه اشبه به وسواءت له وليقتصر على ارضاعه
في اليوم مرتين او ثلاثا ويستحب ان ترضعه غير امة حاله
التفاس الى ان يعتدل مزاجها وليعلق عسلا ثم يرضع
وليتحب الثدي في اول النهار صلبتين او ثلاثا ثم يرضع

ويبرمه التحريك اللطيف والسليمن اللذان جرت
العادة بينهما تحريكاً كالرياضة بدنه واحداً رقبته
للنسبة الموسيقية فان احتيج الى مرضع غير امه فلهي
مرضع سنهما ما بين خمس وعشرين سنة الى خمس
وثلاثين ذات لون حسن وقوة عنق وسعة صدر
معتدلة السحنة حسنة الاخلاق مكثرة الثديها الى ^{العظام}
هو معتدلاً لها في القوام والمقدار والى ابيها
ما هو طيب الرائحة ما نزل الى الحلاوة فان كان لبنها
اغظ ويعرف ذلك بقوفه على النظر مع الامالة
سقيت الكنجين البروري المطبوع بالمدطقات
مثل الفودنج والزوفاء وسعة ويجعل في طعامها
من الفجل وتقياً بكنجيين وماء حار وتؤمر بالرياضة
المعتدلة وان كان مزاجها حار اسقيت بكنجيين
الساذج مع الشرب الرقيق وان كان لبنها ارق وعرف
ذلك سبباً على الحظ من امالة وفهت وغذيت
بما يولد وما غنيظاً مثل الهريس وان قل لبنها
ود في ذلك حدس فابقال في باب تكثير اللب

وانه كثر لبنها يابى الى نفسه لاحتقانه وتكاثف نقص
بتقليل الغذاء وتصميم الثدي والصدر يكفون وفيل وعديس
وفل وليكن بين رضاعها ووضعها حملها ما بين شهر ونصف
المرضع الى شهرين وقد ولدت ذكراً ولا تجامع المرضع غير
الطمت وفيد اللين وان عرض للمرضعة امر خارج عن الطبيعة فلت
غيرها وكذلك اذا سقيت دواً قوماً والمدة الطبيعية للرضاع سنان
واذا جعلت ثناباه تظهر عطشاً فبما تمضغه المرضع ثم خبزاً بماء
او سراًب ولبن وسند نبات الانسان تخرج عمورهم الى شهرهم
ورقابهم بمثل دماغ الارنب وشحم الرجاء وبالزيت المغسول
مفرو بابها حار ويقطر الزيت في اذانهم واذا غوى بعض اصعب
فليعط قطعة من اصل السوس الذي لم يجف بعد كثير او غسل
وذلك يبلح غسل يدفع كثير من لاجاع العارضة له **فصل**
في الامراض التي يكثر عرضها للعيان انما يعالج العصبى ببلج
مرضعه فيدبر بقدر ما يعينه ومن الامراض التي يعرض للعيان
او ام اللثة في ناحية اللحنين تشنج فيها ويعالج بالبخار الاصعب عليها باليد
وتخرج ما ذكر في نبات الانسان والعسل مفرو بابها من البانج
قطن في البانج والسبب ومن امراضهم استطلاق البطن

لا سيما عند نبات الاسنان وذلك لا تتعال الطبيعة بتخليق
عضو عن اجاوة الهضم والعروض الوجيه فاذا افراط ذلك يخرج
بتكميد بطنة كيمون وورد مبلولين بخل او بجوارس مطبوخ مع قليل
خل وان لم ينجح ذلك اسقوا من الفحة الجدي بما ربار و قد روي
منها وخرج من تخمين اللبن في معدته بان يغتذي بما ينوب
عن اللبن مثل صفرة البيض النيمبرست ولباب الخبز مطبوخا في ماء
او سويق مطبوخ في ماء وقد تحبس بطونهم فيستقون بذيل الفاروسية
من سسل معقودا مع فودنج وقد يستقي قدر حصصه من علك العظم
ومخ لظنة بالزيت رفقا ورماعض ليدع عليك بد بهن سمع
وقد يعرض لهم تشنج وخاصة عند نبات الاسنان لفساد
هضمهم وضعف عصبهم ليقول المواد فيعالجون بدهن السوسون
حدس ان التشنج من سبس لوقوعه عيب الحيات او استفراغ
او كدوشة قليلا قليلا صب على رؤسهم زيت ودهن بنفس صبا
كثير او كذلك علاج كذا ويعرض لهم سعال وزكام فيصيب الماء
على رؤسهم ويطبخ انهم بصل ثم يغمر على اصل انهم بالاصا
بع فيستقون بلغا و يعافون و يؤخذ ضمغ عوي وكثيرا وجب السفرجل
اكلو ورتب السوسون و فانيه يستقون منه كل يوم بالبن حليب
وقد

وقد يعرض لهم سوء التنفس فيدهن اصول اذ انهم ولسنتهم
بالزيت وبقياون بلبس اللسان كما ذكرنا و يقطر الماء الحار
في افواههم و يعقون شيئا من بز الكتان بالصل
وقد يعرض لهم الصلحع وادوار الاسود وهو قاتل
فيعالجون بادوية الصلحع ورتبا كفي النفيح المسقو
وحده او مخلوطا بورد وقليل زعفران والخربوب
وحده ورتبا كفاه محصاة الخس وحب الثعلب
والفرنج و اقوى من ذلك اصل السوس المسحوق
وقد ينفع لسور نشة وقلاعه الكر والعصن وشنور
الكندر مسحوقا جدا مخلوطا بالصل وقد كفيه
رتب التوت الحامض وحده ورتب الخصرم وقد
ينفع من ذلك غسله ببار الصل ثم اتباعه بشيء
كما ذكرنا و مما هو اقوى عروق وشنور الرمان والكلب
والسماق من كل واحد ستة دراهم شب رها بندق
و بخل ويدر عليه وقد يعرض لهم سيلان رطوبة
من الاذن لرطوبة اذ مغتهم فليغمس صوفة في غسل
وخر مخلوطا به شيء اليسر من الشب و يخل في اذ انهم

او صوفية في شراب مع يسير من الزعفران وقد
يعرض للنصي وجع الاذن من ريح و رطوبة فيعالج
بالخصض السعة والملح الطبرزدو والعس المرزوب
الخنظل والابهل يغلي اهما كان في دهن و يقطر
وقد يعرض له في الدماغ ورم حار يسمى العطاس
وقد يتأري وجهه الى العين والخلق ويصغر له
الوجه فيبرد وما ختم ويرطب بمثل قشور القزح او خيار
وما رحت الثعلب وحصارة الفرج ودهن الورد
مع قليل خل او صفرة البيض مع دهن الورد ويدهل
ايها كان وانما ورتما استخفت محيون الصبيان
فيطلى عليها الخصض بلين ثم يغسل بطينج البابونج
او ماء الباذر وج وربما احدث كثرة البكاء ايضا
في حديثهم فيعاجون بعصارة حنبل الشدق وقد
يعرض لبعض الصبي سلاق من البكاء وذلك
علاجه وقد يصيبهم حميات فليدهن الموضع وسقي
الصبي ايضا مثل ماء الرمان مع كنجبين ومثل
عصارة الخيار مع قليل كافور وكرشم يفرقون

بان يعصر القصب الرطب ويجعل عصارة على
المهامة والرجل ويدثر فان هذا يعرفه وقد يعرض
لهم معض فيلتون ويبيكون فليكد البطن بما جا
وردهن كبير مع شمع كبير وقد يعرض لهم عطاس
متواتر وربما كان ذلك لورم من نواحي الدماغ
فيعالج بالبريد كما ذكرنا وان لم يكن ورم فيسحق
الباذر وج المسحوق في مناقرهم وقد يعرض
لهم بشور في البدن فما كان فرجا اسود فهو قتال
واما الابيض فهو اسلم منه وكذلك الاحمر ولو كان
قل قانق لكان قتالا فكيف اذا انتشر وربما كانت
في خدوها منافع كثيرة وعلى كل حال فيعالج بالحقا
اللطيفة مجعولة في مائة الذي يغسل به مطبوخة
فيه كالورد والاس وورق شجرة المصطكي والطر
وادهان هذه الاشياء ايضا والبثور السليمة
تترك حتى يتقح ثم يعالج وان ثقلت عمل
مرهم الاسفيداج وربما احتج الى ان يغسل بما
الفصل مع قليل نظرون وكذلك الصلح اذا

فان اكتفت احتيج الى ما هو اقوى فيفسل حينئذ
بماء البورق نفسه حمزا ويا بلين ليحتمله فان تنقطت
بسرهم اجمعا بماء طليح الاس والورد وورق شجرة
المصطكي واول هذه كلها اصلاح عند الموضع
وربما احدس كثرة البكاء فيهم تنوفا في السرة او احد
شيئا من اسباب الفتق وقد ادر في ذلك بيان
يسحق ناخواه ويحجن بياض البينصن ويلطخ عليه
ويغلي نخرة الكتان رقيقة او سيل حراقة التمس
المربيبيد ويد عليه واقوى منه القوايصن الحارة
مثل المر وقشور السرد وجوزة والعبر والاقايقا وما
يقال في باب الفتق وربما عرض للصبغيان وخصوصا
عند قطع السرة ورم حينئذ يجب ان يؤخذ الشكاليه
وهو الفنجيوش وعلقات البطم ويندايان في ذهن
السيرج ويبقى منه الصبي ويلطى به سرته وقد عرض
للصبي ان لا ينام ولا يركب ويهدم ومدممة
ويضطر ضرورة الى ارقاده فان امكن ان ينوم
بقشور اخشاش وبزره ويدهن نخس ودهن

اخشاش يوضع على صدغه وهامة فذات علاج
وان احتيج الى اقوى من ذلك فهذا الدواء يؤخذ
حب السمرة وجوزة جنم وخنشاش ابيض و
خنشاش اصفر وبذر الكتان والحب الكوزي وبنج
الفرنج وبزر ان الحمل وبزر اخس وبزر الرزناج
وانيسون وكون يغلى الجميع قليلا قليلا ويدق
وتجعل فيها جزء من بزر تطونا مقلوا خمر مدقوق
ويخلط الجميع بمسك كرويتي الصبي منه قدر درهمين
فان اريد ان يكون اقوى من ذلك جعل فيه شئ من
الافيون قدر ثلث جزء او اقل وقد عرض للصبي
فواق يجب ان يبقى الكوز الهندى مع السكر
قد عرض للصبي في مبرج فربما تقع ان يبقى قدر
نصف دانق في القرنفل وربما تقع منه تضميم
المعدة بسبب من حوايس القي الضعيفة وقد عرض
للصبي صنف المعدة فيجب ان تلطخ معدته بمسك
بماء الورد او بماء الاس ويبقى ماء السفرجل بشئ من
القرنفل والسكر او قيراط من السكر في شئ يسير

من الميبية وقد يعرض للصبى تفرج في نومه واكثر من
امتلاء شدة نومة فاذا فسد الطعام واحتت
المعدة تاذا تازى ذلك الازى من القوة الحسة
الى القوة المصورة والمخلية فخلت احلاما بايلة
فيجب ان لا ينوم على كفة وان يعود العسل لهم
باقي معدته وبجزءه وقد يعرض للصبى ودم الحلق
بين المرى والغم وربما امتد ذلك الى العنصر والى فرز
القفا فيجب ان يبين الطبيعة بالشيء ثم يعالج بشرب
التوت وكوه وقد يعرض له خوخه في نومه فيجب ان
يلحق منيزر الكتان المدقوق المعجون بالصل او
من الكون المدقوق المعجون بالصل وقد يعرض
للصبى ربح الصبيان وقد ذكرنا علاجه في باب امراض
الراس لكان ذكر شيئا فديجج فيهم كثيرا وهو ان
يؤخذ من العتر والجذبيرة والكون اجزاء سواء
فيجمع سحقا ويسقى الشربة منه ثلث حبات وقد يعرض
للصبى خوج المقعدة فيجب ان يؤخذ قشور
الزمان والاس الرطب وجفت البلوط وورد يابك

وقرن ايل محرق والسب اليمان وتلف المعز
وجلبار وعفص اجزاء سواء من كل واحد درهم
يطبخ في الماء بلنجاسدا حتى يستخرج قوته ثم
يقعد في طين حفاتا وقد يعرض للصبى ان
زهر من برد يصيبهم فينفعهم ان يؤخذ حرف و
ككون من كل واحد ثلثة دراهم يدق ويخل ويغجن
بسمن بقر عتيق ويسقى منه بيا بارد وقد يتولد في
بطن الصبيان دو وصغار بوزهم واكثره في نواحي
المقعدة ويتولد فيهم منه الطوال ايضا واما العراض
فقلما يتولد فيهم والطوال يعالج بما الشيخ يستقون
منه في اللبن شيئا يسيرا بمقدار قوتهم وربما استج
الى ان يضمد بطونهم بالافنتين والبرنج الكافلى
ومرازة البقر وثلج الحنظل واما الصغار التي يكون
منها في المقعدة فيجب ان يؤخذ الاسن والعروق
الصفرة وكل واحد جزوا وكه مثل الجميع ويسقى
في الماء وقد يعرض للصبى سحج في الفخذ فيجب ان
يذرع له الاس المسحوق والورد المسحوق والسعد

اورقيق العدس اورقيق الشعير **فصل** في تدبير
الاطفال اذا انتقلوا الى سن الصبي فيجب ان
يكون العناية مصروفة الى مراعات اطلاق الصبي
فيعدل وذلك بان يحفظ كسلا يعرض له غضب
او خوف شديد او غم او سهر وذلك بان يتأمل
في كل وقت ما الذي يشتهي ويجن عليه فيقرب
اليه وما الذي يكره فيبني عن وجهه وفي ذلك
منقعتان احدهما في نفضه بان يلبس في الطفولة
حسن الاطلاق وبصير له ذلك ملكة لازمة والثانية
لبدنه فانه كما ان الاطلاق الرديء ما يقع لانواع
سوء المزاج فكذلك اذا حدثت عن العادة استعقت
سوء المزاج المناسب لها فان الغضب يسخن جدا
والغم يجفف جدا والتلذذ يرخي القوى النفسانية
ويميل المزاج الى البغية ففي تعديل الاطلاق حفظ
الصحة للنفس والبدن معا واذا انتبه الصبي
من نومته فالاحرى ان يستحم ثم يخلى بينه وبين
اللعب ساعة ثم يطعم شيئا سيرا ثم يطلق له

اللعب للاطول ثم يستحم ثم يغذي ويحبسون ما امكن ثم
الماء على الطعام شكلا ينفذ فيهم نيا قبل المعتم
واذا اتى عليه ثم احواله ست سنين فيجب ان يقدم
الى المؤرب والمعلم ويخرج ايضا في ذلك ولا يحمل
عليه ملازمة اكتب مرة واحدة واذا بعثوا
هذا السن نقص ما اجامهم وزيد في تعبهم قبل
الطعام وجنبوا النبيذ خصوصا ان كان حار
المزاج ومرطوبه لان المضرة التي يتقى من النبيذ وهو
توليد المرار في شاربية سريع المهيم بسهولة والمنفعة هو
المتوقفة من سقيه وهو ادرار المراد منهم او ترطيب
مفاصلهم فخير مطلوبة فيهم لان مرارهم لا يكثر حتى يذوب
ولان مفاصلهم مستغنية عن الترطيب وليطلق لهم
من الماء البارد والعذب النقي شهواتهم ويكون هذا
هو النهج في تدبيرهم الى ان يوافقوا الرابع عشر من سنهم
مع الاطالة بما هو صالح لهم كل يوم من نقص الرطوبة
والنخف والتصلب فيدرجون في تقليد الرضاة
واجبة المعتد منها ما بين سن الصبي الى من التبرع

ويذكره المصنف وبعد هذا السن تدبيرهم هو تدبيرهم
الاصحاء وحفظ الصحة فليستقل اليه ولنقدم القول
في الاشياء التي فيها ملاك الاخر في تدبير الاصحاء البالغين
ولبنا بالريضة **فصل** في الرياضة الرياضية
حركة ارادة تضطر الى التنفس العظيم المتواتر والمرفوع
لاستعمالها كما ينبغي ان يمين من الاوضاع المادية
وما يتبعها من الامانات اذا كان سائر تدبيره
صواباً وذلك ان الغذاء لا يستحيل بحسبته
الى اشد بدن بل يفضل عنه في كل فمضم نصية
واذا كثرت اجتمع ما يحدث الاوضاع والاشغالات
في الزواجر مما يتم وجوده اذا كان بادوية مسمية
ولا شك انها تهتك الغيرة ولو لم تكن مسمية
ايضاً لكان لا يكون استعمالها من حملها على
الطبيعة بالادوية كما قال **بقراط** الدواء ينقى
وسبب لانها تستخرج من الحماض الفاضل ومن
الرطوبة الغيرية والرووح والرياضة تمنع ذلك
الاجتماع وتكون الحركة معينة لها بالاراق

وتنعش الحرارة الغريزية فتكمل بها افعال
البدن باجرها وتصيب المفاصل والعضل
فتقوى وتوسع المسام لسهول تحلل ما يحتاج
الى تحلله منها وكثيراً ما يقع تارك الرياضة
في اللدق والنواع الرياضة مختلفة كالاحضان
والركض والقفز فيجب ان يتفطن في استعمالها
ولكل عضو رياضة تخصه مثل ان اعضاء
التنفس تراصن بالصوت الثقيل العظيم تارة
وبالحاد اخرى ويكون تلك ايضا رياضة للضم
واللهامة واللسان وعلى هذا القياس ويجب
ان لا يراض العضو الضعيف مثل من يعزبه
الدوالي فالواجب له ان لا يركب رجليه كثيراً
بل يروض اعماله يديه بحيث يصل تأثير الرياضة
الى رجليه من فوق فيكون رياضة عضو الضعيف
تابعة لرياضة العضو القوي ووقت الرياضة
عند نقاء البدن من الفضول الخلطية والبراز
والبول وبعد ان تصام الغذاء وحضور وقت القاء

الاخر ويبدل عليه لفتح البول قواما ولونا وتغير
للرياضة على الجوع وينهك القوة والرياسة
على الامتلاء مع انها شديدة الضرر خير من
الرياضة على الخوى المفرط واصوب اوقاتها
عند اعتدال النهار والاولى ان يتدلك
قبل الرياضة لبشرى حشن ثم تخرج يدهن غدا
بايدي كثيرة مختلفة واوضاع الملاقاة ثم
يراض ومقدار الرياضة فيجب ان يرتقي فيه
ثلاثة اشياء الاولى اللون فما دام يزداد جودة
فهو بعد وقت والثاني الكركات فانها ما
خفيفة فهو بعد وقت والثالث حال العضاء
في انتقائها فماذا من يروا وانتقائها فهو
بعد وقت وعند قطع الرياضة يقبل على
الدهن المعروق ويحصر حينئذ النفس
فصل في الدلك بالدلك منه صلب
فسنده ومنه لين فيرضى ومنه كثير فيهنزل ومنه
متعدل فيحفي واذا ركب ذلك حديث

تسع فراجات وايضا من الدلك ما هو حشن
اي يحرق خشنة فيجذب الدم ومنه اعس اي الكيف
او يحرق اللينة فيجلبس الدم فيعضوا فاعلمت ما
تقدم في هذا الفصل امكنت بالدلك تكثيف
اليدن المتخخل وفتح الكثيف وتصلب النين
وتليين الصلب وجذب الدم وحسبه وقد تقدم
الدلك على الرياضة ويسمى ذلك الاستعداد
وقد يؤخر عنها ويسمى ذلك الاستعداد ووازمه
تحليل بقايا الفضول فلا يحدث الاحياء ويكون
ذلك رقيقا معسداً واحسنه ما كان بالدهن
فصل في الاستحمام الانسان الكامل
الصحة لا يحتاج الى تحليل الحمام وانما يحتاج الى الحمام
من يحتاج اليه لتفيد منه حرارة لطيفة وطيبا
متقدراً فلذلك يجب ان لا يطيل اللبث وفيه
تعمل الماء قدر ما يحترق بشرته وتربو ويرطب
المصواب بكثرة صلب الماء والمراض لا يستحم
الا بعد الاستراحة ويجب ان يتدرج في الدخول

والخروج ويكون الاستحمام بعد الهضم وقبل افراط الحو
الامن يريد التحليل والصفاء في تناول قبل الاستحمام
خبر المنقوع في ماء الفواكه وما والورد واللبون تناول
الشيء البارد او الحار بالفصل في احكام وعقيدته **فصل**
يتر وحوهر الاعضاء الرئيسية فلا يحدث الذويان و
المحوم بخبر احكام الامن تستنبيه فيما بعد وكذلك
صاحب تفرق الاضال والورم والحمام سخن ميزر
مرطب ميبس نافع ضار كما عرفنا ومانعه المتقوم
والنفث والجلد والتحليل والاضاح وجذب
الفداء الى ظاهر اليد وحبس السهال وازالة
الاعياء ومقارها ضعف القلب ان افراطه
وايدراك الغشم وتحريك المواد الساكنة وثابتها
للعفونة واما انتهاك الافضية والاعضاء الضعيفة
فنجرت منها اورام في ظاهر الاعضاء ويا طنها
فصل في الاحتسار بالماء والبارد
فلا يستعمل الا في القوي المزاج الجيد السخنة
في الصيف وقت الحاجة فلا يكون به تسخنة او

او قن او سهال او سهر او نزلة ولا يقدمه جماع ولا
استفراغ آخر ولا رياضة الا القوي جدا فح
يحصر الحار الغريزي ويكثره فيقوى على البروز **فصل**
لما كان ويقوى البشرة **فصل** في الماء
يجب على حافظ الصحة ان يقتصر من الاغذية
على الكنظة النقية الغير الماؤفة واللحم والخبز
الحلو والملايم للمزاج والشرب الطيب الرخاوي ولا
يلتفت الى غيره ذلك من الاغذية الدوائية كالبقول
والفواكه واشبه الفواكه بالعدا والتمين والغب
الحلو النضيج والتمر في الاراضي المعتاد فيها ذلك
ولا يأكل الا على الشهوة الصادقة ولا يداورها اذا
وليكن للعدا في الشتاء حاراً بالفصل وفي الصيف
ما يصند فان تناول شيء من الاغذية الدوائية
كاليقول على سبيل الخطاء فليست اذرت ضرره بحسب
ما يعلم في بابه واضر شيء باليد او حال الطعام على
الطعام لم ينهضم ولا يأس بالحركة الخفيفة على الطعام
واما العنيفة منها فليطعمه الضرر وكذلك الاعراض

النفائية القادرة وليكن هذا التثاوير اكثر
واقوى وبالصد في الصيف ولمسك عن الغذاء
وفي النفس بقية شهوة فانها تبطل بعد ساعة
وان افرط فيه اتبع جوعاً ولا خير للبطنة من جمعة
تتبعها وبالعكس والعكس اردو ويجب ان يكون
نوم العشاء على اليمين اولاً زماناً قصيراً ثم على اليسار
ثم على اليمين والذئار ورفع الوسادة معين
على المضم التسخين واخط الى قعر المعدة وفيه
الهضم القوي وتقدير الغذاء افا يكون بحسب العا
او القوة ويجب ان لا يكثر بحيث يتقل وتمتد
الشرايف ويعوق ويحشى مع الطعام وشدة
ما صغره النفس لزاحة المعدة الحجاب ومن يصل
له عقيب الطعام حارة فلياكل قليلاً قليلاً لئلا
يعرض له من الامتلاء حالة كالنافس ثم يتبعه
حوان قوية كالحمي والعاجز عن هضم الكفاية
يكثر العدد ويقلل المقدار والسوداوى يحتاج الى
غذاء مرطب قوى ليخن والصفراوى الى مبرد

مرطب والبلغمى الى مسخن ملطف واليخدر اتباع
الرقيق السريح على الغذاء والقوى الصلب فانه لا
ويجب فيه وان كان الغذاء البطني الانضمام
او التقدم في حصل في قعر المعدة وتبعه الرقيق و
حصل في فمها فيتقارب زمان الهضمين فان
اتفق على هذا الوجه فانه لا يضر ذلك الترتيب
ولا يقدم الزلق على الغذاء المقوى فانه يترلقه
قبل الهضم والاصوب ان لا يجمع بينهما فان البطني
الاخدر ان وان قدم فانه يمنع اللين من الاخذ
فيحفظ محل اكل المعدة فيه فيفسد ومن اكل
من يفسد معدة الغذاء اللطيف ومنهاضم
فيها البطني المصطيم وهو البارتى المعدة ومنهم من
هو بالصد وكل يدبير بحسب الواجب والابدات
خواص لا تدرت بالقياس فيحفظت فقلت قد رأينا
من يضره الزير ياج مضرة قوية ومن استمر الغذاء
الردى فلا يقترن بذلك فانه سولد منه على الايام
اخلاط ردية قتالة والمتكثرة من اللحم ينبغي

ان يتعدت الفصدان كان محروراً وان كان مبروداً
فصلية الجوارشات وما من شأنه ان ينقى المعدة
والامعاء وشر الاشياء جمع اغذية مختلفة ويصده
تطويل مدة الاكل فتختلف حال ما في المعدة من
المضم والمغذات الغذاء الذرة اذ كان صالح الجوهرو
الاحصاء والرئيسة سالمة وادفوق المرات ان تؤكل
يوماً وجيه نبي يوماً قرين بكرة وعشيرة ويجب مراعاة
العادة والعادة المزمومة يجب ان اللغاد الابالتيديج
فكيف العادة المحمودة والابدان المرارية يحتاج الى تيقن
التناول والى سرعة تغذوالى تقديمه قبل الاستحمام
ثم ياكلوا ولا اصالح للشهوة الفاسدة الماتة الى
الحريفة العافية للحلوة والدمية من القوي بمثل
الكثيرين والفجل على السمك ولا يشرب الماء الكثير
على الطعام فانه يفرق بينه وبين المعدة ولا يجوز انشاها
عنه ويوجب قصوراً في المضم ويتريق به خفة
الاعمال وان اذى العطش فيقتصر على مضم من الماء
البار والمصابة على العطش نافعة للمبرودين والمطويين

ضارة للمحورين وكذلك الصبر على الكرم ويعرض
للمحورين من الصبر على الكرم ان ينصب مراء الى المعدة
فيحتاجون الى ما يحذره من المنيات الخفيفة مثل الاجام
او ثمنى لبي من غير حشمت والشراب على الطعام فمما لا يشاء
لانه ينفذ قبل المضم ويورث السدد والعفونة والحلاوة
كثيرا ما تدل على جذب الطبيعة لها وجبها ابها وادو
توقع في امراض كثيرة منها الاستسقاء وغلظ اللحو والماء
حمايف المضم ولا يأس ان يشرب عليه قدح مخروج
او ماء حار طنج فيه محوود ومصطكى ومهما اشتقت المعدة
على الغذاء اللطيف فانها تنفر عن الغليظ ولا تقبل
على هضمه ولا تجبن عن قبول اللطيف بعد الغليظ
واذا افراط في الاكل يورد الى القوي ويشرب الماء الحار وان
منع من القوي مانع اعينت الطبيعة بما يطبق بالريق
اما المحور فبمثل الاطفيش والجبليجين المسهل واما
المبرود فبمثل الكموني الذي لم ينعم سحق اخلاطه او
التمري او الشهر يارتي والامثلة ومن الشراب خير
من الطعام لانه الكف ومما يحذر ما في المعدة ثلث

حمضات من الصير او تصف درهم صير ونصف
درهم عكك الانباط ورائق بورق روقى ومما خفف
حمضان او ثلث من عكك البطم وزينا جعل معه
مثل او اقل منه من البورق ومما هو محمود جدا منى
من الاقيمون مع شراب بيرة وان لم يحتمل المزاج
شيئا من ذلك نام نوما طويلا وهو الغذاء يوما
واحد واذا خفت استحم ولطف الغذاء فان لم
يستمر مع هذا كذا وانقل ومدد وكسل فسلم
انه قد امتلأت العروق من فضوله فان الغذاء
الكمزاد ان انهضم في المعدة فانه قل ما ينهضم
في العروق بل يمددها ويورث ثقل في البدن
وكسلا وتمطيا فليعالج بما ستخرج من العروق
وذلك بالمسهلات والاعدية الحارة يتدارك
ضررها بالسكتجين لاسيما البزورى فانه انفع
النواع ان كان من سكر وان كان عسليا فتأرج
منه كاف والبارة منها يتبع بالعسل والقليط
منها يتبع المحرور كنجبية اقوى البزورى والمبرود

شيتا من الصلافلنى والغذاء اللطيف احفظ
للصحة والقليط احفظ للقوة والحديد والبرص
صاحبه كجوع شديد ولا يستكثر منه والنفوكه
الرطبة يقدم على الطعام وتركها اولى فانها تانى
الاصلاط للعفونة ويجب المشنى بعدتنا والنفوكه
لينزلون ومن تأذى بالجلون شراب عليه الحامض ومن
تأذى بالحامض تناول عليه العسل او الشراب العتيق
والدسم يذركه بالعفص مثل حب الاس وانخرنوب
والزعرور والستكار في الاخذية الثانية يسقط
القوة ويفسد اللون والدسم كيتسل ويذهب الشهوة
والحامض يجلب الحصرم والمالح لطيف المعدة والغنى
والخيار يقشره اسرع اخذارا وكذلك الخبيرة بنجالية
قار اصحاب التجارب من الهند وغيرهم ينبغي
ان لا يجمع بين الدين والحموضات ولا بين سماك
ولبن وما ست وفجل او لحم طير ولا بين سويق
وارز بلين ولا يستعمل دسم كان في اناخي سوا لا ياكل
سوا سوى على حمه الخروع وافضل اوقات الاكل هو

الوقت المعتدل والكباب كثيرا القذا بطي الاخذار
والشوراج غدا جيد واذا كان يبصل ط والرياح
والهاجها والعنب على الرؤوس المشوية ردي جدا
وكذلك النبيذ بل يحبان يوكل عليه بامثل حب
التمرمان بلا ثقل **واعلم** ان الطهوج باليس
عاقل للبطن والفروج رطب يطلق البطن وخير
الدرجاج المشوي ما يشوي في بطن جدي او حمل وورق
الفروج شديد التعديل الا خلطه واكيدى باردا **طبيب**
لسكون بخان واكمل حارا لطيب لذوبان شهوكتة
والزيراج للمجج وري بلا زعفران والحلاوات تتدر
فصل في تدبير الماء والشرب اصلاح
الماء للمعتدل المعتدل في شدة البرد المية وياكيد
من خارج ان كان الجدر ذريا ولا يجوز الجمع بين
ما والبر والهزالم يخذ احدها وفرج الماء الردي
ياكل يصلي ويغنى الشرب على الزلق وعقيب الرياضة
والاقتحام وكذلك طاعة العطش الكاذب وعلما
ان الصبي عليه كية فليحتر عند ذلك بالهوا والبارد

والمفضضة بالماء البارد وان لم يكن يد فليص منقأ
المحور والمحور تبا انتفعنا بشرب الماء البارد
على الريق ومن ثم يصير عن الشرب على الريق فخصوا
بعد الرياضة فليشرب قبله شرا بامزوجا بيا حار
والماء الفاتر يغني وفوقه في السخونة يطلق ويفسر
المعدة مع ابهاؤها **واقا الشراب** فالابيض الرقيق
اوفق للمحورين ويقوم المروق بالكمك والخيز
السميد مقامه فليتنقع احداهما فيه ساعة ثم يصفي
وان احتيج الى فزج فليكن قبل الشرب باعتين
والغليظ الكلوبسمن وبيد والعقيق الاحمر
اوفق للمبرودين واتباع الشراب الطعام انى طعام
كان ردي فلا يشرب الا بعد الا نهضام الال طعام
الردي فشرب الشراب عليه اذ لانه فينفذها الى
اقاصى البدن لكن شرب قد حين او ثلثة على الطعام
شبه صا للمقاد والشراب ينفع المحور باردا **المرة**
والمرطوب بانفاج الرطوبة وكما راد حطرتة وطيب
طعمه فانه اوفق وهو نغم المنفذ للقذا ويقطع للبلغم

وكليلة ويزلق السوداء ويصادها والقوى الدماغ
بطي الكرو ومن اراد ان يستكثر من الشراب
فيقلل الغداء ويجعل فيه ما يدروا ان عرضا متلا
قذوف وشراب ما بالعسل والجلاب الحار وقذوف
مرة اخرى ثم غسل الفم بخل وغسل الوجه بما يار دوف
تاذي من الشراب سخونة فلتتناول مثل الكهرميتة
وليسقل بمثل الرمان المز وهاض لا تبرج ووم تاذي
منه في ناحية راسه تنقل بمثل السفرجل وان عرض
حارته في المعدة تناول حب الاس فحمضا ومص شيئا
من اقراص الكافور ومن تاذي به لبرودة اللزمت له
بالقياس الى شاربته تنقل بالسنعد والعنقل وشمز
الاتبج والشراب العتيق في حكم الدواء واكدت
ضار بالكبد موثله الرياح موثو الى القيام الكبدى
وخير الشراب المعتدل في ستة الصافي الابيض مائل
الى الحمرة الطيب الريحه المعتدل الطعم لاحامضا
ولا حلوا والمعروف بالمعسول جيد وهو ان يتخذ
من العصير ثلثة اجزاء ومن الماء جزاء ويعنى الى ان

يزهيب ثلث ومن اصايه هم شرب الشراب لذبح
مصر بعدة الرمان المز والماء البارد ونثر الالفنتين
من الغد واستعمل الحمام وقد يتناول شيئا سيرا
والممزوج لسرعة نفوذه يسرعه ويحذر الشراب
على الريق وقبل استيفا والا عصا المرطوبين من الماء
او عقيب حركه مفرطة فانه يضر بالدماغ والعصب
ويورث التشنج واختلاط العقل وامراضا حادة
والسكر المتواتر في المزاج ويضعف العصب ورتبا وقع
في السكر والموت فجارة وقد رأى بعض الاطباء
الرخصة في السكر مرة او مرتين في شهر اراحة للقوى
النفسانية واستيل للطبيعة على دفع الفضول و
اغلب شر الشراب انما هو بالدماع فالذي دماغه ضعيف
يجب ان لا يشرب الا قليلا معزوا ويكره شرب
الصبيان فان الشراب لهم كزيادة نار على نار في خطب
ضعيف وما احتمل شيخ فاسقه ومعدل الشبان
فيه والسبد البارد يحتمله والحار لا يحتمله ومن نشط
الاستكثار فلا يمدان من الطعام ولا ياكل الكلو

وتحتسب من الكافور والورد والبنفسج والياسمين والورد
والصندل واللبان والعود والعود والعود والعود والعود
يعين على كسر الشراب وسرعة يكون اما لضعف
الدماغ او كثرة الاخطا او قلة الشراب او قلة الغذاء
او سوء التدبير فيه والذي لضعف الدماغ يعالج
بصلح النعثة المتقدمة من الطوحات المذكورة في
ذلك الباب شراب يطبخ بالكافور والكندر والورد
جزء ما الرمان الحام جزء خل نصف جزء يعني غليان
والشربة منه اوقية قبل الشراب وايضا للمبرودين صلح
شراب مكون بجمع وكسب وكحفت وايضا بالكندر
وتكون دلو من مقشر فو تنج افسنتين صلح لفظي انخواه
شراب باليس الشربة منه درهمان ماء يارد على الريق
وما يطبخ السكران سقى الماء والتخلت حرات متواترة
وما العسل والرايب الحام عن ريشم الكافور والفسد
ويجعل على راسه المبردات الالهة مثل دهن ورد
بخل خمر وماء كسر سرعة غير مفرجة ان ينقع في الشراب
الاشنة والعود المصنوع ومن المسكات الصويرة ما و

الشيء في الشراب شاهتج افيدون بزربنج من كل واحد
نصف درهم جوزبواست عود من كل واحد قيراط
يسقى منه في الشراب قدر الحاجة او يطبخ بزربنج الاسود
وقشور اليروق في الماء حتى يحمر ويمزج به الشراب
فصل في النوم واليقظة النوم
المعتدل ممكن للقوة الطبيعية من افعالها اكثر
في جوهر الروح واذا زاد فوق المعتدل اخطا رطب وسخن
وهو ينفع المشايخ جدا ولاجل ذلك كان جالينوس
بعد استكمال الهضم يتناول كل ليلة حبة مطيابة
بما يتدارك تبريده وما يجب النوم الحام الرطب بعد
استكمال الهضم واستنثار حسب الماء الحار على الرأس
وخير النوم ما كان بعد اخذ الطعام ثم نوم المعدة
والنوم على الخوى ومي سخط للقوة ونوم النهار
ردي تورث الامراض الرطوبة والنوازل وتفسد
اللون ولاسئفا عند النوم يورث الامراض
الرديّة مثل السكته والقالج والكايوس لميل

الفضول الى غير محياري فيتحقق واذا تادى بالنائم
النوم اوجب ضعفا للضغط القوة تحت الفضول
التي من شأنها ان يتفزع في حال اليقظة **فصل**
في الاعياء واصنافه ثلثة القروحي والورحي
والمتمددى فالقروحي ان يحسن منه في ظاهركل
شبيه بمس القروح او في نحو الكلد افواه عوره وشدة
عند الحركة وربما احسن كحل الشوك ويكره صابون
الحركات حتى التملط واذا اشتد وجد قشرية وان
زاد عرض ناض وحى وسببه كثرة فضول رقيقة
حارة او ذوبان لحمي او شحمي وبالجملة اضطرار دية لو كانت
في العروق وانكسرت ردائها باختلاط الدم الجيد
فانقصت الى ناحية الكلد فالقوة الاذي والتمدد
يحسن صاحبها ان يده قد عرض مع حرارة وتمدد
وكه لفة حركات وسببه فضول محتيسة في العصل
لا لزع فيها او ربح ويفرق بينهما بالنقل والخفة كثيرا
ما يعرض من نوم غير تام والورحي هو ان يصير اليدين

اسخن من المقار وشبهها المنتفخ حجما ولونا وازا
باليمس والحركة مع تمدد والقشعي حالة كحس معها
الان كانا قد فرط به الجفاف وكل واحد من الصفتين
الاعياء فاما ان يحدث عن ابيضته وهو اسلم
واما ان لا يحدث منها وقد يترك بعض الفضل مع
بعض مثل الاعياء والورحي فانه مركب من تمددي
وقروحي واعلم ان الغاية بعلاج الاعياء
امان من امراض كثيرة منها الحميات **فصل**
في علاج الاعياء وعلى وجه موجز اما القروحي ان كان
سبب الرضاة فليترك وان كان مع كثرة الاطوار
فليقتصر ثم يقبل على ما في ناحية الكلد فيحل بالذكت
الكثير اللين بدهن لا قبض فيه وفي اليوم الاول بعد
بالمعاد وينقص من كميته وفي الثاني يغذي بالمرطبات
ومن الادهان الموافقة دهن الغوب والشت
والبابونج والاشنة واما المتمددى فالعرض في معالجة
ارحاء ما صلب بالذكت واستعمال الماء الفاتر في الحمام
واللبث فيه طويلا والتدهن بعده ويغذي بغذاء

رطب قبيل المقدار وان كان سببه فضولا غليظة
استفغرت وان كان ريحا خلت بمثل الكمون
والكمراويا والانيسون واما الورقى فيفصد فيه
امور ثلثة ارخاء ما تمدد وتبريد ما سخن واستفراغ
القطن فليتدهن بالدهن الكثرة الفاترة يستعمل
الدكت اللين جدا وطول اللبث في الماء المائز
الى السخونة قليلا والراحة واما القشغرى فلا
يغير فيه من تبريد الاصحى الا ان الماء الذي يستعمل فيه
يزاد سخونة وفي اليوم الثاني يستعمل فيه ربا فته الاستراود
برفق والحمام بحال اليوم الاول ثم يؤمر ان ينزح في الماء
البارد دفعة لتكثف جلده فيقل التحلل ويشبع في الغذاء
ولا يكون شديدا الحرارة **فصل** في التمثلي والاشارة
التمطلي يكون الغضول مجتمعة في العضل لانزع فيها فان
زاوت كثيرة اورثت قشريرة وناقضا والشاوب
تمطلي خاص يعرض في عضل الفات وعروضه يغتة
من غير سبب ظاهر روى والحيد ما كان عند الهضم
الاخير وقد يوجبها البرد والتكاثف والشراب الممزوج

مناصفة جيد لهما انهما يمنع مانع وقد يعرض للبدن
تخالخل من ذلك يسيرا او حمام فيعالج بالدكت اليابس
المائل الى الصلابة مع دهن قابض وغير ذلك العكس
الذي يعرض من يرد او شتى قابض او كثرة فضول
او غلظتها اولن وجبتها او خبار او ذلك قوى صلب ومكان
من يرد وقبض علامته بياض اللون وابطال التسخن
والتعرق وعود اللون الى الكثرة عند الرياضة يستعمل
الحمام الحار والتمرغ على طريقتها المعتدلة الحرارة حتى
يتعرقوا ويتدهنوا يادها ان حارة محلاة وما كان كثرة
فضول فيدل على ذلك تسخج الجسد وعلامات الا
وعلاجه النقض ثم الحمام المحلل والتمرح واما الغبار
والذي عن قوة ذلك فالى الحمام اخرج من التمرح بالادها
وليتدهنوا بدكت لين قبل الحمام **وبعد** كل ما
في علاج الاعيا والحادث بنفسه اما القروحي فيعلم
ان الخلط الموجب له هل هو داخل العروق او خارجها
فان كان داخل العروق ويدل عليه نبت البول وعادة
صاحبه في كثرة تولد الغضول في بدنه والعلامات

الدالة على ذلك الخنط في البول وان لم يكن هذه الدالة
 فهو خارج العروق فيكفي فيه رياضة الاستعداد وما ذكر
 في القروح وان كان الخنط داخل العروق فليؤمر بالسكون
 والنوم والجوع وسبح كل عشية بالدهن واجامه
 بالملح المعتدل ان لم يحدث ذلك نافعا وسوء حال و
 قذى بحسن الكيموس واستفراغ الخنط بالفضدان كما
 وما وبالاسهال ان كان الغالب خلطا اخضر
 النضج وان كان خارج العروق فلا تستعمل التوديع
 بل الرياضة والدكت واما التمديد فسيب املاء
 بل ارادة خلط وعلاجه القصد والتلطيف والتقطيع
 واما الورم فعلاجه القصد من العروق الذي هو اولي
 بالعصن او لا يحل ان كان لا تفاوت فيه بين الاعضاء
 بدارا ودرجا احتيج اليه في الثاني والثالث ويحبب الغذاء
 الكثير القوي ويمنعوا شرب الماء ما امكن ويكتفوا
 بالجلاب فلا يفذوه عقيب هذه الاستفراغات
 تمت حاجاتهم **فصل في تدبير المشيخ حجة**
 تدبير هو استعمال المسخات والمرطبات وتعمد

بار
 ازرق معنسة

العطر المعتدل الحرارة وتمريخ الدهن بعد النوم
 والدكت والرياضة المعتدلة وتفريق الغذاء
 وتقليل حسب الهضم والاجتناب عن الاغذية
 المؤلفة للسوداء والبلغم والمخففة ايضا على سبيل
 التعالج واللين نعم الغذاء المهم ان ستمرؤه الى غزوات
 واستعمال النوم في بعض الاحيان ومن الغواكه التين
 الرطب صيفا والياسمين قبل الطعام وتبين الطبيعية
 بمثل ما والبصل وما الكدنب والباب القرطم بكشك
 الشعير ومرقة الدجاجة المأخوذة بالبفياج والسلق
 او الكدنب واستعمال جلوزتين او ثلث جلوزات من
 علك البطم عيين طباعهم وينفصهم الكخن اللينة دون
 الحادة وينفصهم المرديات وخصوصا الزنجبيل بقدر ما
 يسخن ولعين على الهضم لا بقدر ما يخفف ويفتح
 سدوهم بالقطر ونحوه والغلغلى والزقاق خاصة ولتبرطوا
 بعد هذه الاشياء بالاستحمام والتمريخ وما اللحم ومدومه
 شراب العسل ثمنهم حدوث السدد ووجع المفصل
 بعد ان يزداد عليه بزر الكرفس **فصل** في تدبير

البدان التي افرجتها غير فاضلة جملة تدبيره لولا منحصرة
في غير ضنين اما الزوال الاعتدال او استحقاق الصحة
على ما هي عليها اما المزاج الحار فير والاعتدال بالبرودة
السكون واستعمال المبردات والمرطبات وحفظ الصحة
بالاغذية المنكحة فان كانتا مائنين الى السبوت
بالمزاج الاصلي والعارضين بدم واما در المنة واستغاضها
بالطريق الايسر في الكرم والكيف واستعمال الحمام بعد الطعام
ان امنوا حدوث السدد وان اخصوا بتمدد وتقل
في ناحية الكبد والبطن فباستعمال المفتحة عند السنين
وودد الصبر او كنجدين بعد ان تمام الطعام واجتناب
المسختات والرياضات القوية ويديمو التمرج بالادوية
الرطبة واما اصحاب الافزجة الحارة الرطبة فيهم تعرض
العفونة والفساد للمواد فليكن رياضتهم كثيرة التحليل
ليتم مع توقع من حركة مثيرة للاضطرار وليستعوا الرياضة
المعتدلة في الكرم والكيف بعد الاستفراغ وليستحموا قبل
الطعام وليعتوا بنقض الفضول كلها وخاصة في التبرج
بالفصد والاستفراغ واما صاحب سوء المزاج البارد ومع

اعتدال المنفعتين فتدبيرها من الحرارة بالاغذية
المتوسطة في الرطوبة واليبس الزائدة في الحارة والادوية
المسختة والمعاجين الكبار وان كان مع غلبة الرطوبة
فباستعمال الاستفراغات الخاصة بالرطوبات والتعريق
 بالرياضات القوية وان كان مع يلبس فيدبير بتدبير
المشيج ويكثر زعن سرعة قبول المرض بتعديل مقدار
الغذاء واستعمال الكلت والرياضة قبل الطعام ان كان
السبب هو الامتلاء وان كان السبب فحاجة الاضطرار
فتعديل كقيمتها وان كان الطعام يفسد في المعدة
يحد بالكثرة والتين المعجون بالقرطم **فصل**
في تدبير الفضول امارت ربيع فيا ورفي اوله بالفصد
والاسهال بحسب الواجب والعادة وبالحل بالسخن
ويطرب لئلا او انحر جدا ويشرب المطفية واما في
الصيف فينقض من الغذاء والشراب والرياضة
ويذم النطق والكن والهدوء والمطفيات والسحاح
والماء البارد والنوم في المكان البارد والنوم على الارض
وليتوق حوال الطهاير ويدر الغدوات ويتوق الراس

من برد اللبيل ويحذر الفواقه ويستعمل في الاوتيل
الاستفراخ على ان الاحوط ان لا يتوثر الاخذ ويقعد
بما يطيب كثيرا ويسخن قليلا **واقا شتاء**
فليكثر التعب ويبسط في الغذاء الا ان يكون خبوا
وقل ما يعرض للابيضان الصبيحة مرض في الشتاء
الامن سبب قوي خصوصا ان كان المرض حارا
والقراط يستصلح فيه الاسهال دون الفصد والحق
فليقتد فيه وفساد الهواء اذا كان سبب الوباء
فقد ذكرنا تدبيره في موضعه **فصل** في ذكر
اعراض تندر يا فراض الخفقان الدائم ينذر بالموت
فجاءة والكابوس والدوار بالصرع والسكتة
واحتلاج جميع البدن بالتشنج والسكتة وكذلك
طول كدورة الكواش وضعف الحركات مع امتلاء
وحد الاعضاء كلها بالفالج والاحتلاج الكثرة
في الوجه بالقوة واحمرار الوجه والعين وسيلان
الدموع والنقرة عن الصنوبر والصداع بالسرسام
وكثرة الغم والحلم والكوف بالماليخوليا واحمرار الوجه

الى الكمودة مع دوامه بالحمام ونقل البدن وكل له
ودرور العروق بالسكتة والموت فجاءة و
الغزاز العروق والتشبهج في الوجه واحضن والاطراف
بالاستسقا ووثق البول والبراز بالحيمات العفونية و
الاعياء والتسكرا بحجى وسقوط الشهوة الطعام وزيادتها
والعيا على المرض وكل شئ اذا تغير عن عادته من شهوة اى
براز او بول او شهوة وجماع او نوم او عرق او هكة بدن او حدة
دهن او طعم لمذوق او عادية احتلام فصار اقل او اكثر
او تغيرت كقيته ليدز عن عصف وكذلك العادات الغير
الطبيعية مثل بوسير او طمنا او قبي او عاف او عادية
شهوة شئ كان فاسدا او غير فاسد فان العادة
كالطبيعة وكذلك لا تتحرك الا الرزى جدا منها وتنت
على التدرج وفي دوام الصداع والشقيقة بالاعتيا
او نزول الماء وتخليل العين مثل البق او اثبت
وضعت البصر بنزول الماء والنقل والوخز في الجانب
الايمن اذا طال دال بعة في الكبد والنقل والتمدد
في اسفل الظهر والحاصرة مع تغير حال البول عن العادة

بعده في الكلى والبراز العديم الصبغ فوق العادة
باليرقان وطول خرقه البول بالقروح في المثانة
والقضيبي والاسهال المحرق بالسحج وسقوط الشهوة
مع العي والتفخ ووجع الاطراف بالقولنج والحككات
في المقعدة ان لم يكن سببه الديدان بالبواسير و
خروج الدماغ بالدبيلة الكبيرة والقواب واليرقان
الاسود واليهق الابيض بالبرص الابيض فاذا
ظهر شئ من هذه يجب تبادر بتدبيره ما يخاف
منه حدونه على ما ذكرنا في موضعه **فصل**
في تدبير الكلى للمثالي لا يجب ان ينقى بدنه
ان كان محتمل قبل الخروج ويتراض اكثر من
العادة ويتدرج الى ما يظن انه يعاينه في الطريق
من مهرا وجوع او عطش ليقود ويستصح
معه ما يستهل عليه ذلك الحال قبل لو ان اشأ
شرب رطل من دهن البنفسج وقد اذاب فيه
شيئا من الشمع حتى صار قير وطيا لم يستمه الطعام
عشرة ايام وبزر البقلة الحقا. يمكن العطش

^{المعطش}
اذا شرب من ثلث درهم بالخل ويحجر الاطعمة
ويقل الكلام ويرفوق بالسير ولا يركب صمغيا
ويدير الاعياء بما قيل في باب الاعياء **والمسح**
في الحشر يجب ان يستر رأسه عن الشمس
ويطلى صدره بلعاب بزر قطونا او عصارة البقلة
الحقا ووجهه ايضا ان اراد ان لا يتغير
ويتناول قبل السير سويق الشعير وشراب الفواكه و
ان خاف السموم يسهل منخريه وفم ينام تخين و
ياكل البصل بالدوغ ويتحسى دهن القرع واذا ضرب
السموم سكب على اطرافه ماء باردا بالتدريج وتكررت
فيه وينقل بعد ذلك الى موضع بار و يوضع
على رأسه الادهان الباردة والعصارات الباردة
وتغذى باليقول واللين فخذ جيد له ان لم يكن
به حمى وان كانت الحصى يومية لا غصبيته فالدوغ
فيه نافع واذا عطش على السموم يجب ان لا يشرب
ديه فاته يموت على المكان فان لم يجد يشرب ديا
شرب جوعة فم ماء وعز وجع يد دهن الورد ثم يتدرج

الى شرب الماء قليلا والمسافر في البر يجب
عليه ان يستعمل ما يسهل المسام ويحفظ الفم
والانف فمان يدخلها هواء بارد ولا يتدفق
عند النزول وتعتبر بل بالتدريج ولا يقرب النار
الا اذا اوهنت البر وحينئذ لا بد من استعمال التدفؤ
والتمرح بالادوية المسخنة كدهن السوسن
ولا يتدفق في حال الارتحال ولا يفر خاليا طعام
بل محتليا بعد ان يصير مقدار ما يقرب في معدته ويترش
عليه ما طرح فيه الكلتيت وليكن في غذاء النوم
والبحور والحردل والكلتيت ويحفظ الطرف عن
البرد بان يدكها اولاً حتى يسخن ثم يطبقها بالادوية
الحارة العطرة وان لم يحضر فحمها باقنة والنوم
او القطران وبخدر الخف الغسقي ويفشي الرجل بالبخار
ثم بالشعر ثم بالوبر واذا اصاب البر وطرقا فالاصوة
ان يوضع في ماء الشبم او ما يطبخ فيه التين او
الكرنب او الشبث او البابونج والترودع اطوح جيد
ويجب ان يجتنب النار ويحرك الرجل والطرف

بالشئ او بما يختص به وليعلم ان تركت الاطراف
معلقة ساكنة في البر ومن اقوى الاسباب الممكنة
للبر ومن الاطراف ومن الناس تغمس في الماء البارد
فيجد ذلك منقعة واذا اخذ كمد فليشده ويضع
في الماء الحار ليليل الدم ويترك حتى يجف
من نفه ثم يطلى بالطين الارمني واخذ المزوج
فان ذلك يمنع فساده والقطران نافع بادوية
واذا جاوز الامر السواد والحفرة واخذ في التفقن
فلا علاج له الا القطع لئلا يعرض جاره الصحيح و
يتوقى ضرر المياه المختلفة بكثرة الترويق والاشغال
من اخوف الرشح او التقطير او الطبخ وما يدفع
ضرر المياه المختلفة البصل وحده او باخذ كدوي النوم
ومن الاشياء الباردة الحس ومن التدبير الجيد
استصحاب ما يلبسه ومزجه بما بالمنزل الذي
يليه وكذلك فرب ما وكل المنزل الذي يليه منزل
بما وكذلك استصحاب طين بده وخطه
بكل ما يطرا عليه وتصفية تدبير جيد وفرب

الربوب احكامه بكل ما من المياه المختلفة
مصلح له والماء المالح يدفع ضرره بالخلو
والشدة بما يلين الطبيعة والمر بالدسوس والخلو
والاجمى الذي تصاحبه عفونة بالقوايض من الفوا
والربوب وتترك الاخذية احارته قبله والغلظة
الكدر بتناول الثوم ومما يصنعها السبب الهام
والاخوط ان يشرب وراءه قدامه لتلايج العلق
ولا يزور والهشيم وليست قدر اكب البحران
لا يتقيا وان حدث القحى فلا يحبس الا اذا فرط
اما الاستعداد لذلك فتناول السفرجل والتفاح
والرمان وبنذر الكرفس يمنع الغثيان وليغذى
بالحوضات المقوية نعم المعدة المانعة من ارتقاء
البخار الى الرأس كما يحصره ويصح منه حبه بالاعلاج
فصل في العلاج الكلى المرعى
في العلاج امور ثلثة **احدها** التدبير وهو
التصرف في الاسباب الضرورية المعدودة
في العادة ومن جعلتها امر العدا **والثاني**

الاجامى
ص

استعمال الادوية **والثالث** عمل اليد للعدا
من بينها احكام خاصة فانه قد يمنع اذا اريد
الطبيعة بنفج الحنط ويقلل اذا اريد مع النضج
القوة وقد يجعل قليل الكمية كثيرة التغذية اذا اريد
تعش القوة الطبيعية وقد يجعل قليل التغذية
كثيرة الكمية اذا كانت الشهوة غالبة وفي العروق
بعد احلاط نية **واما العلاج** بالادوية فله
ثلاث قوانين اختيار الكيفية واختيار الكمية وتر
تيب اولوقتها اما اختيار الكيفية فهتد
اليه بمعرفة كيفية المرض فيقابل بالعند ويحفظ
الصحة بالمشاكل واما اختيار كمية فهو من حزمين
احدها تقدير وزنه والثاني معرفة درجة
كيفية ويؤخذ معرفتها من طبيعة العضو و
مقدار المرض والاعراض الملزمة كالحسن و
العادة والفصل والبلد والصناعة والقوة
والسحنة اما معرفة طبيعة العضو فانها يتم
بمعرفة مزاجه وخلقه ووضع وقوته فاذا عرفت

الاجامى

مراجعة الطبيعي وعرف المرصني فيعرف تقدير ما يرد
اليه واذا عرف خلقته عرف انه سهل المنفذ
وفي داخله او في خارجه موضع خال او متخلخل ينفع
عنه الفضل يدوار للهيكل ولا يكون كذلك
فيحتاج اليه دواء قوي واذا عرف وضعه بالمفصلين
اعنى المشاركة والموضع فاذا عرفت مشاركة
عروف اختيار جهة جذب الدواء ومثلاً ان كانت
المادة في حديته لكبير تنفرح بالبول وان كانت
في تقعرها تنفرح الاسهال واذا عرف موضع
ينفع به من ثلثة اوجيه احدها قربة وبعده
فانه ان كان قريباً يصل اليه الادوية المبتدلة وان
كان بعيداً لا تصل اليه الا القوية والثالثة معرفة
ما الذي يخالط بالادوية ليصل اليه العصبون كما نرى
في ادوية القلب والمدرات في ادوية اعضاء اليد
والثالث معرفة جهة اتصال الدواء بالشراب
ان كانت العادة في الماء والعياء بالحقنة ان كانت
في السفل وينتفع بمراجعة الوضع من وجه آخر

وذلك فيها اذا كانت المادة منصبة او في الـ^{نفسية}
فان كان في الاضباب صرفت على العصبون بالجهة
الي مكان آخر بعد مراعاة اربع شروط مراعاة
مخالفة بالجهة ومراعاة المشاركة ومراعاة المحاذرة
ومراعاة التبعية اما مخالفة بالجهة فلما يجذب من
اليمين الي اليسار ومن فوق الي تحت والمشاركة
كحبس الطمث بوضع المحجم على الثديين جذبا الي
الشريكت ومراعاة المحاذرة كما يقصد في حلق الكبد
الي يسبق اليمين وفي حلق الطحال الي يسبق الابر
وان كانت منصبة فتنفرح من موضعها كقصد
العرق الذي تحت اللسان في علاج الذبحة وقد
ينقل الي العضو القريب منه كقصد الصاقن في
حلق الرحم ومتى اردت ان تجذب فيمكن اولاً
وجع المجذوب عنه والنظر لئلا يكون المجرار على
عضو شيس والمجذوب اليه امرق فم المجذوب
عنه والانتفاع بمعرفة قوة العضو من وجوه
ثلثة احدها مراعاة مبدئية العضو ورؤية

فلنحاطر عليه بالادوية القوية ولا يستفزع منها ولا
فايجب استفرجة دفعة ولا يخلى مستفرجة على
المقويات شرابا او ضمادا والثاني مراعاة الفحل
المشترك لعضوه وان لم يكن رئيسا كالمعدة والبرية
فلا يتحمل عليه ايضا بالادوية القوية ولذلك
لا يسقى في الكميات مدة ضعف المعتاد ما سديدا
البرد والثابت مراعاة ذكاه والحسن وكلاهما فان
الزكية تتوقى فيها من استحوال اللذاعة والمحللات
بالقوة والمبراة بالقوة والتي لها كيفيات
مخالفة كالترنج والاسفيداج والنحاس المحرق
مقدار المرض يعرف حد ما فينظر ان كانت
الحرارة العرضية شديدة يستعمل ايضا كثيرا
والاطلا وانما ترتيب الوقت فيان يعرف ان المرض
في اى زمان من الازمنة الاربعة فان كان المرض قويا
ففي الابداء مثلا لطفا بالاعتدال وان كان في
المنتهى بلغت في التطيف حتى يمنع من الغذاء
اصلا وان كان مدمنا لم يطف في الابداء

ذكت التطيف وان كان في الانتها والطفنا
بالاعتدال على ان كثير امن الامراض المزمنة غير حيات
بكلها التدبير الملتطف واليطف ان كانت العلة
كثيرا المادة هاجية ولا ينظر النضج للاستفزع وان
كان معتدلا يستغل اولها بالفضاح وايضا ان كان
المرض خطرا ولا يؤمن من فوات القوة مع تأخير التواجد
فالواجب ان يبدأ بالعلاج القوي والتي لا
فيها يتدرج فيها الى الاقوى وايات ان تهرج عن
الصواب لتأخر الاثر وان تقم على الغلظ لان
لا يتبين وينبغي ان لا تقم على دواء واحد على
علاج واحد فتبدل الادوية فان المألوف لا ينفصل
عن اليدن واذا اشكلت العلة فحل عينها وبين
الطبيعة تعثرها او تظهرها واذا اجتمع مرض
ودمج فكن الوجع اولاً ولا يتجاوز في التحذير
مثل الخشخاش ان احتجت اليه الا الصرور وشبهه
واذا بيت يشترج العضو فخذ بما يعظ الدم
جدا كالحرايس وان لم نجف التدبير فكالحسن

ومن المعالجات القوية الاستعانة بما يقوى القوى
النفسانية والطبيعية والحيوانية كالفرح ولقاء
من يستأنس به ومحايقاربه من المعالجات الا
بتقال من بلد الى آخر ومن هواد الى هواد ومن ميا
الى مياه ومن هيئة الى هيئة واحذر المعالجات
القوية في الفضول المفردة الكيفية ما استطعت
وليس بكل امثلة وسوء فراج يعالج بالصند بل كثيرا
ما يكفي حسن التدبير ذلك المهم واذا اشتكل عليك
المرض احار هو ام بارد فلا تجرب بدوا ومفرط
الكيفية والنظر كيدا يعرك الاثر الذي بالعرض
فصل في معالجات امراض سوء المزاج
اما ما كان بلا مادة فيبدل المزاج فقط وما كان
مع مادة فيستفزع المادة فان بقي بعد المادة
سوء مزاج بذل والافلا وعلاج سوء المزاج ثلثة
اقسام فان كان مستحكما تعالج بالصند وهو المدا
المطلقة والا فبالقديم باكفظ وهو منع السبب
مع المداواة وان لم يحدث بعد فبمنع السبب

فقط والمعالج فرط الحرارة بتفسيح البدن
يجب ان يتوقى التبريد المفرط لانه يزيد في تحجير
المادة فيزيد في الحرارة بل يقتصر على حال منبر في الا
بتداء وكما في الشعير وما المهند يا فان لم يقنع فيما
يكون معتدلا وان لم يقنع فيما فيه حرارة لطيفة
وربما منع فرط التطفية من لفضج الا خلاط الحياة
واعلم ان تسخين المزاج البارد صعب
اذا استحکم لانه تابع لموت الغيرة وسهل
في الابداء وهو اضعف من تبريد التسخين
المستحکم لكن تبريد الغير المستحکم اصعب من
تسخين الغير المستحکم والخطر في التبريد اكثر
منه من التسخين لان الحرارة صديقة ^{الطبيعة}
واعلم ان الشيخ اذا احتاج الى تبريد ^{طبي}
فلا يكفيه من ذلك ما يردوه الى الا عند ان بل ما يجاز
ذلك الى مزاجه البارد والرطب الذي وقع له
فانه وان كان عرضيا فهو له كالطبيعي
فصل في انه كيف ومتى يجب ان يستفزع

الاشياء التي تدل على صواب الحكم في الاستفراغ
عشره **١** الامتلاء فان اخلاو يمنع منه
٢ القوة فان ضعفته قوة كانت من الثلث
يمنع منه الا القوي الحسيه والحركية **٣** المزاج
فان الحار اليابس جدا يمنع منه والبارد الرطب
العديم الحرارة يمنع منه ايضا **٤** الاعراض الملازمة
مثل ان يكون الطبيعة التي يريدها لها لم يعرض
لها السعال فان الاسهال على الاسهال خطر **٥** السخنة
فان القضاة المفرطة والتخجل وافراط السمن
يمنع منه **٦** السن فان السن القاصر عن تمام
السنو والمجاوز الى حد البلوغ يمنع منه **٧** الفصل
فان القاطط والبارد جدا يمنع منه **٨** حال هواء
السيد فان الجيوب الحار جدا يحرم ذلك والشمالي
البارد يمنع منه **٩** العادة فان عادة الاستفراغ
يمنع منه **١٠** الصناعة فان الصناعة الكثيرة
الاستفراغ كخدمة الحمام الحماله يمنع منه وينبغي
ان يراعى استفرغات امور **منها** فراع اليد

عن الخلط الموردي ويعتبه بالحالة راحة الا ان يتبعه
احياء او حمى يوم او ثوران الحرارة او غيرهما يستدل
على نقاء البدن من الخلط الردي المراد استفراغه
بتغير المستفراغ الى خلط آخر او بان يأخذ في الخطايب
او بان يتغير الى خواطة او شئ اسود ومنه فهوردي
وما دام الخلط من الجلس الذي ينبغي ان يستفراغ
والمرريض كتمه فلا يخف من الافراط **ومنها** تأمل
جهة ميله فعند الغنيان ينقي بالقي وعند المفص
بالاسهال **ومنها** عضو مخزبه من جهة ميله كالبقيق
الايمن لعكس الكبد لا القيفال الايمن **واعلم** ان
استفراغ المادة من غير موضعها من وجهين احدهما
بالجذب الى الخلف البعيد والاخر بالجذب الى الخلف
القريب وهذا كمن يسيل الدم من الاعلى فله الدم
فانه حيف جذب من القريب وقصد عروقه التي في
اسفل البدن جذب من خلاف بعيد ثم يجيب ان
لا يباحد في قطرين بل في قطرها واحد هو القطر الا
واذا استوصى المادة ولم يجذب الى حيث تجذبها

فل تعنف وربما كفاك ان تجذب ولم تتفرغ فان
الجذب يفسر بمنع توجه المادة الى العضو وان
لم يخرجها وكل استفرغ كان يقاوده ^{مفوط} حلة فمعاودة
ذلك الاستفرغ ثبرها ومن كانت قوته غير قوية
ومادة اخلاط الروية كثيرة او كانت شديدة بالثلج
والغلظ او شديدة الاختلاط بالدم ولم يمكث
ان يستفرغ دفعة واحدة فاستفرغ قليلا قليلا
واعلم ان الاسهال يجذب من فوق ويقطع
من تحت فهو موافق للجذابين الموافق والمخالف
واذا كانت المواد من تحت جذبها الى خلوات
وقطعها ايضا من حيث هي والقوى لا يفعل من
الاسفل الا بالجذب والقصد يفعل الا من جميعا
على حسب اختلاف مواضعه **فصل**
في قوانين مشتركة للقوى والاسهال والقصد من كان
جيد الغذاء وسوء الهضم حسن التدبير كفى المهتم
فيه الرياضة والدكت والحمام ثم ان امتلا ببدنه فا
فاكثر ذلك من اجود الاخلاط اعنى الدم والقصد

او اى به من القوي والاسهال ويجيب ان يفرق له
المسهل او المتقي طعامه قسما وان قدر ما يجرب
في اليوم مرات وان يجعلها اطعمة مختلفة وان شرته
مختلفة فان الطعام الواحد يصن به الطبيعة وخصوا
ان كان قليل المقدار وان يمين الطبيعة قبل
المسهل ويجب ان يتقدم قبل الاسهال والقوى
تلطيف الخيط الذي يراو استفرغته وتوسيع المجرى
فانه يؤمن اليدين من التعب فاذا اوجب الفرو
قصدا او استفاد بالادوية القوية فايداه بالقصد
هذا من وصايا **بقراط** وكذلك اذا كانت الاطراف
البلغمية مختلطة بالدم ولكن اذا كانت لزجة باردة
يزيدها القصد غلظا ولزوجة قال وجب ان
يتبدل بالاسهال وبالجملة ان كانت الاخلاط متساوية
قدم القصد ثم يستفرغ ان غلبت بعد ذلك وان
كانت غير متساوية يستفرغ الفضل حتى يتساوى
ثم يقصد والا وفق تقريب المهدي بالقصد شرب الدواء
ومن قدم الدواء على القصد وكان ينبغي ان يقدم

الفصد فكثيرا ما يقع في حجي واضطراب وليس كل
استفراغ يحتاج اليه يكون لفظ الامتلاء في الكمية بل
في الكيفية وقد يعوق شئ من الاستفراغ والحاجة ما
اليه فالكيفية فيه النوم والصوم وتدارك سوء مزاج يوجب
الامتلاء ومن الاستفراغ ما هو على سبيل الاستظهار
كمن يعاوده مرض في وقت من السنة فينبغي ان يستفراغ
بالاستفراغ الذي يخصه قبل وقته وقد يحتاج الى دواء
حريش للخلط المستفراغ في الكيفية فيجب ان يخط
به ما يخالف في الكيفية ويوافق في الاسهال ولا ينفه
عنه كالمهليج بالشمونيا **قال بقراط** من كان
قضايا سهل اجابة الطبيعة الى القيء اقالا في ثقبته
ان يستعمل القيء وان يكون ذلك في صيف او ربيع
او حريف دون شتاء والاسهال اولى بمعتدل هو
السخنة من القيء وكلهما مع فوال المراق صعب
ومن كان خلطه نازلا مثل اصحاب رلق الامعاء
فتقبته محال والمقني قد يعود سهلا اذا كانت المعدة
قوية او شرب على شدة جوع او كان المشرب في

في ربا لين الطبيعة او غير معتادة للقيء او كان الدواء
ثقيل اكبهر سريع النزول والمسهل نصيبا ^{نصف}
المعدة او شدة سوسة النقل او يكون الدواء كبرها
او يكون صاحبه ذاقم والمسهل او المسهل غشيق ^{نصف}
فانه يحرك الكلظ وينشره في البدن فيستعمل عليه
والصفراء اسرع اجابة الى القيء في اكثر الامراض السوداء
اعصى والبغيم له حال وحال واسهال المحموم اصوب
من تقينه والادوية الشديدة الاختلاف في زمان
الاسهال ردية **واعلم** ان الاسهال كل دواء خطا
فانما يكون بقوة جاذبة فيه فربما جذب الغديط
وخل الرقيق كمسهل السوداء وليس قول من يقول
ان كل دواء يولد ما يجذب به او انه يجذب الارق
اولا بشئ والجذاب الا خلط انما هو في الطرف التي
انفقت فيها حتى تحصل في المعاد فتدفعها الطبيعة
الى خارج وقل ما يتفق ان تصعد الى المعدة فان
صعدت عالت الى القيء واما المقني او وقف في
المعدة جذب الكلظ الى الفتحة من الامعاء وغيرها

فصل في الاسهل وقول الميت
الحكام قبل استعمال المسهل الايام ان لم يكن مانع
من المعدادت الجيدة وبعد الدواء لا يصلح لانه
يحبس الاسهال الا اذا كان الاسهال في الشتاء
وفي البيت الاول بحيث لا يجذب بل بلين الطبيعة
وهو اوم يشرب الدواء لا ينبغي ان يكون معرقا ولا مكرا
ويتوقف عن سقى المسهلات القوية لمن لا يقناده
ويصلح فزجة اصحاب التخم والاضطراب والذخيرة والسدد
بالمليينات واخراج اصحاب الكوم الصلبة بالترطيب
بالاغذية الدسمة اذا اريد استعمال الادوية القوية كما
الخبيث وغيره ويجوز النوم على المسهل القوي قبل
العمل دون الضعيف وبعد الاخذ في العمل لا يكون
كيف ما كان ويجب السكون كما يشرب زينة
عذبة الطبع فيعمل فيه ويشتم الروائح المانعة عن
العنباين كالطين الخراساني من شوت بجا، ورد
وقيل خل السفرجل والنعناع وبت مخزبة وضعف
العاتف شيئا من الطرخون وبت الاطراف وبتناول

القوايصن ومن خاف كسرا ونفسيا ناغال الى ان يتقيا
قبل الدواء يسويين او ثلثة ولا يكثر الملح في طعام من
يراد اسهاله ويشخ بمعدة الشارب وقدماه فاذا
سكنت منه النفس يشرب ايسير او يقلل
الحركة على الدواء الضعيف لسلا يتحلل قوته ويتجمع
من الماء الحار قدر ما لا يخرج الدواء الا عند الحاجة
الى قطع الاسهال فان في هذه التجمع كسرا من حادوة
الدواء ويشرب حار المزاج قبل الدواء مثل ما بالشعر
وما الرمان خاصة اذا كان ضعيف التركيب والمعدة
والا فعلى الريق ولا يأكل ولا يشرب قبل الفراغ فم حمل
الدواء فان لم يتحمل ذلك لمرارة المعدة او اطول
الا حياء واكبح اعطى قليل جذباء الرومان ولا يفضل
للمعدة بالماء البارد ويبقى كل حب في جاسته قائل
للصغرة في طينج الش هخرج وللسوداء في طينج الا
فيمون للبلغم في طينج القنطوريون ويتناول الحبوب
بين الطراوة والجفاف وسويق الشعر ليسل المعدة
من رائحة الدواء ان بقيت وجمع المسهلين في يوم

واحد خطر والدوا اذا لم يجد الخلط المحض به
شوش واسهل حصر وكذلك اذا وجده مغشوا في
صده والدوا يبتدى باسهال الخلط المحض به
ثم بالذي يليه في الكثرة والقلة والرقه على التدريج
الا الدم فان الطبيعة تضن به فتخرج وترى ماء
الشعر بعد المسهل يدفع ثمانية ويتنازل المراح
بعد عمل الدوا خرقا مغسولا بجاء حار مع زيت
وحار المراح بذر فطونا بهن ينفجح وطبرزد
ومعدال المراح بذر الكتان ومن جم بعد الدوا فحاء
الشعر اوفوق الاشياء له واما السنجين فساجح
ويؤخر الى يومين او ثلثة حتى يعود الى الامعاء قويا
وفي اليوم الثاني من الاسهال يجب ان يدخل الحام
فان استطابه دل على ان يرقية نفعها وان لم
دل على النقا والماء الحار يزيل الوجع الذي يحدث
في الكبد بعد الاسهال والعقد اذا تذب واوقف
لاوقات للدوا الربيع والخريف ويرصد في الشتاء
ان اضطر الى الاسهال يوم جنوبي وفي الصيف سما

سقي
به

ولا تقوى والطبيعة تثرى الدوا كلما احتجت الى
تلين والمرضى اذا احتاج الى مسهل ضعيف
فلم يعمل فلما يجوز التحريك وكثيرا ما يهيج المرض
الاسهال فيجذب الحصى وتجاكفا العصد اذا
اشتد الحصى بعد الاسهال **فصل**
في وقت قطع المسهل اشتداد النوم والعطش
بعد الاسهال التام اذا لم يكن العطش بسبب
حرارة المعدة وبسببها وحده الدوا ولدفع او
حرارة المادة كالصفراء وتغير الخلط المتفرغ
الى غير ذلك على وقت القطع **فصل**
في تدبير قطع الاسهال ان افرد تدبيره ربط الاق
وسقى الترياق والفلونيا والتفريق بالحمام وبنجار
الماء الحار تحت ثيابه والذكت بالقوايض بعد
ذكت وتسخين الاحشاء والظاهرة بالمحجم توضع
بين الكتفين والاضلاع وتضميد المعدة والخصا
بالسويق والمياه والادهان القايضة واجتساب
الهوا والبارد والحار وتجميع القوايض والاسوفة ومن

ومن المجرىات حب الرثا والملقو المطبوخ بالدهن
حتى ينقصد ليقى منه قدر ثلثة دراهم فانه غايته
وليكن فداؤه قابضاً مبرداً بالثلج كما ان كصره و
يعين على كسب تهييج القى بما احرار يستعمل
أضالاً من جذرات **فصل** في تدبير
من شرب الدواء ولم يسهل الاولى ان لا يحركت
ان لم يحدث عوضاً محفو فان احدثت فالصواب
ان يتجمع ما والعسل افاو ويف فيه النطرون وقتياً
ما امكن والا فترع الى الكفنة والحمولات وشرب
المصطكى ثلث كرمات منه في ماء فاتر يافع وربما
اهله بزرب القوابض وان لم ينجم ما ذكرناه فلا بد
من الفضد وكذلك ان لم يسهل بعد يومين
وان لم يحدث اعراضاً محفوفة كسلا يتحرك الاضطر
الى بعض الاعراض الرئيسية **فصل**
في احوال الادوية المسهلة يدفع ضرر الادوية
العظيمة الفائلة كالحزيق والترديد الاصفر والفارق
الاسود والماذيون القى او بالانخداع ثم بالترياق

ويحل ما كسر الحنق بتفريته وتليين ووسوقه او بالماء
البارد شرباً وجلوياً فيه من الادوية ما يناسب
فراجادون فراج فان السقمونيا لا يعمل في بلاد الترت
الا قليلاً ضئيلاً ما لم يستعمل منه مقدار كثيرة وقد
يستعمل في بعض الايدان والافرحه قوى الادوية
دون الاجرام ويجب ان يخلط بها الادوية القليلة
والعطرة والدواء قد يسهل بالتحليل كالتريد
او بالعصر كالهليلج او بالتليين كالثي حش
او بالازلاق كالعاب بذر قطونا والاحاص كقدها
مع خاصية فيه واكثر الادوية القوية فيها سمية ما
فيه هل على سبيل قهر الطبيعة فتصلح بما فيها
فاد زهرية ولا يجمع بين الملين والعاصر على وجه
تخافوا القوة بل على وجه يلحق العاصر الملين
فصل في تدبير القى ومنافعه ومضاره
واحوال تعرض للمتقيين وتدارك من افرط به
القى لا يتقياً ضيق الصدر ولا وقوق الرقية
ولا روى التنفس ولا المتهبياً لنفث الدم ولا

ولا ضعيف المعدة ولا سمين جدا ولا من يعسر
عليه القي ولا من لم يعتده ومن اشكل امره تحريم
بالتقيبات الخفيفة ثم كسبر على القوية ان سهل
عليه وان اضطر الى تقيته من يعسر عليه القي يجب ان
ان يهيا اوله ويعود ويلين اخذته ويرسم ويحلى
ويمنع عن الرياضات ولطعم اكبدة حالة القذف
لان الطبيعة ان يخلف فلان يتحلل باكبدة اوله منه
اروى اما من كان سهل القي فيطعم اطعمه مختلفة
صحيحة للقي ويعلى عنبه برفاوة ويعصب بطنه
بقماطين ويشد المعتدلاً ويرتاض بعد
شرب المقي ويتعب ثم يتقيا فان الحركة مهينة
ويسقى المقي القوي على الريق ان لم يكن طامع بعد
ساعتين من النهار وبعد اخراج الفضل من المعاء
ويحرك بالريشة المسوحة بدهن الحناء بعد
تسخين المعدة وسقى الماء الحار بالزيت و
اول الاوقات له الصيف نصف النهار وبيع
بالاكل بعد القي الى اشتداد الكحة ويسكن العطش

بمثل شراب التفاح ويفذي بفرج كزجاج ومن قذفت
حامضاً ولم يكن له بمثل عهده في بنفسيه يجرى في اخر الغذاء
الذي يتم بعد في بفرج كزجاج **فصل** واما ما قوه القي
ينبغي التقيية الاولى في المعدة حتى من المعاء والثانية
من الرأس وشجرة من اليدن يجذب في الامحال والطلع
من الاسفل والقي النافع ما يتبعه خفة وشهوة جيدة
ونبض جيد ونهوض قوى البدن واول ما يستعمل
القي في الاوراض المزمنة كالاستسقاء والصرع
والمالنجوليا والجذام والتقرين وغرق النساء
وبؤخر الفصد عن القي ثلثة ايام اسما اذا كان
في المعدة خلط غليظ والحيل لا يتقيا ويعمل المتقي
فمه ووجهه بالماء الممزوج بالخل ويشرب شيئا من المصلى
ويدخل الحمام ويدرم الراحة ويطعم بشي لذيد جيد الجود
سريع الهضم **وان القراطيا** من القي في الشهر مرتين
فما بين متواليين لتدارك الثانية تقصير الاولى و
مثل هذا القي يستفزع البلغم والمرارة وينقى المعدة
ويذهب نفورها عن السومة وسقوط شهوتها ^{الصحيحة}

واشتهاءها الحامض والحريف والعفص وبه ذهب الثقل
العارض في الرأس ويكبو البصر وينفع من ثقل اليد في
قدم الكلى والمثانة والجمام والصرع المعدي واليرقان
وانتصاب النفس والرعشة والغايح والقوبا والمفرط
منه يضر بالمعدة ويضعفها ويضر الصدر والبصر والاشياء
واوجاع الرأس المترنمة الا الذي يشاكة المعدة والصرع
الرأسى ويضر بالكبد والرتة وترجا صدره بعض العروق
وان امتنع القيء يعالج بالحقنة يتقي الغسل والماء
الفاتر والادهان التراقية كدهن السوسن وان عرق
لذع في المعدة ينقصه شرب المرق الدسم ليربع للمضموم ويحركه
به دهن البنفسج مع قليل شمع وان عرق تمدد ووجع
تحت الشرسيف ينفع منه التكميد بالماء الحار والادوية
المعينة وان عرق فواق يسكن بالتعطيس وتخرج الماء
قليل قليل وان عرق كزاز يسبب وانقطاع صوت
ينفع منه شد الاطراف ويطها وتحميد المعدة المعسرة
قد يطبخ فيه سداب وقتل الحمار ويقي غسلا وماء حارا
والمسبوت يفصل به وككت وينصوت في اذنيه

وان افراط فيجب ان يسكن ويستشق الارجح الطبية
ويغمر اطرافه ويتناول التفاح والسفجل مع قليل مصل
ويحبب النغم لكل حبه ويربط اطرافه ويضمده معدته
بالمقوية القايسة فان آل الاحمر في الدم فاستقه اللين
والكنجيين المبرد والثلج قليل قليل لئلا ينقص
الدم في معدته وينفع من ذلك عصارة البقلة الحقا
مع الطين الارمني **نفس** في الحقنة منفعها
تققن الفضول عن الامعاء وتكون وجع الكلى والمثانة
والقولنج وجنوب الفضل عن الاحشاء الرثية والحارة
منها تضعف الكبد وتورث الحمى وافضل وضاع المتحقن ان
يكون مستقيما ثم يضطجع على الجانب الوجيه وافصل اوتامها
بكرة وعشية ولا يقدم الحمام على الحقنة **نفس**
في الاطمية والنطولات قد يكون للدواء قوتان لطيفة وكثيفة
فاذا استعمل صفاداً تفدت لطافة واحبت كثافة
وانتفع بالنافذ كما كتبت به بالسويق في تضديد الخنازير و
الاضمة وتماسكة والاطمية سيالة وما يطر على الاحشاء
الرثية يجب ان يكون عطرية واذا احتيج الى النطول يا

بالحار والبارد فان لم يكن هناك فضول منصفه يستعمل
الحار ثم البارد والافعال عاكس **فصل في الفصد**
الفصد استفراغ كل كثره وهي تزايد الاخطا على نسأ
منها في العروق اما الخاطا الخام الكثره الكمية الفصد
الكيفية فغير الفصد من الاستفراغات اوله به الا الدم
فان الفصد يتبين فيه كثرته ورواؤه والفصد
يجب لاحد شخصين احدهما المتهم بالامراض اذا
كثر دمه وقد والثاني الواقع فيها والمتهم بالامراض
الدموية المعزاة له تلك الامراض قال اصبغ ان
يفصد في الربيع وان لم يقع في هذه الامراض بعد
وقد يفصد من اصابته سقطة او ضربة احتياطا لئلا
يخذب الدم الى الموضع الموقوف ذكر ذلك من به ورم نخاع
الغبار قبل النضج والامراض الدموية ما دامت مخوفة ولم
يقع فيها فان اباحه الفصد فيها اوسع فان وقع فكثر
في اوانها الفصد اصله تسلية فوق الفضول ويجريها
في البدن ويخلطها بالدم الصحيح بل بعد النضج وجوان
الابتداء وبلوغ الاثرها وان لم يكن مانع ولا يفصد

يوم حركة المرض ونه ان العلة ولا يجوز ان يستفزع دم
كثير في مرض ذي بجنات بل يمكن ان يمكن والا
فيكتفى بالقليل ويخفف من الدم لفصدات سحنت
وكذلك اذا اشتكى بعبد العهد بالفصد في الشتاء يكثر
في فصد ويخفف دما للعدو والفصد قد يحسن الطبيعة
وقد يولد اخطا كثيرة اذا ضعف القوة وقد يقع
الغنى عنده وتقدم القي مما يمتنع وقل ما يفصد في
القولنج والكبد والطامث لا يفصد ان الاضرورة
عظيمة **والفصد** لا يجب بحسب ظهورت علامات
الامتلاء والمذكور بل هو ضار اذا كانت الاخطا طرية
لانه يضعف القوة فلا تقدر على النضج وخيف
المهلكات اما من يغيب عليه السوداء فلا بأس ان
يفصد ثم يستفزع بالاسهال ومن قل دمه المحمود
وكثرت اخطا الردية فالفصد يسليه الطيب
ويخفف فيه الردي ومن قل دمه وهان روي يجب
ان يخرج قديلا قليلا وينغذي بعد المحمود ويعاد
بعد ايام ليخرج الدم الردي ويخفف الجسد

والفصد الضيق احفظ للقوة ولكنه يخرج الرقيق
ويحبس الكثيف **والواسع** اعلم اقوى في التنقية والبرق
الى الغشي وهو اولي بالسماوات وفي الشتاء والقويق
في الصيف وبالقيضان ويفصد وهو مستلق فانه
احفظ للقوة ويحتمل في الحيات الشديدة الالتهاب
وفي ابتداءها ويقلل في الحيات التي مع التشنج فان
كانت الحاقية واقعة ومن حم لا عن عفن محض يقلل
فصده ليسيقي لتحليل الحكي عمدة وان كانت عفنية
غير شديدة الالتهاب فانظر الى القوانين العشرة
وتأمل القارورة فان كان الماء احمر غليظ والنبض
عظيما والسحنة منتفخة فافصد والمعدة خالية
وان كان الماء رقيقا زيا والنبض ضعيفا فاياك
والفصد وليكن الفصد في حال السكون وان كان
النافض قويا فاياك والفصد وتأمل لون الدم عند
الخروج فاحس في الحال ان كان رقيقا الى البياض
واذا وجب ان يفصد في الحكي فلا تعيا بقول من
يقول انه لا سبيل اليه بعد الرابع فسيل اليه ان وجب

و بعد الرابعين هذا رأي **جالينوس** على ان التقديم
اولي فان فقر في ذلك فافصد في اي وقت او ركة بعد
مراجعة الامور والعنده وكثيرا ما يكون الفصد في
الحميات تقويا للطبيعة بتقليل المادة وان لم يخرج اليه
ولا بد في الحكي الدموية من الفصد غير مفرط ابتداء
ومفرط عنه النضج وكثيرا ما قلعت في حال الفصد
ولا يفصد في المزاج البارد والبيد الشديد البرد والوجع
الشديد وبعد الاستحمام المحلل وعقب الجماع وفي سن
القاصر عن ربع عشرة ما امكن وفي سن الشيخوخة
الا ان يثق بالسحنة وكثارة العنبر وامثلة العروق
وحمة اللون ولا يفصد القضاء جدا والمتخلف البدين
والابيض المرهل والاصفر العديم الدم ما امكن وموسم
عملية المرض الا ان يكون ناسد الدم فينظر اليه ان كان
اسود تخينا اخرج والاسد في الحال ولا يفصد على امثلة
في الطعام لئلا يجذب غير نقي الى العروق ويستفزع
ويستوقف في فصد صاحب السحنة الى ان يهضم سخنة
وكذلك من كان معدته ذكية احسن وكثيرا تولد

المرار وخصوصا على الرقيق وقد يقصد منع نزول
الدم من المواضع فيجب الموضع ههنا ضيقا جدا
وفي مراتلا في يوم بل في يوم بعد يوم يقل كل مرة
عن الاول والعضد الغير المحتاج اليه يحيج المرار ويحفظ
اللسان قليتا ركن بما الشهي والسكر ويرصد
للعقد يوم جنوبي في الشتاء وقصد الموسوسين
والمجنون والمحتاج اليه وقت قرب النوم ووجب
ان يكون ضيقا والعضد المورثا اوفق للتثنية
في اليوم والمعد وفضلها في الوقت والمطول لمن لا يريد
الاقتصار على تثنية واحدة بل من غره ان يريح
كل يوم ويمسح بموضع بالدهن لمن يريد التثنية
والعضد خطأ وتثنية توخر مقدار الضعف وان لم
يكن ضعف ففائتة ساعة وخير التثنية ما اخري يومين
او ثلثة ومن منافع التثنية حفظ القوة مع كمال
الاستفراغ الواجب والنوم يقرب العضد يجذب
الانكسار في الاعضاء والاستحمام قبل العضد يسهل
الا ان يكون المقصد شديد عديظ الدم ولا يمتد

من الطعام بعد الفصد بل يندرج في الغذاء اللطيف
ولا يرتاض ولا يستحم بعده استحماما محكلا ويقصد البعد
الاخرى ان تورمت العضود و يضع عليه مرهم الا يندرج
ويطلب بالميردات حوالية ومن الغالب على بدنه الا خلاط
يشير الفصد خلاطه واصلا ح يخرج الى عضد متواتر والدم
السوداوي يخرج الى عضد متواتر والعضد كثيرا ما يخرج
الحيات فكذلك الحيات كثيرا ما تحلل العفونات ووقت
اختيار الفصد ضحوة النهار بعد تمام المعظم والنفوس
ووقت ضرورته هو الوقت الذي يوجبه ولا يسع تأخيره
ومن تعرق كثيرا سبب الامتلاء فانز كتاب الى العضد
م في العروق المقصودة ومنافعها
العروق المقصودة بعضها شرايين وبعضها اوردة
الا ووردة فهي اليه ستة **احد** القيفال ومنفعة
استفراغ الدم من الرقبة وما فوقها وسينا قليلا مما لا
الى الكبد والشرايف **ثانيها** الباسليق وهو يستفرغ
من نواحي نور البدن الى اسفله **ثالثها** الكحل وهو مستط
الحكم بين الباسليق والقيفال **رابعها** حبيل النذراع

مشاكل القيقال **وخامسها** الاسليم يذكر ان اليمين
منه ينفع من اوجاع الكبد والاسير من اوجاع الطحال
وسادسها الايطي حكمه حكم الباسيق ومن الرجل
اربعة **احدها** عرق النساء ومنفعة في عرق النساء
والنقرس والذوالجوارح والهيل **والثاني** الصافن
ومنفعة استخراج الدم من الاعضاء التي تحت
الكبد واما لته من الاعضاء والعالية الاعضاء
الساخرة وادرا الطميت في تقطيع افوا والبواسير
والثالث ما بين الركبة يذهب مذهب الصافن
الا انه اقوى منه في ادرا الطميت ووجع المقعدة
والبواسير **والرابع** العرق الذي خلف العقب يذهب
مذهب الصافن ومنفعة عرق الرجل نافع من
الامراض التي يكون عن مواد ما يلية الى الرأس ومن
الامراض السوداء وتضعيفها للقوة عند من
تضعيف من عرق اليد واما عرق الرأس فمفيدة
اعرق الجبهة وينفع من ثقل الرأس وخصوصا
مؤخره ونقل العينين والصداع الدائم المر من **ب**

العرق الذي على الحامة ومنفعة نافع للسيقية وفروج
الرأس **وج** عرق الصدغين ينفعان من الصداع
والسيقية والرقد المر من والدمعة والفتاوة و
جرب الجفان وينورها والغشع والعشاء **وي**
العروق الثلثة التي وراء طرف الاذن ومنفعةها ينفع
من ابتداء الماء وقبول الرأس لبحارات المعدة ومن
قروح الاذن والقضا ومؤخر الرأس **وي** عفان خلف
الاذن ويعضدها المتبتلون لا يبال النسل وينكر
جالينوس ذلكت **وي** الوجوات ويعضدان عند
ابتداء الجذام والخناق الشديد وطيق النفس
والدرب الحار وذات الريه والبهق الكاين من كثره
الدم الحار وعمل الطحال والجنبين **وي** عرق الاربية
وينفع من الكلف وكدورة اللون والنواصير
والبثور التي في الانف والحكة فيه كمنه رجا اورث
حمرة لون منة يشبه السعفة ويفشو في الوجه
فيكون مضرتها اكثر من منفعتها **وي** العرق الذي
تحت الخشاء مما يلي النقرة وينفع من فصدده من الصد

من ادم اللطيف والاوجاع المتقادمة في الرأس
و **ط** الجمارك وينفع فصدها من القلاع وينور
الغم واوجاع اللثة واورامها واسترخاؤها وقروحها
والوسير والشقاق فيها و **ح** العرق التي تحت
اللسان على بطن الذقن يفصد في الخواثيق واورام
اللوزتين و **ا** العرق الذي تحت اللسان وعلى اللسان
نفسه يفصد فنقل اللسان الذي يكون في الدم
و **ب** عرق العنقفة يفصد للنجس و **ك** عرق
اللثة يفصد لمعالجات فم المعدة و **د** العرق
الذي على الكبد يفصد في الاستسقاء و **هـ**
على الطحال يفصد في حمله و **ا** **اما الشرايين المفصودة**
فمنها شريان الصنيع ويفصد بحس النوازل الحادة
الى العينين وابتداء الانتشار و **منها** الشريان
الذي ان جلت الاذنين لا ابتداء الرد وابتداء الماء
والعشاوة والعشى والصداع المر من و **منها**
شريان في الخلق ان امكن فصد و **منها** شريان
على ظهر الكف وهو عجيب النفع من اوجاع الكبد

الزمنة و **قدرا** **ك** **ج** **ا** **ب** **س** هذا في النوم كان
امرا امره يفصد في هذا الوجع كان به في كبده
في فعل نفوسه ومنفعة التي هو اميل الي باطن
الكف قريب من هذه **ف** **ك** في كيفية
الفصد القيفال والاكل يفصد ان فوق الخاثر
والباسليق يخط الى النزاع وبتخي في القيفال عن رأس
العضلة الى الموضع اللين ويوسع بضعه في الاكل
خطر للعصبة التي تحته فيجب ان يفصد طولا والاصوة
في جبل النزاع ان يفصد مورا بالباسليق عظيم
الخطر لوقوع الشرايين تحته ووقوع عصبه وعضلة تحته
ايضا وعلامة الخطا في الباسليق واصابة الشرايين
ان يخرج دم رقيق اشقر يثب وثبا ويلين معه المجسمة
وتخفف قليلا وحينئذ يلقم الموضع بشئ من
وبرارني مع شئ من دواء الكندر ودم الاخوين
والصبر والمر ويرش عليه الماء البارد ما امكن ويشد
ولا يخل ثلثة ايام وبعد الثلثة يجتاط ايضا ويفصد
الناحية بالقوايص والاسليم يفصد ويشرك ليتها

الدم ثم ذات نفسه ويوضع اليد في ماء حار و
اقصد ان يقصد طولاً وعروق النساء يقصد عند
الجانب الوحشي من الكعب تحته او فوقة بعد سند
ما فوقة من العروق الى الكعب بقافة قوية ويستحم
قبه ويقصد طولاً ويقصد الصافن موريا الى
العرض وعروق الرأس المعصودة الا صوب فيها
ما خلا الوؤاويلين يقصد موريا وعروق الصدغين
والماقين لا يظهر ان الالبانحوق فلا يبضع فيها مخورا و
يقصد العروق الذي تحت اللسان وعلى اللسان طولاً
فان قصد عرضا صعبا وقارومه واما الواوارجان
فليكن قصد هما بمبضع ذي شعيرة **فقد**
في الحجامة والعلق الحجامة تنقيتها لنواحي الجلد اكثر
من تنقية القصد ومنفعتها في الابدان العبالقل
والحجامة في وسط الشهر او في لكون الاصلطها كجبة لشدة
نور الغمروف في الساعة الثانية من النهار او الثالثة
وتخذها بعد الحمام الامن ومه فليظ فليجب ان يستحم

ثم يحجم ساعة ثم يحجم والحجامة في مقدم الرأس تضر
الحسن والذهن وعلى النقرة خديفة الاكل وينفع
نقل الكاحلين ويخفف الحفن وينفع من جرب
العين والنخز وعلى الكاهل بدل الياسلق وينفع
من وجع المنكب والخلق وعلى احد الاذنين خديفة
القيطال وينفع احضا والرأس لكنها تورث النسيان
والكاهلية تضعف فم المعدة وتحدث الخفقان
فلتصفه قليلا عن مخازاته وتنزل النقوية قليلا
والحجامة على الساق ينقي الدم وتدر الطمات ومن كان
من البياض متعلخدة رقيقة القوام فحجامة
الساق لهما ارفق من قصد الساقين وعلى الحامة
ينفع من اختلاط العصل وقيل ينفع من الشيب
وفيه نظر ينفع من امراض العين الا بصحى الماء في
العين اذا لم تصادف الوقت والحال التي تجب فيها
استعمالها وتحت الذقن ينفع من احضا والرأس وعلى
القطن من دماغ ميل الفخذ وجربه وبثورته والنقرس
والبيوسير واد الفيل ورياح المئانة والرحم وحكة

الظهر وعلى الفخذين من قدام وتنفع من ورم الخصيتين
 وجراحات الفخذين والساقين وفي خلف ينفع من
 الاورام والجراحات في الالبتين وعلى اسفل الركبة
 ينفع من ضربات الركبة الكاين من اضلاط حارة
 وجراحات ردية وقروح عقيمة في الساقين و
 الرصيين وعلى الكعبين ينفع من احتباس الطمث
 وعوارض النساء والنقرس والحجامة بالشرط تلت فوائد
 الاستفراغ من نفس العضو واستيفاء جوهر الروح من
 غير استفراغ له من خلط كثير وتركت التعرض للاستفراغ
 من الاعضاء الرئية ويجب ان يعق النثر ليجذب من
 العفور واما التي لا شرط فقديادها اخذاب المادة
 عن جهة حركتها وقديادها ابراز الورم الغاير وقد
 يراودها فصل الورم الى عضو اخر في الجوار وقد يراود
 بها تخنن العضو وجذب الدم اليه وتحصيل اواجه
 وقد يراودها رده الى موضعه الطبيعي المذول عنه كما في
 القيحة بعد ساعة والصبي يحتم في السنة الثانية
 ويعد سنين سنة لا يحتم البتة والصفاوى يتناول

بعد الحجامة حب الدمان وماء المهنديا بالسكرو
 اخس بالخل وفي الحجامة على اهل البدن امن من النسيب
 المواد الى اسفل واما العلق فحذرها الدم انمو من
 جذب الحجامة واستعمال العلق جيد في الامراض
 الجذرية كالسفة والقوبا **فصل في حبس**
الاستفراغ يحبس اما بالامالة المادرة من غير استفراغ
 مع الامالة كفضد الباسيق لذلك واما باعانة
 الاستفراغ فنه كتنقية المعدة والامعاء عن الاطعمة
 اللزجة المذوية بالاريارج وتنقية فم المعدة بالقيح
 لينقطع مادة القيح واما بالادوية المجددة لتجد السائل
 واما القابضة لتضم المجارى واما بالمهريه لتحدث
 السدد على وجه المجارى واما بالكاوية لتحدث خشونة
 واما بالنف فبعضه باطباق المجرى وفسره على الانضمام
 كند ما فوق المرفق عند خطاء الفصاء في الباسيق
 اذا اصاب الشريان وبعضه خشو فم الجراحة بما يسند
 سبيل المستفراغ مثل القام الجراحة وبر الارنب
 ونسج العنكبوت والنزف ان كان من الضناج

طبر وضع المحجم على الثديين
 اخذ من اللحم واما
 لمنع النزف من اللحم واما
 يستفراغ حلو

ثم العرق عويج بالقابضة وان كان فخرق فبالقابضة
 والمغريات معا كما لطين المختوم وان كان فم تاكل
 فيما ينبت اللحم مخلوطا بما يجلو التاكل **فصل**
 في معالجات السد وسبب السد ولما غلط الخط
 اوله وحيته او كثرتة والاضطالك كثيرة اذا لم يكن معها
 سبب آخر كفاها الفصد والاسهال والغديضة يحتاج
 الى المحللات الجالية واللزجة الى المقطعات لاسيما
 اذا كانت رقيقة ونجدد في كليل الغليظ شيئا
 متضادا وان احدها التحليل الضعيف الذي يزيد
 في تخلل المادة وزيادته حجمها من غير ان يبلغ التحليل
 فتزداد السخ والآخر التحليل القوي الذي يتبخر
 معه لطيف المادة ويحكي كثيفها واصعب السد
 سد العروق واصعب منه سد الشرايين واصعبها
 ما كان في الاغصان الرئسية **فصل**
 في معالجات الاورام وفي البيط او لم يكن الورم في عضو
 مجاور الاغصان الرئسية فالاصوب ان يبداء
 في علاجها بالرادعات والجاذبات الى الحلات

وفي ابط
 كسك يارمق

ثم يدرج في قسط المحللات بها عند الانتهاء ثم يقتصر
 على المحللات عند الاحتفاظ هذه بعد استفرغ البدن
 كله ان كان مملتيا او نقصن المادة عن عضو هو سبب
 الدفع والروادع في الاورام الحارة يجب ان يكون
 باردة صرفة وفي الباردة مخلوطة بما له قبض وحرارة
 كالادوية والنفار الطيب والمحللات في الباردة الرخوة
 يجب ان يكون نشافة مبيسة التزما يكون في
 الحارة واذا كانت الاورام عن سباب يادية كضربة
 او سقطه ولم يكن هناك امتلاء من الاضطاليعا
 اولاً بالارضا والتحليل والافيتل ما عويج به الاول وان
 كان العضو الملتورم مفرغة لعضو ليس فلا يقرب
 اليها الرادعات واذا اجتمع الاورام وخصوصا
 في المواضع الخالية فربما انفجرت بذاتها او بمعونة الاضطاليع
 وربما احتاجت الى البيط والاضطاليع جميعا والاضطاليع
 يتم باقية مع الحارة تسديد ونفرتة يحصرهما الحارة
 الا ان يكون الحارة نفريضة ضعيفا وكان العضو عميل
 الى الفساد فينبذ يستعمل المعينات والشرط في

في الحق ثم الادوية التي فيها تحليل وتخفيف واما
الاورام الصلبة المجاوزة حد الابدان فيجب
تلين نارة بايقال سخانة وتخفيفه ويحلل اخرى تحزناً
عن التحجر والاورام النخعية يجب ان يعنى فيها بحسب
مادة ما يحدث البخر الرجي ثم بالتسخين اللطيف
البحر ليحلل الرشح ويوسع المسام والاورام القرحية كالنخلة
عليه ولكن ليرطب وان اقتضى ذلك لان علاج التقرح
التخفيف واما الاورام الباطنية فينفضن المادة عنها
بالفصد والاسهال وتجنب صاجها الحام والشراب
والحركات الثقانية والبدنية ثم يستعمل ابتداء ما يبرح
من غير حمل شديد وخصوصا ان كان في مثل المعدة
والكبد ولا يخلى عن ادوية قابضة طيبة الراجحة عند
التحليل واوقف المليات للطبيعة في هذه الحالة
عنب الثعلب والخيار شينير ولا تغذى اربابها الا لطيفا
وفي حال الخفة ومن يلى يورم الاحشاء مع سقوط القوة
فهو في طريق الموت وان انقح ورم ال حار فليشرب
ما يفسلها مثل الجلاب وما بالصل ثم يتناول ما ينفع

به فوق مع تخفيف ثم يقتصر على المحققات اقل الامر
وقد يظن بالفتق المعوي انه ورم باطن فيسبط فخطا
وفيه خطر وربما كان ورم ما يمكن في المعاء والا لفضا
وفيه خطر واما البطل فيجب ان يذهب بشتمه مع اللابة
والفصون التي في ذكك العضو الا في الجبهة وفي
الاعضاء والتي بخالف يذهب اسرته من ذهب
ليف محضلة ولا يقرب دهن من الخراج المبطوط
ولا مادة ولا وهما فيه شحم وزيت غالي كالبسيفون
ونحوه بل مثل مرهم القسطا تستعمله اذا احتاج
اليه ويوضع فوقه اسفنجة مغموسة في شراب قايصر
فصل في علاج فساد العضو بالقطع ان
العضو اذا فسد لمزاج ردي مع مادة او غير مادة
ولم ينعن فيه الشرط والطلاء فلا بد من اخذ اللحم القاس
الذي عليه والا لانه ان يكون بغير الحديد ان امكن فان
الحديد ربما اصاب شظايا العضو والعروق النايضة
فان لم ينعن ذلك ويقدرى الفسا الى العظم فلا بد
من قطعه وكى قطعه بالدهن المغلى لئلا من جواره

غائقة وينقطع النزف وينبت على القطعة لحم
وجد غريب غير مناسب أشبه شئ باللحم لصلابته
وإذا اريد ان يقطع يجب ان يدخل المحس فيه
ويدور حول العظم فحيث تجد التصاقاً صحيحاً
وهناك يشد الوجع بأرجل المحس فهو حد
السلامة وحيث تجدته هلاً وضعف التصاق
فهو من جملة ما يجب ان يقطع **فصل** في
معالجات تفرق الاتصال في الاعضاء العظيمة
يعالج بالتسوية والرباط الملائم ثم بالسكوت واستعمال
الغذاء والمفرى الذي يرجى ان يتولد منه هذا العضو
يشد شفقتي الكسر ويحفظ ثلثيها كما لكفيرة واما
الواقع في الاعضاء اللينة فيراعى في محلها اصول
ثلاثة احدها قطع سببها بحسب ما ذكرنا من
والثاني احكام الشق بالادوية والاخذية الموافقة
والثالث منع العفونة فما كان منها نقياً جفت
فقط وما كان منها عفناً يستعمل فيه الادوية الحارة
الكامية كالقططار والزاج والزرنيخ والتور و

الدواء

والدواء المركب من الزنجار والشمع والذهب فينقل
به زكارة ويمنع افراط اللذع به هذه وشمعه وكحل حار
صغيرة او كبيرة ثم يذهب من جوارب البدن بسببها
شئ ولم يتأصل من وسطها شئ يكفي في علاجها
ان يجمع شفتها وتغصب بعد يوتى وقوع شئ
فيها بينها من دهن او خيار او تبن فانها تلحم
واما التي لا يمكن ضمها متفكاً كان او فصلاً مملوئاً
صديراً او قد ذهب من جوارب العضو شئ بسببها
فان كان المذاهب جلد فقط احتيج الى ما يختم
وهي بالرات القوانيص وبالعرض القليل من المادة
كالزاج والقططار فانها اعون على التخييف
واحداث الخشونة وان كان الذاهب كما
احتسب اولاً بانبات اللحم وانما ينبت اللحم ما لا يتعدى
ففي تخفيفه الدرجة الاولى كثيراً وفي استئصال هذا
التدبير شرايط منها اعتبار رواج العضو الاصلى
ورواج القرحة فان كان العضو شديد الرطوبة
والقرحة ليست بشديدة الرطوبة كمنى تخفيف

يسير وان كان العضو يابا والقرحة شديدة
الرطوبة جفت بما في الدرجة الثانية والثالثة و
يجب ان يعدل الحال في المعتدلين ومنها
اعتبار فراج اليد من مدة فان كان اليد شديدا
اليسوسة والعضو زائدا في رطوبة او بالصند كفى
التخفيف المعتدل وان ازاد جميعا في الرطوبة
بولغ في التخفيف لوفى اليسوسة نقص التخفيف
من المعتدل ومنها اعتبار المحفقات المنبثثة و
ان لم يطلب منها تخفيف شديد يطلب مثله
في غير المنبثثة فقد يطلب منها ان يكون اكثر جلاء
وغيره للتخديم المحفقات الخاتمة التي لا يزداد
منها الا الختم والاحكام وجميع الادوية التي جفت
بالادع فهي داخله في ايات اللحم وكل قرحة في موضع
غير لحم فيسر سرعة الاندمال وكذلك المستديرة واما
العروج الباطنة فيجب ان يخطط بمحفظاتها ادوية
منفذة كالعلل وادوية خاصة بالموضع كما بالمدرا
فحادوية علاج فروع الآت البول وان فيها الاندمل

هلن

جعلنا الادوية مع قبضها لزجة كالطين المحتوم
واعلم ان لبرء القرحة موانع رداة فراج العضو
ورداة فراج الدم المتوجية اليه وكثرة الدم الذي
يسيل اليه في رطبها وفساد العظم الذي تحتها و
ارساله الصديد وهذا لا علاج له الا اصلاح
ذات العظم وحكمة ان كان الحكة ياتى على فساد
او اخذة او قطعها بالبواقي فقد عرفت علاج كل
واحد منها والسلاة وهضم العظام يحتاج
الى مراهم جذابة والامنعة صلاح القرحة والقروح
يحتاج الى الغذاء للتقوية والى تقليل الغذاء
لقطع مادة المتع وبين المقتضيين خلافاً فيمكن
الطبيب مديدا بما هو الا وفق واذا كثرت المدة
من غير استئثار من الغذاء فذلك للنضج ولا
يصاب القرحة بما حار عند ما يكون في الابتداء
التزيدا اما اذا سكت وقاحت فربما يبرخص
فيه او جعل قرحة تنبتت لبرعة فهو في طريق النضج
ويتأمل داثالون المتع ولون شفة الجرح والاصح

تفرق اتصال غايه ورا الكبد فيجب ان يكون ادوية
اقوى من ادوية المكشوفة واذ كان الفسخ اعوار
بشرط الموضوع ليكون الدواء اعراض واما الفسخ
والرضن فربما كفي في علاج الفصد واما الشدخ
اذ كان كثيرا اعوجج بالمخففات وان كان قليلا
كنخس الالبيرة استدامة الى الطبيعة الا ان يكون
سميا متلفا او يكون شديدا لايجاج او نال حسبا
فيخاف منه قولد الورم والفرمان واذ اجتمع الشدخ
مع الفسخ بدى بعلاج الشدخ اولاً واما الوثني فيكفي
فيه شد رقيق غير مومع مع الادوية الوثنية واما سقطة
والضربة فيتجاوب في مثلها الى وضد من الحلا وتطيف
الغذاء وهجر اللحم ونحوه واستعمال اللطية والمشروبات
المكتوبة في الكتب الجريئة **فصل** في الكلى
الكلى علاج يابغ يمنع لتتار الفساد وتقوية العضو
الذي يبرذ واجه ولتحليل المواد الفاسدة المتبثثة
بالعضو وكبس نزف الدم واذ كويت لتزق الدم
فيجب ان تجهد قويا ليكون نكسك رية عمق

وشحن فلا تسقط بمرحة فان سقوطها يجيب آفة
افطم مما كان واذ كويت لا سقاط لحم فاسد
واردت ان تعرف حد الصحيح فهو حيث يوجع
وربما احتجب ان تكوي مع اللحم الفطم الذي تحته
حتى تبطل جميع فسادة واذ كان في مثل القحف
تلطفت حتى لا يغلي الدماغ ولا تشنج الحجب وفي
غيره لا تبال بالاستقصاء الا اذا كان الكلى يقرب
اعصاب واورتار ورباطات فليستوق ان يتأدي
قوة الكلى اليها **فصل** في تكبير الاوتار
قد علمت ان اسباب الالوجع تنحصر في قسمين
تفية المزاج دفعة وتفرق الاتصال وان تغير المزاج
ينتهي الى سوء المزاج حار او بارد او يابس بلامة
او مع مادة كيموسية او ريح او ورم وقد علمت
راينا في الرطب وكونه سببا ايضا للوجع فتسكين
الوجع او ما يكون بمصادرة هذه الاسباب وقد
علمت طرقها فجملة ما يسكن الوجع اما مبدل المزاج
واما محلل المادة واما مخدر والمرضيات من جملة

ما يتحلل به فوق وليستعمل والمرضيات بعد الاستفراغ
ان احتيجت اليه وايضا جميع ما ينضج الاورام
ويغمرها وكثيرا ما يقع الفلظ في الاوجاع فيكون
اسبابها امور امن خارج مثل حر او برد او سوء
وما او فساد مضطج او سرعة او صرحة من السكر
وغیره فيطلب لها سبب من اليدن فيحفظ
فيجب ان يتعرف ذلك ويتعرف ايضا هناك
امتلاء ويتعرف اسبابه وربما كان السبب
قد ورد من خارج لكن تمكن داخلًا مثل في شرب
ماء بارد فيحدث به وجع شديد في تراخي معدته
وكبده وكثيرا ما لا يحتاج الى او عظيم من لا يفيد
فان الاستحمام يكفيه او النوم البانغ ومثل من
يتناول شين حارا فيصد عنه صداما عظيما
ويكفيه شرب ماء مبرد وربما كان الشئ الذي من
قديري جي ذوال الوجع اما بطيئ النايث ولا يحقر الوجع
الى ذلك الوقت مثل استفراغ المادة الفاعلة
لوجع القولنج المحبسة في ليف الامعاء وانما يبرح

النار

النار ككنه عظيم النايثه مثل تحذير العصور
الوجع في القولنج فيتحجر المعالج في ذلك ولا يوصله
الى الصواب الا احرس القوى المشير باحتمال
الاخف وتقديم الا صوب والوجع ان كان عظيما
يخاف ان يقتل ان لم يتدارك واحتمل مضرة
عظيمة فيعالج المخدر العظيم في دفعة فان المخدر
ربما لم يقتل وان اضربه من وجه اخر ربما يمكن
تلقي مضرة والمخدرات ربما لم يخف منها غائبة
في بعض الاعضاء كاللسان اما في مثل القولنج
فغائبتها عظيمة لان المادة تزداد برودا وجودا
واستقلقا والمركبة مع ادوية تزيقية كالفلونيا
اسلم لكتها اضعفت تحذيرا من المفردة ومن
الاوجاع ما هو شديد الشق سهل الصلاح
اجبانا مثل الاوجاع الريحية فربما سكنها صب
الماء الحار عليها لكن في ذلك خطر وهو ان ربما
ضعف عن تحليل الريح وزاد في انبساط حجمة
وربما كان وربما فيظن انه ريح فكان التنطيل

بما حار عظيم الضر فيه وخصوصا في ابتداءه
والتكميد ايضا من معالجات الرباع وافضله
بما حيف مثل الجاورس الا في عضولا بحتمه مثل
العين فيكمدا بحرق ومن الكمار وما هو بالدهن
المسخن وكذلك بالبلح لكثرة لذاع البخار و
المحجم بالنار قوي في اسكان الوجع الربحي ومن
مسكنات الوجع المس الرقيق الطويل الرقان بما
فيه من الارحاء وكذلك الشحم اللطيفة و
والعتار الطيب خصوصا اذا نوم به والتسنا هل
بما يفرح مسكن قوي الوجع **نفس** في انا
بأي معالجات تبدى اذا اجتمعت اعراض
فان الواجب ان يبداء بما يخصه احدى الكواص
الثلاث احدها بالذي لا يبرئى الناتج دون يدر
مثل الورم والقرحه اذا اجتمعا فانما يعالج الورم
اولا حتى يزول سور المزاج الذي يصيب الذي لا
يمكن ان يبرئ معه القرحه - ثم يعالج القرحه اللهم
الا ان يكون احدهما هو سبب للثاني مثل

الاسم والحكي فيعالج السدا ولا وان احتاجت
الى مسخن يفر الحكي وكما سل والحكي فنعالج السدا
بالمخففات ولا تبال بالحكي والثالثة ان يكون احدهما
اسدا هتما كما اذا اجتمعت الحكي المحركة والقابح
فنعالج المحركة بالقصد ولا تنتفت الى القابح واما
اذا اجتمع المرض والعرض فانا ببداء بعلاج المرض
الان يغليه العرض فحينئذ نقصد بقصد العرض
ولا تنتفت الى المرض كما بقى المخدرات في القولنج
السدي الوجع وان اضرت بنفس القولنج وكما يؤخر
الواجب من القصد لضعف المعدن او لاسهال
متقدم او غثيان فما حال فدووع الفراغ
والا تمام بعد ان انه الملكة الغريبة العلم
في يوم احدى وعشرين من جماد
الاحر سنة احدى وعشرة
وما بين والى من
بهرت الشرف

موقوی اچوه نرب بیانه

صوبیجاہ
بسیبانه
جوزی بواکیر
ابری فافله

طرحی طوی
کری اوطو
سنل هندی
ابری قبل

داری قفل
حارج طوی
عصر فانه
اکا صوبه

روزونه
اودا فاجی
طالاه صنفز
واندیه
فوی دلی

نم فصیف
عبد
ملک
انجو

وکلشن قصدی حیر حاکم او سر مست طنبا کرک
مانان اغوشوس اجوب زرین کرکوس ترک استر

تیسرہ لعل شکر یارک کرکوس ترک استر
تیسرہ لعل شکر یارک کرکوس ترک استر

فانی

طیبت

طیبت

بر سوز ویدی جانان که گرامت و آید
دوون کچه پیه دایر بر شمارت و آید

میخانه مقسی کو بر نور مشهوره دن اما
بر بسقه فرح بسقه لطافت و آید

ای واه او اوج حیفه قایق الدی قرام
سرقی او قیوب کجدی برافت و آید

اولمقده دروننده هو آتس سوزان
نایک و پیرلم که نه حالت و آید

ای شوخ ندریا ایله بر سیرک ایستد
تهماجه واروب کوک صوغیه سرت و آید

عشاقک اولسه نوله فدایق جاندر
سیرایتمدی وونکی فدای جوانلری
شوق آتینه سنده طوت کدی کول
سیرایتمدی وون طوت ان بهاوللری

اول بر جمک نظمی صاطره می کل
کورتس ایدرک کجین کسینیل زمانلری
جنت و جفانه ذوقی برار طور سوزالما
سیرایده لم بوسه کلان دلسناری
معدود رنیم سخنه مخلص ستمز
فرق ایلرانی سهر سهر کتته واندی

Süleyman U Külliophanesi
Kismi: 23
Yeni kayıt no: 212
Eski kayıt no: 2122

[Faint handwritten text or stamp on the left page]